

ЧАВАШ ХАЛАХ ПУЛТАРУЛАХЁ

ЧАВАШ ХАЛАХ ПУЛТАРУЛАХЁ

ТУПМАЛЛИ
ЮМАХСЕМ

ЧАВАШ
КЕНЕКЕ
ИЗДАТЕЛЬСТВИ

ТУПМАЛЛИ ЮМАХСЕМ

ЧУВАШСКИЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
ИНСТИТУТ
ГУМАНИТАРНЫХ
НАУК

ЧĀВАШ
ПАТШАЛАХ
ГУМАНИТАРИ
АСЛАЛАХĒСЕН
ИНСТИТУЧĒ

ЧУВАШСКОЕ
КНИЖНОЕ
ИЗДАТЕЛЬСТВО

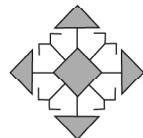

ЧĀВАШ
КĒНЕКЕ
ИЗДАТЕЛЬСТВИ

ЧУВАШСКОЕ НАРОДНОЕ ТВОРЧЕСТВО

ЗАГАДКИ

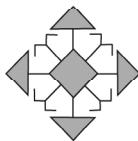
ЧЕБОКСАРЫ
2016

ЧАВАШ ХАЛАХ ПУЛТАРУЛАХЁ

ТУПМАЛЛИ ЮМАХСЕМ

ШУПАШКАР
2016

УДК 398
ББК 82.3(2 Рос=Чув)-6
Т 85

*Чăваш патшалăх гуманитари ёслăлăхĕсен институчĕн
Аслăлăх канашĕ пичете çирĕплетнĕ*

Редакци канашĕ:

*Ю.Н. Исаев, А.А. Трофимов, В.Г. Родионов,
М.Г. Кондратьев, Н.И. Егоров*

Редакци ушкăнĕ:

*В.Г. Родионов, Н.И. Егоров, Г.А. Николаев, Л.П. Петров,
О.Н. Терентьев, Е.В. Федотова*

Ёслăлăх консультантчĕ:

Раççей Ёслăлăх академийĕн А.М. Горький яçеллĕ
Тĕнче литературин институтенчи фольклор уйрämĕн ертсе пыракан ёслăлăх
еçтешĕ, филологи ёслăлăхĕсен кандидачĕ **Ю.И. Смирнов**

Рецензентсем:

филологи ёслăлăхĕсен кандидачĕ **Г.Г. Ильина**
филологи ёслăлăхĕсен кандидачĕ **А.В. Кузнецов**
философи ёслăлăхĕсен кандидачĕ **О.Н. Терентьева**

Пухса хатĕрлекенĕ, ум сăмахпа ѹнлантарусене çыраканĕ —
филологи ёслăлăхĕсен кандидачĕ **Е.В. Федотова**

Т 85   **Чăваш халăх пултарулăхĕ.** Тупмалли юмахсем. Иккĕмĕш кĕнеке / пухса хатĕрлекенĕ, ум сăмахпа ѹнлантарусене çыраканĕ Е.В. Федотова. — Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2016. — 398 с.
ISBN 978-5-7670-2446-9

«Чăваш халăх пултарулăхĕ» ярăмри «Тупмалли юмахсем» томăн иккĕмĕш кĕнекине архиври материалсем, экспедицисенче пухнă тупмалли юмахсем, халиччен тĕрлĕ çулсенче пичетленнĕ текстсем те кĕнĕ. Кăларăмра пурĕ тăватă пине яхăн текст. Вĕсенчে чăваш халăхĕн пурăнса ирттернĕ кун-çулĕ, вăл тĕнчене мĕнле ѹнлантарусене, унăн ёмĕрсем хушши пустарăнса пынă ёс-хакăлĕ ўкерĕннĕ.

Кĕнеке чăваш халăхĕн историйĕпе, сăмахлăхĕпе, йăли-йĕркипе, курăмĕпе, шухăшлавĕпе кăсăкланакан кирек хăши вулаканшăн та усăллă.

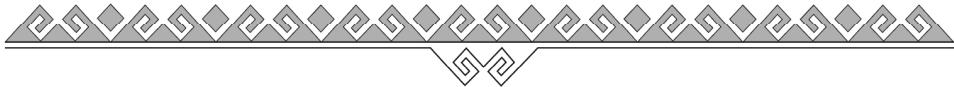
УДК 398
ББК 82.3(2Рос=Чув)-6

© Федотова Е.В. Пухса хатĕрлени. Ум сăмах. ѹнлантарусем, 2016

© Чăваш патшалăх гуманитари ёслăлăхĕсен институчĕ, 2016

© Чăваш кĕнеке издательстви, 2016

ISBN 978-5-7670-2446-9 (2)
ISBN 978-5-7670-2358-5 (общ.)

АВТОРТАН

2015 ىулта «Чăваш халăх пултарулăхĕ. Тупмалли юмахсем»¹ кĕнекен пĕрремĕш пайĕ кун çuti курчĕ. Вăл чăваш халăх сăмахлăхĕн нумай томлă пуххин вун виççемĕш кĕнеки пулчĕ. Эсир алла тытнă кăларăм — «Тупмалли юмахсем» ярăмăн иккĕмĕш пайĕ. Тупмалли юмахсен тексчĕсен калăпăшĕ пысăк пулнипе ўна Аслăлăх канашĕ икĕ томпа кăларма йышăннă. Текстсене кунта тупсамĕсем тăрăх, тупсамĕсene алфавит йĕркипе вырнаçтарса тухнă: пĕрремĕш кĕнекере «А» сас паллирен пуслăса «С» таран 3838 текст пичетленнĕ, иккĕмĕш кĕнекене «Ç» сас паллирен пуслăса «Я» таран — 3839—7381 номерсем — кĕнĕ. Икĕ кĕнекере пуре 7381 текст. Ку ёç — пĕрремĕш анлă тĕпчев. Материала май пур таран туллин илме тимленĕ. Фольклор тексчĕсен варианчĕсene «Анлатарусем» пайра вырнаçтарнă.

Тупмалли юмахсен пуххине хатĕрленĕ чух тĕслĕхсене Чăваш патшалăх гуманитари ёслăлăхĕсен институчĕн ёслăлăх архивĕнче упранакан ал çырусенчен, Н.И. Ашмарин, С.М. Михайлова, Д. Месарош, Х. Паасонен, И.Н. Юркин, Г.Т. Тимофеев, И.С. Тукташ, В.А. Долгов, Н.Р. Романов, Е.С. Сидорова тата ыти тĕпчевçĕсен халичен пичетленнĕ кĕнекисенчен, Н.И. Егоров профессоран килĕнчи архивĕнчен илнĕ. Çавăн пекех кăларăмсенче Тюмень облаçĕнче², Чёмпĕр облаçĕнчи Чăнлă районĕнче, Чăваш Республикин Шămăршă районĕнче, Тутар Республикин Теччĕ, Пăва, Çĕпрел³, Нурлат⁴ районĕсенче иртнĕ экспедицисенче Е.В. Федотова (Ермилова) пухнă фольклор материалĕсем те вырăн тупнă.

Текстсенчи тури, анатри, анат енчи диалект уйрăмлăхĕсене, тĕрлĕ вырăнта пурнакан чăвашсен калаçăвĕнчи хăйне евĕрлĕхе май килнĕ таран упраса хăварма тăрăшнă, архиври ал çырусенчи текстсене çырăнса юлнă пекех пичетленĕ. Сайра тĕл пулакан, кивелнĕ, уйрăм вырăнсенче кăна

¹ Чăваш халăх пултарулăхĕ. Тупмалли юмахсем. Пĕрремĕш кĕнеке / ёслăлăх редакторĕ, пухса хатĕрлекенĕ, ум сăмахпа ѹнлатарусене çыракане Е.В. Федотова. — Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2015. — 446 с.

² 2006 ىулта Тюмень облаçĕнчи чăвашсен «Тăван» ассоциацийĕн президенчĕ В.Н. Логинов ийхăрвланипе çав тăрăхи чăваш ялĕсенче Чăваш патшалăх гуманитари ёслăлăхĕсен институчĕн этнологи пайĕн ертсе пыракан ёслăлăх ёçтешĕ Г.Б. Матвеев тата литература пĕлĕвĕпе фольклористика пайĕн ёслăлăх ёçтешĕ Е.В. Федотова экспедицире пулнă.

³ 2002 ىулта «Атăлçи федералă округан чăвашĕсем» проектпа Чăваш патшалăх гуманитари ёслăлăхĕсен институчĕн ёçтешĕсемпе пĕрле Е.В. Федотова экспедицире фольклор материалĕсем пухнă.

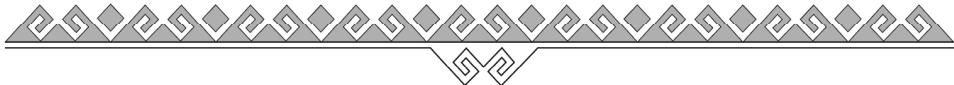
⁴ 2008 ىулта Раççей гуманитари наука фончĕпе Чăваш Республикин правительству ырланă «Тутарстан Республикин Нурлат районĕнчи чăвашсен фольклорĕ» 08-04-22760 е/В номерлĕ тĕпчев проекçе пыракане вăхăтĕнче Е.В. Федотова (Ермилова) çырса илинĕ фольклор тексчĕсем те кĕнекене кĕн.

усă куракан сăмахсене çăltăрпа палăртнă, вĕсен пĕлтерĕшне кĕнекери «Анлантарусем» пайра кăтартнă. Кăларăмра хăш-пĕр тупмалли юмахсен пĕр пек тексчесем темиçе хут та тĕл пулаççе, анчах тупсамĕсем тĕрлĕрен пулнăран вĕсене тупсамĕсем тăрăх вырнаçтарнă. Тĕслĕхсенчи уйрăмлăх пĕр сас палли кăна пулсан та вариант пек илнĕ, кунпа калаçу чĕлхин хăйне евĕрлĕхне, чĕлхе пுяnlăхне, диалект формисене палăртса хăварас тĕллев тытнă.

Чăвашсен тупмалли юмахсен хăйне евĕрлĕхĕ çинчен «Тупмалли юмахсем» кăларăмăн пĕрремĕш кĕнекинче ум сăмахра вуласа пĕлме пулать. Унта тупмалли юмах тата унăн халăх пурнăçĕнчи вырăнĕ пирки, тупмалли юмахсене пухни, пичетлени тата вĕсене мĕне кура ушкăнлани, тĕпчев историйĕ, юмахсенче тĕл пулакан тупмалли юмахсем çинчен тĕплĕн çырса панă. Чăвашän наци тĕнче курăмĕпе шухăшлавĕ тупмалли юмахсенче еплерех ўкерĕннине те кăтартнă. Кăларăмри тупмалли юмахсен тексчесене аçta, хăçан пичетленин, тĕпчев ёçесен библиографине те кĕртнĕ.

«Анлантарусем» пайра кашни текстан паспортне: аçta упранни, хăçан, аçta, камран кам çырса илнине — кăтартнă. Ал çырусен паспортне çырса илнĕ вăхăтри администраци-территори пайлавне шута илсе йĕркеленĕ, скобăра хальхи вăхăтра хăш района, республикăна кĕнине те палăртнă. Текстсен источникĕсене çапларах панă: архивран çырса илнĕ пулсан — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 с. — институтан аслăлăх архивне кăтартнă хыççăнхи пĕрремĕш цифра — архивăн пайне, иккĕмĕшĕ — управ единицине, виççĕмĕшĕ — инвентарь номерне, юлашки — страницине пĕлтереççе; пичетленнĕ кĕнекерен илнĕ пулсан (тĕслĕхрен, Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 45 с.) автор хушаматне, кĕнеке ятне, аçta тухнине, пичетленнĕ çулне, страницине кăтартнă; уйрăм тĕпчевçесен килти архиври материалĕсене «[Ҫавăн] килти архивĕ» тесе палăртнă. Кăларăмра йышăннă кëскетүсен списокне те панă. Тĕп сăмахсен кăтартмăшĕ пур, вăл кирлĕ текста çämăллăнах тупма май парать.

Елена ФЕДОТОВА,
филологи аслăлăхĕсен кандидачĕ

ТУПМАЛЛИ ЮМАХСЕМ

Ҫава

3839. Йälтäр-йälтäр тäватель, пëтём хире ҫулса тäкать.
3840. Йälтäр-йälтäр тäватель, пëтём хире хирсе тäкать.
3841. Йälт тäватель те ялт тäватель, хыпса çätsa та яратъ.
3842. Кукäр тuya кукäр тимëр ҫаранта курäk ҫисе çýret.
3843. Курäk ҫиетëп — шäläm мäкалать, хäйäр ҫиетëп — шäläm каллех ҫивчёленет.
3844. Курäk ҫийëп — шäла мäкатäп, хäйäр ҫийëп — ҫивчёлетëп.
3845. Пëк пек авäңчäк, ҫулла ҫаран ҫинче, хёлле пäта ҫинче.
3846. Пýрт тäрринче Питтäпай пëсчи выртать.
3847. Ҫаран ҫинче йäлт та ялт.
3848. Ҫäрттан чäмать, ҫар хир[ë]лет.
3849. Ури утмасть, туйи утать.

Ҫавранка кёлентер

3850. Кëмёл ункä.

Ҫавра сил

3851. Алäсäр-урасäр япала айäн-ҫийëн ҫавранать.
3852. Асатте урапи ҫулсäр та кусать.
3853. Аçтаха урапи ҫулса та кусать, ҫулсäр та кусать.
3854. Йëке пулса ҫавранать, йëрëх пулса ашкäнать.
3855. Йëрëх урапи хыççéнчен йëр юлмасть.
3856. Пëр вырäнта ҫавранать, ҫав вäхäтрах малалла чупать.
3857. Ҫeçen хир варринче туман урапа кусать.
3858. Ҫeçen хирте ҫураллä урапа.
3859. Ҫeçen хирте туман урапа кусать.
3860. Тухатмäш туйë тусан ҫавäрать.
3861. Тухатса килет тухатмäш.
3862. Уй варринче Уйкка ташлатъ.
3863. Улäп урапи уй тäрäх кусать.
3864. Урнä усал урапи улäх урлä куса килет.
3865. Усал-тëсел туй тäватель,
Урäm-сурäm ҫавранать.

- Ури курнать тесенех
Усал туйӗ чарӑнать.
3866. Ушах ҫертең усал тухӗ, улӑх урлӑ туйпа килӗ.
3867. Хӑй-хай хӑяшка
Хӑяматран хӑпарать,
Ҫамхаланса ҫаврӑнса
Ҫӑва ҫине ёсанать.
3868. Шуйттан вайиий уй варринче шуйханать.
3869. Як-як яклашка,
Яклашкaran явӑнса
Явӑл туйӗ пусланать,
Ял халӑхне шуйхатать.

Ҫамка

3870. Капан хӗрринче кӗмӗл ту.
3871. Сӑрт хӗрринче сут چашӑк.
3872. Сутӑ кӗлӗ ҫинче ҫүллӗ ту.
3873. Улӑм ури ҫинче кӗмӗл چашӑк ларатать.

Ҫанӑсӑр йӗлен*

3874. Калтӑр* кӗсрен малти ури ҫук.

Ҫап ىывӑсси

3875. Йӑпӑльтияки, пӑльтияки.
3876. Кучӗ ҫӑка, вӑта ҫерри вӑкӑр, пусӗ юман.
3877. Пӗр енӗ юманлӑх, тепӗр енӗ ҫӑкалӑх, варринче вӑкӑрлӑх.
3878. Пӗр пусӗ ҫӑка, тепӗр пусӗ юман, варринче мӑкӑр.
3879. Тӗпӗ ҫӑка, варри вӑкӑр, тӑрри ӑвӑс.
3880. Тӗпӗ ҫӑка, варри вӑкӑр, тӑрри юман.
3881. Хӑй вӗлт-вӗлт тӑвать, ыраш пӗрчине тӑкатать.
3882. Хура кайӑк юман сӑмсаллӑ, чӗн майлӑ, вӗсет те кӑшкӑратать: ак тата! ак тата!

Ҫаран

3883. Исенет*, писенет, ҫулталӑксӑр тапранаймас.
3884. Уйра лутра вӑрман.

Ҫара ҫуна

3885. Акар йыттӑм ашса пырат, аякки витӗр хӗвел пӑхат.
3886. Аккам ашша пырат, айӑккинчен хӗвел пӑхса пырат.
3887. Аккарей йытти ашса пырат, аякки витӗр хӗвел пӑхать.
3888. Алшам йытти ашса пырат, виттӗр хӗвел пӑхать.
3889. Ахӑр йытти вӗрсе пырат, виттӗр хӗвел пӑхса пырат.
3890. Ахмар йытти ашса пырат, витӗр-витӗр хӗвел пӑхать.
3891. Ашак йыттӑм ашса пырат, аяк пӗрчи витӗр хӗвел пӑхса пырат.

3892. Аякки витёр хёвел пাখать.

3893. Аяк шамми витёр хёвел пাখать.

Çapăk

3894. Ах, чипер те — аки мар, хўри пур та — шәши мар.

3895. Аялла пёрчён-пёрчён, қўлелле — пашалу.

3896. Варман пик ешлे — варман мар, уйах пик ҷаврака — уйах мар, шәши пик хўреллे — шәши мар.

3897. Катарти ҷаврака, шит те չурә хўри пур.

3898. Каштэр-каштэр — варман мар, вар ҷаврака — укса мар, хўри пур та — шәши мар.

3899. Симес варман, ҷаврака хёвел, шәши хўри.

3900. Тутли шалта, йўғси тулта.

3901. Хай ҷаврака — уйах мар; хўреллे — шәши мар, ешл — варман мар.

3902. Хай чипер, хёре мар, хўри пур та — шәши мар.

3903. Хапартнә хапарту пек, ларма хёр пек.

3904. Хўрелле — шәши мар, чамар — арбуз мар.

3905. Чипер акин хўри варэм.

3906. Чипер-мён те — аки мар, хўри пур та — шәши мар.

3907. Чипер тес, чипер мар, акай тес, акай мар, шәши тес, шәши мар.

Сатан

3908. Ашшё-амашё тўрё, ачи-пәчи кукар.

3909. Икёрёлчёк-кукәрлчак.

3910. Кукар-макар суккар Якку.

3911. Ҷатар-ҷатар ҷатрашка, ҷитмёл пилек кукрашка.

3912. Хёксёр, кёксёр ратне төртет.

3913. Явман кантра.

Сатан авни

3914. Икёрчёк*, кукарчак, утмал ик кукар.

3915. Яв-яваски, яваски, пёкевёски, яваски.

Сатан карта

3916. Икёрчёк-кокарчак, ватар икё хуҷак.

3917. Икёрчёк-кукарчак, ёр ҷитмёл кукарчак.

3918. Икёрчёк кукарчак, утмал ик кукарчак.

3919. Ёр-ёр ҷерси ёр сажат (чаваты).

Сатма

3920. Ахмат пиччен кут қулла.

3921. Ахсат ҷамки қулланнай.

3922. Камака айенче ҷут ҷалтар ҷуталса выртат.

3923. Камака айенче хытэ пашалу выртат.

3924. Камакара мами тенки выртё.

3925. Кăмакара çут тенкĕ выртать.
 3926. Пĕчĕк кăна хура пûске килтен киле сиксе çýрет.
 3927. Çамарта айĕнче яки пур.
 3928. Çăтти-çатти, çăтти-çатти çара кут.
 3929. Çесен хирте çап-çутă йĕтем.
 3930. Теренти күçĕ çуллă.
 3931. Хура ёйär вутта сикет.
 3932. Хура к..., ати кăмакана.
 3933. Ялтанта* çут к... выртать.

Çатма аврипе çатма

3934. Йывăç лаша тимĕр урапа туртса пырать.

Çатма çинче икерчĕ пĕсерни

3935. Куçма кĕрű кускалать, Лапата кĕрű лап ларатъ.

Çатма çинчи услам çу

3936. Мăн ту, мăн ту, мăн ту çинче шурна* Иван ларĕ.

Çатма çулани

3937. Ахмат кучĕ çуланнă.
 3938. Хура хĕре хура кушак
     Çуллат та çуллат,
     Çуллат та çуллат,
     Хура хĕрĕ ахăрат,
     Татах çуллаттарат.

Çатмана çу сĕрни

3939. Энтеле кутне чăшкăртăп.

Çатмана çатма аври

3940. Сан шăтăк тăвăр, ман авăр шĕвĕр, ати чиксе пăхатпăр.

Çатмана çатмарăçси

3941. Санăн сарлака та хура, манăн вăрăм та шĕвĕр ати чиксе пăхатпăр.

Çатмарăçси, çатма

3942. Учĕ йывăр, урати тимĕр.

Çăвар

3943. Ват асаттен вăрманĕнче питĕ тарăн нўхреп пур.
 3944. Вĕтлĕх варринче тĕпсĕр шăтăк пур.
 3945. Пĕчĕк кăна çил хапха уçăлатă тăхупăнатă.

3946. Сәрт хәрринче тәпсөр шәтәк.
 3947. Ҫурутравра нүхреп пур.
 3948. Үңса хупнать, вырәнтан каймасть.
 3949. Хуп-хуп пахча, хуп пахча, хуп пахчара шәмә пахча, шәмә пахчара хәрлә автан.

Ҫävar, sämcsa, kyc, kyc xarshi

3950. Хап-хап, мәш-мәш, икә ҫутә ҫәлтәр, икә хура хәнтәр.

Ҫävar, mäyäx

3951. Хәрлә халаш ҫинче хәлат ик ҫунатне сарса лараты.

Ҫävar, shäl, chelxe

3952. Пәчәк қана авәнта вәтәр иккән авән ҫапаççе, хәрлә вырәс кәлте ҫавәрать.

Ҫävarlax

3953. Турә тимәр тылә пәрахса парә, лаша ҫәварне көрсө ўкә.

Ҫävartan surchäk sирпәнни

3954. Хапхи үҫәлаты, тенки тәкәнать.

Ҫävänkäç (рукомойник)

3955. Хура күшак хура пите ҫулласа тасатать.
 3956. Хурән хуппи хупах,
     Чүччу чулаванник,
     Унталла та шәрать,
     Кунталла та шәрать.

Ҫäka

3957. Вәрманта — ҫүрен, ҫулта — хушка, киле килсен — кәвак.
 3958. Вәрманта — турә, ҫула тухсан — хушка, киле кәрсен — тимәр кәвак.
 3959. Тулта — турә, шалта — шурә.

Ҫäkär

3960. Ашшә — пәләт, амашә — ҫәр, хәрә — кам?
 3961. Касрәçе мана, ҫулчәçе мана, ҫыхрәçе мана, ҫакрәçе мана, ҫапрәçе мана, вута-шыва чикрәçе, унтан кәларса илчәçе те ҫәçепе касса хучәçе.
 3962. Мән хырәмлә түресем тәпел күкринче лараççе.
 3963. Патакпа хәнеççе, вутра ҫунтараççе, ҫәçепе касаççе. Мана юрат-нәран ҫапла асаплантараççе.

3964. Патакпа хӗнеççӗ, чул хушшинче иреççӗ, вутра çунтараççӗ, çеçӗпе касаççӗ, мана пурте юратсаççӗ, çампа антӑхтараççӗ.

3965. Патакпа хӗртесçӗ, чулпа хӗстереççӗ, кӑварпа пӗçересçӗ, çеçӗпе ваклаççӗ, çавӑнпа та мана пурте юратсаççӗ.

3966. Çаврака пуçлӑ түре кӗреке пуçӗнче ларӗ.

3967. Çеçӗ тытаççӗ те пӗверӗме çураççӗ.

3968. Çиелти хытӑ, варри çемçе, айӗ шурӑ.

3969. Çýлти хытӑ, варри çемçе, айӗ шурӑ.

3970. Тымарсӑр, çеçкесӗр չарӑк ўсет.

3971. Умӑнта пулсан хуйхӑртмасть.

3972. Хӗне-хӗне пурте кӗртрӗм, мухта-мухта тула кӑлартӑм.

Ҫакӑр ҫини

3973. Вун иkkӗн ыраш çапаççӗ, Митрофан тавӑрать.

3974. Ир те вак, вак, каç та вак, вак, Валей вак, вак.

3975. Каç, каç, качки вӑтти*,

Ир те, каç та пӑтрак вӑтти**.

Ҫакӑр тӗпренчӗкӗ

3976. Пӗр шкапра çेp пӗрчӗ.

Ҫакӑр унани

3977. Авӑрлик, авӑрлик, мӑнтӑр упа çӑvӑрлик.

3978. Ар лап-лап, пир лап-лап, сенкер лап-лап.

3979. Кӑпӑртик-капӑртик, кӑнни-манни, ирӗке юртӑк, эпеç карчӑк.

3980. Пир лап-лап, ар лап-лап, сенкер лап-лап.

3981. Сып лап-лап пинтен, сып лап-лап.

Ҫакӑр унаса чашӑка хуни

3982. Урлӑ та лап-лап, пирлӗ та лап-лап, кўпсе вырт.

Ҫакӑр чӗресӗ

3983. Алӑсӑр-урасӑр, кӑмака ҫине хӑпарса ларат.

3984. Кӑмака ҫинче Пичура капӑрайса ларат, çӑnӑх ҫиет, шыв ёсет, хырӑмӗнчен туп тухать, ёна ҫиекен тутӑ пулать.

Ҫӑл валашки

3985. Ҫулла начарланать, хӗлле мӑнтӑрланать.

Ҫӑл, пусӑ

3986. Уй варринче тӗпсӗр катка ларат.

Ҫӑл, пусӑ, тараса

3987. Йӗпӗн-ши, кӑлтӑр кут?

Çаля* кәралесем, пир тेңти

3988. Аттен усәнать те тәртанаты, аннен уәлать те хупәнаты.

Çалкүс

3989. Асанне күсөнчен күсүлө юхаты.

3990. Ах, асанне, мән пулчө-ши қав таран, ялан күсүль юхтаран?

3991. Кристалл пек таса, пәр пек сивә, шерпет пек тутлә.

3992. Ту айәнчен туғли юхаты.

Çалтәр

3993. Актәр, күптәр, тул құтәлсан չук-тәр.

3994. Интәк* кантәк, мемеләк күс қап-қута.

3995. Пус тәпәнче кәмәл չәрә.

3996. Пусә тәпәнче кәмәл չәрә выртать.

3997. Пус тәпәнче кәмәл չәрә выртат.

3998. Пуң тәпәнче չәрә выртать.

3999. Пуң түпинче ылтән چалтәр,

Ылтән چалтәр — ахах күс.

4000. Пуң түпинче кәмәл չәрә.

4001. Пұрт қамкинче пуң тәрлә* шупәр қакәнса тәрә.

4002. Пұрт тәрәнче алла вырт.

4003. Пұрт тәрринче тәренче, тәренчисайран пәр уқса.

4004. Җәрле суса тухма չук, қантәрла шыраса тұпма չук.

4005. Җүлә тәвән тәрринче Тимәр юпа* ялтартатса лараты.

4006. Ылтән алқаран түм түмлат, түмламә چәре қитеймест.

4007. Ылттән алқам түмла тәрать, түмламә چәре қитмес.

Çалтәр, үйәх, пәләт

4008. Пин сурәх тарса юлчө,

Пинпү стариқ ларса юлчө,

Кәленче ту тәрса юлчө.

Çалтәр үкни

4009. Ту, ту урлә туп утрам,

Утна туппа тупаймарым.

Çалтәрлә пәләт

4010. Пұрт тәрринче йәс ала.

Çалтәрлә түңе

4011. Асатте құрчөн маччи кәвак, маччи тулли қут мамак.

4012. Асатте үләхә вицесәр, сурәхесем хисепсәр.

4013. Асатте хирәнче յайлтәр-йайлтәр қут ёнче.

4014. Асатте шăналăкĕ çинче пин-пин шăрça.
4015. Аслăк çинче вëт чулсем выртаççë.
4016. Ахпúрт аслăкĕ çине аах сапнă.
4017. Ахпúрт хирне аах сапнă: куракансем пур, пухакансем çук.
4018. Итем çине пăрça сапрăм, Ахмат тухрë — пуçтарчĕ.
4019. Йëтем тулли илем пëрчи.
4020. Кăвак кавир тулли кëмĕл шăрça.
4021. Кăвак маччан пин шăтăк.
4022. Кăвак тëслë туттăр пур, тути тулли шăрça пур.
4023. Кăвак тинëс тулли кëмĕл пулă.
4024. Кăвак уйра çут кëмĕл нумай.
4025. Кăвак халат çинче кëмĕл тýммесем.
4026. Кăвак шăналăк тëрри чăпар.
4027. Кăвак шăналăк çинче пин нухрат.
4028. Кăвак шупăр тëрĕллë, тăхăнма çех юрамасть.
4029. Кăвак чаршав çине кëмĕл сапнă.
4030. Кăвак чатăрэн тëрри чакăр.
4031. Пăр çине пăрça сапрăм.
4032. Пëс пëсийёр, пëсийёр, пëс ун икке кăсийёр. Пëтак така йейел-тëк, танткунче юпăлтăк*.
4033. Пус тëпне ѹалтăркка сапрăм.
4034. Пúрт тăрринче кëрчĕллë кëскë выртать.
4035. Пúрт тăрринче пûс тëрлë кëпе выртать.
4036. Пúрт тăрринче çаптăркка кëпе выртать.
4037. Пúрт тăрринче пăхăр улача* кëпе выртать.
4038. Пúрт тăрринче пўштĕрлë шупăр çакăнса тăрĕ.
4039. Пúрт тăрринче çут тýмеллë кëпе çакăнса тăрать.
4040. Пúрт тăрринче тëрĕллë кëпе выртать.
4041. Пúрт тăрринче тëрĕллë çи витти.
4042. Пўштĕрлë шупăр пўрте витĕ.
4043. Çëре хиреç çëр пин нухрат.
4044. Çýл вырăна çýлĕк сарнă, çýлĕк çине пăрça сапнă; çýлĕкне те пăсма çук, пăрçине те хыпма çук.
4045. Тĕлĕнчĕк çине тëрленчĕк карса хунă.
4046. Тëпсëр тинëсре аахсем выртаççë.
4047. Тëрлë* çитти** çýлте выртë.
4048. Тëттëм уйра вëтë шура чечек нумай.
4049. Улăх тулли утлă çар, пурте вутла выляççë.
4050. Шанк пăр çине пăрça акрăм.
4051. Шăналăкпа пăрça сарнă; шăналăкне чëркеймĕн, пăрçине çиеиймĕн.
4052. Юхма çинче юмăç тути, тути çинче çут кëмĕл.

Çăлтăрсем

4053. Ампар умĕнче тëрĕллë шупăр çакăнса тăрĕ.
4054. Асамлă куç çëре ýкет, анчах çëре çитеймест.
4055. Асанне çëрри пус çинче.
4056. Асатте хирне пăрça акнă.
4057. Аслăк çинче вëт чулсем выртаççë.

4058. Асләк тәрринче вѣтѣ чул выртать.
4059. Ёнчѣ шәр҆са тәнчене саланнѣ,
Уретникѣ, тиекѣ, пупѣ, патши —
Никам та пухса илемест.
4060. Интѣк-кинтѣк, мемелѣк күсѣ қап-çут.
4061. И эпирччѣ, эпирччѣ,
Эпир вун икѣ хәрччѣ,
Эпир ларма хәрччѣ,
Тул үтәлсан килтеччѣ.
4062. И эпирччѣ, эпирччѣ, эпир вун иккѣн пѣр хәрччѣ, пѣр хәмә қине
пухәнташтар, үтәличчен салантамар.
4063. Йайлмахва хирәнче йайлтәр-йайлтәр.
4064. Йайлам хәрән йайлтәрккى хөвел ансан курәнаты.
4065. Йәр хәварса йәрәлче ўкет, йәрәлчине тупма չук.
4066. Йәтем қине пәрса сапрәм, Ахмат тухрә — пустанчѣ.
4067. Каçхи карәм қине кәмәл сапнә.
4068. Кәвак хире пәрса сапнә.
4069. Ман мамакан пин күсѣ пор, йам-йам тукаласа лараты, кәчәр каçпа
килмесен қаяп тесе вѣл лараты.
4070. Маччана вѣтѣ тулә сапрәм.
4071. Мачча қине мерчен сапрәм.
4072. Мачча қинче хәрәх չакар выртать.
4073. Пәр қине пәри акрәм, шурә чыхә тухса пустанчѣ.
4074. Пәр қине ахах сапрәм.
4075. Пәр қине пәрса сапрәм.
4076. Пѣр ывбас пәрса сапрәм, шурәм пуспе пустантам.
4077. Пус тәләнче кәмәл չәрә выртать.
4078. Пус тәләнче кәмәл չәрә ятам.
4079. Пўрт қинче тәрлә шопар выртать.
4080. Пўрт тәррине пәрса акрәм.
4081. Пўрт тәррине пәрса сапнә:
Хырса илес терәм — хырма չук,
Шалса илес терәм — шалма չук;
Ир тәриччен такам пухса кайнә.
4082. Пўрт тәррине туй арәм хатәрә витнѣ.
4083. Пўрт тәрринче кәрчәллә кәскѣ выртать.
4084. Пўрт тәрринче пус тәрлә тотар выртать.
4085. Пўрт тәрринче пўштәрлә шупар չаканса тәрә.
4086. Пўрт тўпине пәрән-пәрән вѣтѣ чул ытрам.
4087. Пўрт тўпинче вѣтѣ чул выртать.
4088. Пўштәрлә шупар пўрте витѣ.
4089. Сарай тәрне пәрса токрәм.
4090. Ҙер каçмалла килтәмәр те тул үтәлсан кайрәмәр.
4091. Ҙер каçмалла килнѣ ларма хәрсем үтәласпа саланчѣс.
4092. Ҙурт тўпинче үт тўме.
4093. Тетәрпике тенкисене каç салатса савать, ир пустанса хываты.
4094. Уйахпала килтәр, хура пўрте кәтәр, выллярәп та, култәр та хөвел
тухсан кайрәп.
4095. Шанд пәр қине пәрса акрәм.

4096. Эпир, эпир эпирччӗ,
Хӗрӗх те пӗр хӗрӗччӗ,
Аллӑ та пӗр ачиҹчӗ,
Ҫӗрӗпе ҫуй турӑмӑр,
Ирхине ҫук пултӑмӑр.
4097. Эпир, эпир эпирччӗ,
Эпир ҫӗр пин хусахчӗ,
Хусан хуци хушнипе
Хурал тӑма килтӗмӗр,
Самар хуци хушнипе
Сапаланса пӗтрӗмӗр.

Ҫӑлтӑрсемпе уйӑх

4098. Асламас хирӗнче аслӑ кӗтү: выльӑхӗсен шучӗ ҫук, кӗтүçӗ пӗрре
кӑна.
4099. Аслӑ хирте акшар чулӗ, вӑта ҫӗрте — арман чулӗ.
4100. Аслӑ хирте аслӑ кӗтү пур — ҫуллен пӗр кӗтӗвӗç* кӗтет.
4101. Аслӑ хирте ҫар выллять, ўна патша выллятать.
4102. Аслӑ хирте ҫар тӑратать, вӑта ҫӗрте — ҫар пуçӗ.
4103. Елчӗк хирне енчӗк хунӑ, енчӗк тавра — вак укӑса.
4104. Ик ҫӗр утмӑл вӗт кайӑк,
Тӗменпеле пӗр кайӑк.
4105. Йӗри-тавра пашалу, варринче ҫӑкӑр.
4106. Кӑвак ҫитти саратӑп,
Вӗтӗ шӑрча сapatӑп,
Вӗтӗ шӑрча хушшине
Кӗмӗл ывӑс хуратӑп.
4107. Кӑмака тулии йӑвача,
Вӑта ҫӗрте шур кулач.
4108. Кӑмакара йӑвача, йӑвача, вӑта ҫӗрте пӗр кулач.
4109. Кӑвак хирте пин сурӑх, пин сурӑха — пӗр кӗтүç.
4110. Нурӑс хирне нухрат сапнӑ, вӑта ҫӗре тухъя хунӑ.
4111. Пӑлхар хирне пӑрча сапнӑ, пӑрча ҫинче хур ҫурет.
4112. Пӗр пуртре пин ҫурта ҫунать,
Вӑта ҫӗрте — пӗр хунар.
4113. Пӗр ҫын хысӗнчен пин ҫын пыратать.
4114. Пӗр хуран салма, варринче ҫамах.
4115. Ҫаранӗ аслӑ, ҫарӗ йышлӑ, ҫар пуçӗ пӗрре.
4116. Ҫӗр тенкӗ, пин тенкӗ,
Вӑта ҫӗрте пӗр тенкӗ.
4117. Темеш хирне тенкӗ сапнӑ, вӑта ҫӗрте хутаҫчи выртать.
4118. Тӗмен сурӑх хушшинче кукӑр майракаллӑ така уткаласа ҫурет.
4119. Улӑхне виҫмен, выльӑхне шутламан, кӗтүçӗ майракаллӑ.
4120. Унта — пин тенкӗ,
Кунта — ҫӗр тенкӗ,
Вӑта ҫӗрте — пӗр тенкӗ,
Вӑл та пулин талӗрсен.
4121. Хурамал хирне хурсем тухӗç, хур сыхлама хуци тухӗ.

4122. Шәналәк қине шәрә сапнә, шәп варрине тухъя хунә.
 4123. Эпә чәпта сарап, пәрә сапнә, варрине кулачә хурәп.
 4124. Явләк қине ясмәк сапнә, вәта չәрте турилкке.

Сәлтәрсемпә хәвел

4125. Ахпүрт хирне ахах сапрәм, Ахмат курчә — пүстарчә.
 4126. Вирял хирне вир акрәм, Виркка килчә — пүстарчә.
 4127. Йәтәм қине пәрә сапрәм, Ахмат тухрә — пүстарчә.
 4128. Пәсләк хирне пәрә сапрәм, Пәртта тухрә — пүстарчә.
 4129. Туттай тухсан ҹуттайсем ҹухалаңчә.
 4130. Турә-папай пәр қине пәрә сапнә, хәрлә автан сәхса пәтернә.

Ҫам

4131. Пәр енче хәмәшләх, тепәр енче хәваләх.

Ҫам арлани (авәрлани)

4132. Айтар капанә айәнчен туртаңчә.
 4133. Атәр капанне аялтан туртаңчә.
 4134. Тәве ҹилхи туараәм, виркәсә витәр пәхрәм.
 4135. Тәкме витәр йыт туртат.

Ҫам машини

4136. Муш-мушали мушартирек, алттәм-пеккәм тәкме чәпари.
 4137. Ти-ти, пәрәс-пәрәс, пәлт-палт паланта, шөлевәшпе хухлаваш, ку-шак ури тәп-темеш.
 4138. Чәнкәр-чәнкәр, чәнкәр ту, тимәр ту, йәс ту, чән тилхепе, шарт! ту.

Ҫам тапни

4139. Антратмәш, шалатмәш, кәлт туртмәш, түләтмәш.
 4140. Асләк қинчен йаппар сысат.

Ҫамарта

4141. Ӑшә мимәр, тулә тимәр.
 4142. Иккә ҹуралать, пәрре вилет.
 4143. Ир те вак-вак, қаç та вак-вак, валей вак-вак.
 4144. И, чул хула, чул хула,
     Чул хулара шур хула,
     Шур хулара сарә пүрт.
 4145. И, чул хула, чул хула,
     Чул хула та шур хула,
     Шур хулара шурә шыв,
     Чән варринче сар утрав.
 4146. Картара шор тәрке.
 4147. Карта урлә ялт! сикет, ланкашкана ланк! анать.

4148. Кутран тухать те չӑвара кӗрет.
4149. Мухмӑр шурпи, кут муклашки.
4150. Пӗлӗтрен аннӑ пек, кӗленчепе хырнӑ пек.
4151. Пӗр кӗленчере икӗ тӗслӗ эрех.
4152. Пӗр пичӗкере икӗ тӗслӗ сӑра.
4153. Пӗр пичкере икӗ тӗрлӗ сӑра.
4154. Пӗр пичкере икӗ тӗрлӗ япала.
4155. Пӗр хуранта икӗ тӗслӗ апат писет.
4156. Пӗчӗккесӗ ڪلهетӗм пур, нистан кӗме шăтӑк ҫук.
4157. Пӗчӗк ڪلهетӗن тӗкки ҫук.
4158. Пӗчӗккис ڪلهетӗм пур, ڪلهет тулли шӑрттан пур, уҫса илесчӗ — алӑк ҫук.
4159. Пӗчӗк пакраҫ шыв Ҫакрӑм — вӗре-вӗре пӑр пулчӗ.
4160. Пӗчӗк пакраҫ шыв Ҫакрӑм — вӗре-вӗре шыв пулчӗ.
4161. Пӗчӗк пичкере икӗ тӗслӗ сӑра.
4162. Пӗчӗкčeс шурӑ пурт, уҫса кӗме алӑк ҫук.
4163. Пӗчиkkӗ пичӗкенӗн икӗ тӗрлӗ сӑри пур.
4164. Пирӗн кӑшӑлсӑр пичkesем нуммай, вӑлсенӗн пӑкки те ҫук, ани те ҫук.
4165. Пурт айккинче пуссам пур, икӗ тӗрлӗ шывӗ пур.
4166. Сарӑ арчанӑн Ҫевви ҫук.
4167. Ҫӗнӗ Ҫелӗкӗн Ҫевви ҫук.
4168. Тулӗ пыра ларат, ӑшӗ чӗре патне пырат.
4169. Тулӗ шурӑ, ӑшӗ хӗрлӗ.
4170. Уҫӑммасть, хупӑнмасть, ынна курӑнмасть.
4171. Хӗрлӗсырта хӗрӗх хӗр, хӗрсен ҫуккине хӗртсе хунӑ. Хӗрсен ҫукки хӗрсен хӑйсен пулас пулсан хӗрсем хӑйсем те хӗр мар вара.
4172. Хӗрсем хӑйсен ҫуккине ӑлларса Ҫирӗ; хӗрсем ڇини хӗрсен хӑйсен пулас пулсан хӗрсем хӑйсем те хӑйсем (хӗрсем) мар вара.
4173. Хамӑрӑн пулсан эпир вара хамӑр та хамӑр мар.
4174. Чӑп-чӑмӑркка пуртӗм пур, нистан кӗме шăтӑк ҫук.
4175. Чӗрӗрен вилӗ ҫуралать, вилӗрен чӗрӗ ҫуралать.
4176. Чул кӗлет, шур кӗлет, шур кӗлете сарӑ ылттӑн.
4177. Чул, чул, чул кӗлет,
Чул кӗлет те шур кӗлет,
Шур кӗлете сарӑ ылттӑн.
4178. Шак-шак, шак! шаккан,
Шак ӑшӗнче шур шалккан,
Шалккан ӑшӗнче сарӑ пыл.
4179. Шалта минтер, тулта тимӗр.
4180. Шур арчара услам ҫу,
Уҫса илме уҫкӑс ҫук,
Пит выҫӑхрӑм, мехел ҫук,
Ҫарине ватма халӑм ҫук.
4181. Шурӑ кӗлет, чул кӗлет,
Чул кӗлете сарӑ ҫу.
4182. Шурӑ пуслӑ шур арча лартсан — лармасть, тӑратсан — тӑмасть.
4183. Шурӑ ҫуртӑн алӑкӗ те, кантӑкӗ те ҫук.
4184. Шурӑ хуланӑн хапхи ҫук.

4185. Шурă-шурă шупăрăн нихăш енче çëвви çук.
 4186. Шур кёлетре шур чëрес — икë тëслë сäри пур.
 4187. Шур пичкере икë тëслë сäра.
 4188. Шур пичкере икë тëслë сäра, темён чул пätратсан та пëр-пëрин-
 пе хутшанмаççë.
 4189. Шурча чиркү — шур чиркү, ниçтан кëме алäк çук.
 4190. Шурча чўркүн алäк çок.
 4191. Шыв вëретме лартрäm та — вëре-вëре пär пулчë.
 4192. Юр-вар çук пирки кут муклашки.

Çämarta туни

4193. Лотра майра пичке ѣсти.

Çäm атä

4194. Йäkälти-йäkälти пуклак кут, Якку арäm — шыçмак кут.
 4195. Кämака çинче Йäkäнат пëçси выртать.
 4196. Mäkälu-makälu шыçмак кут.
 4197. Çýпce пек хäвäl, турчка пек кукäр.
 4198. Tëpelти tëплек пус, Якку арäm — пуклак пус.
 4199. Tëpelти-tепельти шыçмак кут, Якку арäm — пуклак кут.
 4200. Турчка пек кукäр, уйран çýпci пек хäвäl.
 4201. Хäвäl — катка мар, кукäр — турчка мар.
 4202. Xура — хуран мар, тëплë — витре мар, кукäр — турчка мар.

Çämäp

4203. Мана чëнеççë, мана кëтеççë, килсен пурте тарса пëтеççë.
 4204. Ула та пулать, хäла та пулать, шурă та пулать, хура та пулать,
 хайë тасалать, күçсульи тäкäнатать.
 4205. Хäйсем мана кëтеççë, эпë ана пусласан тарса пуганаççë.

Çämäp, çëp, йäväç

4206. Përi тäкат, тепёри ёсет, виççëмëш ўset.

Çämxa

4207. Pëchëkkëскер, çавраскер, хўринчен тытса çëклеме пулмасть.
 4208. Çämxa хыврäm çулпалан,
 Çäрхалатрäm хулпалан.

Çänäх аллани

4209. Äвäслäх витëр юр çäвать.
 4210. Äвäслäхра тäманлäх.
 4211. Икë хëрринчен çунтартäm, вäта çëртен сыстартäm.
 4212. Лутра Пантъäкра* юр çäвë.

4213. Лутра пĕлĕтрен юр çäвать.
 4214. Лутра ялта юр çäвать.
 4215. Пĕчик пыллăхра тĕтрелĕх.
 4216. Çатан витĕр кĕрт хĕвет.
 4217. Çäка вăрман витĕр юр çäват.
 4218. Çäка витĕр юр çäвать.
 4219. Çäkalăх вăрман виттĕр йор çäвать.
 4220. Çäkalăх витĕр юр çäвать.
 4221. Çäkalăхра тăманлăх.
 4222. Çилсĕр-тăвăлсăр тăман тухать.
 4223. Тĕкме витĕр юр çäвать.
 4224. Юmansар витĕр тăмансар çäвать.

Çäпала

4225. Вĕрекен хуранта çäрттан чăмать.

Çäпата

4226. Виç кĕтеслĕ пўртре пиллĕкĕн пурăнаççĕ.
 4227. Икĕ чăпар чăххăм пур, ялан хыçран çүреççĕ.
 4228. Кĕпер урлă икĕ ураллă, тăватă хуреллĕ йытă каçать.
 4229. Пĕр кушакăн пилĕк сăмса.
 4230. Пĕр пакшан икĕ хуре.
 4231. Пĕр пуçë виçë кĕтеслĕ, тепĕр пуçë тăватă кĕтеслĕ.
 4232. Пĕр çыннăн пилĕк сăмса.
 4233. Пĕр шăшийĕн икĕ хуре.
 4234. Пилĕк сăмсаллă, икĕ хуреллĕ.
 4235. Пуçë пур — майë çук, пилĕкĕ пур — хырämë çук, капăрки пур — ўчë çук.
 4236. Пуçë пур — майë çук, çурämë пур — пилĕкĕ çук, хуре пур — çämë çук.
 4237. Пуçë пур — мими çук, çурämë пур — хырämë çук.
 4238. Çăварĕ пур, чĕлхи çук, хуре пур, чунë çук.
 4239. Çыхса лартăп — утса кайăп, салтса ярап — ларса тăрĕ.
 4240. Хай тÿре пек, йĕрĕ укça пек.
 4241. Эрхип арämë — пуклак пуç.

Çäпата йĕрĕ

4242. Çеçен хирте чăпар чăх вилли выртать.
 4243. Ула таки чупса пыратть, тенкĕ-тенкĕ йĕрĕ юлатть.
 4244. Урамра тамхаллă пашалу.
 4245. Шакмаклă шелëм çул çине выртса юлĕ.
 4246. Юр çинче тĕрлĕ минтер выртать.

Çäпата, калăп

4247. Куритинчен юрни хытă.
 4248. Курити çемçе, ути хытă.

Ҫăпата калăпĕ

4249. Каласан та калăп, каламасан та калăп.

Ҫăпата кантри

4250. Пĕр вакшан икĕ хўре.

4251. Пĕр шăшийĕн икĕ хўре.

4252. Пĕр юпа тавра икĕ çĕлен явăнать.

4253. Эс унтан кай, эп кунтан каям, Вылпасарĕнче* тĕл пулăпăр.

Ҫăпата пусёнчи ура пурни

4254. Виç кëтеслĕ пуртре пиллĕкĕн пурăнаççĕ.

Ҫăпата сырни

4255. Ир тăрсан та мăштăр-мăштăр,
Кăнтăрла та мăштăр-мăштăр,
Каç выртсан та мăштăр-мăштăр.

4256. Ир те, каç та кăр-кăр.

4257. Ир те, каç та кăштăр-кăштăр.

4258. Ир те кăштăр-кăштăр, каç та кăштăр-кăштăр.

4259. Ун кайăп, кун кайăп, Энтри арăмне тĕлех пулăп.

4260. Унта кайăп, кунта кайăп, Тунти пасарне çитсе тăрăп.

4261. Унтан каять, кунтан каять, Йыллари кун пасарне сиксе тухать.

4262. Урам урлă таната карнă.

4263. Эп те мăштăр, эс те мăштăр, у та мăштăр, мимĕштĕр.

Ҫăпата, тăла, кĕне

4264. Ҫăкалăх, сурăхлăх, кантăрлăх.

Ҫăпата тирни

4265. Акли克, чаклик, калтăрик, ташлик.

4266. Курпун пурне йĕр тăвать.

Ҫăпата туни

4267. Аклик-чаклик, қаштăрик-ташлик.

4268. Коççăр сысна йĕр йĕрлĕт.

4269. Сўлемене сўрём, чёлемене чёртём, кум ураçси турăм.

4270. Ҫиччĕн кайса вун тăвattăн килнĕ тет.

4271. Ҫиччĕн каяççĕ, вун тăвattăн тавăрăнаççĕ.

Ҫăпата урлавĕ

4272. Урам урлă Урина.

Ҫăпата хуçни

4273. Их-фух, виръял, вун тӑватӑ ҫул кускалать.
 4274. Сархурантан* сарса килет, Хучахматран** хуçса килет.
 4275. Ҫиччӗн кайса вун тӑваттӑн килӗп.
 4276. Ҫиччӗн кантра ҫине ҫакӑнса каятпӑр та вун тӑваттӑн каялла ки-
 лептӗр.
 4277. Ҫиччӗн каятӑп та вун тӑваттӑн килетӗп.
 4278. Хучахмат енчен хуçса килет, Сархурӑн енчен сарса килет.
 4279. Ямпӑлтатпа Пайпӑлтат вун ик урампа чупаççӗ.

Ҫăра

4280. Ак-ланк, чак-ланк, шӑк-танк, таш-ланк.
 4281. Ак-ҫик чӑмӑртак.
 4282. Ампара кӗрес тенӗччӗ, анчах йытӑ пур.
 4283. Вӗрмен йытӑ ҫурт сыхлать.
 4284. Вӗрмest-тумасть, кile ҫын кӗртмest.
 4285. Йорлӑ, пӑрлӑ ҫомӑр ҫавать [хора чӗкеç толта лараты].
 4286. Ман пӗр шавккам пур, хӑй ҫыртмасть, вӗрмest, алӑка уҫтармасть.
 4287. Пӗчӗк кӑна йыттӑм пур, алӑк умӗнче тӑраты, вӗрмest, ҫыртмасть,
 вӑрӑ пырсан ямасть, ҫаварне шӑмӑ чиксен шӑкӑл-шакӑл сӑмахлать. Чӗлхи-
 не никам та пӗлмest, унтан иртсе никам та пурте кӗрeymest.
 4288. Пӗчӗкceççӗ йытӑ чӑмӑртанса выртать те хуралтӑна никама та
 күртмest e кӑлармасть.
 4289. Пӗчӗкceççӗ кӑна пӗр анчӑк, вӗрмest тe, кӗртмest тe, хуçи килse
 шӑмӑ парсан ҫаварне карать тe тӑрса каять.
 4290. Пӗчӗкceççӗ йыттӑм пур, ури ҫук, ҫурейmest, ҫын килсен вӗрмest,
 вӑрӑ килсен кӗртмest, килтен каймасть, никама та ямасть.
 4291. Пӗчӗкceççӗ йыттӑм пур, вӗрмest-тумасть, ҫын ямасть.
 4292. Тимӗр йытӑ кил сыхлать.
 4293. Тимӗр йытӑ кил сыхлать, хуçи килсен хар тӑвать, хам тӑвать,
 ҫаварне карать тe тӑрса каять.
 4294. Хӑвӑл ашӗнче йытӑ ҫури лараты.
 4295. Хура анчӑк ҫурт сыхлать.
 4296. Хура йытӑ хӑррине хӗстерьсе выртать; вӗрмest, ҫыртмасть, пурте
 кӗртмest.
 4297. Шарт турӗ, март турӗ,
     Ҫаварне карчӗ тe тӑрса тарчӗ.
 4298. Шӑтӑк хырӑмлӑ вӑкӑр тӑраты, ун патне тепӗр вӑкӑр пыраты тe
 хырӑмӗнчен тӑк тутарать майракипе.

Ҫăра уçни

4299. Ак ланк, чак ланк,
     Шӑл танк, таш танк.
 4300. Шӑлтӑр тӑват, шӑтӑкне кӗрет.

Ҫăра уçси

4301. Чӑлт-чалт тӑвать, чанк тӑвать, пӗчӗк шӑтӑка кӗрех каять.

Çäpaççi

4302. Арçати — парçати, тимёр қарта курсети.
 4303. Вेrмен йыттә құрт сыйхлаты.
 4304. Йáttäm пур — вेrмест-тумаст, никама та киле ямас.
 4305. Кашни çýпçен хайён хупайлчи.
 4306. Хура кéспре күчे лákär-лакär.
 4307. Шалт! туре — шáтакне кéчэ.
 4308. Шáлтарт! туре — шáтакне кéчэ.
 4309. Юрлá-пárлá қáмáр қáвáть, хура чéкеç тулта лараты.

Çärälçanпа kätкä

4310. Кéвен, кéвен, кéвен ут, кéвен ут та çýрен ут, таки мине таймик, ту хáпарсан аймик.

Çáхан

4311. Лараты мулла пек, кáшkáрать шуйттан пек.
 4312. Тумил, тумил тунтирипа,
     Хура сáран аттипа,
     Йéс тáрллá пыçхипа.

Çekél

4313. Kýptérлé мán аккайáн pýrní кукáр.
 4314. Михалан чавси куклек.
 4315. Pýchék пичин pýrní кукáр, темéскере те çéклет.
 4316. Пысák пиччен чавси хутланчák.
 4317. Чипер пиччен pýrní куклек.

Çerçи

4318. Аслák кашти қине тухаты те, ший! шáхáрать те кéрет тáрать.
 4319. Ишéк-пашák, хýри tâp-tâp.
 4320. Иштек-куштак, хýри пâp-pâp.
 4321. Сукмак қинчес кéнттин ташлаты.
 4322. Чи! шáхáрать, чу! каять.

Çerçiyéñ utti çuk

4323. Ытти кайáка пेr кайákán мéн қитеймест?

Çeçen хирте вирт каять

4324. Xérlé ёне пárласа* пыраты, хура вákäré выртса юлаты.

Çéвé машинине çéлени

4325. Тимёр тилé юртса пыраты,
     Пурçán йéрэ выртса юлаты.

Ҫӗвӗ ҫӗлени

4326. Туй* ҫӗленӗ** шуса пыратъ, кантӑр кӗпи хывӑнса юлатъ.
 4327. Уйӑх утрам, ҫул утрам,
     Йӗп тӑршшӗ ҫӗр иртрем.

Ҫӗлен

4328. Аслаттен пушшине нимпе те йӑтса ҫапаймӑн.
 4329. Вӑрӑ-вӑрӑм вӑрӑмчӑк, ылтӑн пуҫлӑ кӗмӗлчӗк.
 4330. Вӑрӑм-вӑрӑм йӗр выртать, вӑрӑм пүллӗ хӗр килет.
 4331. Вӑрӑм вӑрӑм ҫул килет, вӑрӑм пүллӗ хӗр килет, хура халатлӑ, сар
     калпаклӑ.
 4332. Вӑрмантан тухать, ҫурӑмӗ чӑпар, түшӗпе шӑвать, ҫӑварне карать,
     чӗлхине тӑсать. Єна кам тытать?
 4333. Кӑмака айӗнче тимӗр тுя выртӗ.
 4334. Сак айӗнче тимӗр туя выртать.
 4335. Ҫeсен хирте ҫилхерен тунӑ хӑю явкаланса выртать.
 4336. Ҫул тӑрӑх ҫуллӑ чӑпӑркка шуса килет.
 4337. Ҫул урлӑ ҫуллӑ пушӑ каҫать.
 4338. Ҫул хӗрринче чӗн чӑпӑркка выртать, єна илекен маҳрум пу-
     латъ.
 4339. Тӗп сакайӗнче йӗс кӗвенте выртать.
 4340. Тӗп сакайӗнче тимӗр кисеп выртат.
 4341. Ту Ҫине хӑпарать тусӑр, ту Ҫинчен анать урасӑр.
 4342. Ту улӑхать тусӑр, туран анать урасӑр.
 4343. Урлӑ-пирлӗ ҫул выртать, вӑрӑм пүллӗ хӗр пыратъ.
 4344. Хирте ҫуллӑ вӗрен выртать.
 4345. Чаканайӑн чӑпӑркки шартлатмасӑр ҫунтарать.

Ҫӗленипе калта

4346. Юмах юмпӑлтик, иштар-пиштар кушӑлтик.

Ҫӗлек

4347. Алӑкран кӗрет те йӑрхаха ҫакӑнат.
 4348. Йӗри-тавра ука, варринче ҫам.
 4349. Ҫерле ҫакӑнса тӑрать, ирпе пус Ҫине хӑпарса ларатъ.
 4350. Ҫўлте ларап, кам Ҫинчине каламастӑп.
 4351. Хура вӑрман Ҫине хура курак ларнӑ.

Ҫемел

4352. Мӑнтӑр майра уй сӑвать.
 4353. Уй варринче хӗрӗх кӑшӑллӑ пичке ларатъ.
 4354. Уй варринче хӗрлӗ сӑрӑллӑ кӗлет ларатъ.
 4355. Уйра хӗрӗх кӑшӑллӑ пичӗке ларӗ.
 4356. Уйра ыхра килли ларатъ.

Çемерт

4357. Авәнать те пекенет, шур мамәкә тәкәнать, хура күсө курәнать.
4358. Ашә тимәр, қийә нимәр.
4359. Ашә тимәр, тулә мимәр.
4360. Варри тимәр, толаш нимәр.
4361. Вәрман урлә хура каччә курәп.
4362. Вәрман урлә хура каччә пәхса лараты.
4363. Вәрман хәрринче хура каччам кашкәрать.
4364. Йайлтар-йайлтар хура шәрса.
4365. Ләпәс-лапәс хулхаллә, хура ёнчә алкаллә.
4366. Малтан шурә, унтан симәс, унтан хура.
4367. Писмеләп те түмеләп.
4368. Тулашә нимәр, шалашә тимәр.
4369. Тулә мимәр, ашә тимәр.
4370. Хура вәрман хәрринче хура майса җакәнса тәрә.
4371. Хура вәрман хәрринче хура түме җакәнса тәрать.
4372. Ю-у! кайәп, ғүле кайәп, писмеләп те түмеләп.
4373. Яп-яп ярапаллә, писмен күтлә, пәталлә.
4374. Ярап-ярап, яра парәп, исмеләп те түмеләп.
4375. Ярап-ярап ярапи, писмен тәпне түмеләп.

Çөр

4376. Атте арчине җеклеймән.
4377. Касрәшә мана, ңурчесә мана, җавәрса җапрәшә, җапса ватрәшә —
эп пурне те чәтәрәм-түсрәм, қийенчен парнә патым.
4378. Мән асатте хуранне җөр аллә չын йатаймас.
4379. Җуркуннепе тумланать,
Кәркуннепе хывәнать,
Җавә тата мән пулать?
4380. Җут тәнчере мән мәнтәр?
4381. Тапсан та түсет,
Җапсан та чәтать,
Кассан та канать, —
Пурне те ырә тәбать.
4382. Халәх ури айенчен тухаймась, пәтәм халәха тәрантарать.
4383. Хөлле шурә, ҹулла хура.

Çөр*

4384. Кайәк ҹанач(ә)пе солса ярна та, пәр тәкәпех пор тәнчене витсе
лартса.
4385. Хура вәкәр килә те пәтәм тәнчене сәксе ўкерә.
4386. Хура сурәх пәтәмпех ҹунаты.

Çөр анне

4387. Кассан та чәтать, ҹапсан та чәтать, пуриншән те ырәпа түләт.

Ҫĕр виçекен сăнчăрĕ, пăравус

4388. Хир урлă тимĕр çёлен çўрĕ, хир урлă вутлă ѣйăр çўрĕ.

Ҫĕр, кун

4389. Хура ёне килет те пур халăха вĕлерсе пĕтерет, шурă вăкăр килет те пур халăха (чĕртсе) тăратать.

Ҫĕр, çил, вут

4390. Ѓесет те ёсет, пĕр те тăранмасть, чупать те чупать, пĕр те ывăнмасть, çиять те çиять, пĕр те тăранмасть.

Ҫĕр çурăкĕ

4391. Пўрт çумĕнче тăват кашкăр, тăвattăш те кăвак кашкăр.

Ҫĕр çырли

4392. Лутра майра — хĕрлĕ калпак.

4393. Ни тиек мар, ни пурмис мар, пuççапмасăр илеймĕн.

4394. Ни улпут мар, ни хуça мар, пuççапмасăр иртес çук.

4395. Пĕчĕкиç Пикенки кунён-çĕрён пuççапса ларать.

4396. Пĕчĕкиç Пинеслу пuççапа-пуççапа сăра ёстерьет.

4397. Пĕчĕк кинĕм пuççапса ларĕ.

4398. Пĕчĕк Пимпи пuççене чиксех ларать.

4399. Пĕчĕк пичи пuççене çĕклеймĕ.

4400. Çут пuççенче пукане тайкаланса тăрĕ.

Ҫĕр улми

4401. Авăтăп-авăтăп — эмел тупăп, тĕпне çитĕп — кĕмĕшкे* тупăп.

4402. Алтăр алтăп, алчик тупăп, тĕпне çитĕп, тĕпик тупăп.

4403. Алтик*, алтик тĕпне çитсен тĕпик** тупрăм.

4404. Какалек-макалек, карта јăшнче муклашка.

4405. Мăнтăр та, çăвĕ çук.

4406. Пат-патăлит, патăлит, шик-шилти, шилти.

4407. Сак айĕнче ик күçлă кашкăр выртать.

4408. Сак айĕнче хÿресĕр шăши.

4409. Сак айне çерçисем кĕр-р! вĕçсе кĕчĕç.

4410. Ҫĕр айĕнче йĕс тукмак.

4411. Ҫĕрте ўсрĕм, тум тумлантăм, сĕтел çинче тумăма пăрахрăм.

4412. Тирне сýсе пăрахăп та ўтне чымласа çăтса ярап.

4413. Халăхĕ шалта, вăрманĕ тулта.

Ҫĕр ура*

4414. Макар пичин çичĕ карт, вун ик ура, кайра-малта икшер мăйрака.

4415. Пĕр шăрттанăн çичĕ карт.

Ҫेp, юp

4416. Хура арäm: «Выртар», — тет.

Сарä хëр: «Каяр», — тет.

4417. Хура анне выртсам тет,

Шурä анне каяссам тет.

Ҫepe

4418. Аш касмакë тимëр кëмëл.

4419. Аш касмакë — тимëр кашал.

4420. Йäлтäр-ялтäр килсе кëреп, шэнкäр-шанкäр тухса ўкëп.

4421. Йäлтäр-ялтäр килсе кëтём, халтäр-халтäр тухса кайрäm.

4422. Мän тärли, мän тärли, ман пурне хëп-хëрлë.

4423. Пёчёкиç тиек йëс пиçиххи çыхнä.

4424. Пёчёкçeççë пичче йëс пиçиххи çыхнä.

4425. Пилëк хурäн кутёнче пике хëрë ларать.

4426. Пирëн пичийён йëс пиçиххи.

4427. Пуса каччи пилëкëнче ылттäн-кëмëл пиçиххи.

4428. Çäka чёресе кашал çапнä.

4429. Тëпсëр катка — аш тултаратаймäп.

4430. Тëпсëр каткара аш тулли.

4431. Йт пичёкен йëс кашал.

4432. Чипере курсан тäхäнас килет.

4433. Чипер пиччи туй пиçиххи çыхнä.

4434. Шурä хурäнта сарä пиçси.

Ҫepe тäхänni

4435. Пёчёкиç тияк йëс пиçехи çыхнä.

4436. Пёчёк пиччен йëс пүççi*.

4437. Чипер пиччен йëс пиççi*.

4438. Чиперрине курсан чикес килет.

Ҫeplë*

4439. Шалсäр карчäк туна кашлаты.

Ҫepe пёлёт

4440. Икë качакан тирëсем тан.

4441. Ҫेрелле пäхрäm — хура куртäm, çўлелле пäхрäm — кавак куртäm.

Ҫeçë

4442. Ёсет-çиет те ўённине кëрсе выртать.

4443. Пёр вёçë тимëр, пёр вёçë йыväç.

4444. Тухса ёçсе-çирëпте хай пыршине кëрсе кайрë (выртрë).

4445. Хуçi хүçäк, тарçi татäк.

Çĕтĕк

4446. Чипер акканăн тути пĕрĕнчĕк.

Çивĕт

4447. Ампар умĕнче юплĕ пушă çакăнса тăрĕ.

4448. Вăтăрик, кукăрик, макăрик.

4449. Икерĕлчĕк*-кўкерĕлчĕк, утмăл икĕ кукăрăлчăк.

4450. Икĕрчĕк-кукăрчăк, çитмĕл ик кукăрчăк.

4451. Икĕрлчĕк-кокăрлчăк, отмăл ик кокăрлчăк.

4452. Икĕрчĕк-кукăрчăк, утмăл икĕ кукăрчăк.

4453. Мĕн чул хулăмрах та вăрăмрах — хĕр упраça аванрах.

4454. Пĕр пир вырăнĕн икĕ кунча, иккĕшĕ те тан кунча.

4455. Пўрт айккинче хура çĕлен çакăнса тăратать.

4456. Пўрт айккинче чĕн пушă çакăнса тăрĕ.

4457. Пўрт хыçĕнче вĕрен çакăнса тăратать.

4458. Пўрт хыçĕнче икĕ вĕçлĕ саламат çакăнса тăратать.

4459. Пўрт хыçне икĕ вут тăрăхе тăратнă.

4460. Пўрт хыçне икĕ пушăт йывăçси тăратнă.

4461. Пўрт хыçĕнче ик кунча, иккĕшĕ те тан кунча.

4462. Пўрт хыçĕнче саламат çакăнса тăратать.

4463. Пўрт хыçĕнче хăрăк шанкă çакăнса тăратать.

4464. Тăр кăнтăрла Миколки, каç пулттипе Çăварни, çур çĕрпе Шо-рох хĕр, тул çутăлсан çатма аври.

4465. Хĕрсene хулăм та вăрăм килĕшерех парать.

4466. Явман кантра, çимен утă.

4467. ЯраЕ-яраД, яра парăп, писмелĕп те тумелĕп.

Çивĕт вĕçне хÿре ятăм

4468. Хура вăрман тăррине хура пурçänпа чукларăм.

Çивĕт шерепи

4469. Тумлат, тумлат, çĕре тивмес.

Çиекен пăрça

4470. Нарат çинче нарат, ун çинче йăви, йăви çинче çämarti, çämarti çинче чĕппи.

Çил

4471. Алăсăр, урасăр, чĕлхесĕр — чўречене шаккать, пўрте кўртме ый-тать.

4472. Алли çук, ури çук,
Кантăкран шаккать,
Турткалатă, çапкалатă,
Пўрте кĕме тăрмашать.

4473. Алли çук, ури çук, çитсе курман çĕрĕ çук.

4474. Алсäр, урасäр, аräк айне кëрсе хыпашлать.
 4475. Алсäр, урасäр, кäралсäр — çапäçать.
 4476. Алсäр, урасäр, кантäкран шаккать.
 4477. Алсäр-урасäр, хапха уçать.
 4478. Икë ту хушшинчен шуйттан чёппи пäсарать.
 4479. Ирпе ирех тäрать те кантäк витëр вëрет.
 4480. Карты витëр [...] парäп.
 4481. Сасси пур, сäмäххи çuk, ларса калаçма хäй çuk.
 4482. Сасси пур, çынни курäнмасть.
 4483. Шавлаты, кëрлет, шäхäрать,
       Шäпäр кëвви кälарать,
       Йывäç тäррине аваты,
       Кантäкран килсе шаккать —
       Хäй никама курäнмас.

Çил арманë

4484. Анкарти хыçенче лäпсäркка упа йäваланать.
 4485. Вäрäm çуна сулнäка кайë.
 4486. Пëр сäрт çинче тäватä кашkäр улать.
 4487. Çуначёсемпе хäлаçланать, вëçсе каяймасть.
 4488. Тäватä тäван пëр-пëрне хäвалаты, хуса çитеимест.
 4489. Уй варёнче талт(т)ин сикë.
 4490. Уй варёнче талт(т)ин ташлë.
 4491. Уй варринче ухмах аräм ташлë.
 4492. Уйра ухмах ташлë.

Çил, йывäç-куräk

4493. Питëртен патша элчи килет, пëтём халäх тайälса тäрать.

Силленни

4494. Йäпäр-япäр мулча хыçне.
 4495. Мунча хыçне мäкäлттäm.
 4496. Улча юпи мäш.
 4497. Шäпак* хыçенче мёшли ларë.

Çилем

4498. Çич çëр хапхан пëр алäк.

Çилле çавра çил

4499. Алäсäр, урасäр, алäк уçать.
 4500. Алäсäр-урасäр пўрте кëресшён чўречерен шаккать.
 4501. Алäсäр-урасäр тусан тустарать.
 4502. Асатте урапи çулсäр та кусать.
 4503. Астаха урапи çулла та кусать, çулсäр та кусать.
 4504. Илтме пур та — курма çuk, туйма пур та — тытма çuk.

4505. Йӗрӗх урапи хысӗнчен йӗр юлмасть.
4506. Кайӑк мар — вӗсет, йытӑ мар — вӗрет, ача мар — йӗрет.
4507. Пӗвӗ ҫук, ури ҫук — пӗр вырӑнта тӑни ҫук; ҫуначӗ ҫук, ҫулӗ ҫук — ҫитсе курман ҫерӗ ҫук.
4508. Пичче лашине тытса чараймӑн.
4509. Пурне те чуптуса тухать.
4510. Сӑмса тавра ҫаврӑнать, алӑпа тытмалла мар.
4511. ҪeҪen хирте туман урапа кусать.
4512. Ҫинче пилӗк ҫурен ут тӗнче тавра ҫаврӑнать.
4513. Ҫунатcӑр вӗсет, сӑлтавсӑр йӗрет.
4514. Ҫүлте вӗсет ҫунатcӑр, ҫерте чупать урасӑр.
4515. Тӗнчере пӗр лаша пур, ана никам та тытса чараймӗ.
4516. Тӗнче тӑлӑхӗ тӗнче тавра йӗрсе ҫурет.
4517. Тухатмӑш туйӗ тусан ҫавӑратать.
4518. Улать, ҫухӑратать, хай курӑнмасть.
4519. Улӑп урапи уй тӑрӑх кусать.
4520. Урнӑ усал урапи улӑх урлӑ кусса килет.
4521. Утсӑр урапа ҫулcӑрах чупать, хӑваласа ҫитме ҫук.
4522. Хир варринче хирӗlse ҫурет, вӑрмана кӗрсен — лӑпланать.
4523. Хирте йӗрет, мӑрьере улать.
4524. Хун ачи хум кустарать.
4525. Чарусӑр ача чартак ҫинче макӑратать.
4526. Чунсӑр чупкӑн тӗнче касать.

Ҫил-тӑвӑл

4527. Апӑс килет, пӑс килет, Хусантан хум* килет, пӗтӗм халӑх тайӑл-са итлет.
4528. Йывӑс авать — алли ҫук,
Ҫуре тӑран ҫулӗ ҫук,
Урса кайсан шӑхӑратать,
Тусансене тустарать.
4529. Хусантан хут килет, пур халӑх тайӑлса итлет.

Ҫил-тӑвӑл, вӑрман

4530. Хан хаярланать, харкашать, хура халӑх тайӑлса тӑратать.

Ҫил-тӑвӑл, йывӑс-курӑк

4531. Турӑ ули тулхӑратать, хура халӑх тайӑлатать*.
4532. Туррӑн турӑ лаши тулхӑратать, хура халӑх хумханать, йӑваш халӑх йӑвананать.
4533. Хусантан хут килсен хура халӑх тайӑлса тӑрӗ.
4534. Хапхана уҫса яратать те хапха урлӑ каҫса кӗрет.

Ҫил тухсан йывӑс авӑнни

4535. Питӗртен хут килет, пӗтӗм халӑх пӗшкӗнет.

Ҫип авәрлани

4536. Вेरен тәрәх әйәр қитеретән.

Ҫип арлакан стан

4537. Тәпә тәваттә, варри вун иккә, тәрри иккә.

Ҫип арлани

4538. Пёри сәватель, пёри ёмет, ёмет те анса тараты, чупа-чупа сама-рәлать.

Ҫип арласа көне туни

4539. Ҫалчәң-ҫалчәң, тылларәң,
Туртрәң-туртрәң, тәсса хүчәң,
Ҫерем ҫине сарса хүчәң,
Сар арчана хұпса хүчәң,
Сар хәр ҫине утлантарчәң.

Ҫип туни

4540. Хәңсәр, кәрсәр пир тәртет.

Ҫиплә йәкә

4541. Веरен тәрәх әйәр сәмәрлат.

4542. Пәчиңсә лашана вең вәңсән самәртрам.

Ҫиплә йәп

4543. Тимәр йәттән сүс хүре.

Сирек

4544. Тулә сәрә, әшә сарә,
Тәрт тәватель, мәрт тәватель,
Шыв хәрринче кун кунлать.

Ҫиңем

4545. Астәрханта вут касаңсә, турпасә кунта сирпәнет.

4546. Вәлт туртам, вәлле хыңне пытантам.

4547. Йәлтәр-йәлтәр-йәлт тәватель, йәлтәрпике ҫәм тапать.

4548. Йәлт пәхрәм та юман хыңне пытантам.

4549. Пәр ҫинче пәлан выллять, хүри вәңсәнче ҫәлен выллять.

Ҫиңем, аслати

4550. Йәлттәм-ялттәм, йәлтти-ялт,
Халттәм-халттәм, халтти-халт!

Ҫиçем ҫиçни

4551. Йӑлт пӑхрӗ те юман хыçне пытанчӗ.
 4552. Çeçen хир варринче ылтӑн тுя выртат.
 4553. Хай йӑлтӑр-йӑлтӑр, хай курӑнмасть.
 4554. Янасалта ялт та ялт, Ураскилтрे телт те телт.

Ҫитар пичесем тӑхӑнтартни

4555. Алӑсӑр, урасӑр кӗпе тӑхӑнатать.

Ҫичӗ кунна пӗр эрне

4556. Ҫичӗ тӑванӑн пӗр ўämäk.

Ҫу (ҫулла)

4557. Асаттен пӗр хӗрӗ сарӑ куна юратать.
 4558. Йӑпӑр-япӑр, кӑпӑр-капӑр, сарӑ-хӑмӑр, каш-каш-каш!
 4559. Пӗри калать: ҫерсене кӗскетӗп, кунсене вӑрмлатӑп тет.
 4560. Пӗр пүянӑн виç арӑм кунӗн-ҫӗрӗн чупкалат, пур ёce те пултарат.
 4561. Ҫулленех пӗр пике килет, сарӑ кунсем илсе килет.

Ҫу (услам ҫу)

4562. Атӑл тӗпне чул ятӑм, ярсассӑн та путмарӗ.
 4563. Вутра ирӗлет, шывра путмасть.
 4564. Пӑнчӑрт! шыва ятӑм — путмарӗ.
 4565. Сивве чатать, ўшша чатаймасть.
 4566. Сивӗрен те, патакран та хӑрамасть, ўшӑран хӑратать.
 4567. Хӗвелпе ирӗлет, шывра шӑннатать.
 4568. Хӗвелте ирӗлет, шывра хытатать.
 4569. Шӑвик шанкӑ шыва пӑрахсан путмарӗ.
 4570. Швикӗм-шенкерӗм, шыва ятӑм — путмарӗ.
 4571. Шевенкем-шинкемер, шыва ятӑм — путмарӗ, ҫӗре хутӑм — ҫӗр-мерӗ.
 4572. Шевиккӗм-шӗвиккӗм, шыва кайрӑм — путмарӑм.
 4573. Шӗввикӗм-шемкемер, шыва ятӑм — путмарӗ, ҫӗре хутӑм — ку-рӑнмарӗ.
 4574. Шӗвикӗм, сенкерӗм, вута лартрӑм — юлмарӗ, шыва чикрӗм — путмарӗ.
 4575. Шывра ѹӗпенмest, вутра ѹӗпенет.

Ҫу уҫлани

4576. Вырӑсӗ чикет, майри ӑшкӑрат.
 4577. Швикӗм-синкерӗм, шыва ятӑм — путмарӗ.

Ҫу ўкни

4578. Сарӑ сурӑх шыва кайнӑ: чамать те тухать, чамать те тухать.

Çул

4579. Алă-ура пулсассан — тарқаңсене тытаттам; чөлхе-çавар пулсассан — каласа параттам.
4580. Асатте вेरенне пүстарса қитереймэн.
4581. Асатте явнă вेрене илсе ыыхса қакаймăп.
4582. Ват асаттен виç çेp хăлаç веренĕ пур терëç — хутăрса веçне тухса пулмарë.
4583. Вăрäm-вăрäm çämханăн веçне-пуçне кам тупать?
4584. Вăрäm веренен веçе çук.
4585. Вăрмантан вăрäm, курăкран лутра.
4586. Веçе-хĕрри çук, хăй йëп çўллëш те çук.
4587. Йăмăк хăюне чĕркесе қитереймэн.
4588. Йывăçран вăрäm, курăкран лутра.
4589. Каян-каян — веçе çук.
4590. Килтен киле çўрет, киле кĕмest.
4591. Курăкран лутра, вăрмантан вăрäm.
4592. Курăкран лутра, пуртren çўллë.
4593. Курăкран лутра, çанталăка витĕр кайе.
4594. Курăкран лутра, юмантан вăрäm.
4595. Пĕр çўллеле улăхса кайе, пĕр аяла анса кайе, пĕтĕм тĕнче витĕр тухă.
4596. Пĕр ту тăрне улăхса каять, пĕр ту айне анса каять, пĕтĕм тĕнче-не урлă каçать.
4597. Пырап-пырап — пуçе çук, веçеп-веçеп — веçе çук, пĕтмес те, çухалмас та.
4598. Пырап-пырап — пуçе çук, утап-чупап — веçе çук, пĕтme te пĕлмес, çëtme te пĕлмес — çav пĕллĕр пĕлмес.
4599. Таса уйра вăрäm сурпан выртать.
4600. Тăвран çевлĕрех, курăкран лутрах.
4601. Тăратсан тем тăраш, ури пулсан тăреччĕ, ури çук. Куçе пулсан куреччĕ, куçе çук. Алли пулсан тытĕччĕ — алли çук.
4602. Тăрап терĕм — тărimarăm, Турă патне қитеп терĕм — қитимарăm, çेp чинчех выртса юлтăм.
4603. Тăрсассан — пĕлете қитетĕп.
4604. Тăршишĕ тем тăршишĕ, çўллешшĕ курăкран лутра.
4605. Торă(уттă(о)m та — тă(о)рсон пĕ(о)лĕ(о)те пер(ë)неп, қампа тă(о)-мос, çेpтрех выртап.
4606. Уй варринче сурпан тăсăлса выртĕ.
4607. Уйра шур сурпан выртĕ.
4608. Хитре инкин хырм орлине салтса-çакса пĕтерияс çук.
4609. Хура çиппĕн веçе çук.
4610. Хурănlăх урлă чăпăркка выртать.
4611. Чипер акин хырм пусине (пиçиххине) чăркаса қитеримăп.
4612. Шырăн-шырăн — тупаймăн, веçне кураймăн, хыçне кураймăн.
4613. Ялтан яла çўрет, киле кĕрмест.

Çул тавлăкĕ: уйăх, эрне, кунна çेp

4614. Уй варринче ватă юман, ват юман чинче вун икĕ йăва, вун икĕ йăвара вун тăватă çамарта, չиччешшĕ шурă, չиччешшĕ хура.

Ҫул тӑваткӑлӗ

4615. Уй варринче хӗреслӗ тенкӗ пур.

Ҫул юпни

4616. Хӑй нимӗн те пӗлмest, чӗлхи ҫук, ҫынна кӑтартать.

Ҫулӑк

4617. Ҫўппи-ҫаппи ҫӗр улттӑ, вӗрени вӗр улттӑ.

Ҫулӑкпа йӗтем шӑлни

4618. Пӗр хулӑпа пин сурӑх хӑвалӑп.

Ҫуллапа хӗлле

4619. Хӗвекле ҫимӗс пӗçерет, Хӗлимуn ҫисе пӗтерет.

4620. Хӗрпи ҫимӗс пӗçерет — Хӗлип ҫисе пӗтерет.

Ҫулҫа

4621. Вӑрмантан сава турпасси вӗçсе килет.

4622. Вӑрманта суккӑр чӑхӑ вӗçсе ҫурет.

4623. Вӑрман хӗрринче уксах мулкач ташлать.

4624. Кам капӑрри — вӑрман урлӑ, кӑптар-кӑптар — лакӑма.

4625. Уй варринче суккӑр кайӑк вӗçет.

4626. Уй варринче суккӑр чӗпӗ вӗçет.

Ҫулҫа тӑкӑнни

4627. — Кӑста каян, сар ывлӑм?

— Ан шарла, кӗçӗн ывлӑм, кӗнеç ҫул каллах килӗп.

Ҫулҫаллӑ ыявӑç

4628. Ҫулла тӑлӑп тӑхӑнаты, хӗлле ҫарамасах ҫурет.

Ҫулталӑк: уйӑх, эрне, кунна ҫӗр

4629. Авиҫ ларать пӗр енкӗ,
Тураттисем вун иккӗ,
Туратсайран ҫич ҫулҫа,
Хуран курнать пӗр айкки,
Шурӑ курнать пӗр айкки.

4630. Асанненӗн вун икӗ хур пур, кашни хурӗн тӑватшар ҫунат, кашни ҫунатра ҫичшер тӗк, пӗр енӗ шурӑ, пӗр енӗ хура.

4631. Асаннен пӗр хур пур, кашни уйӑхра тӑватшар ҫамарта пусса кӑлараты, кашни ҫамартинчен ҫичшер чӗпӗ тухать.

4632. Ватă юман, ватă юманăн вун ик турат, тураттисайран тăват йăп, йăпписайран çичĕ çулçă, çулçисен пĕр енĕ шурă, пĕр енĕ хура.

4633. Вăн ик (ă)лачăн*, хĕрĕх сакăр чанка, виç çĕр утмăл пилĕк çерçi пĕр çамарта пусса кăларнă тет. Лаччăн — сокол.

4634. Вăрман уйланкинче тĕм шĕшкĕ,
Тĕм шĕшкĕре вун икĕ хунав,
Вун икĕ хунавра
Виç çĕр утмăл пилĕк мăйăр.

4635. Виç çĕр утмăл пилĕк çерçi, хĕрĕх сакăр хĕрхи, вун ик(ĕ) аккăш — çакна та пĕлменни хăй йăлкăш.

4636. Виç çĕр утмăл пилĕк çерçi, хĕрĕх сакăр чакак, вăн ик тăрна, пĕр акăш — çакна пĕлсен эс туткăш, пĕлеймесен — пайкăш.

4637. Виç çĕр утмăл пилĕк хур чĕппи, хĕрĕх сакăр хур ами, вун ик акăш, пĕр тăрна, çавна пĕлмен — тăмана.

4638. Виç çĕр утмăл пилĕк шăнкăрчă, хĕрĕх сакăр текерлĕк, вун ик тăрна, виç акăш, åна пĕлсен эс — туткăш, пĕлеймесен — пайкăш.

4639. Вун ик аккăш вĕçсе пырать,
Пулкки-пулкки ўксе пырать.
Пулкисерен виçшер кайăк,
Кашни пĕрин тăватшар çунат,
Кашни çунатра çичшер тĕк,
Кашни тĕкĕнче çирĕм тăват мамăк.

4640. Вун икĕ ăмăрт кайăк, алă икĕ чана тата виç çĕр утмăл пилĕк шăнкăрч пĕр çамарта туса йăтса кайнă.

4641. Вун икĕ çăltăр çине пĕр уйăх пулĕ.

4642. Вун икĕ чўлмек, чўлмексерен вăтăр исĕм, вăтăр исĕмĕн те пĕр ят.

4643. Йиенкĕ, ёиенкĕ, тураттисем вун иккĕ, кашни туратти тăватă юп-лĕ, кашни юппинче çичшер çулçă, пĕр енчен пăхсан — хура, тепĕр ен-чен пăхсан — шурă.

4644. Йĕтем çинче пĕр кăшăл: вун икĕ хут сăвăраççĕ, тăватă хут авă-саççĕ, çичĕ хут аллаççĕ, пĕр пăрça тухать.

4645. Пĕр йывăçăн вун икĕ турат, туратсерен тăватшар çапă, çапписе-рен çичшер çерçi.

4646. Пĕр кăркка, вун икĕ акăш, хĕрĕх сакăр хур ами виç çĕр утмăл пилĕк чĕпĕ тунă.

4647. Пĕр нарат, пĕр нарат, пĕр наратăн вун икĕ турат, вун икĕ турат-ра тăватшар сапак, кашни сапакра çичшер çырла, пурĕ миçe çырла?

4648. Пĕр тирекĕн вун икĕ турат, хар туратра тăватшар çерçi, хар çерçiйĕн çичшер çамарта, хар çамарти çурри хура, çурри шурă.

4649. Пĕр юманăн вун ик турат, туратсерен тăватшар йăва, кашни йăвинче çичшер çамарта.

4650. Пĕр юман ларат. Вăл вăн ик çутлă, хĕрĕх сакăр туратлă, турат-тисейрен çичшер çулçă пур.

4651. Пĕр юман ўсет, вăн икĕ йăплĕ, хĕрĕх сакăр туратлă, кашни ту-раттинче çичшер çулчă пур, пĕр енĕ — хура симĕс, тепĕр енĕ — çутă симĕс.

4652. Пĕр ялта вун икĕ çурт, çурчëсерен вăтăр хĕр, хĕрëсен пĕр пичĕ шурă, тепĕр пичĕ хура.

4653. Сат тӑратӑ, сатра вун ик лекке, леккинче тӑватшар йӑран, йӑрапанӗнче ҫичӗ купаста.

4654. Сӗм вӑрманта лаштра чӑрӑш, лаштра чӑрӑшӑн вун ик турат, кашни туратра тӑватӑ йӑва, кашни йӑвара ҫичшер ҫамартा.

4655. Ҫеҫен хир варрӗнче ватӑ юман, ватӑ юманӑн вун икӗ турат, вун икӗ туратра тӑватшар йӑва, тӑватӑ йӑвара ҫичшер ҫамартा.

4656. Ҫеҫен хир варринче ҫавра кӑлӗ, ҫавра кӑлӗ варринче ылтӑн юман, ылтӑн юман тӑрринче ылтӑн йӑва, ылтӑн йӑвара ылтӑн ӓмӑрт кайӑк, ӓмӑрт кайӑкӑн айӗнче вун икӗ ҫамарта, вун икӗ ҫамартаран алӑ икӗ чӗпӗ тухиӑ, алӑ икӗ чӗпӗ пӗр ҫулта виҫ ҫӗр утмӑл ултӑ ҫамарта тунӑ.

4657. Ҫӗр варринче пӗр йӑвӑс, йӑвӑсчин вун икӗ турат, туратсерен вӑтӑр ҫулҫа. Ҫакна пӗлейменни — турак.

4658. Ҫүлӗ ту ҫинчӗ Хусан хули ларать, Хусан хулинче вӑн икӗ мӑна-ра, кашни мӑнаран тӑватӑ чурече, кашни чуречере ҫичшер куҫ, кашни чуречерен хӗр пӑхать: пӗр пичӗ шурӑ, пӗр пичӗ хура.

4659. Ҫүлӗ ту, ҫүлӗ ту ҫинчӗ аслӑ хула, аслӑ хулара вун икӗ маш, кашни машра тӑватшар чурече, кашни чуречере ҫичшер куҫ.

4660. Тӑкӑр-тӑкӑр тӑкӑрчӑк, хӗрӗх сакӑр тӑкӑрчӑк, вун икӗ хур, ик акӑш, ҫакна пӗлсен — тутайкӑш.

4661. Таса уй, таса уй варринче ват юман, ват юман тӑрринче виҫ ҫӗр утмӑл пилӗк ҫерчи, хӗрӗх сакӑр хӗрхи, вун ик акӑш, пӗр тӑрна. Ҫав мӗн пулать у?

4662. Тӗнчере икӗ Улӑп паттӑр пур тет, пӗрин хыцӑн тӗпри кустарса ҫурет тет, ҫурет-ҫурет тет те татах ҫаврӑнса тухать тет.

4663. Тӗп, тӗп, тӗппӗнкӗлей, мӗнкӗлей, кӗм, кӗм, тӗллӗнкӗлей, мӗнкӗлей.

4664. Уй варринче ват юман, ват юманӑн тӑват турат, тӑват туратра вун икӗ йӑва, кашни йӑвара тӑватшар кӑсӑя, кашни кӑсӑйин ҫичшер чӗпӗ.

Султалӑк вӑхӑчӗсем

4665. Пӗр карчӑкӑн вун икӗ ывӑлӗ пур: виҫҫӗшӗ сарӑ кӗпе тӑхӑннӑ, виҫҫӗшӗ симӗс кӗпе тӑхӑннӑ, виҫҫӗшӗ хӗрлӗ сӑхман тӑхӑннӑ, виҫҫӗшӗ шур кӗрӗк тӑхӑннӑ.

4666. Пӗр стариkӗн вун икӗ ывӑл. Вӗсенчен виҫҫӗшӗ сарӑ кӗпе тӑхӑннӑ, виҫҫӗшӗ симӗс кӗпе тӑхӑннӑ, виҫҫӗшӗ сарӑ сӑкман тӑхӑннӑ, виҫҫӗшӗ шурӑ кӗрӗк тӑхӑннӑ.

4667. Ҫуллен килет тӑват паттӑр, тӑвattӑш те тӗрлӗрен, тӑвattӑш те пит чипер.

4668. Тӑватӑ паттӑр кӗрешет.

4669. Пӗр ватӑн вун икӗ улӗ пур, ҫавсенчен виҫҫӗшӗ сарӑ кӗпе тӑхӑнса ҫурет, виҫҫӗшӗ симӗс кӗпе тӑхӑнса ҫурет, виҫҫӗшӗ сарӑ сӑхман тӑхӑнса ҫурет, виҫҫӗшӗ шур кӗрӗк тӑхӑнса ҫурет, ҫакӑ тата мӗн пулать?

4670. Пӗр карчӑкӑн вун икӗ ывӑлӗ пур: виҫҫӗшӗ сарӑ кӗпе тӑхӑннӑ, виҫҫӗшӗ симӗс кӗпе тӑхӑннӑ, виҫҫӗшӗ хӗрлӗ сӑхман тӑхӑннӑ, виҫҫӗшӗ шур кӗрӗк тӑхӑннӑ.

4671. Ҫуллен килет тӑват паттӑр,

Тӑвattӑш те пит тӗрлӗрен,

Тӑвattӑш те пит чипер.

Ҫулталăк, уйăхсем

4672. Шурă пўрт, хура пўрт — вун иккë кёреп те пेppре тухăп.

4673. Вун ик ақаш ёмăртмалла вëçет,
Пёри тепёринчен иртеймест.

Вун ик ақаш пёр карта;
«Кайри — мала!» тесен те
Пёринчен пёри иртеймес,
Кайри мала ўкеймес.

4674. Шурă пўрт те хура пўрт, вун иккë кёрсе пёр тухăп.

Ҫулталăк, уйăхсем, кунсем, кунна çëp

4675. Тёнче варринче ват юман, ват юманăн вун икë турат, вун икë туратра виç çëp утмäl ултă ҫулçä, ҫулçисен пёр енë шурă (çутă), пёр енë хура (тëттëм).

4676. Эпë пёччен пёр карчäк, ывáламсем вун иккë, вун икë ывáламан вăтăршар хëр пур, хëрëсем ҫурри сарă, ҫурри хура.

Ҫулталăк, уйăх, эрне, кун

4677. Асатте пахчинче вун икë улмуçси, кашни улмуçсире тăватшар турат, кашни турат çинче ҫичшер пан улми.

4678. Асламасан пахчинче ҫавра кўлë пур, ҫав кўлëре вун икë кайäк пур, кашни кайäкän тăватшар йăва, кашни йăвара ҫичшер çämarta пур.

4679. Виç çëp утмäl пилëк ақаш, хëрëх сакäр карäш, вун икë курак, ҫичë чакак пёр үçланкăра лараççë.

4680. Виç çëp утмäl пилëк шânkärçä, алă икë чавка, вун икë кăва-карчän пёр çämarta тунă.

4681. Виç çëp утмäl пилëк шânkärçä, алă икë чавка, вун икë кăва-карчän тата тăватă тăрна пёр çämarta туса панă тет.

4682. Виç çëp утмäl пилëк шânkärçä, вун икë чана, ҫичë куккук пёр çämarta тунă.

4683. Виç уйăх — мучи, виç уйăх — сар хëр, виç уйăх — ҫил ачи, виç уйăх — чикан.

4684. Вун икë ёмăрт кайäк, алă икë чана, виç çëp утмäl пилëк шânkärçä пёр çämarta йăтса кайнă тет.

4685. Вун икë çämxa — пёр кăшкар.

4686. Йëтем çинче пёр кăшäl: вун икë хут сăвăраççë, тăватă хут авă-саççë, ҫичë хут аллаççë, пёр пăрça тухать.

4687. Кантюк катинче катăркас ларатъ, ҫав катăркасан вун икë турат, кашни турат çинче тăватшар йăва, кашни йăвара ҫичшер çämarta.

4688. Мăн асатте карташэнче вун икë юпа, кашни юпа çинче тăватшар ункă, кашни ункăра ҫичшер вëрен (йëвен).

4689. Пёр енчëкре вун икë манит.

4690. Пёр йăвара вун икë çämarta.

4691. Пёр капанра виç çëp утмäl пилëк кĕлтэ.

4692. Пёр кермен пур, ҫав керменре вун икë пўлëм пур, кашни пўлëмре тăватшар сëтел пур, кашни сëtel çинче ҫичшер чашäк пур, кашни ча-шăкra ҫирëм тăватă икерчë.

4693. Пӗр кӗнекере тӑватӑ уйрӑм, кашни уйрӑмра виçшер сӑвӑ, кашни сӑвӑра тӑватшар куплет, кашни куплетра ҫичшер йӗркӗ.

4694. Пӗр кӑлӗре вун икӗ акӑш, хӗрӗх сакӑр хур, виç ҫӗр утмӑл пилӗк хур чӗппи.

4695. Пӗр наратӑн вун икӗ турат, кашни туратра тӑватшар йӑва, кашни йӑвара ҫичшер ҫӑмарта, ҫӑмартиsem ҫурмалла: ҫурри шурӑ, ҫурри хура.

4696. Пӗр пахчара вун икӗ йӑран, кашни йӑран ҫинче тӑватшар тӗм, кашни тӗмре ҫичшер ҫырла.

4697. Пӗр пахчара вун икӗ йывӑç, кашни йывӑçӑн алӑ икӗ турат, кашни турат ҫинче ҫичшер ҫулҫӑ, кашни ҫулҫӑн пӗр енӗ ҫутӑ, тепӗр енӗ хура.

4699. Сад ларатӑ: садра вун икӗ лекке, леккинче тӑватӑ йӑран, йӑран-ненче ҫичӗ купӑста.

4700. Ҫементей ҫемийинче вун икӗ ача, кашни аchan тӑватшар кӗпе, кашни кӗпере ҫичшер түмме.

4701. Ҫeçen хир варринче ватӑ юман, ватӑ юманӑн вун икӗ турат, вун икӗ туратра тӑватшар йӑва, тӑватшар йӑвара ҫичшер ҫӑмарта.

4702. Ҫүлӗ ту ҫинче шурӑ пурт, шурӑ пуртӗн вун икӗ چурече, кашни چуречерен тӑватшар хӗр пӑхса ларатӑ, кашни хӗрӗн ҫичшер йӗке, кашни йӗкинче тӗрлӗрен ҫип.

4703. Хир варринче вун икӗ ана, кашни ана ҫинче тӑватшар ҫемел, кашни ҫемелре ҫичшер тӗм.

4704. Хурاما турат виç ҫӗр утмӑл пилӗк юплӗ.

4705. Юнтара хирӗнче юман ларатӑ, ҫав юманӑн вун икӗ турат, вун икӗ турат ҫинче тӑватшар йӑва, тӑватшар йӑвара ҫичшер ҫӑмарта, ҫӑмартиsem ҫурмалла: ҫурри шурӑ, ҫурри хура.

4706. Ял хысӗнче кӑлӗ пур, ҫав кӑлӗре вун икӗ кӑвакал, кашни кӑвакалӑн тӑватшар йӑва, кашни йӑвара ҫичшер ҫӑмарта.

Ҫулталӑк хисепе

4707. Виç ҫӗр утмӑл пилӗк шӑнкӑрчӑ, хӗрӗх сакӑр тупӑрчӑ, вӑн ик акӑш, пӗр пайкӑш, кам пӗлмес — у тӑмана.

Ҫулталӑк хушши

4708. Асаннен тӑватӑ сий: виçӗ чӑпар кӗпе, виçӗ сарӑ кӗпе, виçӗ ула кӗпе, виçӗ шурӑ кӗпе.

4709. Асаттен тӑватӑ сий: виçӗ тӑлӑп, виçӗ кӗрӗк, виçӗ сӑхман, виçӗ чаппан.

4710. Мӑн асатте пахчинче

Тӗлӗнмелле йывӑç пур:

Пӗрре пырса пӑхатӑн —

Ҫулҫӑ саратӑ ҫав йывӑç,

Тепре пырса пӑхатӑн —

Ҫимӗç тӑвать ҫав йывӑç,

Тепре пырса пӑхатӑн —

Ҫулҫӑ тӑкатӑ ҫав йывӑç,

Тепре пырса пăхатăн —
Çара лараты қав йывăç.

4711. Пेp йăвара виçë курак, виçë куккүк, виçë караш тата виçë кăсăя.
4712. Пеp кăмакара виçë пашалу, виçë кукăль, виçë çäkär тата виçë хăпарту.

4713. Пеp садра виçë пилеш, виçë çëмёрт, виçë чие тата виçë улмуçси.
4714. Пеp çулпа тăваттăн утаççë: Ҫурpike, Ҫупике, Кĕрpike тата Хĕл-пике.

4715. Пеp ялăн виçë лаша кëтëвë, виçë ёне кëтëвë, виçë сурăх кëтëвë тата виçë сысна кëтëвë.

4716. Ҫулка мучи — çул хуçи, тăват пике ўстерет: пĕрремëшë — Ҫурпи-ке, иккëмëшë — Ҫупике, виççëмëшë — Кĕрpike, тăваттämëш — Хĕлпике.

4717. Тăват тăван пурăнать,
Тăват тëслë курăнать:
Пёри çутă юратать,
Пёри сарă юратать,
Тепри ула юратать,
Тепри шурă юратать.

Ҫулу, чул, ѣвă

4718. Сунарси ҫапать те — упа күçенчен вут тухать.
4719. Суха пүсé — тимëр, ани — чул, вăрлăхë — йывăç.

Ҫумăр

4720. Асанне шăрçине никам та пустармасть.
4721. Аçтăрхантан аçтаха килë, аça чулë сапса килë.
4722. Ашапатман вëçсе килет, акшар чулë тăкса килет.
4723. Ана витëнесçë, кëтесçë, килсен пурте тарса пëтесçë.
4724. Витëри* ҫук, шетникë ҫук — шывë тăкăнать.
4725. Күçcăр пике күçсульпе йëрет.
4726. Күçcăр сурăх күçсульне юхтарать.
4727. Мăн асатте Măntăp хирне шыв сапать.
4728. Мăн асатте миххинчен шурă пăрса тăкăнать.
4729. Мăн асаттен шыв çýпçi тýнсе кайнă.
4730. Паймула пăрса акать, пăрси çиме юрăхсăр.
4731. Пай-пай Паймулла, пик-пик Пикмулла,
Ана çине, ҫаран çине шыв юхтарать пेp мулла.
4732. Пёри ҫисет, тепри ёсет, тепри савăнса ўсет.
4733. Сывлăшран шыв юхать.
4734. Ҫилпикепе килнине Ҫерpike çăтса ярать.
4735. Ҫинхетер ҫипписем қав хатер ҫинçе.
4736. Туртăп ярăп — тĕнчиpех тухăп.
4737. Турхан ҫарë килет те тулăх хире тустарать.
4738. Ула иккен, хăла иккен,
Шурă иккен, хура иккен,
Таçта та çитет иккен,
Күçсульли юхат иккен.
4739. Хăй вăрăм, ҫинçе, курăк ҫинче курăнмасть.

4740. Хура кашма Ҫине Ҫут кӗмӗл тӑкӑнать.

4741. Яра пар, яра пар,
Ярапине хама пар,
Ялсем Ҫине, хирсем Ҫине,
Янкӑр пиче, парне пар.

Ҫумӑр пӗлӗчӗ

4742. Асаттен шур сурӑхӗсем ялан Ҫўлти улӑхра.

4743. Кӑвак хирте мамӑк куписем выртаҫҫӗ.

4744. Каяс Ҫерӗ тӗ Ҫук, килес Ҫерӗ тӗ Ҫук, пӗр вырӑнта тӑма та халӗ Ҫук.

4745. Мана Ҫынсем кӗтесҫӗ, эп килнине курсанах пурте тарса пӗтесҫӗ.

4746. Мӑнтӑр хирӗнче мӑнтӑр сурӑхӗсем Ҫуреҫҫӗ.

4747. Пуҫӗ пӗлӗтӗ перӗнмес, ури Ҫӗре ти(в)мес.

4748. Ҫунатсӑр вӗсет, урасӑр чупать.

4749. Тýре хӗрӗ түпере тӗкӗнмесӗр макӑрать.

4750. Ури Ҫук — Ҫурет, күсӗ Ҫук — йӗрет.

4751. Хӗвелтен вайлӑ, Ҫилтен йӑваш.

4752. Хура халатлӑ пике хурланмасӑр макӑрать.

4753. Юлан хуса Ҫитеймест, патша та чараймасть.

4754. Юхамӗ Ҫук — юхать, Ҫуначӗ Ҫук — вӗсет, хӑяматран тухать, мур тӗпне Ҫитет.

4755. Юхма Ҫийӗн юхать, Шӑхаль Ҫийӗн шӑвать, Ишек урлӑ иртет, Выҫли урлӑ вӗсет, аӑста кайнине хӑй те пӗлмест.

Ҫумӑр, Ҫер, Йывӑç-курӑк

4756. Анне кӗсел пӗсерчӗ — атте Ҫисе пӗтерчӗ.

4757. Йӗпреҫ хӗрӗ йӗрсе тӑрӗ, Юхма хӗрӗ юрса тӑрӗ, Пухтел хӗрӗ пухса тӑрӗ, Ӳрмел хӗрӗ Ӳссе тӑрӗ.

4758. Пӗри — Ҫавать, тепри — Ҫатать, виҫҫемӗш — шатать.

4759. Пӗри тӑкать, пӗри пухать, виҫҫемӗшӗ Ӳссе ларать.

4760. Пӗри юхтарса тӑрать, тепри пуҫтарса тӑрать, виҫҫемӗш Ҫитенсе пырать.

4761. Ҫӑван Ҫавать, єсен єсет, Ӳсен Ӳсет.

4762. Тakan тӑкать, пухан пухать, Ӳсен Ӳсет.

4763. Пӗри тӑкать, пӗри пухать, виҫҫемӗшӗ Ӳссе ларать.

4764. Хӑй вӑрӑм, Ҫинче, курӑк Ҫинче курӑнмас.

4765. Янкӑр явать — парне парать, Яваш хирӗ хунав ярать.

4766. Яшук хӗрӗ яш-яш-яш, Чакка хӗрӗ чаш-чаш-чаш, Вашки хӗрӗ ваш-ваш-ваш!

Ҫумӑр Ҫуса тумла юхни

4767. Алтрӑм-алтрӑм, алтӑр тупрӑм,
Алӑш-пилӗш парне пачӗ,

Хурама кӗрү пылне пачӗ.

4768. Алтрӑм-алтрӑм, алтӑр тупрӑм,

Алӑш-пилӗш хӗрне пачӗ,

Хурама кӗрү пылне пачӗ.

Ҫумǎр, тумла, тумла шǎтäкे

4769. Янкǎр-янкǎр ярка ячे,
Хура хämär парне паче.
Таппи-таппи ташша яче,
Таша вëçе алтäр пулчë.

Ҫуна

4770. Кашкäра курсан — шämармасть,
Утä парсан — кëсенмест.
4771. Ҫýрен, ҫýрен, ҫýрен ут,
Ҫула тухсан ывানмас,
Кашкäр курсан шämармас,
Сëлë парсан — сëл(ë) ҫимас.
4772. Хëлле хëлëпех ёслет, ҫулла хäяккäн выртать.

Ҫуна тупанëсем витёр хëвел пäхни

4773. Акäр йытти ашса пыратъ, аякки витёр хëвел пäхать.

Ҫуна тупань пуçсесем

4774. Икë кашкäр турра пäхса улаççë.

Ҫуна, урапа, лаша

4775. Пёри калать: «Ҫу канäç», — тет.
Тепри калать: «Хëл канäç», — тет.
Виççëмёшë: «Хëл те, ҫу та пёр, — тет, — мана пёр канäç та
çук», — тет.
4776. Пёри: «Эп шурä юратап», — тет.
Пёри: «Эп хура юратап», — тет.
Тепри: «Мана иккëш те пёр», — тет.

Ҫунапа лаша

4777. Ашам ашса пырë, хëвел витёр-витёр.

Ҫунашка

4778. Пўртўмёнче ак тяппи.

Ҫур

4779. Ыллтän пүç, кëмёл хүç, тäхäр вон ҫул.
4780. Хура сухаллä хäто ас(ã)на-ас(ã)на килет.

Ҫур, кëр

4781. Ҫўл ту ҫинче пёр тирек, пёр тирекён ик турат, пёри чечеклë,
пёри чечексёр (пёри — симëс, пёри — сарä).

Ҫурانлă тăман

4782. Анаталла та Энтĕри, тăвалла та Энтĕри.

Ҫурăк

4783. Алăкран кĕтĕм — ахах куртăм.

Ҫуркунне

4784. Асаттен пĕр хĕрĕ çутă куна юратать.
 4785. Ешĕл ейме ейсе хучĕ, пур хуйхăна сирсе хучĕ.
 4786. Йăлтăр-ялтăр, шăнкăр-шăнкăр, симĕс ешĕл, вĕл-вĕл-вĕл.
 4787. Кĕмĕл пуçлă, ылтăн куçлă, тăхăр вун ик çулта.
 4788. Малтан ўшă хыпарĕ килет, каярах хăйчи килет.
 4789. Малтан ўш салам килет, кайран хăйчи килет.
 4790. Пĕри калать: «Малтан палли тăватăп, кайран шыв-шур уçатăп».
 4791. Çулленех пĕр пике килет, çутă кунсем илсе килет.
 4792. Чипер пике таврăнатать — чăпар кавир сарăнатать.
 4793. Шур шупăрне пăрахать, хура кутне кăтартать.
 4794. Ылтăн хăма уçăлĕ, хурт-кăпшанкă тапранĕ.

Ҫуркунне пăр ҫурăлни

4795. Хусантан уккас килмесĕр тимĕр хăма ҫурăлмаст.

Ҫурла

4796. Кукăртать те пĕкĕртет, пĕтĕм хире пĕтерет.
 4797. Кукăр хурт уй пустаратать.
 4798. Курппăн вырăс пĕтĕм уя пустарат.
 4799. Пĕр пĕчĕк кукăрскер пĕтĕм хире çемĕрет.
 4800. Пĕчĕкеç пĕкĕте пĕтĕм хире çаврать.
 4801. Пĕчĕкиç пĕкекчем пур, пĕтĕм хире çавăрат.
 4802. Пĕчĕкçeççĕ пĕкĕрлĕчен пĕтĕм хире пĕтерет.
 4803. Пĕчĕкçeççĕ пĕкçече пĕтĕм хире çаратать.
 4804. Пĕчĕкçeççĕ сысна пĕтĕм хире пĕтерет.
 4805. Пĕчиккеç пĕкĕрлĕк пĕтĕм хире пĕтерет.
 4806. Пĕчик пекече пĕтĕм хире çухатат.
 4807. Çинче пилĕк ват майра уйран уя кускалать.
 4808. Хĕлле выртать, çулла мĕнпур тырра кăшлатать.

Ҫурт

4809. Сакăр çунатне сарса хунă, шурă сăхманне пĕркеннĕ.

Ҫурта

4810. Алчăрать те палчăрать, ѹери-тавра ялтăрать.
 4811. Кĕмĕл чўлмекре ывтăн* чечек.
 4812. Кĕпи хĕвĕнче, хăй çара пакартан.

4813. Кёпи шалта, ўчё тулта.
 4814. Пäхäр пуслä çëлен күçë хёвел ансан ялтäрать.
 4815. Пёчёкçeссé кўллём пур, кўллेре сёлëх пур, сёлëх çаварёнче вут çунатъ.
 4816. Çип тäсäлать, çип тäсäлать, çип тäрринче сара ылттäн.
 4817. Тäмана күçë ялтäрать.
 4818. Ўчё пур та, чунё çук.
 4819. Хäй çаппа-çарамас, кёпи шалта.

Сурта çунни

4820. Шäлсäр упа çу çиет.
 4821. Юпа çунатъ, юпа çунатъ, кäварë-кёлë курäнмасть.
 4822. Юпа тäрринче вут çунатъ, кäмräкë çук, кёлë çук.
 4823. Юпи çунатъ, шäтäкë юлатъ.

Сурт çине витни

4824. Çитин питэн Ярхунь пулäш.

Сурт çунна чухнеки кäварсем

4825. Ватä асатте хуранне çёр алла çын йätаймаст.

Çурт уйäх

4826. Пўрт тäррёнче çур çäkäр выртать.

Сурхи уйäхсем

4827. Пёр хуçан виçë хёрë пур:
 Кунён-çëрэн қускалаççë,
 Пур çёре те ёлкёреççë,
 Пур халäха тäрантараççë.

Сурхи шыв

4828. Хäваласа тытас çук, чупсан йёрë çук.

Сутайни

4829. Хусантан укас килмесёр тимёр хапха уçалмасть.

Сут пиçиххи

4830. Юман тавра юн тäкännä.

Çuxa

4831. Эсё унтан кай, эпё кунтан каям, Энтри пасарёнче тёл пулäпäр.

Çухави

4832. Ямаш кĕперри пүçхирлĕ.

Çухрăм тункати

4833. Хăва курмас, ыттисене кăтартат.

Çухрăм юпи

4834. Хăй курмасть — ыттисене кăтартать.

4835. Хăй курмасть — ыттисене кăтартать, хăй илтмест, калаçмасть — шутлама вĕрентет.

Çÿп шăтăкĕ

4836. Çак пўртре мĕн пуюн?

Çýпĕ

4837. Пўртре мĕн ытлашши?

4838. Салансан — сала пек, пуçтарăнсан — пушмак пек.

4839. Çак пўртре мĕн ытла?

4840. Тĕpelte тĕпĕртĕк, алăк панче алтĕртĕк.

4841. Тух, тухатмăш, тулалла.

Çýпче

4842. Кĕлетре мăнтăр улпут сарăлса ларатъ.

Çýç

4843. Сăрт çинчи çаранне уйăхра пĕр çулаççĕ, сурăхсем çимеççĕ, ка-
пана хывмаççĕ.

4844. Сĕм вăрманта кăкаклăх* йывăç çук.

4845. Сĕм вăрманта пуртă аврилĕх йывăç çук.

4846. Сĕм вăрманта çеклĕлĕх çук.

4847. Çĕклеме çämäl, сума йывăр.

4848. Çýллĕ çýçен çýçи çук.

4849. Çýлте вăрман ларатъ.

4850. Çýл ту çинче вĕт хăва.

4851. Хура хăван сыппи* çук.

Çýç, кус харши

4852. Аслă вăрман, аслă вăрман айĕнче кĕçĕн вăрман, аслă вăрманне
касаççĕ, кĕçĕн вăрманне усрăççĕ.

4853. Ту çинче аслă вăрман, аслă вăрман айĕнче кĕçĕн вăрман, аслă
вăрманне кассах тăраççĕ, кĕçĕн вăрманне усрăвлăх упраççĕ.

Çýç, күç ҳарши, күç, сымса, сымса шатәкө, тута, шайл

4854. Ҫүл ту қинчे хура вәрман, хура вәрман айәнче түйра кати, түйра кати айәнче құт күлә, құт күл айәнче вәрәм сәрт, вәрәм сәрт айәнче мәшәлтак, мәшәлтак айәнче шапәлтак, шапәлтакра — шакәлтак.

Çýç пекки. Бритва

4855. Йәлт тәватель те ялт тәватель, хура չёре шурә тәватель.

4856. Пәчәк қана пуртә вәрман қасать.

4857. Хура вәкәр ту қуллаты.

Çýç, пит

4858. Вәрмане қўлте, хәрри аялта.

Çýç, сухал

4859. Асаттен кавәнне айән-қиийән курәк пусна.

Çýç си[вә]тлени

4860. Пўрт хықәнче юплө қәка ларат.

4861. Пўрт хықәнче икә вәслө саламат қакәнса тәрать.

Çýç ҳырни

4862. Пин пуң выльяха пәр չапәпа хәваларәм.

4863. Пин пуң ут кәтү — пәр хуләпа хәваласа ярап.

4864. Хура вәрмана пекәне касса тәкрәм.

Сывәрни

4865. Ўтпе үт тәкәнет, тәкпе тәк тәкәнет, қашни қаңақ тәвас килет.

Сын

4866. Икә юман, юман тәрринче пичке, тәрринче кавән, кавән тәрринче вәрман.

4867. Пәр қасканән тәхәр шатәк.

Сын апат қини

4868. Вәтәр иккән авән չапаңшә, пәри кәлте тавәрса пыраты.

4869. Ұн ик арсын չапаңшә, Митрахван тавәрать.

4870. Йывәс турттарать, шәмә ватса яраты, ўепе Мартин тирпейлесе яраты.

4871. Пәр вәсәнчен кәрет, тепәр вәсәнчен тухаты.

4872. Шурә кәпеллисем չапаңшә, хәрлө кәпелли тавәрса пыраты.

Ҫын кӗлетки

4873. Кукӑр тுя, ун тӑрринче пичке, пичке ҫинче арпус, арпус ҫинче вӑрман, вӑрманта кайӑк.

Ҫын, лаша, ҫуна, капан

- 4874. — Аӑста каятӑн, икӗ ура?
- Тватӑ урана шырама.
- Аӑста каятӑн, тватӑ ура?
- Ултӑ урана шырама.
- Аӑста каятӑн, улт ура?
- Выртнӑ упана тӑратма.

Ҫын пурнашӗ

4875. Ирхине тӑватӑ урапа, кӑнтӑрла икӗ урапа, каçпа виçӗ урапа.

Ҫын пүсӗ

4876. Хулӑн хумӑш, хулӑн хумӑш,
Хулӑн хумӑш айӗнче вӗт хумӑш,
Вӗт хумӑш айӗнче ҫавра күлӗ,
Ҫавра күлӗ айӗнче мӑшӑл-мӑшӑл,
Мӑшӑлти айӗнче шакӑл-шакӑл.

Ҫыннӑн аллисем, урисем, чӗрнисем

4877. Пӗр ҫыннӑн тӑватӑ ывӑлӗ пур, ҫав ывӑлсенӗн пилӗкшер ачи пур, вӗсенӗн пурин те ёнсе хыçсесем шӑвӑç пек.

Ҫирла

- 4878. Кайнӑ чух юрласа пырать, килнӗ чух макӑрса килет.
- 4879. Пӗчӗки пӗнтӗки пүсçапса ларать.
- 4880. Пӗчӗк кӑна пӗр капчӑк*,
Капчӑк ўшӗнче пӗр карчӑк,
Ҫӑварӗ пур, шӑлӗ ҫук,
Ана савман ҫын та ҫук.
- 4881. Пӗчӗк пимпи пүсне чиксе ларӗ.
- 4882. Пӗчӗк темпи пүсне çёклемес.
- 4883. Питрав тӗлне тутли писет.
- 4884. Хуринчен тытӑп та ҫӑвара чикӗп.

Ҫирма, ҫӑл

4885. Кукӑр хурӑн тӗпенчен шуса тухать шур ҫӗлен.

Ҫыру

- 4886. Автанпа ака турӑм, йӑран вӗçне ларса кантӑм.
- 4887. Алтӑм, акрӑм, пӑраснапа калаçрӑм.

4888. Ани шурă, вăрлăхĕ хура.
 4889. Ани шурă, вăрлăхĕ хура, алăпа акаççĕ, күçпа пустараççĕ.
 4890. Атăл урлă юман касăп, турпасси кунта килсе ўкĕ.
 4891. Кассипе калаçăп, автанёпе ака тăвăп.
 4892. Пай-пай Паюсман, Паюсман ывăлĕ Пайсутан.
 4893. Сăмаххи килет, çинни килмest.
 4894. Сурпан шурă, тĕрри хура.
 4895. Таса уя хура вăрлăх акнă.
 4896. Хулара касаççĕ, турпассисем яла ывтăнса каяççĕ.
 4897. Хусан хыçенче хăма савалаççĕ, çуннавĕ Кинчере килсе ўкет.
 4898. Шурă çине хура сыкат.
 4899. Шурă çине хура çапать.

Çыру çырни

4900. Шап-шур юр тăрăх хура çärха çärхалать.
 4901. Шурă ана çине хура вăрлăх акаççĕ.
 4902. Шурă çëр уçрäm, хура тулă акräм, тусämпа калаçräm.
 4903. Шурри сарăлать, хури сапăнать.
 4904. Шур юр тăрăх тил юртать, хура йĕр хăварса пырать.

Çыру çырни, вулани

4905. Пиллĕкĕн тырă акаççĕ, иkkĕн вырса илеççĕ.

Такан

4906. Тимĕр кăвак утçäm пур, сĕлĕ парсан çимес, утă парсан çимес, пăр çинче шуса ўкмес.

Така пүçне пëçерни

4907. Катман катăка катăп, уçман арчана уçăп.

Такана

4908. Икĕ питлĕ Матрёнĕн хырämĕ пор, çорämĕ çок.
 4909. Çурämĕ пур та — хырämĕ çук.
 4910. Çурämĕ пур, хырämĕ çук.

Такмак

4911. Чĕрĕ чух курăк çиет, вилсен çäkäп çиет.

Тал пиçен пүçĕ

4912. Ан ти, ан ти, Тимахха, тимен çëртен тивертĕп.
 4913. Ипиком* топаком топан ури хуçkäm (?)
     Исенекем варкам курăк çине пусиман.
 4914. Пĕр çämхара пин йĕп.

Тамӑк

4915. Ват асатте хуранне çер аллӑ չын йăтаймасть.

Ташак

4916. Арӑк мар, չарӑк мар, չулси ешӗл, сухан мар.

4917. Туна шамми пит тутлӑ, йытта патӑм — չимерӗ.

4918. Тутлӑ-тутлӑ туна шамми, тула пӑрахсан — йытӑ չимӗ.

Тараккан

4919. Алӑкран кӗтӗм — акам куртӑм.

4920. Алӑкран кӗтӗм — мерчен куртӑм.

4921. Карта тӑрӑх канька* чупӗ.

4922. Кашта тулли кӑштартӑк.

4923. Кӑмака չинче хӗрлӗ չип չамхи утса չурет.

4924. Кӑмака хысӗнче хыслӑ пуканик ташлать.

4925. Маçакӑн орапи олтӑ костӑранлӑ, икӗ мурякаллӑ.

4926. Пирӗн пуç тӗлӗнче мӗн пуչхирлӗ չурет?

4927. Пурт тавра хӗрлӗ չамха кустартӑм.

4928. Пурт тӑрри тавра хӗрлӗ չамха кускалать.

4929. Сайхах тулли сарӑ ылттӑн.

4930. Ултӑ ураллӑ, икӗ майракаллӑ урапа.

4931. Ури չүлелле, хӑй չүлелле.

4932. Хӗрлӗ չамха пурт тавра чупса չаврӑнать.

4933. Чунӗ пур та, юнӗ չук.

4934. Шӑлсӑр карчӑк шӑм кӑшлать.

Тараккан шӑнтни

4935. Кӑвак кӑмрӑк чупса пырать, хӗрлӗ չарӗ тарса пырать.

Тараса

4936. Икӗ алтӑр, пӗр авӑр.

4937. Икӗ сурӑх, сакӑр ура, вӑта չерте чӗлхи пур; ӑсу-пусы пур пулсан туп та пӗл.

4938. Икӗ сурӑх, ултӑ ура, вӑта չерте чӗлхе. Асли ӑнлать, ухмах чӑнлать.

4939. Икӗ чара չакӑнса тӑрать.

Пӗри: «Анас», — тет.

Тепри: «Улӑхас», — тет.

4940. Пӗр пуççапат, пӗр тӑрат.

4941. Тӗвиҫем-тӗвиҫем, тӗви ури каклишӗм, Айтуканҫам кӗрүҫем, Иш-пуҫенчи хӑтаҫам.

4942. Ултӑ ура, икӗ тuya.

4943. Шӑши кӑна йипкӑлтӑм кӑлтӑртин тпру!

Татмалли календарь

4944. Пӗр акӑшӑн виҫ չер утмӑл пилӗк тӗк, куллен пӗр тӗк тӑкнать, эпӗ ӑна шутласа тӑрап.

Татнă салма

4945. Ҫавра қўлле ҫулҶа ҫавать.

Тăвар

4946. Ак кăна, вак кăна, шыва ярсан — ҫук кăна.

4947. Аллам тулли тăп-тулли, йытта парсан — вăл ҫимест, кушака парсан — қушак ҫимест.

4948. Атăл тĕпне вут чул ятăм.

4949. Атăл тĕпне якăр ятăм.

4950. Ҫавра кўлле аах ятăм.

4951. Ҫĕр ҫинче ҫуралать, вăт ҫинче тĕне кĕрет, шыва курсанах вилет.

4952. Тĕпсĕр кўлле чул ятăм.

4953. Тинĕс тĕпне чул ятăм, шыраса та тупаймăн.

4954. Тинĕс тĕпне якăр ятăм.

4955. Тутлă тулă — туна шăмми, тула хурсан йытă ҫимĕ.

4956. Хам йýсé пулсан та пур ҫиме е тутлантаратăп.

4957. Шур анчăкăм пĕр апатран та юлмасть.

4958. Шур хăйăра ҫимен ын ҫук.

4959. Шыв ҫинче ҫуралать, вут ҫинче тĕне кĕрет, шыва курсанах вилет.

4960. Шывра ҫуралать, вутра ҫитĕнет, ашшĕне курсан каллех вилет.

4961. Шывра ҫуралать, шывран хăратъ.

Тăвар килли

4962. Кăлтăр-кăлтăр кăткă тĕмески Майра акайăн упăшки.

Тăватă кушак

4963. Пўртре тăватă кĕтес, кĕтессерен пĕр кушак; кашни кушака хирĕс тата виçшер кушак пăхса ларать. Пурĕ ми е кушак?

Тăвăл

4964. Йĕвенсĕр ут, чёнмен ют, килет те каять, сарай тăрне сýсе каять.

4965. Ҫавпаран* ҫин е, лашаран вайлă.

4966. Ҫeсен хирте туман урапа кусать.

4967. Ут ка айми ула кашта.

Тăла

4968. Пĕр май туртсан — ҫурăлать, тепĕр май туртсан — ҫурăлмасть.

Тăла пусни

4969. Тĕкли ҫине тĕк те тĕк.

Тӑман

4970. Айтар килет айтаратать, айӑн-Ҫийӗн тустарать.
4971. Алӑк хыҫӗнче Алтатти алхасать.
4972. Алӑк хыҫӗнче Ахӑрттин ахӑратть.
4973. Алӑк хыҫӗнче Ашапатман ашкӑнать.
4974. Алӑк хыҫӗнче Тянка ташлатть.
4975. Алӑк хыҫӗнче Шавали шавлатть.
4976. Алӑсӑр, урасӑр ҫынна вӗлерет.
4977. Арҫури пек ҫухӑратть, аҫтаха пек ахӑратть.
4978. Асатте асанне түшекнене тустарать.
4979. Асатте шӑпӑрӗ ҫул шӑлатть.
4980. Аслӑ хирте асар-писер туй сикет.
4981. Аслӑ хирте Ахӑрман ахӑратть.
4982. Ах, ах, ахӑм карти хыҫӗнче лӗпсӗр-лӗпсӗр хӗр ташлатть.
4983. Ахӑнча, ахӑнча, ахӑнча алӑк хыҫӗнче лӗпсӗр-лӗпсӗр хӗр ташлатть.
4984. Йӗрет, улать, макӑратть, йӗрехленсе тулашать.
4985. Каша хирӗнче кашаман ташлатть.
4986. Пӗрре пӑхрӑм — тӑман,
Тепре пӑхрӑм — тӑман,
Тамасӑрах ҫав тӑван
Тусӑнса ҫурет аван.
4987. Пи пушмак, пи пушмак, Пинер карти хыҫӗнче лӗпсӗр-лӗпсӗр упа ташлатть.
4988. Ҫесен хирте ула ёне макӑратть.
4989. Ҫуран вырӑс ҫул шӑлма тухнӑ.
4990. Тӑрасса тӑман, тӑмасӑрах ёс тӑвать.
4991. Тӗкме виттӗр тӗк тухатть.
4992. Тӗк түшкӗм саланчӗ, тӗкӗ инӗе сапӑнчӗ.
4993. Туйкка пичче туй тӑвать,
Туйпа пӗрле ҫуй тӑвать.
4994. Тулта тухатмӑш пур: вӗрет, сурать, алхасать, урӑм-сурӑм тулашать.
4995. У-у улашать, усал мурпа тулашать. Усалпа мур хушшине явӑл пырса явӑшать.
4996. Ураваш хирӗнче урнӑ упа ташлатть.
4997. Урамра Упамса ташлатть.
4998. Хӑй тӑман, ҫапах та ахӑрса ҫурет.
4999. Хуралт хыҫӗнче Хӗл Мучи ташлатть.
5000. Шурӑ хирте шур куян чупать, йӗрӗ курӑнмасть.
5001. Шурӑ упа шуйханать — шурӑ ҫамне тустарать.
5002. Шурча хирӗнче шур упа ташлатть, шур упа ҫамӗ таврана саланать.
5003. Шур, шур, Шураппа
Шур түшекнене тустарать,
Шур түшкӗн шур тӗкнене
Тӗнче тӑрӑх кустарать.
5004. Юр ҫийӗпе юс чупать — йӗр хӑварни палӑрмасть.
5005. Юр ҫийӗпе юс чупӗ, юсӑн йӗрри ҫук пулӗ.
5006. Ял хыҫӗнче Ялухха ташлатть.

Тämäna

5007. Анкартинче апärша ача пек ахäратъ.
 5008. Каçпа çýрет, кäнтäрла ларатъ.
 5009. Каçхине вäранатъ, кäнтäрла çывärать.

Тämäna шätäkë (слуховое окно)

5010. Уйäх пур та, çутти çук.

Тäm ӱкни

5011. Акка çул çýрeme кайнä та çäpaççine ūkerse хäварнä.
 5012. Аккам-акам Акали aka тума кайнä та çäpaççipe uççine ūkerne te хäварнä.
 5013. Асанне асатте патне кайма тухнä та çäpaççisem ūkerse хäварнä.
 5014. Кëпер çине ūket, çémërlmest, шыва ūket — çémërlet.
 5015. Матëрне акка [çул] çýreme кайнä та, çäpaççisem ūknë юлна.
 5016. Наçtaççi шыв äсma каять, çäpaççine пäraхса хäварать.
 5017. Пёчкесең кинëм пур, куллен шыва анатъ, çäpaççiyë ūkce юлатъ, уйäх курать, хëвел илет.
 5018. Туça хирëнче тухатнä укçасем выртаççë.
 5019. Уйäх курать, хëвел илет.
 5020. Уйäх тупрë, хëвел çирë.
 5021. Чupsa-чupsa пынä чух кëмëл çërrëm тухрë ūkrë, äна уйäх курчë, хëвел илчë.
 5022. Юntapa хирëнче ют укçасем выртаççë.

Тämra

5023. Вäрманта ýсет, алäра макäратъ, урайëнче ташлатъ.
 5024. Пулхачинäм пулт-пулт! Пилëк пүрни шарт-шарт!

Тäpächä

5025. Пäр çинче пäлан выллять,
 Хўри çинче çelen выллять.
 5026. Сикет, сикет, пёллете çiteymest,
 Чён пиçиххи пилëke çiteymest.
 5027. Тëпë çäka, варри вäkäp, тärrи юман.
 5028. Тëпë çäka, тärrи юман.

Тäpärc püremechë

5029. Тäm ту, тäm ту, тäm ту çинче тимëр ту, тимëр ту çинче урпа ани, урпа ани çинче ёне кëтү.

Тäpka

5030. Икëрлчëк-кукäрälчäk, çирëм пилëк кукäрälчäk.

Tӑпрас

5031. Сакайенче кўпнӗ сурӑх выртать.
 5032. Тӗп сакайенче кўпеннӗ сурӑх выртать.

Tӑпса

5033. Ҫын килсен алӑк үҫса кӗртет, хӑй алӑк хыҫне пытанса юлать.
 5034. Ҫын килсен алӑк үҫса кӗртет, хӑй алӑк хыҫне тарса кӗрет.

Tӑрантас

5035. Тӑватӑ тӑван, тӑватӑ тӑван Ҫинче пӗр шӑнарш, тӑватӑ тӑванӗ те Ҫуллана юратать.

Tӑрна

5036. Кафтан крутки, сим пулки.
 5037. Кўпсе кайрӗ қўме пек, хӑпарса писнӗ ҫакӑр пек, Кўперенски майра пек, ларатъ мулла пек, кӑшкӑратъ шуйттан пек.
 5038. Сӑхманӗ кӗске, хӑй вӑрӑм.
 5039. Чӑпар тумлӑ, вӑрӑм майлӑ, пӑрча пухать, таҫта хурать.

Tӑрна карти

5040. Вӑрман урлӑ Ҫуй кӗрлесе килет.
 5041. Вӑрман урлӑ, ту урлӑ Ҫуй килет.

Tӑрна килет

5042. Атӑл урлӑ Ҫуй каҫать.

Tӑхран пус

5043. Ҫул хӗрринче пӗр Ҫимӗç, тӑрри хӗрлӗ пус.
 Лаша та килсе Ҫуллатъ, ёне те пырса Ҫуллатъ, хӗрлӗ пуслӑ Ҫимӗçрен нимӗн те юлмасть.

Темех* енчекӗ

5044. Асаттен усӑннӑ, асаннен пӗрӗннӗ.

Телефон

5045. Итлесен — илтӗнет, итлемесен — илтӗнмest.

Тенкел

5046. Вун ик хуҫӑк — пӗр пашалу (Ҫýхý).
 5047. Маҫи лашин майӗ Ҫук.
 5048. Пӗр лапка карчӑка тӑвattӑн хурал тӑраҫшӗ.
 5049. Ури тӑвattӑ — утмас, Ҫурӑмӗ пур — выртмас.

5050. Хай тăват ураллă, чупса кайма халĕ çук.

5051. Хыçалти Баçтук мĕн пĕллет.

Тенкелле сĕтел

5052. Аслă туре умĕнче кĕçĕн туре ларатъ.

Тенкĕ

5053. Мами тенки — ик тенкĕ, пуçтарса та çитереймĕп.

5054. Çап-çут — хĕвел мар, ума çаксан — саппун мар, чанкăр-чанкăр — укça мар.

Терка

5055. Пĕр вăкăрăн хырämне пĕтĕмпех сĕксе шăтарса пĕтернĕ.

Тĕве

5056. Аркăç-тăркăç, тăват тĕревеç, пĕр пăлхавăç, тăрна мăйĕ, сăран пуç.

5057. Вăрäm мăйлă ёнене Турă мырака паман.

5058. Мăйĕ — пĕкĕ, çурämĕ — йĕнер.

5059. Тăватă лап-лап, икĕ тĕнк-тĕнк, пĕр чĕпчĕм.

Тĕве виркесĕ

5060. Турă тунă йĕкĕреш ялан юлан утпа çўрет.

Тĕк

5061. Йăтма çämäl, пурт урлă ывăтса каçарас çук.

5062. Çăп-çämäl япалана пурт урлă ывăтаймän.

5063. Çëклеме çämäl, ывăтма йыväр.

Тĕкĕлтура

5064. Аякран ула ёне мĕкĕрсе килет.

5065. Мăш-мăш мăшлăтăк, мăшла-тĕмĕш тĕмĕш пек; акăн-тĕкĕн йĕке пек, ёнêç тапăр, çан тапăр.

5066. Ола вăкăр мĕкĕрсе çўрет.

5067. Пĕр варта ула ёне макăрса çýрĕ.

5068. Çeçen хирте ула ёне макăратъ.

5069. Çырма тăрăх вăкăр мĕкĕрсе анатъ.

5070. Тĕп сакайэнче сар чăхă кăтăклать.

5071. Уй варёнче ёне макăрса çўрет.

5072. Уй хĕрринче ула тына макăратъ.

5073. Ула ёне пĕтĕм хире мĕкĕрсе çаврăнать.

5074. Хирте йăран тăрăх пĕр ула ёне макăрса çўрет.

Тӗкӗр

5075. Айкинчен пӑхсан — ҫап-ҫутӑ, хирӗс пӑхсан — хӑвна куран.
5076. Ѓетене* виттӗр сӑн корнать.
5077. Пӗр енӗ — тӗттӗмлӗх, тепӗр енӗ — хӗвеллӗх.
5078. Пӗчӗк кӑна пикем пур, пӗр ҫынтан иккӗ тӑвать.
5079. Пӗччен пӑхать, иккӗн курнать.
5080. Тýкерек* кўлӗ тӗпӗнчен писевлӗ хӗр пӑхса кулать.
5081. Чүрече қуҫенчен ҫын мӗлки курнать.

Тӗкме

5082. Алмантейӗн аллӑ сурӑх, аллӑшӗн те пүсӗ ҫурӑк.

Тӗлӗк

5083. Хупӑ қуça мӗн курнать?

Тӗнӗ

5084. Хӗветуци ҫӑварӗ — хура ҫӑвар.
5085. Шурӑ тынан шӑтартӑм.

Тӗнӗл

5086. Ҫулла ҫупа пурнать, хӗлле типӗ.

Тӗнӗрен тӗтӗм тухни

5087. Тӗнӗ виттӗр вӑрӑм вырӑс пӑхать.

Тӗнӗ шӑтӑкӗ

5088. Кӑнтӑрла уҫӑ кут, каçхине хупӑ кут.

Тӗнче

5089. Авалхи ҫурт — аслӑ ҫурт: нихӑҫан та ҫӗрес ҫук, нихӑҫан та пӗтес ҫук.
5090. Алпа туман аслӑ ҫурт, аршӑнпала виçме ҫук.
5091. Асатте ҫурчӗн вӗçӗ-хӗрри ҫук.
5092. Асатте ҫурчӗ — ємӗрлӗх.
5093. Асатте ҫурчӗ нихӑҫан та ҫӗрес ҫук.
5094. Вырӑсчен те пулнӑ вӑл, чӑвашчен те пулнӑ вӑл; вырӑсран та юлатӑвӑл, чӑвашран та юлатӑвӑл.
5095. Пӗрavalхи кермен пур, унӑн вӗçне-хӗрне никам та пӗлсе пӗтӗримӗ.
5096. Пиртен малтан пулнӑ вӑл, пиртен татах юлатӑвӑл.
5097. Питӗ аслӑ ҫурт пулӗ, вӗçӗ-хӗрри ҫук пулӗ, — ҫав мӗскерне пӗллекен ҫавра ёслӑ ҫын пулӗ.
5098. Унӑн кӑна аслӑ ҫурт, унтан асли ним та ҫук.

5099. Хушши хёвеллө, хёрри тётреллө.
 5100. Эс те пулман — вাল пулнä,
     Эп те пулман — вাল пулнä;
     Эс те пулмän — вাল пулë,
     Эп те пулмäп — вাল юлë.
 5101. Яланах пулнä, яланах пур, яланах пулë.
 5102. Яланлäх япалана ялан умра куратпäр.

Тेңен

5103. Çěр айёнчен çарттан çўрет.
 5104. Тимёр сämса çёре хирсе кёрет.

Теңенче

5105. Сакäр вун салтак, икë шантар, пёр улпут.
 5106. Сакäр вун салтак, ик секлэттер, пёр палушник.

Тेңе

5107. Хेң хуйхи — кинэн чапë.

Тетэм

5108. Алäсäр-урасäр пёлётте хäпарë.
 5109. Алла лекмest, куça курäнаты.
 5110. Алли-ури пўртре, çўçé-пуçé пёлётtre.
 5111. Алсäр, урасäр, тäвалла тапаланать.
 5112. Амашё тула тухиччен ывälë Мускава çитет.
 5113. Амашё урай сёрсе тухиччен аишё Хусана кайса килнë.
 5114. Аишё Аксуран тухиччен ывälë Хусана çитнë.
 5115. Аишё атä тäхäниччен улë* Хосана çитет.
 5116. Аишё атä тäхäниччен ывälë Самара (е Сарätäva) çитет.
 5117. Аишё атä тäхäниччен ывälë Пёлёт Сарая çитет.
 5118. Аишё атä тäхäниччен ывälë Хусана çитет.
 5119. Аишё аттине тäхäниччен ывälë пёлёт патне çитнë.
 5120. Аишё тäрса тохиччен ывälë Москäва кайса килет.
 5121. Аишё ура сырниччен ули Улёмпёре* çитнë.
 5122. Аишё ура сырниччен ывälë Мускава çитнë тет.
 5123. Аишё ура сырниччен ывälë Хусана çитет.
 5124. Аишё ура сырса пётереччен ывälë Хусана кайса килет.
 5125. Аишё урине сырниччен ывälë Мускава кайса килет.
 5126. Аишё ура сырса пётериччен ывälë вäрман урлä каçнä тет. Çавä мён пудать?
 5127. — Äcta каян, вäрäm пичче?
     — Эс мён пёлен, хура кут!
 5128. Ёни картара, хўри пўртре.
 5129. Ёни картара, хўри тўпере.
 5130. Кäвак кёрек тäхännä, кäвак лаша утланнä — пёлёт çине каймахланнä.

5131. Кӑвак йыттӑм пӗлӗте пӑхса вӗрет.
 5132. Кӑмака умӗнче хура качака ташлӗ.
 5133. Кӗрүшӗ кӗрек тӑхӑниччен хунӗ Хусана ҫитнӗ.
 5134. Кукӑр-макӑр ҫул хывать, пӗлӗт ҫине хӑпарать, хӑпарать те ҫухалать.
 5135. Пӗр шур сухал кӑвак сӑхман тӑхӑннӑ, кӑвак утне утланнӑ, пӗлӗте хӑпарса каять.
 5136. Пурт тӑрринче упа ташлат.
 5137. Тӗкрен ҫамӑл, пуртрен пысӑк.
 5138. Ури ҫук, тӗк тӑратать.
 5139. Ури ҫерте, хай вирте.
 5140. Урмай ура сыриччен мучи Мускава ҫитет.
 5141. Шӑлнӗ Хусана ҫитиччен пиччӗш Мускава ҫитнӗ.
 5142. Хай сентре пек, выртма ҫук.

Тӗтӗмпе кӑмака ҫӑварӗ

5143. — Аӑста каятӑн, кӑвак сӑхман?
 — Мана ан чӗн, хура ҫӑвар.

Тӗтӗмпе мӑрье

5144. — Ан макӑр, Макар, мӑн ҫӑвар!
 — Ан пӑх, хура пит, ман ҫине!
 5145. — Аӑста каян, кӑвак сӑхман?
 — Ан шарла, мӑн ҫӑвар! Анне сисиччен Хусана ҫитес.
 5146. — Аӑста каян, кӑвак сухал?
 — Ан кӗрле, мӑн сӑмса.
 5147. — Аӑста каян, кӑвак сухал?
 — Сана мӗн ёç, хура сухал.
 5148. — Аӑста каян, мӑн сӑмса?
 — Эпӗ те пырап, кӑвак чаппан.
 5149. — Аӑста каян, хура сӑхман?
 — Ан чӗн мана, мӑн ҫӑвар!
 5150. — Мӗн каран, хура ҫӑвар?
 — Кама куран, хура ҫӑвар?

Тӗтӗмпе сӗрӗм

5151. — Аӑста каян, хура сӑхман?
 — Эпӗ те пырам, кӑвак сӑхман.

Тӗтре

5152. Аякран пӑхрӑм та — шурӑ ҫурт, ҫывӑхран пӑхрӑм та — ним те ҫук.
 5153. Бут хумасӑр тӗтӗм тухӗ.
 5154. Катаран курӑп пайӑр хура, патӗнчен курӑп пӗр хура, хулӑ тесе хуҫаймӑп, курӑк тесе татаймӑп.
 5155. Катаран пӑхрӑм та — ката вӑрман, патне пытӑм — пай вӑрман.

5156. Тинěс урлă лĕпсĕр-лĕпсĕр упа каçĕ.
5157. Уй варринче уратасăр-мĕнсĕр кĕлет ларĕ: ним тусан та тапрат-малли çук, тапранас чух хăех тапранать.
5158. Уй варринче шур кĕтү.
5159. Уйра тĕкĕсĕр кĕлет ларĕ.
5160. Уйра урасăр кĕлет пур.
5161. Ула вăкăр улăха анать,
Майракипе пĕлĕт çурать,
Хамашлăха кĕрсе каять,
Хамаш шывне ёçсе ярать.
5162. Улăх-çаран тăрăх йĕвенсĕр кăвак кĕсре çýрет.
5163. Хир варринче шур кĕтү çýрет.

Тĕттĕм пулни

5164. Хура ёне пĕтĕм тĕнчене çĕнĕ.

Тикĕт вĕретни

5165. Хура вăрман варринче хура упа хура апат пĕсерет.

Тилĕ

5166. Кĕлте хўрине выллятать, пуюн çын хўмне ўштатать.
5167. Пирĕн туйăн туй арамь сарă пурçан халатпа, хĕрлĕ сахъян атăпа, йăкăр-йăкăр кускалать.
5168. Çеçен хирте йес тукмак выртать.
5169. Çеçен хирте пурçан тĕрки выртать.
5170. Хĕрлĕ хĕрлемес хир чăххине хĕрхенмест.
5171. Хирте пурçан тĕрки выртать.

Тилĕ çĕлĕкĕ

5172. Вăль-вăль чакак, вăль чакак, вăлля тăрринче вăль чакак.
5173. Вĕл-вĕл-вĕл чечек, вĕлле çинче пĕр чечек.
5174. Вĕл-вĕл чечек, вĕл чечек, вĕлле сумĕнче пĕр чечек.
5175. Им-им* чечек, им чечек, вĕлле тăрринче пĕр чечек.

Тилĕ тирĕ

5176. Туллинчен арпи хаклă.

Тилхене

5177. Ик енпе вайна чар.
5178. Ик енпе вай патăр.
5179. Кăрт! туртмаш-куклетмĕш, Энтри йытти шуретмĕш.

Тилхене пустарни

5180. Туртрăм, куклетрĕм; Энтри витти — çи витти.
5181. Туртрăм, куклетрĕм, Энтри йытти — çи витти.

5182. Туттурӑски, турӑски, пӗверӗски ярӑски.

5183. Тутурӑски, турӑски, хӗверӗски ярӑски.

Тимӗр

5184. Шыв çӗклеймӗ, çӗр çӗклӗ.

Тимӗр витре

5185. Чӑри-чари шу чари.

Тимӗр кӑмака

5186. Акар йыттӑм ашӑхса пырӗ, аякки витӗр ёшӑ ҫапӗ.

5187. Ама ҫури аннем пур, пӗрре ёшӑтать, пӗрре сивӗтет.

5188. Кӑвак сурӑхӑн ҫурӑмӗ шӑтӑк.

5189. Кӑвак сысна хӗрелет.

5190. Тӑватӑ ураллӑ, пӗр ҫӑварлӑ.

5191. Урай варринче упа ларат.

5192. Хура хӗрӗн алли вӑрӑм.

5193. Энтри пичи ҫан тапӗ.

Тимӗр сенӗк

5194. Пӗр шӑшийӗн икӗ хӗре.

Тимӗр ҫӑраҫчи

5195. Арҫати, парҫати, тимӗр ҫарта курҫети.

5196. Хура кӗсре коҫе локӑр-локӑр тет.

Тимӗр хӗртни

5197. Хуралса кӗрет те хӗрелсе тухать.

Тимӗр шапа

5198. Чӑхӑ мар, кӑлӑклать, ҫамарта тӑвать.

Тимӗр юпа ҫӑлтӑр

5199. Ҫүллӗ-ҫүллӗ ту ҫинчӗ ылттӑн юпа ялтӑрать, никам та ҫитсе ты-таймас.

Тир

5200. Пӗр ен вӑрман, тепӗр ен хир.

5201. Пӗр енӗ — вӑрманлӑх, тепӗр енӗ — уйлӑх.

5202. Тултан ҫара, шалтан тӗк.

Тир аллани

5203. Виç ураллă кĕлетре пысăк аппа пĕркенчĕксĕр хĕр йĕрет.

Тирĕк

5204. Пўрт варринче тўкерек* кўл.

Тирĕк мунчали

5205. Килĕрен пাচăр.

5206. Килсайран пাচăр.

5207. Пĕр пўртре пĕр пাচăр.

Тирĕкри пăтă

5208. Ҙыранĕ чанкă, шывĕ ăшăх, пуллисем шăмăсăр.

Тислĕк

5209. Пўрт аяккинче кўпнĕ сысна выртать.

Трактор

5210. Суха тăвать, угă չимест.

5211. Тарламасть, такăнмасть, сĕлĕ парсан — сĕлĕ չимест, кирemetрен хăрамасть.

5212. Ут мар, лаша мар, алман анана акалать.

5213. Хура ăйăра утланса тухсан чĕлпĕрне туртса чараймăн.

Туй арăмĕн тумĕ

5214. Мăс-мăсарик, мăсарик,
Мăса тирек кăнсăпат,
Кĕмĕт татса килнĕ пек,
Кĕпçе чипер ярапарчăк, мăмăрчăк.

5215. Пĕвенĕ пур та, йĕвенĕ çук.

5216. Пĕсехи — кĕмĕл, хўри — шăрça.

5217. Санчăллă-канчăллă, сарă курăк چескипе, пиçен тăрри муклашки.

5218. Чанкра-чанкra шĕкĕртĕк, йĕс тум, выс тум, вĕл-вĕл-вĕл.

Тул çутăлни

5219. Айтăр урлă айкăр пăхать.

5220. Айăмпийĕн Питимĕр, пайтах тăрсан — Паймулла.

5221. Алтăр урлă кăвак лаша пăхать.

5222. Ампар урлă кăвак лаша пăхать.

5223. Аран килет, Аптул килет, Месевекки килет.

5224. Аран килет, аптул килет, час килет, месевекки килет.

5225. Асатте кукши аякранах çуталса тăрĕ.

5226. Асатте кукши ире хирӗс курӑнать.
 5227. Асаттен кӑвак лаши катаранах курӑнать.
 5228. Аслӑк урлӑ ик шур лаша пӑхаҫҫӗ.
 5229. Атӑл урлӑ кӑвак лаша пӑхать.
 5230. Ахмат кукши Атӑл урлӑ курӑнать.
 5231. Вӑрӑм хапха урлӑ кӑвак лаша пӑхать.
 5232. Ире хирӗс Илемпи явлӑкӗ курӑнать.
 5233. Йытӑ та вӗрмest, Ҫын та сисmest, килет.
 5234. Кӑвак лаша — хушка пуc ире хирӗс тавrӑнать.
 5235. Пӗвер, пӗверски-ярски, кӑвак пӗлӗт айӗнче кулса выр-
 тать упӑшки.
 5236. Тимӗр хапха уҫӑлчӗ.
 5237. Хусан лаши — кӑвак лаша ире хирӗс курӑнать.
 5238. Хусантан саккун килмесӗр хӑма ҫурӑлмасть.
 5239. Хусантан саккун килмесӗр хура чаршав уҫӑлмасть.
 5240. Хусантан уккас килмесӗр ҫутӑ пукан (кире пуканӗ) ҫурӑлмӗ.
 5241. Хусантан уккас килмесӗр тимӗр хапха уҫӑлмасть.
 5242. Хусантан хут килет те, тимӗр хӑма ҫурӑлатать.
 5243. Шотлатмӑп, потлатмӑп, йыт вӗртмӗп.
 5244. Шурӑ арча уҫӑлӗ,
       Ашӗнче пурҫӑн сарӑлӗ.
 5245. Шур ҫилхеллӗ кӑвак лаша кашни ирех кӗсенет.
 5246. Ылтӑн алӑк уҫӑлчӗ, хурт-кӑпшанкӑ тапранчӗ.
 5247. Ылтӑн каска йӑванӗ, Ҫӗр хурчӗ тапранӗ.
 5248. Ылтӑн хӑма ҫурӑлӗ (уҫӑлӗ), хурт-кӑпшанкӑ тапранӗ.
 5249. Ылтӑн чаршав уҫӑлӗ, хурт-кӑпшанкӑ тапранӗ.
 5250. Юхса килет, чупса килет Юхма урлӑ пӗр лаша, Ҫамӗ кӑвак, ҫилхи
 шурӑ, Ҫамки хушка Ҫав лашан.

Тулӑ пӗрчи

5251. Сарӑ майӑхлӑ аахӑм хӑнана килес тет, шурӑ түшек парас тет.
 5252. Чипер акайӑн хырӑмӗ ҫурӑк.
 5253. Чипер акамӑн хырӑмӗ ҫурӑк.
 5254. Чипер акканӑн хырӑмӗ ҫурӑк.
 5255. Чипер аппан хырӑмӗ ҫорӑк.
 5256. Чипер кайӑкӑн хырӑмӗ ҫурӑк.

Тулли йӗке

5257. Вӗрен тӑрӑх ӑйӑр самӑртрӑм.

Тулли нӑхреп

5258. Пӗтӗ кӗсрен ємӗлки Ҫук.

Тултармӑш

5259. Хӗрлӗ хӑмӑт ӑшӗнче туй Ҫимӗҫӗ выртать.

Түмла

5260. Аләк умәнче алтын ташлать.
 5261. Аләсәр-урасәр алтәр чакалать.
 5262. Аләсәр-урасәр асатте пәр катат.
 5263. Аләсәр-урасәр валашка чавать.
 5264. Аләсәр-урасәр киле чават.
 5265. Алсәр алтәр чавать.
 5266. Алтрәм-алтрәм, амаль тупрәм, аләтса җитсен кәмәл тупрәм, араш-
 пиреш парне патәм.
 5267. Сәмсасәр кәвакал пәр шәтарать.
 5268. Сәмсасәр җерчи пәр чавать.
 5269. Шәлсәр карчәк муръя (майәр) катат.

Түмлам

5270. Аләк умәнче автан ташлать.
 5271. Аләсәр-урасәр алтәр алтать.
 5272. Аләсәр-урасәр пус чавать.
 5273. Алкум вәсәнче автан сикет.
 5274. Алтрәм-алтрәм, алтәр тупрәм.
 5275. Алтрәм-алтрәм, алтәр тупрәм: алаш-пиләш парне пачә, хурама
 кәрү пылне пачә.
 5276. Алтрәм-алтрәм, амал тупрәм, вәта җөртө кәмәл тупрәм, партас
 хәрне парне патәм, иршә хәрә имне пачә.
 5277. Аң тәкәнхә, ўкетәп!
 5278. Асанне күсүлә пат-пат-пат!
 5279. Вәрәм та вәл, кәске те вәл, мәнтәр та вәл, ырхан та вәл. Җүлте
 чухне күрәнмас, җәре ўкссен паләрмас.
 5280. Вәрәм та пик, кәске те пик, точко то пик, җинче те пик, җүлте җү-
 рет — күрәнмас, җәре ўкссен — түпәнмас, авәнмасәр, тайламасәр тараса чават.
 5281. Йәпе сәмса җәр чавать.
 5282. — Кап-кап, мән тәван?
     — Чап-чап, җәр чавап!
 5283. Кулине кәпе ухать, күсәнчен күсүль юхать.
 5284. Күсә չук, күсүлә юхать.
 5285. Күсәр карчәк күсәнчен күсүлә юхать.
 5286. Күссан күсә те չук, күсүлә юхать.
 5287. Пәр шәлсәр карчәк кантәк умәнче майәр катса ларат.
 5288. Пүрт умәнче те чап-чап, кәлет умәнче те чап-чап.
 5289. Пүрт умәнче Чиперпи ташлать.
 5290. Сар хәр күсә кап-кап-кап!
 5291. Сәмсасәр кәвакал алтәр алтать.
 5292. Сәмсасәр җерчи җәр чавать.
 5293. Җумәр хыңҗан панч! панч!
 5294. Җунатсәр чавка җурт җүмәнче вак чавать.
 5295. Җурт җүмәнче хәр йәрет.
 5296. Такам йәрет, күсүлә җурт хәрринчен сәрхәнса тәрат.
 5297. Тимәркке йәппи (манки) пәнт-пәнт-пәнт!
 5298. Туйпи күсүлә кап-кап-кап!

5299. Тумаркка күссүлө ту хӗрринчен юхса тӑрӗ.
 5300. Тумиле хӗрӗ туй хысӑн йӗрӗ.
 5301. Туça хӗрӗ — туй хӗрӗ,
     Туй иртсен те кӑшт йӗрӗ.
 5302. Уксах вырӑс пусӑ автать*.
 5303. Уксах салтак пус чавать.
 5304. Уксах салтак çӗр чавать.
 5305. Унта та кап-кап, кунта та кап-кап, тепки-тӗпки кус-кус.
 5306. Унта та тс-тс, кунта та тс-тс, тӗнкки-тенкки кӑс-кӑс.
 5307. Унта та ц-ц, кунта та ц-ц, тӗнкки-тенкки, кӑс-кӑс.
 5308. Унта та чак-чак, кунта та чак-чак, тенкки-тенкки чап-чап!
 5309. Хуралт хӗри кап-кап! —
     Хуран варри чап-чап!
 5310. Чикӗм пӑхать Чиперук.
 5311. Чунсӑр чулҫӑ чул ватать.
 5312. Шӑпӑрлан чӗппин сӑмси те չuk, չапах шӑтӑк шӑтарать.
 5313. Шиппин-шеппин, хлепит-купит.
 5314. Шулап тӑрӑх шулли чупать, шулап хӗрне չитсессӗн չутӑ мерчен
     юхтарать.

Тумла юхса пӑр Ҫине алтӑр пек туни

5315. Алтрӑм-алтрӑм, амаль тупрӑм,
     Алӑтса չитсен кӗмӗл тупрӑм,
     Арӑш-пирӗш парне патӑм.

Тумтири

5316. Пуян չыннӑн пӗр алӑк,
     Юрлӑ չыннӑн пин алӑк.

Тунката

5317. Сӗм вӑрманта кӗсел тирки ларат.
 5318. Ҫүпчи кивӗ, хупӑлчи չӗнӗ.
 5319. Уй варӗнче кӗсел чашки.

Тунката Ҫине юр Ҫуни

5320. Арчи кивӗ, хуппи չӗнӗ.

Тунката Ҫинчи шыв

5321. Сӗм вӑрман варринче кӗсел чашӑкки ларат.

Тунката Ҫинчи юр

5322. Ҫиран ӗҫлӗк тӑхӑнӗ.

Тункӑр

5323. Тӗpelte ҫаврака пашалу ҫакӑнса тӑратать.

Түпäк түни

5324. Күлден ёслён, кивсен ёс мар.

Typa

5325. Аллā кашталлā, икѣ турталлā. Ҫава мён пулать?

5326. Мускавра касаççě, турпасѣ кунта сирпненет.

5327. Пёчек кାна тାଳପାରାମ ତାବା ପାଖ୍ଷା ଯୁରତାରେ.

5328. Пёчିକ କାର୍ଚାକ ତୁ ଜାନନ୍ତି.

5329. ପୁର୍ତ୍ତ ତାର୍ପିନ୍ଚେନ କାରାଚକା ଜାନନ୍ତି.

5330. Ҫାଵାରେ ଚୁକ, ଶାଲେ ନୁମାଇ,
କେଲିଲେ ସୂତେଟ, ଏଚେ ନୁମାଇ.

5331. ହାଯ ଶାଲାଲା, ଅନ୍ଚାଖ ଛୁର୍ତମାତ୍ରୀ.

5332. ଖୁରା ତାକ ତୁ ଜାନନ୍ତି.

5333. ଖୁସାନ ତୁରପାସେ* କିନ୍ତା କିଲ୍ସେ ଵ୍ୟରତ୍ତେ.

5334. ଖୁସାନ ତୁରପାସେ ଖୁଟାରା କିଲେ.

5335. ଖୁସାନ ହାମି — ପୁଚ ଚେମ୍ମି.

5336. ଶାଲେ ପୁର, ଚାଵାରେ ଚୁକ, ତୁରତି ପୁର, ଲାଶି ଚୁକ. Ҫାଵା ମେନ ପୁଲାତ୍?

Тура хүн (прялка)

5337. Асанне тури аллā шаллā.
5338. Вे́рене вे́р улттā, çýппи-çиппи çे́р улттā.
5339. Лутра вырásан шур сухал.
5340. Ман ура вáрám, сак урати кéске.
5341. Сак çинче вáрám çýçlé ватá карчáк ларатъ.
5342. Çáка çине ларáп, вे́рене витे́р пáхáп.
5343. Çáка çине ларса майра пуçне турáп.
5344. Çáка çинче лартáм, ве́рене вите́р пáхрám.
5345. Çáка çине лартáм, ве́рене вите́р пáхрám, хурáн турачé тытрам.
5346. Çáка çинче ларатáп, ве́рене вите́р пáхатáп, хурáнпала выля-
тáп.
5347. Тáрри хéрэх, тéпé пéрре.
5348. Тéкме вите́р йытá харкашать.
5349. Тéкме вите́р пик туртрам.
5350. Хýме вите́р йыт харкашать.

Түра хүн күчө

5351. Уринен ури урлā.

Тура хүппа сүс арлани

5352. Ҫäка ҫине лартäm, вёрене витëр пäхрäm, ҫýce-пуça турарäm.

Турашъл

5353. Лутра вырәсән шур сухал.
5354. Пёчёккес ачан чике сухал.

Турат күсӗ

5355. Вӑрӑм вырӑсӑн хырӑмӗ шӑтӑк.
 5356. Мӑн вӑкӑрӑн хырӑмӗ тӗллӗн-тӗллӗн шӑтса тухнӑ.
 5357. Пӗренесайран пир күсӗ.
 5358. Пурте кӗме халӑм ҫук,
     Батти т... кӑтартать (тӑратать).
 5359. Хама витӗр ухӑ* тухнӑ.

Туратлӑ йывӑç

5360. Тӗпӗ пӗрре, тӑрри ҫӗр.

Турӑ

5361. Ҫак пуртре кам аслӑ?
 5362. Ҫак пуртре кам чипер?

**Турӑ патне хӑпарма пусма ҫук, шывӑн турачӗ ҫук,
 лашанӑн майраки ҫук**

5363. Ҫакӑ тӗнчере виҫӗ тӗрлӗ япала ҫук.

Турӑх

5364. Шурӑ ҫалтан ёснӑ шыва чӗрrese ярса хытартӑм.

Турӑш

5365. Пирӗн пуртре ют ҫын пур.
 5366. Ҫакӑ пуртре пӗр чипер.
 5367. Ҫак пуртре мӗн аслӑ?
 5368. Ҫак пуртре мӗн пுян?

Турас

5369. Атӑл урлӑ турӑ ывӑтрам.

Турасене ҫўлелле тӑратса лартнӑ та — кӑчӑртатса тӑраççӗ

5370. Икӗ кашкӑр уйӑх ҫине пӑхса улаты.

Турӑка

5371. Ап-ап! темен паттӑр ывӑл.
 5372. Вута кӗрет, вутран тухать, ап-ап! тесе каламасть; вутран тухать,
     шыва кӗрет, ҫелен пекех чашкӑрать.
 5373. Вут үҫсинче вӑрӑм тӑхлач
     Бут ҫинче сиксе ташлаты.
 5374. — Кӑста каян, кукӑр хуре?
     — Хӑта патне хӑнана.
 5375. Кукӑр карчӑк вутра ташлаты, ап-ап! тесе каламасть.

5376. Күкәр салтак ылттан кăларатъ.
5377. Күкәр çёлен вутра вылять.
5378. Мăн картари выльяха кëçен картана хăвалать.
5379. Пёр вëç күкäр, тепри тÿрë, кашни кунах апи тытë.
5380. Пëчёккë пиччен пûрни кокäр.
5381. Пирэн килте Апаптемен (ап-ап! темен) паттар пур, вута кëрсе тухать те кämака айне кëрсе выртать.
5382. Пути йыснан пûрни күкäр.
5383. Тĕнс витëр вăрäm вырăс пăхат.
5384. Тимëр тăхлач вута кëрсе ташлатъ.
5385. Тимëр тăхлач вут çинче ташлатъ.
5386. Хура äйär вута курса кукалет.
5387. Хура лаша вут курсассан çäрхалать.
5388. Хура ут утлантäm, çунакан вута кëтëм, сулахаялла султäm, сылтämалла сиртëм, вырăна анса выртäm.
5389. Хура утämа утлантäm, çунакан вута кëтëм, унталла утрäm, кунталла утрäm, хам вырăна кëрсе выртäm.

Тута

5390. Икë танкăлтäк, икë мамăлтäк, кута-кутän тăрëç те пёр пулëç.

Тута, шăл, çăвар, чëлхе

5391. Пысäк пўрт, пысäк пўртре пëчёк пўрт, пëчёк пўртре пакăлти майра.

Тута, шăл, чëлхе

5392. Çил хапхаран кëрсен хуп(ă) лаç, хуп лаçра — шämä лаç, шämä лаçра — çýрен тиха.
5393. Хуп-хуп вите, хуп вите, хуп витере шämä вите, шämä витере çýрен лаша.

Тутапа чëлхе

5394. Хуп-хуп карта, хуп карта, хуп картапа çýрен ут.

Тутăр

5395. Хëрлë äйär хëр çине хăпарать.

Тухъя

5396. Антăрлă-чăнтăрлă, арки вëçë кëмёллë.
5397. Кëмёл кўме тăрринче тăхлан тăрна.
5398. Çумăр çăвать, çёре тивмест.
5399. Тумлать-тумлать, çýре тумлаймасть.
5400. Туп-туп тупа тимëр, ўна тума нуша тимëр, шур тëмекëн тăрри тимëр.

5401. Хурӑн тӑрри чӑп-чӑпар.
 5402. Шӑлтӗр-шӑлтӗр шӑлтӗрми килӗшет хӗрсен пусенче.
 5403. Яштак хурӑн тӑрринче ясар автан авӑтать, ҫунаттинчен юн тум-
 лать, курсан чӗрем ҫунать.

Тухъя ытмалли*

5404. Ҫумӑр ҫават, ҫӗре тимест.

Тухъя шерепи

5405. Сулланать-сулланать — ҫӗре тивеймест.

Туя

5406. Алӑра та шанӑç, урасӑра та шанӑç, күссӑра та шанӑç.
 5407. Кукӑр юлташам пур, пур тӗнчене чупса ҫаврӑнать, киле таврӑн-
 сан пилӗк пус укӑса пысӑкӑш вырӑнта тӑратать.
 5408. Күссӑр, хӑлхасӑр, суккӑрсene ҫул кӑтартса ҫурет.
 5409. Пус-куҫӗ ҫук пулсан та суккӑра ҫул кӑтартать.
 5410. Ҫулта ырмас, ҫиме ыйтмас.
 5411. Уксаха та таянӑç, ӑлаха та таянӑç, суккӑра та таянӑç.
 5412. Хӑрах ураллӑ кукӑр стариk ҫул кӑтартса ҫурет, ҫитмен ҫӗре ҫи-
 терет.

Түме

5413. Икӗ айкkipе ҫул пырать, пилӗк салтай хурал тӑратать.
 5414. Кукша пус, тӑватӑ пус.
 5415. Пӗчӗк пиче хыт тытать.
 5416. Упа, упа утаман утса-утса пынӑ та, Ухман уйне тухнӑ та ул-
 муҫси ҫине ҫакӑнса вилнӗ.

Түпе

5417. Авалхи чатӑр айӗнче ҫӗр пин халӑх вырнаҫать.
 5418. Алпа туман чатӑр пур, курман пулсан — тухса кур.
 5419. Асатте маччи каштасӑр.
 5420. Асатте маччи кӑн-кӑвак.
 5421. Асатте маччине кӑвак сӑрпа сӑрланӑ.
 5422. Каша ҫинче кӑвак кашма.
 5423. Кӑвак сӑрлӑ мӑн хуран тӗнче ҫине ўпленинӗ.
 5424. Кӑвак тӗслӗ карӑнчӑк тӗнчиpеле карӑнчӗ.
 5425. Кӑвак шӑналӑк тӗнчиpеле картласа тӑратать.
 5426. Кӑвак шупӑр — тӗнче витти.
 5427. Мӑн асатте маччине кӑвак сӑрпа сӑрланӑ.
 5428. Мӑн асаттен калпакӗ ылтӑн-кӗмӗл шӑрҫаллӑ.
 5429. Мӑнтӑр ҫинче мӑн калпак.
 5430. Паймучи калпакӗ пайӑр кӑвак.
 5431. Пӗр мӑнтай кӑвак калпак тӑхӑннӑ.

5432. Пин халăхăн пин сунчăк.
 5433. Пирĕн çире кăвак шупăр.
 5434. Пур япалан та тĕпĕ пур, пĕр япалан тĕпĕ çук.
 5435. Пуç тýпинче кăвак шупăр куç виçейми сарлака.
 5436. Пуç тýпинче пурçан тутăр, шенкер кăвак çав тутăр.
 5437. Пýрт тăрринче кăвак шăналăк.
 5438. Çавра кăна çут тĕнче çавра калпак айĕнче.
 5439. Çûлелле пăхрăм та тараî тутри курах кайрăм.
 5440. Çûлте-çûлте, пит çûлте, кăвак, кăвак, кăн-кăвак.
 5441. Тĕнче çине карăнтăк карса хунă.
 5442. Тĕнче çинче кăвак каркăç.
 5443. Тĕнче çинче кăвак пĕркенчëк.
 5444. Тĕнче çинче кăвак чатăр.
 5445. Тĕнче çинче мĕн витти —
     Тĕлĕнтермĕш çи витти.
 5446. Тĕнче çине тĕлĕнмелле карăнтăк карса хунă.
 5447. Тेrlĕ çитти çûлте выртë.
 5448. Уйсем çинче, хирсем çинче улăп пичче калпакĕ.
 5449. Хирсем çинче, уйсем çинче хитре кăна карăнтăк.
 5450. Ялавăр* çине пурçан явлăк** карса хунă.
 5451. Ялсем çинче яланлăх явлăк.
 5452. Ял-хуласем çийĕнче
     Ялан ёна куратăп,
     Ялан-ялан курсан та
     Ялан ёна мухтатăп.
 5453. Ял-хула çийĕнче кăвак явлăк.

Түпне кашти

5454. Ватă вырăс ачи-пăчине пухса выртат.

Түшек

5455. Алăсăр-урасăр кĕпе тăхăнать.
 5456. Алăсăр-урасăр çын кĕпе тăхăнать.
 5457. Алли та, ори та çок, кĕпе тăхăнать.
 5458. Кăнтăрла — каска, каçпа — сулă.
 5459. Кăнтăрла — кĕреш, çेrле — сулă.
 5460. Кăнтăрла тăрна пек, каçпа хăма пек.
 5461. Кĕтесре кÿпĕннë сурăх выртать.
 5462. Пĕр карчăк алăсăр, урасăр кĕпе тăхăнать.
 5463. Пĕр кăвакалăн тăватă сăмса.
 5464. Пýштенпе Кýштен пĕр сак çинче.
 5465. Тĕр-тĕр авăр, тĕр авăр, ёна тĕрме мĕн пур? Хуç-хуç авăр, хуç авăр, ёна хуçма мĕн пур?
 5466. Томтири* амĕш виç хоçăк.
 5467. Тумтири амăшĕ виçë хуçăк.
 5468. Уплетмĕш-куклетмĕш, сентре çине хăпартмĕш.
 5469. Хуç чух хуç тери, куна хуçма мĕн тери?
 5470. Йыхă амăш тăват хуçăк.

Түшек пуçтарни

5471. Тӗр-тӗр авӑр, тӗр авӑр,
Ана тӗрме мӗн пур?
Хуҫ-хуҫ авӑр, хуҫ авӑр,
Ана хуҫма мӗн пур?

Тылӑ

5472. Ай, вӑрӑм лакӑштӑк.
5473. Аник ник-ник, хурри пӑр-пӑр!
5474. Ватӑ йытӑ — хытнӑ кут.
5475. Ватӑ йыттӑн хурри лак-лак!
5476. Виҫ ураллӑ лашам пур.
5477. Йытти ленк-ленк, хурри шанк-шанк.
5478. Йытти ланк-ланк, хурри шак-шак.
5479. Йытти ленк-ленк! хурри шанк-шанк!
5480. Йытти лўк-лўк! хурри шук-шук!
5481. Йытти хак-хак! хурри шалт-шалт!
5482. Йытти шанк-шанк! хурри ленк-ленк!
5483. Карта хыӗнчӗ канька ташлатъ.
5484. Кашкӑр ҫӑварӗ шӑрт! та шарт!
5485. Каштӑртин лак-лак-лак!
5486. Каштирмин куляк-ляк.
5487. Лакӑштӑк-лакӑштӑк, каштин тейӗн кукӑштик.
5488. Ҫӑварӗ ляв-лев! хурри шанк-шанк!
5489. Тукмак ҫӑварӗ шарт! та шарт!
5490. Шӑлсӑр йытӑ шӑмӑ кӑшлатъ.
5491. Шӑлсӑр карчӑк шӑмӑ кӑшлатъ.

Тылӑси

5492. Актай арӑмне хӗнет.

Тын (дыня)

5493. Сарӑ тумкатанӑн варри ҫерӗк.

Тырӑ авӑсни

5494. Тӑваш-тӑваш тӗвӗрле, хӑна-вӗрле Кавӗрле.

Тырӑ акни

5495. Амӑшне вӗлертӗм, ачи-чине ўстертӗм.
5496. Амӑшне хӗрхенмесӗр ҫӗре чикен, ҫӗр қунтан ачи-пӑчине пуçтарса илен.
5497. Ишентерӗп, пишентерӗп, ҫулталӑксӑр тапратмӑп.

Тырӑ акни-вырни

5498. Ҫуркунне сарнӑ симӗс* кӗçсене кӗркунне пуçтарса хурӗçӗ.

Тырă аллани

5499. Виç ураллă кĕлетре пысăк аппа пĕркенчĕксĕр хĕр йĕрет.
 5500. Катран-катран пĕлĕт килет, չумăр չăвать.

Тырă вырни

5501. Кăчăрттин Курмила, пĕлтĕрхи вырăс мĕн ятлă?
 5502. Пĕчĕккĕн пĕтĕрет, пĕтĕм хире пĕтерет.

Тырă капанĕ

5503. Мĕн چăвăрлин چăвăрлĕ, мăнтăр упа چăвăрламĕ.

Тырă сăвăрни

5504. Кĕрĕк тăхăнтăм, кĕрĕве лартăм, карта шăтăкĕ витĕр качча ка(й)рăм.
 5505. Çýле кайăп, аяла кайăп, мăнтăр купи купалăп.
 5506. Çýлелле кайăп та çап-çутă çуталса анăп.
 5507. Чу кайăп, лап ўкĕп, мăнтăр купи купалăп.
 5508. Чу кайăп та ылтăн та кĕмĕл пулса анăп.

Тырă түни

5509. Вуш-вуш-вуш! Якăлти-якăлти! Теп-теп-теп, тепĕлти, якăлти.
 5510. Ир те чак-чак, каç та чак-чак, вали вак-вак.
 5511. Çýлте вăш-вăш, аялта түп-түп!
     Түпен кĕлти мĕн кĕлти, чаш-чаш!
     Чашан кĕлти мĕн кĕлти.
 5512. Түп-түпĕлтĕк, түпĕлтĕк, вăш-тăнкăлтăк, янкăлтăк.
 5513. Түп-түп түпен кĕлте, ман кĕлти, чаш-чаш чашан кĕлти, ман кĕлти.
 5514. Яш-яш якăлти, якăлти; мĕн тĕп-тĕпĕлти, тĕпĕлти.

Тырă ўсни, вырни

5515. Çĕр çулччен ўсет, çур çултан вара кĕскелет.

Тырă хăмăлĕ

5516. Сар хыррăн ўшĕ хăвăл.

Тырă хăмăч

5517. Ойра ойран çупçи ларать.

Уй хапхи

5518. Ир те шак-шак, каç та шак-шак.
 5519. Уй хĕрринче Ухтилат.

Уйăх

5520. Авалхи çурт çинче Айпăлат пур.
5521. Авти çурли ав выртать.
5522. Айпăлат выртать, ай илесчĕ — пۇ çитмest.
5523. Ампар урлă çăkăр ывăтräm.
5524. Асанне пурчĕ умĕнче çур çăkăр çакăнса тăрать: йытăсем вĕреççë, хыпса илеймесçë.
5525. Асатте кĕмĕлĕ пĕтĕм çĕре çутатса тăрĕ.
5526. Асатте лаши тўперен пăхать.
5527. Асатте çурли аслăк тăрринче.
5528. Асатте çурли çap-çută, алла тăсса илме çук.
5529. Асатте хирĕнче кĕмĕл çурла.
5530. Асатте хунаре тўпере çунать.
5531. Аслăк çинче Айпăлат выртать.
5532. Аслăк çинче асанне ывăсĕ выртать.
5533. Аслăк çинче Асламас кулачи.
5534. Аслăк çинче çур çăkăр выртать.
5535. Аслăк çинче çур хăпарту выртать.
5536. Аслăк çинче тул кулачи выртать.
5537. Аслă улăхра асатте çурли çуталса выртать.
5538. Аслă улăхра Астапике кулянса çўрет.
5539. Аслă улăхра Уйпике çўрет.
5540. Аслă хирте кĕмĕл кустăрма.
5541. Варахпа Варвари килĕ, хунарне çутсах килĕ.
5542. Вăл пур чухне каç, вăл çук чухне кун.
5543. Ёçчи пулмасан та асатте çурли çap-çută.
5544. Икĕ эрне самăрлать, икĕ эрне катăлать.
5545. Йывăç тăрринче кĕмĕл çĕрĕ.
5546. Каça хирĕç курăнать, ире хирĕç çухалать.
5547. Каçал çинче Каçик çурли çакăнса тăрать.
5548. Каçпа курăнать, ирпе çухалать.
5549. Каç пулттипе Каçал хĕрĕ хăнана килет.
5550. Каçхи хăна шупка сănlă.
5551. Кăвак ёnen кĕмĕл мăйрака.
5552. Кăвак карăнтăк çине кĕмĕл çурла çакса хунă.
5553. Кăвак пăр çинче пăлан янахĕ выртать.
5554. Кăвак çи витти çинче кĕмĕл турилкке.
5555. Кăвак тинĕсре шурă паpăc.
5556. Кăвак ўйра Уйпике çўрет.
5557. Кăвак хирте кĕмĕл çатма.
5558. Кăвак чаршав çинче кĕмĕл саплăк.
5559. Кăвак шăналăкăн кĕмĕл саплăк.
5560. Кăнтărla çывăрать, каç пăхать, ир вилет.
5561. Кевти пĕлĕтре тăрать, шевли çĕре ўket.
5562. Кевти пĕлĕтре, шевли çेpte.
5563. Кĕлет çинче кĕмĕл çатма.
5564. Кĕмĕл çурлан аври çук.
5565. Кĕмĕл турилкке тўпере пулĕ.

5566. Көмөл ывас түпере չакәнса тәрать.
5567. Көпәрне չинче көмөл чаплашкa.
5568. Көсменсәр ишет, չунатсәр вәсет, тымарсәр ўсет, չимесәр пәтет.
5569. Көтеснер չинче көмөл չурла.
5570. Көтне չинче Көтерне, Көтерне пүсөнче көмөл тухья.
5571. Кукша ăйăр карта витёр пăхේ.
5572. Лаç тăрринче пёр чăкăт.
5573. Малтан — չурла, кайран — ывас, юлашкинчен — катăк չатма.
5574. Малтан — չурла пек, кайран — կăшăл пек, юлашкинчен каллех չурла пек.
5575. Мачча չинче չур չăкăр выртат.
5576. Ой варринче չор չăкăр выртать.
5577. Пăлгăр тăрринче չур չăкăр выртать.
5578. Пăр չине пăши янахë չыпăçса юлнă.
5579. Пёве-пёве пёвешки, пёве хыçенче ерёшки, кăвак пёлёт айёнчен кулса пăхать упăшки.
5580. Пёри калать: «Çинче пилëк չуралатăп, չуралсанах тулма тытă-натăп, тулса չитсен катăлма пүслатăп, юлашкинчен пётсех ларатăп».
5581. Пёр кëтүç пин сурăх пăхать.
5582. Пेpре пăхрäm — չурлаччë, тепре пăхрäm — չамхаччë, тата пăх-рäm — չухалчë.
5583. Пёчкесеççë չур չăкăр пур халăха вăл չитет.
5584. Пирён асанне пўрт չине չăкăр չакса хунă. Йыттисем вेpеççë, сиксе չитеимесçë, չыртса илеймесçë.
5585. Пирён пус тăрринче Пинерпи тухий.
5586. Пичче ăйăри кëсенë, пётём چере пăхේ.
5587. Пушă хирте хĕрлë хĕр չýрет.
5588. Пўрт маччинче չур չăкăр выртать.
5589. Пўрт поçенче չор չăкăр չакәнса тәрать.
5590. Пўрт չамкинче չăкăр չакәнса тәрать.
5591. Пўрт չинче չăкăр выртать.
5592. Пўрт тăрринче չур пашалу выртать.
5593. Пўрт тăрринче չур չăкăр.
5594. Пўрт тăрринче չур չăкăр выртать.
5595. Пўрт тўпинче пётём չăкăр выртать.
5596. Пўрт тўпинче չур չăкăр выртать.
5597. Сарай тăрринче չур չăкăр выртат.
5598. Ҫeçen хирте туман урапа кусать.
5599. Ҫeçen хирте хĕрлë хĕр չýрет.
5600. Ҫунатсәр вәсет, тымарсәр չитёнет.
5601. Ҫур չăкăрäm չурт չинче, касса илме ал չитмest.
5602. Ҫурт тăрринче չур չăкăр выртат.
5603. Ҫут күллëре ҫут кăвакал ишет.
5604. Ҫутти пур, ăшши ҫук.
5605. Ҫүллë ҫेpte չурла пур, ҫүллë չын та илес ҫук.
5606. Тулатъ-тулатъ, тулса չитсен — катăлма пүслать.
5607. Уй тўпинче Уйпике, көмөл тухья — пүсөнче.
5608. Уй тўпинче уйран ывси.
5609. Ула лаша пўрт урлă сиксе каçë.

5610. Ула лаша хапха урлӑ пӑхать.
 5611. Ула ту ҫинче улӑп хулканӗ.
 5612. Улма чапӑр утӑм пур, вӑрман урлӑ каҫӗ — пӗр турат хуҫмӗ, Атӑл урлӑ каҫӗ — шыва хумхантармӗ*.
 5613. Хапӑс ҫинче хаклӑ йышиши тухъя пур.
 5614. Хӑала лаша Атӑл урлӑ урине ѹӗпетмесӗр каҫать.
 5615. Хура ёнен майраки кӗмӗл.
 5616. Хура пурте кӗмӗл йӑрхах Ҫакӑп.
 5617. Хушӑлка хирӗнче хушка пусӑл ят Ҫурет.
 5618. Хушка ят вӑрман урлӑ пӑхать.
 5619. Шур Атӑл варринче шур акӑш ишсе Ҫурет.
 5620. Шурӑ пурлӑ утӑм пур: вӑрман витӗр тухать — шӑтӑр-шатӑр Ҫук,
 Атӑл урлӑ каҫать — шӑмпӑр-шампӑр Ҫук.
 5621. Шурӑ тутӑр (чатӑр) ҫинче сарӑ майра чупать.
 5622. Шурча тӗлӗнче шур чашӑк.
 5623. Юпи Ҫук, хунарӗ Ҫунаты.
 5624. Ял ҫинче Ҫур чӑхӑт Ҫакӑнса тӑраты.

Уйӑх (12 уйӑх)

5625. И эпирчӗ, эпирчӗ,
 Эпир вун ик сар хӗрчӗ.
 Ҫүл ту ҫине пухӑннаттӑмӑр,
 Ҫутӑличчен саланаттӑмӑр.

Уйӑх катӑлни

5626. Хӑрӑк йывӑс тӑрринче кайӑк лараты: туртӑм-туртӑм — антарта, пусрӑм Ҫӗҫӗсӗр, пӗртӗм вутӑр, Ҫирӗм шӑлсӑр.

Уйӑх, кун шучӗ

5627. Тӑрик-тӑрик тӑрнасем
 Тӑркӑлтатса тӑраҫчӗ,
 Мамӑк йӑва тӑваҫчӗ,
 Вӑтӑршар матти хываҫчӗ.
 5628. Тӑрлин-тӑрлин тӑрнасем
 Тӑрӑлтатса тӑраҫчӗ,
 Вӑтӑршар матти тӑваҫчӗ,
 Пӗр йӑвана хываҫчӗ.

Уйӑх, сывлам, хӗвел

5629. Чипер инке ларма каять,
 Тенки-шӑрчи юхса пыраты,
 Хунямӑшӗ пухса параты.

Уйӑх, Ҫӑлтӑрсем

5630. Кӗленче ту ҫинче пин сурӑх кӗтсе пинпүй стариk лараты.

5631. Пин тенкѣ, пин тенкѣ, вѣта чёрте пёр тенкѣ.
 5632. Уйаҳ тавра улт чёр күс,
 Улт чёреш те ылттән күс.

Уйаҳ չурри курәнни

5633. Пўрт չинче չур չакар выртѣ.

Уйаҳ չути

5634. Аласар-урасар, ту-сарт урлә каңса чўрет.
 5635. Аласар-урасар, хушақран кёрет.
 5636. Аласар-урасар, чўречерен кёрсе чўрет.
 5637. Варман витёр иртет вәл —
     Пёр турат та хүсълмасть,
     Шыв չийёпе иртет вәл —
     Шыв тёкчёр хумханмасть.
 5638. Укашка* витёр йёс кёвенте ярап.
 5639. Хушка չамкалли хушақ витёр пахма юратать.
 5640. Чўрече витёр икё йёс кёвенте ывтап.
 5641. Чўречерен йёс кёвентепе чышаçсё.
 5642. Якуркка чўречинчен Укахви пахать.

Уйаҳ тёттёмленни

5643. Уйаҳа вупар չиет.

Уйаҳ тухни

5644. Камакаран չакар тухать.
 5645. Шур лаша хўме урлә пахать.

Уйаҳ, хёвел

5646. Ир те, каç та килне улмаштарать.

Уйаҳпа չалтәрсем

5647. Асаннен арчинче пин нухрат, пин нухрат хушшинче пёр тенкѣ.
 5648. Йёри-тавра пашалу, варринче չакар.
 5649. Камака тулли кулаç, варринче пуремесç.
 5650. Пёр кётевёс сурәх кётет. Сурәхесем չунатлә, кётевёсё мыракаллә.
 5651. Пёр չын хысёнче пин չын пырать.
 5652. Таса уйра пёр кётүш сурәх кётет: сурәхесем չунатлә, кётүш майракаллә.
 5653. Тухья тавралла пин нухрат, вѣта чёрте пёр тенкѣ.

Уйаҳпа хёвел

5654. Ампарашки-ярашки, кулса выртать упашки.
 5655. Аппашё кун каçипе хана, йамакё чёр каçипе хана.

5656. Аппаше кунпа тус, йамаке ҫерпе тус.
5657. Аппаше ҫутлӑха юратать, йамаке сӗмлехе юратать.
5658. Аппаше хӑнана килет, йамаке тарса пытанатать.
5659. Аптрашки, ярашки, кулса выртать упашки.
5660. Асламас икӗ хӗр ўстернӗ: пӗри ылтӑн тухъяпа, тепри кӗмӗл тухъяпа.
5661. Аслапин икӗ хӗр пур: пӗри ўашшан пӑхать, тепри сиввӗн пӑхать.
5662. Аслӑ улӑхра икӗ йӑлтӑркка: пӗрне кӑнтӑрла курӑн, теприне каҫхине курӑн.
5663. Икӗ пӗртӑван пур, кунӗн-ҫерен хире-хирӗç пӑхаҫҫӗ, пӑхаҫҫӗ те кулаҫҫӗ, пӑхаҫҫӗ те кулаҫҫӗ.
5664. Илемлӗ хӗр Илемпи ирпе килет те каҫпа килне ёсанатать, хӑй вырӑнне ѹамакне хӑварать.
5665. Иллепе Каҫик пурӑнаҫҫӗ: Илле ирхине килет те каҫхине каять, Каҫик каҫхине килет те ирхине каять.
5666. Ирендей пичче ир килет те каҫ каять, хӑй вырӑнне вӑртахне хӑварать.
5667. Кӑнтӑрла ылтӑн калпак, каҫхине кӗмӗл түпеттей.
5668. Кӑнтӑрла ылтӑн ывӑс, каҫхине кӗмӗл չурла.
5669. Кун каҫипе Хӗвекле, ҫер каҫипе Укахви.
5670. Кун пулттипе ылтӑн хуҫа, каҫ пулттипе кӗмӗл хуҫа.
5671. Кун ҫуттипе Куҫма килӗ, каҫ пулсассан Каҫик килӗ.
5672. Пайпикен икӗ хӗр: пӗри Йлтӑнпи, тепри Кӗмӗлпи.
5673. Пӗве-пӗве пӗвешки,
Пӗве хыҫӗнче ерӗшки;
Кӑвак пӗлӗт айӗнчен
Пӑхса выртать упашки.
5674. Пӗр патшан икӗ хуралҫӑ: пӗри кӑнтӑрла хураллатать, тепри каҫхине хураллатать.
5675. Пӗрре пӑхрӑм — ылтӑн калпак, тепре пӑхрӑм — кӗмӗл тухъя.
5676. Пиччӗшӗ шӑллӗ пурнаҫҫӗ: пиччӗшӗ ир килет те каҫ каять, шӑллӗ каҫ килет те ир каять.
5677. Пиччӗшӗ шӑллӗ пур: пӗри килсен тепри каять.
5678. Пиччӗшӗ таратать, ѹамаке хӑвалатать, ҫулталӑкпе чупаҫҫӗ, пӗрне-пӗри тытаймаҫҫӗ.
5679. Сар ачи килет — сар хӗрӗ пытанатать, сар хӗрӗ килет — сар ачи пытанатать.
5680. Тӗнчӗк кулли — тӗнчӗ тулли.
5681. Ука питлӗ Укӑсине улӑх урлӑ йӑл пӑхать.
5682. Хӗвекле куллине нимле кулӑ ҫитес.
5683. Хӗветӗр пичче — ылтӑн пус, Укахви инке — кӗмӗл пус.
5684. Хӗветӗр пур та — Укахви ҫук, Укахви пур та — Хӗветӗр ҫук.
5685. Хӗветӗр хӗпӗртесе пурӑнатать, Укахви кулянса пурӑнатать.
5686. Хӗветӗр хыҫӑн Укахви килет.
5687. Хӗрлӗ питлӗ хӗр ача хӗпӗртесе йӑл кулать.
5688. Йлтӑн кайӑк кун кунлатать, кӗмӗл кайӑк ҫер ҫерлеть.
5689. Йлтӑннипе Кӗмӗлли ылмашӑнса тӑраҫҫӗ: пӗри килсе кун кунлатать, тепри килсе ҫер ҫерлеть.
5690. Йлтӑн сулӑ ҫухалатать, кӗмӗл алка тупӑнатать.

5691. Ыллттан хунар кун хүчи, көмөл хунар каң хүчи.
 5692. Ыллттан хүча кун кунлать, көмөл хүча çөр çөрлөт.
 5693. Ыллттан ываса кәнтэрла тыткалап, көмөл ываса каçхине тыткалап.
 5694. Ыллттан, ыллттан ывас пур —
     Күç умёнче кун каça,
     Көмөл, көмөл ывас пур —
     Күç умёнче çөр каça.
 5695. Этримен хирёнче икे кайák: пёри вёçсе килсен тепри каять.

Үйäхсем

5696. Вон ик паттарпор, пёрин хыççан тепри çўрет.
 5697. Вун икэ акаш вёçет, пёринчен-пёри иртмест.

Үйäхсем, кунсем

5698. Вун икэ таван, кашни таванан ваттаршар ача.

Уйран, çу

5699. Уçларäm-уçларäm та икке уйартäm, пёрне илтэм, пёрне хäвартäm.

Уйран уçлани

5700. Вакарп мак! макарать, хўри тёк тарьат.
 5701. Вырæс чышат, майри кашкэр.
 5702. Пёр хавалта хантэр вылë.
 5703. Сар ача шыва кёрет, пёр чаматте пёри тухат.
 5704. Таран пуса, пусара шур, шурта сараш хур, туртап та каларап, туртап та каларап.
 5705. Чикрэм, калартäm,
     Чикрэм, калартäm,
     Шур пуслä ача турэм.
 5706. Шурä ёне кутне лакä-лакä.

Укса

5707. Анат енчен хäпарнäскер, Тутаринтан* килнëскер.
 5708. Ват асатте ял касать.
 5709. Ват нухрат ял касать.
 5710. Вётё вырас ял касать.
 5711. Куçе çук, ури çук, ялтан яла чупса çўрет.
 5712. Лотра касак ял касать.
 5713. Лутра вырас ял касать.
 5714. Лутра тиек ял касать.
 5715. Пёчк кана старик, куллен ял касать.
 5716. Пёчккё те չаврашка, тёрмерен тёрмене çўрет, пётэм çот çанта-лакра коскаль, а хай ним те мар, порте йоратаççé.
 5717. Пёчк паттар ял касать.
 5718. Пёчкесçе пиняккай пин халäха тапратать.

5719. Пӗчӗкчесҫӗ, ҫап-ҫаврака, пӗтӗм тӗнчене ҫав ҫитӗ.
5720. Пӗчӗкчӗ те ҫаврашка, тӗрмерен тӗрмене ҫурет, пӗтӗм ҫут ҫанталӑкra кускалать, хӑй ним те мар, пурте юратасҫӗ.
5721. Ҫаврака та шурӑ, ўна пурте юратасҫӗ.
5722. Ҫутӑскер, ҫуретмскер, пур ҫынна юратмалласкер.
5723. Усрал-усрап усрани, усламчӑсен усравки.
5724. Чип-чиperiүк, чиперүк,
Икӗ питлӗ сӗверүк.
5725. Эпӗ пысӑк мар, хитре мар, ҫавах мана пурте юратасҫӗ.

Укӑса енчӗкӗ, пӑртманик

5726. Икӗ хупӑллӑ арчам пур, уҫса пӑхрӑм — пуш-пушах.
5727. Чипер акамӑн тути пӗрӗнчӗк.

Укӑса хутаҫси

5728. Эсех пуюн, ҫӑварна каран та ларан.

Ула ёне

5729. Саплӑк пур та, ҫӗвви ҫук.
5730. Ҫийӗнчи кӗрӗкӗн саплӑкӗ пур, ҫӗвви ҫук.
5731. Ула кӗрӗк ҫӗлетрӗм, ёлкӗсӗр касрӗс, йӗпсӗр ҫӗлерӗс.

Ула кайӑк

5732. Сик-сик котлӑ, порҫан йӗмлӗ.
5733. Сик-сик кутлӑ, кӑш кӗрӗклӗ, кӑш ҫӗлӗклӗ, пурҫан йӗмлӗ.
5734. Сик-сик кутлӑ, пурҫан йӗмлӗ, симӗс пилӗклӗ, кӑшт ҫӗлӗклӗ.

Ула курак

5735. Импӗл-тимпӗл тумтирпе, пилӗк урлӑ хырмули*, хура сӑран атӑпа.
5736. Пӗтӗл-пӗтӗл тумтирпе, хура сӑран аттипе, Иленушка пиçиххипе.

Ула куракпа шана

5737. Exxӗм салтак сарӑлса выртать, уксах салтак талт! сикет.
5738. Карта ҫинче — калахман, шыв хӗрринче — шалахман.

Ула такка

5739. Кунӗн-ҫерӗн йывӑс вартап, ҫавах ёста темеҫсӗ.
Хура халат тӑхӑнап, ҫавах пуюн темеҫсӗ,
Хӑмач явлӑк ҫыхса ҫурет, ҫавах хитре темеҫсӗ.
5740. Пӗчикӗс куҫлӑ, эреветлӗ-теветлӗ, пурҫан йӗмлӗ, пуш кутлӑ.
5741. Пуҫӗпе йывӑс касать,
Кучӗпе кӑвар сапать.

5742. Сик-сик кутлă, сик кутлă; чалк сухаллă, кěс кेरеклѣ; пурçан йемлѣ, ука тухъяллă.

5743. Хура вәрман варринче йываç хәнкәрав яңараты.

Улача кෑпе

5744. Алтакким-калтакким, çेp сакар вун çамарта.

Улам пәрчи

5745. Сарă хырăн варри хăвăл.

5746. Шурă хырăн ашĕ хăвăл.

Улма

5747. Хĕвел çинче пиçетĕп тет, çил çинче ўкетĕп тет.

Ункă, тиха

5748. Хирте хĕрĕх юпа, юписерен хĕрĕх ункă,
Ункисерен хĕрĕх юпах тиха.

Пурĕ миçе ункă та миçе тиха?

5749. Вун иккĕ çапсан кам çур çेp çитрĕ тесе тепер айккине çавранса
выртать?

Упа

5750. Асаттен ват лашине тытса утланма хал çук.

5751. Урлă ура утаман.

Упа кෑпçi

5752. Вар хĕрринче уйран çýпçи лараты.

5753. Катка, катка, катка çинче çýпçе, чан тăрринче шăрт.

5754. Çýпçе çинче çýпçе.

5755. Çýпçе çине çýпçе, çýпçе çинчи çýпçе, чи тăрринче çýçеллѣ çýпçе.

5756. Çýпçе çинче çýпçе, чан тăрринче шăрт.

Упа, çëлең

5757. Асатте утне утланса пулмас, асатте хăмçине тытса пулмас.

Ура

5758. Ёмĕр йăтать, урăх ёç тумасты.

5759. Ик юлташран чайнни çук.

5760. Пेp туратан пилек мĕкĕлти.

5761. Çурăмĕ малта, хырăмĕ кайра.

5762. Тýрчĕ малта, хырăмĕ кайра.

5763. Хырăмĕ пур, çурăмĕ çук.

Ура йӗрӗсем

5764. Алӑк умӗнче аллӑ кукӑль выртать.

Ура кӗли

5765. Мала тухсан та вырӑнӗ хыҫалта, хыҫала юлсан та вырӑнӗ хыҫалта.

5766. Мала тухсан та вырӑнӗ хыҫра,
Хыҫа юлсан та вырӑнӗ хыҫра.

Ура кӗлине ура тупанӗ

5767. Эп пусап, у пуçне çæklet.

Ура пусси

5768. Урайӗнче кукаçипе куками çапӑقاççӗ.

Ура пурнисем

5769. Виç кӗтеслӗ пуртрे пиллекӗн пурнаççӗ.

Ура салтса сырни

5770. Ир те, каç та кӗштӗр-кӗштӗр.

5771. Ир те, каç та лӑштӑр-лӑштӑр.

5772. Ир те кӑштӑр-кӑштӑр, каç та кӑштӑр-кӑштӑр.

5773. Ир те кӗшӗр-кӗшӗр, каç та кӗшӗр-кӗшӗр.

5774. Онтан кайӑп, контан килӗп, Вӑչка арман патӗнче тӗл пулӑп.

5775. Урам урлӑ таната карӑп.

5776. Эсӗ кайӑн леш енчен, эпӗ кайӑп ку енчен, вуласнай* кӗпер тӗлӗнче тӗл пулӑпӑр иксӗмӗр.

Ура, ура пурни

5777. Урампа пӗр չын пырать,

Вунӑ хур чӗппи хӑвалать.

Ура туни

5778. Ҫурӑмӗ малалла, хырӑмӗ каялла.

Ура чӗрнисем

5779. Икӗ аманӑн пилӗкшер ача, пурте пӗр ятлӑ.

Урай кашти

5780. Виçе չын пӗр չынна çöklesse тӑрать.

Урай хӑми хушши

5781. Пурт тӑрӑх хура չул выртӗ.

Урай хামине мачча хамиссем

5782. Аялта — алла, қўлте — қитмёл.

Урай хамиссем

5783. Вун икё тутар кута-кутән выртаççе.

Урай хами չурәкө

5784. Сак айёнче չурәк кут курәнса выртө.

5785. Сётел айёнче кёçен չын кулса выртать.

Урай хами хушәкө

5786. Шурә пўртре хура сукмак.

Урай шални

5787. Аләк умёнче Алтук ташлать.

5788. Ваш չил килем, хура халәх пуշтарәнать.

5789. Вёт халәх кётү хавалать.

5790. Тәпелте вәтәр-вәтәр, варринче вәтәр-вәтәр, аләк патёнче алтәр-алтәр.

5791. Хорән тәрри хомханать, хура халәх поշтарәнать.

5792. Хурән тәрри хумханать, хура халәх пуշтарәнать.

5793. Хурән хулли хумханать, хура халәх пуշтарәнать.

Урайпа мачча

5794. Ик эсрелә хире-хирәç пәхасчеч.

5795. Мами мамәклә, кинеми кирәклө.

5796. Мами пуçә мамәклә, кинеми пуçә кирәклө.

5797. Тарьепе Марье хире-хирәç чуптаваççе.

5798. Тарьепе Марье хирәç тәрсан та чуптаваймасть.

5799. Тулә аниsem тәрәх выртәç, урпа аниsem урлә выртәç.

5800. Ула сәхманпа хура сәхман хире-хирәç пәхса тәратъ.

5801. Уринепе Марине хирәç пәхса кулаççе.

5802. Урпа ани урлә, сөлә ани тәрәх.

5803. Урташ урлә, Исментер тәрәх.

Урайпа стена

5804. Тъяккән хаяккән, пуп месерле.

Урамсем

5805. Орлә-пирлә Орино, хәреслә-пирлә Хресчен.

Урапа

5806. Армак-чармак, пурте кӗмест.
5807. Икӗ шӑллӗне икӗ пиччӗшӗ хӑвалать, хӑваласа тытаймасть.
5808. Ик пүсӗнчен шăтартӑм, вӑта Ҫертип тӑртӑм.
5809. Тӑватӑ тӑван Ҫула тухнӑ: иккӗшӗ малта пырать, иккӗшӗ хыçран пырать.
5810. Тӑватӑ упа чупса пырать, пӗрне-пӗри тытаймасть.

Урапа кӑлтӑрмаҫсем

5811. Икӗ тӑванӗ тараҫҫӗ, икӗ тӑван хӑвалаҫҫӗ, иккӗш те Ҫитеймеҫҫӗ.

Урапа кусатӑранӗсем

5812. Икӗ шӑллӗ малтан тарать, икӗ пиччӗшӗ кайран хӑвалать, темӗн чухлӗ хӑваласан та Ҫитеймest.

Урапа кустӑрмисем

5813. Иккӗн чупаҫҫӗ, иккӗн хӑвалаҫҫӗ, пӗрне-пӗри Ҫитеймеҫҫӗ.
5814. Мӑнни пӗчӗккине хӑваласа Ҫитеймӗ.
5815. Пӗр Ҫаварӑн вун икӗ шӑл.
5816. Пӗчӗкҫӗ тӑванне пысӑк тӑванӗ хӑваласа пырать.
5817. Пиччӗш шӑллӗне хӑвалать, анчах Ҫитеймest.
5818. Тӑвattӑн пӗртӑван; пӗрне-пӗри кураҫҫӗ, пӗр-пӗрин патне пыраймаҫҫӗ.

Урапа тикӗтлени

5819. Хура ёне кутне лӑкӑ-лӑкӑ.

Урапапа Ҫuna

5820. Икӗ тӑван тавлашат: пӗри — Ҫулла лайӑх тет, тепри — хӗлле лайӑх тет.

5821. Пӗр пичче хӗлле канать, тепӗр пичче Ҫулла канать.

Урапасем

5822. Иккӗн тараҫҫӗ, иккӗн хӑвалаҫҫӗ.

Урасем

5823. Икӗ Ҫывӑх тӑван пур, шав тупӑшас йӑли пур.
5824. Икӗ тӑван юмартасҫӗ, малтан мала юнтӑлаҫҫӗ.
5825. Икӗ тӑван юнашар пырать, пӗринчен-пӗри иртсе пырать.
5826. Иккӗн Ҫулла пыраҫҫӗ, пӗри мала каять, пӗри тӑрса юлаты, хуса Ҫитесе каять, лешӗ Ҫитесе кӗтсе тӑраты.
5827. Пӗр мӑннтая икӗ Ҫӑмӑлттай йӑтӑрласа Ҫуреҫҫӗ.
5828. Пӗр улпута икӗ тарси йӑтса Ҫуреҫҫӗ.

5829. Уйралми тăвансем пур, шав ўмăртса чупаççë.

5830. Эс иртен те — эп иртеп, эп иртеп те — эс иртен.

Уратапа сакăсем

5831. Ултепи урăлса выртать, ачи-пăчи хирĕлсе выртать.

Урпа

5832. Акарин те макарин, йыран-паян килмесен ўкетĕп те вилетĕп.

5833. Ан тĕк, каччă, хăсатăп.

5834. Икенек те поканяк, йыран-паян килмесен ўкетĕп те вилетĕп.

5835. Хăй пĕр шит, сухалĕ пилĕк шит.

5836. Йыран-паян килмесен ўкетĕп те вилетĕп.

Урпа пус пăрахни

5837. Макар, Макар, Макаркка! Йыран-паян килмесен ўкетĕп те вилетĕп.

Урпа түни

5838. Варри вак-вак! чăк-чăк!

Уртмах

5839. Каçан урлă йыт туртăнать.

5840. Çatan витĕр* йыт туртăшать.

Урхалăх

5841. Леш айкки, ку айкки, вăй патăр!

5842. Леш айкки те пешайкки, ку айккинче вăй патăр!

Услам çăв

5843. Швиккĕм-швиккĕм шыва ятăм, путмарĕ.

Услам çу

5844. Шёвикĕм шенкерпи, шыва ятăм — путмарĕ.

Уçă (ключ)

5845. Шăлтăрт турĕ, шăтăка кĕрех кайрĕ.

Уçам

5846. Исенет*, писенет, çулталăксăр тапранмасть.

5847. Исентĕм, писентĕм, çулталăксăр тапранмарăм.

5848. Çеçен хирте пĕрмеллĕ сăкман выртать.

5849. Так-так такана, симĕс кайăк пуçана.

Уҫам, калча

5850. Инкерлӗ-синкерлӗ, ҫулталӑксӑр тапранмас.
5851. Çу ҫулларӑм, хӗл хӗллерӗм, симӗс кантал тумлантӑм.

Ут таканӗ

5852. Тӑватӑ хура пӑлат хурçӑ чакмам пур, тӑваттӑшӗ те умлӑ-хыçлӑ çӑхаççӗ, вут кӑлараимаççӗ.
5853. Телей күрет, усалтан сыхлать.

Ут таканӗн пӑтисем

5854. Пӗр уйӑх айӗнче ултӑ çӑлтӑр.

Ут ури

5855. Тӑватӑ папай, тӑваттӑшӗн те сухалӗ кала май.

Ут ури айӗнче юр чӑкӑртатни

5856. Алтӑр айӗнче автан автать.

Ут утланиӑ ҫын

5857. Йиран та мар, паян та мар, халь те пулин халех улт ураллӑ, тӑват күçлӑ, тӑват хӑлхаллӑ, пӗр хүреллӗ кӑрмасун килӗ.

Ут хүри

5858. Шыва кӗнӗ чух пин, шывран тухнӑ чух пӗр.
5859. Шыва кӗнӗ чухне пин, шывран тухнӑ чух пӗр.
5860. Шыва кӗрсен — пӗр, ҫырана тухсан — пин.

Ут шыв ёсни

5861. Икӗ тӗкӗрле вай вылӗ, вуслан* кайӑк хомханӗ.

Утӑ

5862. Пусӑк* кўрү** тулта тӑрӗ, кӗçен кўрү пўртре тӑрӗ.

Утӑ капанӗ

5863. Йӑлам улӑхӗнче пӗр улпут тӑраты: тил ҫӗлӗкӗ тӑхӑннӑ, туйи ҫине таяннӑ.

Утӑ каҫарни

5864. Атӑл орлӑ лӗмсӗркке опа каҫӗ.

Үтә лавә

5865. Атәл урлә ләпсәр-лапсәр упа каçат.
 5866. Атәл урлә ваккамасәр ләпсәр-лапсәр упа каçать.
 5867. Атәл урлә ләпсәр-ләпсәр упа каçать.
 5868. Пәр тәрәх ләпсәр упа килет.

Үтә пүстарни

5869. Кәреплесем пәр тәва тепәр май җавәрнә.

Үтә ңулма тухни, үтә ңулса кәни

5870. Җулнә үтән пәр енә сарә — әслә пулсан ўна туп; пәлев чунән пәр енә хура, пәлен пулсан җавна туп.

Үтә ңулни

5871. Ваш килчә, ваш килчә, хурәнай ваш килчә.
 5872. Вәрәм алә пәтәм хире җаварапть.
 5873. Җаран тәрәх уксах карчәк кашкәрапть.
 5874. Җарттанә чымса пырать, җар хирәлсе пырать.
 5875. Җарттан чамать, җар хирәлет.
 5876. Хәсә касса пырать, җар хирәлсе пырать.
 5877. Шук пулә чымса пырать, җар сирәлсе пырать.

Үтә ңулни: җава, җаран

5878. — Кәңта каян, үкәр кут?
 — Сана мән ёң, җара кут?

Үтә ңулса капана хывни

5879. Вай тәртет, вәрман тәкәнат,
 Җав вырәнта ту пулать.

Ут кашкарә

5880. Сәм вәрманта җекәлләх йыväç тупаймән.
 5881. Җеңен хирте сәрләх ларат.

Утмäl турат

5882. Ячә утмäl, хай пәччен.

Утиг

5883. Ут күлмен җуна пур, пәр каять те пәр тәрат, җулә якалса юлат.
 5884. Утсәр җуна пырать, малла та каять, калла та каять, җулә якалса юлат.

5885. Хумлă тинĕсре вутлă карап ишсе пырать, вутлă карап хыçĕнчен тап-такăр çул тăсăлса пырать.

5886. Хумлă шывпа ким пырать, хыçĕнчен тап-такăр çул юлать.

Ухват

5887. Майраки шалта, хурри тулта.

5888. Мэннине пĕчĕкки ыталаса илнĕ.

5889. Камака айёнче ёне майраки.

Уччилини

5890. Хай пĕрех çех, пĕтĕм яла аслăлатать.

Уша юни шăтăкĕ

5891. Уйăх пур та, çути çук.

Үппиё (үççи)

5892. Ак çик чамăртак.

Ўпле

5893. Хĕлле тутă, çулла выçă.

Ўсĕрне вăрçни

5894. Урам тăрăх талт-талт, киле çитсен панк та панк.

Ўсĕрне хăсни

5895. Çитук мучин тутли юхать.

Халăхпа патша

5896. Шав-шав хăмаш, шав хăмаш, ылттăн пуçлă пĕр хăмаш.

Хапха

5897. Пурт умĕнче асатте ларатъ, пĕлĕтелле пăхса нăйкăшать.

Хапха уçайлни

5898. Илтĕм кальттăм илтерĕм чăрик-чарак.

Хапха хунписем

5899. Уçкапа Хупха тĕл пулаççе те тĕкĕшсе тăраççе.

Хапха шашулкки

5900. Шанқал-шанқал, хур шанқал,
Шанқалтатса килет хура хур.

Хаçат

5901. Кам пётэм тёнчериине каласа парать?

Хача

5902. Арчак-марчак, арча чинче тимёр сак.
 5903. Ик вёслө, ик ункә, варринче пäта.
 5904. Икё күслä, пёр сäмсаллä. Касат.
 5905. Икё күслä, икё хälхаллä.
 5906. Икё күç, пёр çäвар.
 5907. Икё патак, икё вёçенче кукрашка, вäта çëрте пёр пäта.
 5908. Икё патак хушиинче пёр пäта.
 5909. Икё сäмсаллä, икё күслä.
 5910. Икё ункä, икё вёç, вäта çëрте кäвапа.
 5911. Икё ункä, икё вёç, вäти çëрёнче пäта.
 5912. Икё ункä, икё вёслө, варри пäталлä.
 5913. Ик çаврашка, ик кункрашка, ик шёврешке, варринче пäта.
 5914. Ирлäк-ярлäк, чарлан пёсси чарлäк.
 5915. Юмах йоплë, хўри коккäп.
 5916. Карттин кäрмаюх.
 5917. Качартти чавариш.
 5918. Качäрти таварми.
 5919. Кäчäрттäm — курмилч.
 5920. Кäчäртти курмилч.
 5921. Пёр йыттäн ик хўре, иккёш те кукäп.
 5922. Тäрат, Танила, пёсçýне, эс тäратмасан — ёç пулмасть.
 5923. Шапа шакки, этем алли.
 5924. Юмах йўплë, хўри кукäп.
 5925. Юмах йўплë, хўри кукäп, çäварë — кашкäп.

Хачана йёп

5926. Вахтёр ваклатъ, пурмис пуçтарать.
 5927. Пиччёш салатать, шайллë пуçтарать.
 5928. Пысäк пиччёш салатать, кёсэн пиччёш пуçтарать.
 5929. Пысäк тиек салатë, пёчёк тиек пуçтарë.
 5930. Пусäк тияк салатë, пёчёк тияк пуçтарë.

Хай çутти

5931. Лап çäпата, çутä күç.

Хай çутти çутни

5932. Кашта урлä кантра картäm, кантра вёçне енчёк çакрäm, енчёк
аşне ылтäн ятäm.

Хăйă

5933. Пӗр չын пӑснине չӗр չын турлетеимест.

Хăйă йывӑçси

5934. Тӑватӑ пиче, тӑваттӑш те кӑтра.

Хăйă ҫунни

5935. Карта тӑрӑх канки чопать, пӑхӗ-шӑкӗ тӑкӑнса пырать.

5936. Карта тӑрӑх канки чупать.

5937. Карта тӑрӑх карӑш чупать, пӑхӗ-шӑкӗ юхса юлать.

5938. Карта тӑрӑх хире канька чопать, пӑхӗ те, шӑкӗ те тӑкӑнса пырать.

5939. Сарӑ юпа ҫунса тӑрать, хура кӑмрӑк юлса пырать.

5940. Шурӑ ҫиет, хура сысать.

5941. Юпи ҫунса тӑрать, кӗлӗ-кӑварӗ юхса тӑрать.

Хăйă чӗлни

5942. Ёретӗм ёретпе, Ҫенчук пӗччен.

5943. Карчӑк хампарне ватнӑ (пӑснӑ) та юсаймасть.

5944. Кӑвак така ту ярӑнать.

5945. Кӗлете пӑсма пӗлӗп, юсама пӗлеймӗп.

5946. Пӗр аршантан չӗр аршӑн.

5947. Пӗр пурте пӑсап, ниշтан та юсаймастӑп.

5948. Пӗр չын пӑсать, пин չын турлетеимест.

5949. Пӗр չын пӑсать, չӗр չын турлетеимест.

5950. Пӗр ҫынтан пин չын тӑвӑп.

5951. Пӗчӗк кӗлете сүтсе пӑрахрӑм, имне-сумне тупмарӑм.

5952. Пӗчӗксе ҫӗртӗм пур, салатрӑм пӑрахрӑм, умне-сумне тупма ҫук.

5953. Пӗчӗккес(Ҫ)ӗ чӑланӑн имне-симне тупма ҫук.

5954. Сикӗп-сикӗп, шӑрпӑклӑп, аймаклӑп та ташаклӑп.

5955. Тимӗр така ту ярӑнӗ.

5956. Ту ҫинчен кусар анаталла шӑват.

Хăйă чикки

5957. Апрамӑн ҫӑпати пысӑк.

5958. Вырӑс карчӑкӗ юн сурать.

5959. Карта тӑрӑх канька (канька, канть, карӑк) чупать.

5960. Карта тӑрӑх канькка чупӗ, пӑхне-шӑкне тӑках хӑварӗ.

5961. Лап-лап ҫӑпatalлӑ, ҫинче пилӗклӗ, тӑватӑ сӑмсаллӑ, хӗрлӗ кикириклӗ.

5962. Лап-лап ура, чӑл-чӑл күс.

5963. Лап ураҫам, ҫинче пӗвӗм, чӗл-чӗл күсам.

5964. Макчи, Макчи չерте Макчи, утмӑл турат йывӑçси ҫинче пилӗк лап ҫ?pата, ҫутӑ пус.

5965. Пёр кăвакалän тăватă сämса.
 5966. Пёр киммин тăватă ывăл, тăвattăш te кăп-кăтра.
 5967. Пёр стариkен тăват ывăл, тăвattăш te кăтра.
 5968. Пёр çыннän (пиччен) тăватă ывăл, тăвattăш te кăп-кăтра.
 5969. Пёр тутарän тăват ывăл, тăвattăш te Питтимиr ятла.
 5970. Пушăт йывăçси тăрăх хĕрлë автан чупса çýрет.
 5971. Ун сикет, кун сикет, пёр укçалăх вырăн тупаймасть.
 5972. Ун сикет, кун сикет te пёр укçалăх вырăн тупать.
 5973. Урай варринче упа ури.
 5974. Урай вăти çëрёнче кëçëн çын тăратать.
 5975. Чипер инке хăй ташласа пырë, тенки тăкăнса пырë.

Хăйă чикки тимĕрĕ

5976. Пёр пуюнän тăватă ывăл, тăвattăш te Тимĕркке ятла.
 5977. Пёр стапиккен* тăватă ывăл, тăвattăш te кăп-кăтра.
 5978. Пёр тунката тăрринче тăвattăн пëртăван, тăвattăш te кăтра.
 5979. Пирен пиччен тватă ывăл, тваттăшин ta пусисам кăтра.
 5980. Урай вăти çëрёнче кëçëн çын тăратать.

Хăйма, сëт

5981. Пуянë չиеле тухать, юрли тĕпне юлатать.

Хăйма тытăнни

5982. Чухän-чахän тĕпне ларатъ, пуян тавраш չеле* тухать.

Хăлха

5983. Аймаш-маймаш тур пачашки.
 5984. Илтет, сämах чĕнеймест.
 5985. Контăк çинче ик шăтăк.
 5986. Пёр амакăн ик шăтăк.
 5987. Пёр тăвайккинче икĕ шăтăк алтăр ларатъ.
 5988. Пўрт çумёнче пёрмен кукăль выртать.
 5989. Пўрт çунатти айёнче çара çерси çакăнса тăратать.
 5990. Сăрт айккинче çётек çăпата.
 5991. Сăрт хĕрринче шор лаç (лачуга) ларатъ.
 5992. Çўл ту çинче çурăк чара выртать.
 5993. Çырма хĕрринче лаç ларатъ.
 5994. Çырма хĕрринче тайлăк кĕлет ларатъ.
 5995. Тăвайккинче ик нўхреп.
 5996. Ту айккинче шăтăк алтăр ларатъ.
 5997. Шăтăкĕ пур, чĕлхи çук.

Хăлха алки

5998. Алмапикен алки умне икĕ лаша кăкартäm.
 5999. Тумлать, тумлать, çёре тивмест.

Хӑлха, күç, ҫӑвар

6000. Иккӗн итлесе тӑраççӗ, иккӗн пӑхса тӑраççӗ, пӗри паврат та паврат, тем каласа кӑтартат.

Хӑлхаллӑ калпак

6001. Хура вӑрман тӑрринче хура хӑлат.

Хӑлхаллӑ ҫӗлӗк

6002. Ут Ҫине утланӑп та икӗ урама усса ларӑп.

Хӑма купӑс

6003. Ҫинче пилӗклӗ пикем пур. «Турт хӑлхамран, кӑтӑкла кӑвапамран, вара юрласа ярӑп», — тет.

Хӑма купӑспа тумра

6004. — Ники-ники, мӗн ёçлен?
— Пӑнтӑр-пӑнтӑр, сана мӗн ёç?

Хӑма ҫурӑкӗ

6005. Алӑкран кӗрӗп, акайн курӑп.

Хӑма хушши

6006. Пуртӗм тулли хура ҫул.

Хӑмӑт

6007. Алӑкран сӗтӗрӗнсе кӗрет те йӑрхаха пырса ҫакӑнать.

6008. Алли пур та, ури ҫук.

6009. Икӗ така сӗкӗшет, мӑйраки аван килӗшет.

6010. Ҫамли ҫумнене ҫамли пыраты, чӗрӗ ўт шӑтӑка кӗрет.

6011. Ҫекӗл, ҫекӗл, ҫеклетлӗш, иӗрӗх туртмӑш, хутлатмӑш.

Хӑмӑтла

6012. Лапчӑк сӑмса пусмира.

Хӑмла

6013. Аишӗ-амӑшӗ кукӑр-макӑр, ачи-пӑчи вӗçкӗн.

6014. Аишӗ туре, амӑш кукӑр, ачи вӗçкӗн.

6015. Аишӗ туре, амӑшӗ кукӑр, ачи-пӑчи ӑпӑшкӑ.

6016. Амӑш кукӑр, аишӗ туре, ачи пӗçкӗк.

6017. Аишӗ туре, амӑшӗ кукӑр, хӗрӗ лӑпсӑркка, ывӑлӗ пит хаяр.

6018. Аишӗ туре, амӑшӗ кукӑр, хӗрӗ начар, ывӑлӗ усал.

6019. Аишӗ туре, амӑшӗ кукӑр, хӗрӗ ҫеçтех, ывӑлӗ пустах.

6020. Аишшә түрә, амаш күкәр, хәрә ластьак, ывайлә ухмак.
 6021. Аишшә түрә, амаш күкәр, ывайлә қуштан, хәрә ластьак.
 6022. Аишшә түрә, амаш күкәр, ывайлә — Макҗам, хәрә — Насти.
 6023. Вәрәм йывәң тәрринче
     Ылттән кайәк аватат,
     Паян килес килмесен
     Каяп тесе кәчкәрат.
 6024. Макаңчи шәрчә, мән шәрчә, сүс шәртлама юрамасть.
 6025. Нарат, нарат җинче турат, турат җинче йәви, йәви җинче җәмарти.
 6026. Пи каять, ши каять, җүле каять, җәмарта тәват.
 6027. Җу! кайәп, ю! кайәп, җүлә ҹитсен йава тәвәп.
 6028. Чөлпәр тәрәх әйәр самәртәрәм.
 6029. Чи кайәп, йава ҹавәрап.
 6030. Чи турә, пи турә, җүле кайрә, йава ҹавәрчә, җәмарта турә.
 6031. Чи каят, җүлә каят, җәмарта тәват.
 6032. Чи турәм, пи турәм, җүле кайрәм җәмарта турәм.
 6033. Чу кайәп, йава ҹавәрап.
 6034. Ши карәм, пи карәм, җәмарта турәм.
 6035. Ши карәм, пи карәм, җүле карәм — җәмарта турәм.
 6036. Ши карәм, пи карәм, җүле уләхәм, җәмарта турәм.
 6037. Ши карәм, пи карәм, җүле ухром, мати турәм.
 6038. Ши каять, пи каять, җүле каять — җәмарта тәват.
 6039. Ши турә, пи турә, җүле кайрә, җәмарта турә.

Хәмла путранки, пәрça хутаçчи

6040. Явман вәрен күртәм, ҹупман күкәль күртәм.

Хәмла ҹырли

6041. Вырәсә шурә, калпакки хәрлә.
 6042. И юн юхрә, юн юхрә, юн тенисем пыл пулчә.
 6043. Йывәң җинче ўсет: хай ҹап-ҹаврака, юн пек хәрлә, тутлә пыл пек.
 6044. Ҫәри хәрлә, үсси шурә.
 6045. Тулашә хәрлә, шалашә шурә.
 6046. Хәрли әшәнче шурри.
 6047. Хәрри хәрлә, варри шурә.
 6048. Ылттән пүрнеске әшәнче юнлә пүрне ларат.

Хәмла ҹырли ёрти*

6049. Хәрли әшәнче шурри тәраты.

Хәмла шалча җине хәпарса кайни

6050. Чи кайәп, ши кайәп, җүле кайәп, җәмарта тәвәп.

Хәмла шалчи, путранки, хәмли

6051. Пәр ҹыннән виçә ывайл: пәри түрә, пәри күкәр, пәри кәтра.

Хӑнкӑла

6052. Айӗ те түшек, Ҫийӗ те түшек.
 6053. Айӗ те хӑма, Ҫийӗ те хӑма, юн ёссең тӗк выртать.
 6054. Килерен хӗрлӗ ҫамха.
 6055. Лаптак кашта.
 6056. Лаптак пушмак — Карсак Exxӗм.
 6057. Лапчӑк сӑмса пусмilla.
 6058. Лапчӑк та шӑршлӑ.
 6059. Мӑнтӑр-мӑнтӑр, мӑнтӑр кут, Нестӗр амӑш — шыҫмак кут.
 6060. Пурт йӗри-тавра хӗрлӗ ҫамха.
 6061. Пурт йӗри-тавра хӗрлӗ ҫамха кустартӑм.
 6062. Пурт тавра хӗрлӗ ҫамха кусса ҫаврӑнать.
 6063. Хӗрлӗ хӗр хӑма хушӑкӗнчен пӑхса выртать.
 6064. Элекӗи арӑмӗ лапчӑкӗ.

Хӑнкӑрав

6065. Йӗс витере йӗс ӓйӑр кӗсенет.
 6066. Йӗс карта, йӗс карта, йӗс картара йыснан ӓйри кӗсенет.
 6067. Ылтӑн карта ѿшӗнче ула тиха кӗсенет.

Хӑнтӑр

6068. Асаттен алси вакка кайрӗ.
 6069. Хура ялккасӑм шыва кая пачӗ.

Хӑнтӑр, пулӑ

6070. Хӑнтӑр кӗрӗкли тӑвалла кайрӗ, катан тумли анаталла кайрӗ.

Хӑпарту

6071. Хӑпарӑп-хӑпарӑп та хӑна умне пырса ларӑп.

Хӑрӑм

6072. Кӑмака чӗрчи Ҫинче йӗп ташлӗ.

Хӑяр

6073. Алӑксӑр, чуречесӗр ҫуртра тулли Ҫын.
 6074. Ахматик ҫамарти хуртланнӑ.
 6075. Какалек-макалек, карта ѿшӗнче муклашкা.
 6076. Карти — тӗм, карти айӗнче муклашки.
 6077. Кӗрме-тухма шӑтӑк Ҫук, пуртӗнче пин Ҫын пурӑнать.
 6078. Макҫам пахчинче симӗс хӑйра.
 6079. Пӗр пуртре пин Ҫын пурӑнать, кӗмӗ-тухма шӑтӑк Ҫук.
 6080. Пӗр пуртре туллиех Ҫын, нистан кӗмӗ шӑтӑк Ҫук.
 6081. Пӗр чиркүре Ҫын лӑках.

6082. Симěс пўртре пин չын пурнат, тухса кёме алákč չук.
 6083. Симěс чёркён* алákč չոկ.
 6084. Җеџен хирте симěс тукмак.
 6085. Җеџен хирте симěс тукмак выртат.
 6086. Тутар չамарти хуртланнä.
 6087. Тухса кёме шätäk չук, յшёнче пин չын пурänать.
 6088. Хутлä хуралтän хапхи չук.

Хаях

6089. Симěс хäю алла касать.

Хёве хунни

6090. Картара автанпа чähän сасси пур.

Хёвел

6091. Ав չўлте пирëн асатте вут чёртнë.
 6092. Алäсäр-урасäр пäр ватать.
 6093. Алпа туман кämaka хутмасäрах յшätать.
 6094. Анлä улäх չийёнче ылтän չämxa курänчë.
 6095. Асанне ыväcne չўллë չёре çакса хунä.
 6096. Асатте кämаки хутмасäрах хëрўллë.
 6097. Асатте хапхи үçälчë, асанне չämхи курänчë.
 6098. Асатте хирëнче ылтän кустäрма.
 6099. Асанне ыväcë пётэм չёре չутатать.
 6100. Аслä-аслä хир пулë, аслä хирте хëр пулë.
 6101. Аслä тëнче չинче ылтän ыväc.
 6102. Аслä улäхра асатте вучахë չунатать.
 6103. Аслä хирте Хëрпике չўрет.
 6104. Ачамäшки-ямäшки*,
     Кулса выртать упäшки,
     Ытлатмасть санаши.
 6105. Вäл пулсан — кун пулат,
     Вäл пулмасан — тун пулат.
 6106. Вäл пур чухне кун пулë, вäл չук чухне каç пулë.
 6107. Вäл пур чухне չутä кун, вäл չук чухне тëttëm каç.
 6108. Вäрмантан չўлте, кун չутинчен չутä.
 6109. Вäрман урлä сар качä курänë.
 6110. Вäрман урлä сар пике курänë.
 6111. Вутсäрах չунатть, չунатсäрах вëçет, урасäрах чупать.
 6112. Илемпи кулатть, тëнче тулатть.
 6113. Ирех тäратäп, ылтän չивëт яратäп, пур тëнчене вäрататäп.
 6114. Ирпе չуралать, каçпа չухалать.
 6115. Ир пулттипе չуралать, каç пулттипе չухалать.
 6116. Йäl-йäl йälтäркка,
     Пäl-пäl пälтäркка,
     Чунан вут пек չутäлатть,
     Чут тëнчене չутатать.

6117. Йăлт пăхать те йăл кулать, кўлĕ çинче вай вылять.
6118. Йёрĕлче пек çавраскер,
Вĕри вут пек вĕрискер,
Çунан вут пек çутăскер,
Çут тĕнчене кирлëскер.
6119. Каça хирĕç пыташать, ирпе каллех тупăнать.
6120. Каç-каç вилет те ир-ир чĕрĕлет.
6121. Каçпа пыташать, ирпе тупăнать.
6122. Кашни кун пĕр çулла иртет, çав çулла каялла таврăнмасть.
6123. Кăвак арча уçалчĕ, ылтăн çämхă курăнчĕ.
6124. Кăвак кавир тăрăх ылтăн пан улми кустарăп.
6125. Кăвак тинĕсре ылтăн çämхă кусса çûрет.
6126. Кăвак тÿпере вут кайăк.
6127. Кăвак тÿпере кăвар кайăк.
6128. Кăвак уйра алпа туман кустăрма кусать.
6129. Кăвак уйра алпа туман урапа кусать.
6130. Кăвак уйра ылтăн кустăрма.
6131. Кăвак улăхра хĕрлĕ вăкăр.
6132. Кăвак шăналăкăн ылтăн саплăк.
6133. Кăлтăр-кăлтăр кăлтăркка, кулса тăран йăлтăркка.
6134. Кăмакине хывман, вуттине хутман, ёшши пур.
6135. Кăнтăрла пур, çेरле çук, пулсассан та курма çук.
6136. Кăнтăрлаччен вăкăр кўлсе каять, кăнтăрларан вара мулкачпа
каять.
6137. Килет иккен ирхине
Сарă питлĕ Кулине,
Каять иккен каçхине
Хĕрлĕ питлĕ Кулине.
6138. Кулине куçĕнчен пăхма çук.
6139. Куллен-кунах куратпăр, курмассерен ырлатпăр.
6140. Кулса килет Кулине — курса юлăр кулине.
6141. Кулса пăхан кустăрма, кустăрма мар — йăлтăрма.
6142. Кулса пăхать — çутатать, савса пăхать — ёшăтать.
6143. Кулса тухать сар кайăк,
Савса пăхать сар кайăк,
Ту хыçĕнчи йăвине
Анса ларатъ çав кайăк.
6144. Кун каçипе кунта пулĕ, çेр каçипе ютра пулĕ.
6145. Куснар хирĕнче ылтăн кустăрма кусса çûрет.
6146. Куça çиен çутлăх пур, курман пулсан тухса кур.
6147. Куçе çук — пăхать, вуче çук — çунать.
6148. Куç умĕнче ылтăн куç кĕски çакăнса тăратъ.
6149. Мачча çинче пĕр çăкăр.
6150. Мăнтăр хирĕнче мăн çутă.
6151. Патша майри — ылтăн çýç.
6152. Пăвăр куçлă Кулине пăхма хушмасть хăй çине.
6153. Пĕлĕт çинче илемлĕ хĕр çûрет.
6154. Пĕлĕт тăрăх хĕрлĕ çämхă чупать.
6155. Пĕр асамлă кăмака хутмасăрах тĕнчене ёшăтать.

6156. Пёр чара сар çу турäm, пур халäха çитертäm.
6157. Пурте äна юратасçе, куçран пäхма вätанаççе.
6158. Пўрт тäрринче пётäm* çäkäp выртать.
6159. Пўрт тäрринче сарä çy.
6160. Савса пäхать Сархине — савантаратать тёнчене.
6161. Сала çийэн, хула çийэн Салампи çýret.
6162. Сап-сарä та — ылттäн мар,
    Çап-çутä та — кëмёл мар,
    Ана пёлме йыväp мар,
    Пёлеймесен аван мар.
6163. Сарä пике йäl кулать — сивë пäp та шыв пулать.
6164. Сарпике кулли тёнче тулли.
6165. Сарпике сала урлä пäхса кулать.
6166. Сарпи тухаты тýпене — савантаратать тёнчене.
6167. Çавал çине çавра питлë хëp пäхать.
6168. Çавраскер, хитрескер,
    Çýl тýпере çýренскер,
    Çунан вут пек çutäsker,
    Вёри вут пек вёрискер.
6169. Çавра тёнче çаврашки
    Çавра çулпа çýret-mëñ,
    Тавра тёнче таврашки
    Тавра çулпа çýret-mëñ.
6170. Çавра тёнче çинче çавра питлë майра пур: çав майра йäl кулса пäхнä чух сивë юр та ирёлет.
6171. Çап-çаврака питлëскер,
    Ытарма çук ыräsker,
    Савса пäхать çëp çине,
    Пäхма хушмасть хäй çине.
6172. Çап-çаврака çаврашкä,
    Çавраланса çýret väл;
    Йäп-йälтäркка, йälтäркка,
    Йälтäртатса çýret väл.
6173. Çап-çавра та йälтäркка, анчах ылттäн укça мар.
6174. Çап-çаврашкä ыväc тёнче тавра çаврäнатъ.
6175. Çап-çут ыväc тýпере çунатъ.
6176. Çатма пекех çавраскер,
    Çунан вут пек çutäsker,
    Çýl тýперен çутатать,
    Çут тёнчене äштатать.
6177. Çeçen хир варринче туман урапа кусать.
6178. Çулämçäp çунатъ, хёлхемсёp хëртет.
6179. Çунса пётми çутä вут.
6180. Çунса тäран япала çýlte çýret яланах.
6181. Çурт тäрринче çутä ыväc.
6182. Çурт тäрринче ылттäн кäшäл.
6183. Çут тёнчере мän çutläx.
6184. Çут тёнчере пёр кайäk, çутä парать çав кайäk.

6185. Çут тĕнче çине ылттăн куç пăхать.
 6186. Çýллĕк çинче ылттăн тÿпеттей.
 6187. Çýл тÿпере çавра ывăс.
 6188. Çýл тÿпере çунса тăран çämха пур.
 6189. Çýл тÿпере шăватăп, çўлтен çëре пăхатăп.
 6190. Çýл тÿпере ылттăн кайăк.
 6191. Çýл тÿпере ылттăн çурта çутса хунă.
 6192. Çýл тÿпере Ялампи ярăнса çýрет.
 6193. Тĕлĕнтермĕш пĕр çутă, тĕнче тулли çав çутă.
 6194. Тĕнче çинче тĕлĕнтермĕш пур, çавна пĕлекене ырлас кăмăл пур.
 6195. Тукас енчен тухъялă хĕр тухать, Анаткас хыçне анса ларатъ.
 6196. Ула ту çинче улăп хулканĕ çакăнса тăрать.
 6197. Улăхнăсайран урăлса пырат, аннăсайран йăмалса пырат.
 6198. Хĕрлĕ ёне ту çуллать.
 6199. Хĕрлĕ тилĕ ту урлă чупса каçрĕ.
 6200. Хĕрлĕ хĕр пĕлĕт тăрăх çýрет.
 6201. Хитре инкен тути кулать.
 6202. Хусантан ылттăн турпас килсе ўкĕ.
 6203. Чипер хĕр пысăк уйпа çýрет.
 6204. Чи-чи Чиперпи, çав Чиперпи кулнă чух чиперленет çут тĕнче.
 6205. Чүрече витĕр ийес кĕвенте кĕнĕ.
 6206. Ылттăн кустăрма тĕнче тавра çаврăнатать.
 6207. Ялтăрма ялтăркки ял çине килсе ўкрĕ.

Хĕвел анни, уйăх тухни

6208. Ылттăн хуçа тухса кайĕ,
 Кĕмĕл пике килсе кĕрĕ.

Хĕвел анни

6209. Анаткас хыçне ылттăн çämха анса ларчĕ.
 6210. Ту урлă хĕрлĕ пашалу кустарса ярап.
 6211. Хĕрлĕ хыслă сарă хĕр сарай хыçне пыташать.
 6212. Ылттăн тирĕкĕм пур, ту урлă кустарăп та ярап.
 6213. Юман кутне юн тăкнă.
 6214. Юманлăхра юн тапать.

Хĕвел пайăрки пурте кĕни

6215. Пурте вăрăм вырăс кĕрĕ.
 6216. Пурте вăрăм вырăс кĕрет.
 6217. Алăк урлă вăрăм вырăс пăхать.

Хĕвел, пĕлĕт, шыв

6218. Мĕн вутсăр çунать?
 Мĕн çунатсăр вĕçет?
 Мĕн урасăр чупать?

Хөвөл, пәләт, юхан шыв, чөре

6219. Вутсәр қунат,
Қунатсәр вәшет,
Үрасәр чупат,
Сурансәр сурат.

Хөвөл қаврәнәш

6220. Мәкәт хөрө вәрәм, пиләкә қинчे, симәс хысә хай қинче.
6221. Пүсә пысәк, майә қинче, сарә пурсән тутәр қыхнаскер.
6222. Улпут майрин ылтән қүц.
6223. Шөвөр хуранаң пәтти тутлә.

Хөвөл қути

6224. Айсук, тайсук, тытса пәхма май қук.
6225. Аләк витәр вәрәм вырәс пәхать.
6226. Аләкран кәмest, чүречерен кәрет.
6227. Аләкран кәмest, чүречерен кәрет; арчана кәрет — хұпса хума қук.
6228. Вай хумасәр, сас тумасәр чүречерен кәрет.
6229. Вәрәм вырәсән вәрәм туи чүречерен кәрех кайрә.
6230. Вәрман витәр тухать, ту витәр тухаймас.
6231. Вәçемрән хирте қүрет, вәрмана сайра кәрет.
6232. Кантәк витәр йәс кәвенте яна.
6233. Кантәк витәр йәс хәләх.
6234. Кантәк витәр йәс қанька кәрет.
6235. Кантәк витәр қанька кәрет.
6236. Кантәк витәр қут йәтәр.
6237. Караптәк витәр ылтән түя кәрет.
6238. Караптәк витәр ылттән түя кәрә.
6239. Кәнтәрлаччен вәкәр құлсе қаять, кәнтәрларан вара мулкачпа
қаять.
6240. Куң умәнчे пур — алапа тытма қук, چалана кәрет — хұпса хума қук.
6241. Пур қәре те қитет вәл,
Пурнаң парса қүрет вәл.
6242. Пүрте вәрәм вырәс кәрет.
6243. Сала урлә, хула урлә салам яраты Салампи.
6244. Сас тумасәр, вай хумасәр чүречерен кәрет.
6245. Қәре үкет — қәмрәлмest, шыва үкет — йәпенmest.
6246. Тытаймән, тытаймән,
Тәллесен те тытаймән,
Тытсассан та пурпәрех
Тәттәм қәре хұпаймән.
6247. Хусантан ылттән турпас килсе үкрә.
6248. Хусан хулинчен ылттән турпас килсе үкрә.
6249. Хушка ёне хушәкран пәхать.
6250. Чүрече витәр йәс кәвенте кәрә.
6251. Чүрече витәр ылттән кәвенте кәрә.
6252. Чүрече витәр ылттән кәвенте пәхә.

6253. Чүречерен йӗс кӗвентепе чышаççӗ.
 6254. Чүречерен йӗс кисӗп кӗрет.
 6255. Чүречерен кӗрет, алӑкран кӗреймest.
 6256. Чүречерен кӗрет вӑл,
     Пӗтӗм пурте тутать вӑл:
     Хӑваласа яма çук,
     Тухса кайсан — чарма çук.
 6257. Чүречерен ыltӑn кӗвенте кӗрет.
 6258. Чүречине тӗкӗнмest,
     Кӗленчине çемӗрмest:
     Килсе кӗрет — сисме çук,
     Тухса каять — чарма çук.
 6259. Шӑлатӑп-шӑлатӑп — шӑлса кӑлараиймастӑп, ѹятатӑп-ѹятатӑп —
     յатса кӑлараиймастӑп.
 6260. Йыltӑn çамхан ыltӑn չиппи чүрече витӗр карӑнатать.

Хӗвел тухни

6261. Вӑрман урлӑ капан ҫунатать.
 6262. Хусантан саккун кильмесӗр хӑма ҫурӑлмасть.
 6263. Чүречерен хӗрлӗ питглӗ хӗр карӑнса пӑхӗ.

Хӗвел, уйӑх

6264. Икӗ акӑш улмаш вӗшет — пӗри кӑнтӑрла, тепри ҫерле, пӗри пӗрне
     хуса ҫитеимес.
 6265. Ир килет те каҫ каять, хӑй вырӑнне юлташне хӑварать.
 6266. Ирпе тухать, каҫпа ҫухалать, ун вырӑнне юлташӗ юлаты.
 6267. Кӑнтӑрлахи хӑна каҫа юлмасть, каҫхи хӑна ирччен тӑмасть.
 6268. Кӑнтӑрла эпӗ ёслӗп, ҫерле эсӗ ёсле.

Хӗвел, уйӑх, ҫӑлтӑрсем

6269. Пӗр ашшӗ, пӗр амашӗ, миҫе ҫер пин ачи-пӑчи.

Хӗвел ури

6270. Вӑрман урлӑ каҫать, ту урлӑ каҫаймасть.
 6271. Кантӑкран кӗмӗл кисӗп кӗрет.
 6272. Пурте кӗрсен пӑс пулмас, тула тухсан ҫил пулмас — пӗлен пул-
     сан ҫавна туп.
 6273. Тӗнӗ витӗр кӗмӗл туя кӗрет.

Хӗвел, шыв, йывӑç, ҫер

6274. Пӗри ҫунатать хӗмленсе, тепри чупать кӗрлесе, тепри ларатать
     тӗлӗнсе, тепри выртать тӗлӗрсе.

Хӗвел, шыв, ҫил, ахрӑм

6275. Вутсӑрри хӑртет, урасӑрри чупать, ҫунатсӑрри вӗшет, чӗлхесӗрри
     калаҫать.

Хөвөлпес уйăх

6276. Икѣ ақаш ылмаш вѣсет: пѣри — кәнтәрла, тепри — җерле.
 6277. Ирпе эпѣ ёçләп, каçпа эсѣ ёçле.
 6278. Кѣвак кѣçсе ңинче икѣ хүпли, пѣрне кәнтәрла չи, теприне җерле չи.
 6279. Пѣри қалать: «Кун лайăх», — тет. Тепри қалать: «Җер лайăх», — тет.
 6280. Пѣри тѣл лайăх тет, тепри тѣм лайăх тет.
 6281. Ылттାн улпут уя тухатъ, кѣмѣл кѣтүс яла кѣрет.
 6282. Ылттାн хуça тѣнчене тухатъ, кѣмѣл пике килне тарса кѣрет.

Хېл

6283. Ак папай, кўк папай,
 Шур тайлапна хыв, папай.
 6284. Асаттен пѣр хѣрѣ шурă куна юратать.
 6285. Йакар-якар, палттар-палттар, кѣвак шурă, хаяр күс.
 6286. Калѣйаннай палатникѣ килчѣ те пуртасар, хамасар кѣпер хыврѣ.
 6287. Малтан сив салам килет, кайран хайчи килет.
 6288. Малтан сив хыпарѣ килет, каярах хайчи килет.
 6289. Маçак килет хашкаса шур тайлапне ҹапаңса.
 6290. Пуртасар палатниксем килчѣс, хамасар кѣпер хыврѣс.
 6291. Папай килет васскаса, шур тайлапне таханса.
 6292. Пѣри қалать: «Кунсене кѣскетеп, җерсене вѣрмлатап», — тет.
 6293. Пѣри қалать: «Малтан палли тѣватап, кайран шыв-шур хупатап».
 6294. Ҫак тѣнчере пѣр шур вакар хай вайёпе мухтанатъ.
 6295. Ҫулленех пѣр мучи килет, шурă кунсем илсе килет.
 6296. Хېләп хѣрѣ ларма килет, шур кашмине илсе килет.

Хېл иргесе ҹур ҹитни

6297. Шур тайлапа хывса хутам, симес шупара сарса хутам.
 6298. Шурă кайак вѣссе кайрѣ, хура курак килсе ларчේ.

Хېл ларни

6299. Алпа туман шур ҹитти җер питне витсе хучѣ.
 6300. Асанне шупарѣ пѣтэм җерене хупларѣ.
 6301. Асатте килет асайса, шур тайлапне таханса.
 6302. Аслә җер ҹине мамак түшек саране.
 6303. Вакхатан-вакхатан тѣнчене шур шанаläк витсе хуратъ.
 6304. Вакхатан-вакхатан хура җер ҹине шурă қашма саранатъ.
 6305. Вакхатран вакхата шур шанаsem вѣсече.
 6306. Ҫуллен-сулах шур түшек.
 6307. Тусем ҹине, хирсем ҹине сарса хунă шур түшек.
 6308. Хура қашма ҹине шур қашма.
 6309. Хура җер ҹине шурă мамак витенет.

Хېләх ала

6310. Икѣ аяккинче тү түкки, вар варринче ихахах.
 6311. Йёри-тавра ҹакалăх, вата җерте ихахах.

Хӗлле чурече шанни

6312. Шорӑ сорӑх коҫне шор илнӗ.

Хӗллехи сивӗ уйӑхсем

6313. Ту-ту тӑвать тӑват пир,
Тӑвattаш те кӑвак пир*,
Тӑвattаш те çам тапать,
Шӑллесем шамма ватать.

Хӗлле ҫу

6314. Шур сурӑхӗ: «Каяр пуль», — тет, хура сурӑхӗ: «Выртар пуль», — тет.

Хӗм сикни

6315. Кӑмакара йӗп ташлать.

Хӗр чеччи

6316. Çӑл пур тӑв айкинчӗ икӗ кӑвакал ларатъ.

Хӗрапӑм йӗм кантри

6317. Улпут йыттин тӑват хӑлха.

Хӗрапӑм йӗмми

6318. Улпут йыттин тӑватӑ хулха.

Хӗрапӑм кӑкӑрӗ

6319. Пурт ҫумӗнчӗ пыл чӗресӗпе ҫу чӗресӗ.

Хӗрапӑм ҫүти (ҫивӗт)

6320. Явман кантра, ҫиман утӑ.

Хӗрлӗхен чечеке ларни

6321. Вӑрман хӗрне вирт янӑ.

Хӗскӗч

6322. Тимӗр ҫӑхан чӗрӗ какай ҫиет.

Хӗç

6323. Мирака пуҫлӑ, пин шӑллӑ.

6324. Пин йывӑс хушшипе пин ҫул тӑсӑлса выртать.

Хивсе

6325. Пёр шүпкенён тăватă күç.

Хир җунни

6326. Хирте хेरлë кëсре çärхалать, хир сысни хыçалтан пырать.

Хир чёшписем

6327. Шыв җинче сар кăлăк.

Хуйärп

6328. Ҫулçä та мар, турат та мар, хăй йывăç җинче ўсет.

Хулашë*

6329. Кашта җинче хора чăх ларë.

Хулшүçчи

6330. Икë енëмре икë хурал.

Хултăрмач

6331. Кушак тяппи тяп-тяп.

Хултăрч (скальница)

6332. Ичëк-кучăк* хўри пăр-пăр.

6333. Кăлтăрку кăткă йăви, мемеçтилет упăшки.

Хуняма

6334. Кĕрхи турăх, кëмĕл кашăк,

Кĕрвëмпе хĕрëме;

Ҫурхи турăх, çурăк кашăк

Кинëмпеле ывлăма.

Хуплу

6335. Ăшë тулли вак халăх — кĕрекере мухтанса ларатъ.

6336. Салатсан — такмак пек, пуçтарсан — пучах пек.

Хур

6337. Вăрäm инке шыва анатъ.

6338. Вăрäm инке шыва каять.

6339. Вăрäm матка шыв кўме каять.

6340. Лўп-лўп, лўпиче, ёслениçче, кукиçче.

6341. Хăрах ура җинче шехерек* тăратъ.

6342. Хунс хĕрë хăрах ура җинче ларатъ.

6343. Хунь хĕрë хăрах ура җинче ларат.

6344. Шопăрлă аки шыва кĕрет.

6345. Шурӑ шупӑра путаратӑп-путаратӑп — путмасть те путмасть.

6346. Шыва кӗрсен те типӗ ҫурет.

6347. Шыва кӗрсе тухрӗ, ҫийӗ-пуҫӗ типӗ тухрӗ.

6348. Шывра ишет, ҫўлте вӗсет, ҫерте ҫурет, аш ҫитерет.

Хур кайӑк карти

6349. Атӑл урлӑ икӗ йүплӗ ҫул каҫать.

6350. Икӗ йүплӗ ҫул хускалчӗ, ӑвак күлле анса ларчӗ.

6351. Тýкерек күлли* урлӑ икӗ йүплӗ ҫул килет.

Хур-кӑвакал чӗпписем

6352. Тýкерек күллӗре сар кӑпӑк.

Хур пӑхӗ

6353. Хуҫа майри шыва анать, пӗлесӗкӗ ўксе юлатъ.

Хур тӗкӗ

6354. Вулама пӗлмest пулсан та тиекре ларатъ.

6355. Хутла вӗренмен, ҫырма пӗлет.

Хур чӗпши

6356. Симӗс кӗçе ҫинче сарӑ ҫамха кускалать.

6357. Шыв ҫинче сар кӑпӑк.

6358. Шыв ҫинче сар ҫу чӑмакки, ирӗлмest te, путмасть te.

Хур шаммине (чеччэммине) урай шӑлни

6359. Пирӗн пӗр хур пур: малтан — кӑш! кунтан та кӑш! кунтан, кайран — кӑмака хысне кӗрсе вырт!

Хура пуртӗн маччине урайӗ

6360. Икӗ сӑнсӑр хире-хирӗç.

Хура пурт ҫуречи

6361. Пӗр така пуҫӗпе te тӗket, кучӗпе te тӗket.

Хура ҫул

6362. Темӗн тӗрлӗ йывӑçран та вӑрӑм, ҫерпле тан.

Хура тул

6363. Виç кӗтеслӗ витеме ниҫтан кӗме шӑтӑк ҫук.

6364. Виç кӗтеслӗ витем пур, ниҫтан кӗме шӑтӑк ҫук.

6365. Виç кӗтеслӗ кӗлетем пур, кӗрсе тухма вырӑн ҫук.

6366. Виç кëтеслө кëлетөм пур, ниçтан кëме шätäк çук.
 6367. Виç кëтеслө пўртөм пур, ниçтан кëме шätäк çук.
 6368. Виç кëтеслө пўртөм пур, тухса кëме шätäк çук.
 6369. Виç кëтеслө чаланäm пур, ниçтан кëме шätäк çук.
 6370. Пирен килте чалан пур, ниçтан кëме алäк çук.
 6371. Хура çéре кëчө, хёрлө пулса ýсрө, шурä пулса çуралчө, хура пулса тăкänчө.

Хуран

6372. — Вăрäm выräc, кăçта каятän?
 — Аñ шарла, пăхса ирт,
 Хура хырämна* çулласа ирт.
 6373. Йäm, йäm, йäm хура, йämак ашë сëм хура.
 6374. Пуклак пуян пултинник.
 6375. Хура вăkär çakänса тăратъ, хёрлө вăkär çулласа тăратъ.
 6376. Хура ёнене хёрлө вăkär çуллатъ.
 6377. Хура йăтти çакänса тăратъ, хёрлө йытти åна вëret.
 6378. Хура йытă çакänса тăратъ.
 6379. Хура такан, пëр пëкече.
 6380. Хура хуça вут çинчен анë, хура халăх пухăнë.
 6381. Хура хуça вут çинчен анчë, мëнпур халăх пухăнчë.
 6382. Шалта йëпе, тулта хура.

Хуран ай

6383. Хура йыттäm çакänса тăратъ, хёрлө йыттäm åнах вëret.

Хуран айенче вут çунни

6384. Хора йытă котне хёрлө йытă çолатъ.
 6385. Хура ёне кутне хёрлө ёне çула.

Хуран вेरени

6386. Хура йăтти çакänса тăратъ, хёрлө йăтти åна вëret.
 6387. Хура йытти хам-хам! тет.

Хуран, вут

6388. Хура тутара хёрлө выräc çуллатъ.

Хуран, вут çулämë

6389. Айенчен хёрлө йытти вëret, çўлтен хура йытти вëret.

Хуран кукли

6390. Сакär вун сакär сурăхäm пурччë, кëпер урлă каçнă чух вëрекен шыва сикрëç те кўпенсе ишсе тухрëç.

6391. Самăр-самăр сурăхсем тăвайккинчен ярăнса анаççĕ те вĕрекен шыва сикесçе.

6392. Чипер-чипер пикесем хăма çинчен шуса анаççĕ, вĕрекен шыва чăмасçе.

6393. Шурă тиха шыва кайрĕ, икĕ хăлхи çиеле юлчĕ.

Хуран мунчали

6394. Алăкран кĕтĕм, пăчăр куртăм.

Хуран çăпали

6395. Хăрах ураллă хĕрхи шыва чăмса шыв ёçет.

6396. Хура кĕсре ури хурана кĕмest.

Хуран çекĕлĕ

6397. Кăмантер мăн акайăн пурни куклек.

6398. Кăсăя вĕчи кĕсьене кĕмest.

6399. Мучин пурни кукăр.

6400. Няня пиччен пĕçси картлă-картлă.

6401. Пĕр тĕркен çич сăмса.

6402. Пирĕн пиччен йĕмми катăк.

6403. Çемен пиçхи картлă-картлă.

Хуран, çулăм

6404. Хура йытти çакăнса тăрат, хĕрлĕ йытти сиксе вĕрет.

Хуран, такан (виç ура), кăмрăк, кĕл

6405. Хура ёни тăрса кайĕ,

Виçĕ ури тăрса юлĕ,

Пăхĕ-шăкĕ выртса юлĕ.

Хуран хăлăпĕ

6406. Атăл урлă пĕкĕ ывăтса каçарăп.

6407. Лутра лашан аяк пĕрчи хурана кĕмest.

6408. Ункă урлă сýc кĕпер.

6409. Хура вăкăр аякки пĕрчи хурана шăнăçмасть.

6410. Хура кĕсре пĕçси хурана кĕмĕ.

6411. Хура лаша аякки хурана кĕмес.

Хурана салма яни

6412. Пĕр вакка хĕрĕх çерчи тăкăнать.

6413. Çавра кўлле вĕтĕ чул ярап.

Хурана тăвар яни

6414. Çавра кўлле якăр ятăм.

Хураннис илсен «виң ури» тәрса юлаты

6415. Тәрни тәрса вѣссе каять, йәви вырәнта выртса юлаты.

Хуранна яшқа пәсептерни

6416. Хәрләй йытти вѣрет, хура йытти չакәнса тәраты.

Хурән

6417. Ашѣ тәрәх, тирѣ урлә.

6418. Пәр шурә карчакан ўшата пүсласанах сѣчѣ юхма пүслать.

6419. Ула ёнен тирѣ урлә.

6420. Чиркәвѣ шурә, тәрри ешәл.

6421. Шур вәкәрән тир урлә.

6422. Шур сурәхан тирѣ урлә.

Хурән миләкѣ

6423. Пашат, пашат паштанский, симес-кәвак капитанский.

Хурән хушни

6424. Орпаш урлә, Исментер тәрәх.

6425. Ула лашан тирѣ урлә.

6426. Шор мәкәрән тирѣ орлә.

6427. Шур лашанан тирѣ урлә.

6428. Шывра путмасть, չәрте չәрмест, тура тутәхмасть.

Хурән шыве

6429. Шурә ёнен сѣчѣ пылак.

Хурәнләх

6430. Вѣт хурән* хәрәсем вайя тухна.

Хурләхан

6431. Пәчәксеңе куркам пур, куркам тулли кәрпем пур.

6432. Туйраләхра турачайран тултармаш չакәнса тәрѣ.

Хурләхан չырлы

6433. Тулә хура, ашѣ хәрләй, ёненмесен — չисе пәх.

Хурләхан, хәрләй хурләхан

6434. Юн тултармаш тәвәп, йүплә турата չакса хурәп.

Хурт күсси

6435. Камӑн шӑлӗ шурӑрах: санӑн-и, манӑн-и?
 6436. Чипер акайӑн хырӑмӗ չурӑк.
 6437. Шур акайӑн шӑлӗсем хура.
 6438. Шурӑ аппанӑн хырӑмӗ չурӑк.

Хурт пүсси

6439. Кам ҫӑварӗ анлӑрах — санӑн-и, манӑн-и?
 Камӑн шӑлӗ шурӑрах — санӑн-и, манӑн-и?
 6440. Пӗчӗк акин хырӑмӗ չурӑк.
 6441. Пӗчӗкиç Пинеслу пин хут кӗпе тӑхӑнат.
 6442. Пӗчӗкӗ акаийӑн хырӑмӗ չурӑк.
 6443. Чипер акайӗн хырӑм չорӑк.
 6444. Чипер акин хырӑмӗ ҫетӗк.
 6445. Чипер акканӑн хырӑмӗ չурӑк.
 6446. Чипер аппан хырӑмӗ չорӑк.
 6447. Шакӑр пӗр май.
 6448. Шур акайӑн шӑлӗсем хура.

Хурт уйӑрни

6449. Вӗр, вӗр ылттӑн, вӗр ылттӑн,
 Ҫүппи-Ҫаппи пин ылттӑн.

Хурчка

6450. Вӗссе пыратъ, вӗссе пыратъ, куҫ тӗлне пулсан тапса каять.

Хут

6451. Алӑпа йӑтма ҫамӑл, ывӑтма ѹивӑрь.
 6452. Йӑтма ҫамӑл та пурт урлӑ каҫарма ҫук.
 6453. Кӗпер Ҫине ўкет — ҫемӗрлмест, шыва ўкет — ҫемӗрлет.
 6454. Пӑхма ҫамӑл, пурт урлӑ ывӑтса каҫарас ҫук.
 6455. Пӑхма ҫамӑл, ытма* ѹивӑрь.
 6456. Пӗлӗт Ҫинчен ўксен вилмest, кӗпер Ҫинчен [ѹксен] вилет.
 6457. Пурт Ҫинчен ўксен вилмest, кӗпер Ҫинчен ўксен вилет.
 6458. Ҫере пӑрахсан ҫемӗрлмест, шыва пӑрахсан ҫемӗрлет.
 6459. Чул Ҫине ўкет — ҫемӗрлмест, шыв Ҫине ўкет — ҫемӗрлет.
 6460. Шыв Ҫине ўксен вилӗп, ҫер Ҫине ўксен вилмӗп.

Хут купӑс

6461. Каска пукань пушшӗ казак пӗтӗм яла ян яратъ.
 6462. Хусантан илнӗ хӑла лаша
     Ирӗн-каҫан кӗсенет —
     Хуҫине асӑнса кӗсенет-ши,
     Хулине асӑнса кӗсенет-ши?

6463. Хуларан илнě хेरлө ут хулине асāнса кěсенет.
 6464. Хуларан илнě хура ăйяр хेरсene астарса кěсенет.
 6465. Хусантан илнě хура ут хулине асāнса кěсенет.

Хут չырни

6466. Ани шурă, вăрлăхе хура.
 6467. Сасси çук, сăмаххи пур.
 6468. Çेpе шурă, вăрлăхе хура; пиллекен сухалаççë, иккëн пăхса тăраççë,
 пĕри астуса пырать.
 6469. Шурă ана çине хура вăрлăх сапнă.
 6470. Шор ана çине хора вăрлăх акать, кам акать, вăл пĕлет.
 6471. Шурă ана çине хура вăрлăх акса хуратнă.

Хут укça

6472. Çетëк кĕрек ял касать.

Хутаç

6473. Тăрансан тăрать, выçсан выртать.

Хутăр йывăçчи

6474. Анат-и, тăват-и, вай вылят-и, килет-и?
 6475. Вăльт, вăльт, виръял.
 6476. Вăр-вăр! вăркanti, турат куç турханти.
 6477. Вăрт-варт Варвари, кайма-кильме çывăх çул.
 6478. Вăрт-вăрт вире ял, çаврăнтăм пăхрăм — хамăр ял.
 6479. Вăртти-вартти вири ял, çаврăнтăм пăхрăм — хамăр ял.
 6480. Вих-вих-ви! Вире яла кай та кил.
 6481. Икшик-токшик, мăнтăр Йакор.
 6482. Икшик-тукшик, мăнтăр Якур.
 6483. Икшик-тукшик мăнтăр Йахур.
 6484. Ирĕн-вирĕн, ах-вах.
 6485. Каялла-малалла сулчака.
 6486. Малта та Караçäm, кайра та Караçäm.
 6487. Пĕр хĕлĕх туртăп, Хусан тапратăп.
 6488. Пирĕн куккин пĕр шăтăк.

Хутăр хутăрни

6489. Анат-и, тăват-и, вай пëтет-и, килет-и?
 6490. Вăлт-вăлт вири ял, çавăрăнса пăхрăм — хамăр ял.
 6491. Вăшт-вăшт вир ял, çаврăнтăм пăхрăм — хамăр ял.
 6492. Ирĕн*-вирĕн (вирен) ах (их)-вах.

Хутла пĕлмен չын

6493. Аки те çамăл, ани те тикëс, алма çапах хал çук.

Хутлами

6494. Туртка тӑрнче тутти пур.

Хутна тӗк

6495. Пӑхма çämäl, пурт урлӑ ытса* каçарас çук.

Хушпу

6496. Алӑк ҫинче хуп татӑкӗ.

6497. Атлаик*, чатлаик, шӑнкӑр кайӗк ташлаик.

6498. Атлайӑм, чаттайӑм, шӑнкӑртайӑм, таштайӑм.

6499. Атланк-чатланк, шӑнкӑртанк-ташланк! Атлайӑм-чаттайӑм, шӑнкӑртайӑм-таштайӑм!

6500. Атласт-катласт, чӗнтӗр кайӑк ташласт!

6501. Вӑрӑм алтӑрӑн тӗпӗ шӑтӑк.

6502. Калӑплӑ ҫапата — ҫутӑ пус.

6503. Кӑмака ҫинче вир ҫемел.

6504. Кӑмака ҫинче кӗмӗл күшак ларат.

6505. Кӗмӗл тиркӗн тӗпӗ шӑтӑк.

6506. Кӗмӗл чашӑн тӗпӗ шӑтӑк.

6507. Лап ҫапата, ҫутӑ кус.

6508. Пӑрлӑ курка пӑраç ҫинче.

6509. Пурт хысне хуп тӑратнӑ.

6510. Умӗ улпутлӑ, хысӗ сӑнчӑрлӑ.

6511. Чӑр-чӑр чӑрка, чӑр чӑрка, кӗмӗл чӑлка, пӗр чӑлка.

6512. Чип-чикеркки, чиперкки, икӗ пичӗ сӗвӗркки.

6513. Чип-чикеркки, чиперкки, икӗ пиччӗш северкӗ.

6514. Юпа тӑрринче ылттӑн автан ларат, ҫунатти вӗсӗнчен юн юхать.

Хушпу. Тухъя

6515. Шурӑ хурӑн тӑрринче хӗрлӗ автан ларат.

Хушпу тенки

6516. Атлаик, чатлаик, шӑнкӑртаик, ташлаик.

Хушпу хысӗ

6517. Алӑкран кӗтӗм — акая куртӑм.

6518. Атлайӑт-каттайӑт, чӗнтӗр кайӑк таштайӑт.

6519. Пурт ҫумне хуп тӑратнӑ.

6520. Пурт хысӗнче хуп ҫакӑнса тӑрат.

6521. Пурт хысне хуп тӑратнӑ.

6522. Пурт хысне хуран хуп тӑратнӑ.

Хушпу шанкӑрми

6523. Атлайӑм, чаттайӑм, шӑнкӑртайӑм, таштайӑм.

Хүшпүү ярапи

6524. Тумла тумлать, çёре тивмест.
 6525. Тумлать, тумлать, çёре тумлаймасть.

Хүшпүна çөлөк тәхәнни

6526. Мән акай пашләкне вуннән çækлеççе, мән пичи пашләкне пилләкен çækлеççе.

Хүме

6527. Икән пуçёнче икән этем, вәта çөрөнче çөр этем.
 6528. Çөр пәртәван пёр ретре, пурте пёрле çыхәнса тәраççе.

Хыйчи тәррипе лашы

6529. Янасал — çинче пиләк, Аппаш — мән çапата.

Хыйчикки (хайчикки)

6530. Пирән мучин сакар ывайл, саккәрәш те кәттра.

Хыр

6531. Сулла та хәр, хәлле те хәр, ваталас çук — çавах хәр.
 6532. Çу та йәкәт, хәл те йәкәт, ваталас çук, кәл йәкәт.
 6533. Хәлән-çәвән юсанә, չийәнчи тумтирне пәрахмә.
 6534. Хәлле таләппа, çулла асампа.
 6535. Хәлле те, çулла та пёр тәс.
 6536. Хәлле те, çулла та сәхманне хывмасть.
 6537. Хәл те каçап, çу та каçап, симәс хыса пәрахмас.
 6538. Хәл те хәлләрәм, çу та çулларәм, симәс сәхмана пәрахмарәм.

Хыр, чәрәш, учча*

6539. Виçе тәслә выльхам пур, нихәсан та йәптәхмас*.

Хырәм

6540. Лаххана нихсан та тултараймән.

Хырәм выçни

6541. Вәта кассан йытти вәрет.

Хыçкаланни

6542. Ҫикка Трахвин купаç калать.

Чакак

6543. Аслӑк Ҫинче кантти ташлать.
 6544. Елли елсе выртӗ, оксак салтак сиксе Ҫавӑрӑнатать.
 6545. Елли елсе выртӗ, уксах салтак сиксе Ҫаврӑнӗ.
 6546. Илински тумтирпе, хура сӑран аттипе.
 6547. Кӑшкӑрат мулла пек, хурри ешӗл сухан пек.
 6548. Кӗлетӗнчен тӗкки вӑрӑм.
 6549. Кӗлетеинчен тӗкки вӑрӑм.
 6550. Кӗлетеинчен хурри вӑрӑм.
 6551. Кӗлти кӗске, пуллахӗ вӑрӑм.
 6552. Кӗлтичен пуллахӗ вӑрӑм.
 6553. Ларать мулла пек, кӑшкӑрат шуйттан пек.
 6554. Ларать хуран пек, хурри ешӗл сухан пек, кӑшкӑрат шуйттан пек.
 6555. Ола лашапа олӑх тӑрӑх теренче тора парать.
 6556. Пӗчӗккӗ кӗлетеен тӗкки вӑрӑм.
 6557. Пӗчӗкӗсӗцӗ кӗлетеен тӗкки вӑрӑм.
 6558. Пурчӗ мӑтӑк, тӗкки вӑрӑм.
 6559. Сик-сик кутлӑ, пурҫан йӗмлӗ, кӑшт Ҫӗлӗклӗ.
 6560. Ҫӑка, ҫӑка, ҫӑка Ҫинче авӑрлӑ курка.
 6561. Ҫүлӗ кӗлетеен тӗкки вӑрӑм.
 6562. Тӑпӑр-тӑпӑр хура сӑран атӑпа.
 6563. Хура сӑран аттипе, пуюнски пиҫихипе, кӗримски Ҫӗлӗкпе.
 6564. Хура хуран пек, ешӗл сухан пек, ларать мулла пек, кӑшкӑрат шуйттан пек.
 6565. Шурӑ шупӑр, хура хыс: сӑмси — мырака, утти — качака.
 6566. Шурри — юс шурри, хури — кӑш хури, утти — хӗр утти.
 6567. Юр пик шурӑ,
      Хорӑм пик хура,
      Мулла пик ларать,
      Шуйттан пик ҫухратъ.
 6568. Юртсан шурӑ, хӑрӑмран хура.
 6569. Юс* пек шурӑ, кӑш** пек хура, урлӑ-пирлӗ уткалать, чипер хӗр пек пускалать.

Чан

6570. Чунсӑр, чӗлхи ҫук, ҫапсан кӑшкӑратъ.

Чан сасси

6571. Кӑвакал кӑшкӑратъ, ҫыран янтӑратъ.

Чан ҫапни

6572. Вӗт сасӑллӑ упа мӗкӗрет.
 6573. Нарт-нарт кӑвакал Атӑл варринче, ик Ҫунатне шарт-шарт ҫапать,
 Атӑл хӗрне хум яратъ: «Пуҫтарнӑр, ачасем, ман пата!»
 6574. Такана урлӑ пакша кӑшкӑратъ.

6575. Ҧеңен хирте хура вăкăр мĕкĕрет.
 6576. Ҧене Мертлĕре архерей юрлать.
 6577. Ҫичĕ ял урлă ҫил вĕрет.
 6578. Такана урлă пакша кăшкăратъ.
 6579. Чёрри виллине ҫапать, вилли макăратъ.
 6580. Чёрри виллине ҫапать.

Чан ҫанса кĕлле пустарăнни

6581. Хурăн тăрри хумханать, хура халăх пустарнать.

Чан. Шăнкăрав.

6582. И йĕс чиркү, йĕс чиркү, йĕс чиркүре тимĕр кăвак ут шар-шар кĕсенсе тăрат.

Чанпа хуран

6583. — Āçта каян, хура кут?
 — Хыççăн пырăп, шăтăк кут.

Чаршав

6584. Выртсан — куян пек, тăрсан — тĕве пек.
 6585. Кин хыççăн килтĕм, тĕнчене икке пўлтĕм.
 6586. Ку айккинче ай та вай, леш айккинче чаш та пăш.

Чашăк-тирĕк

6587. Ир те шăкăр-шăкăр, кăнтăрла та шăкăр-шăкăр, каç та шăкăр-шăкăр.

Чăлха

6588. Икĕ хĕрринчен чĕпĕт, варринчен тăхăн.
 6589. Хăвăлта хăнтăр выртать.

Чăлха ҫыхни

6590. Пилĕк аста пĕрле пĕр пура пурать, пĕри пăрахса кайсан тăваттăшĕ пураймаççĕ.

Чăлха тăхăнни

6591. Ик айккинчен тытрăм, вăта çëртен чикрĕм.

Чăм

6592. Мăтăк тиек ик еннелле тăратъ.
 6593. Пĕр кăвакалăн ик сăмса.

Чӑмпа курка

6594. Сӑмалин ик сӑмса, Амалин хӑрах алӑ.

Чӑпӑркка аври

6595. Пӗр пуçне чӗркенӗ, тепӗр пуçне чӗркемен.

Чӑпта ҫапни

6596. Шак-шак муклашки, тӑлмачи-петрушки.

6597. Шӑкӑлт-шакӑлт, хӑнтӑрт-хант!

Чӑрӑш

6598. Ҫулла та пӗр, хӗлле те пӗр.

6599. Хӗлле те йӗкӗт, ҫулла та йӗкӗт.

6600. Хӗлле те пӗр кӗрү, ҫулла та пӗр кӗрү.

6601. Хӗлле те, ҫулла та пӗр пелетӗш*.

Чӑрӑш йӗкелӗ

6602. Йывӑс тӑрринче тӑхӑр вун хут тум тумланнӑ кӑвак вӑкӑр ларат.

6603. Кӑвак вӑкӑрӑн ҫер калпак.

Чӑх

6604. Иkkӗ ҫуралса пӗрре вилет.

6605. Какалашкӑ-каҫрашкӑ аллӑ хут кӗпе тӑхӑнать.

6606. Кӑптӑрмӑш карчӑк ҫитмӗл ҫичӗ кӗпе тӑхӑннӑ.

6607. Кӑтик кӑтартмӑш, чун йӑпатмӑш.

6608. Лутра инке сак ҫинче, пӑллӗ инке ту ҫинче.

6609. Лутра майра — пичке ёсти.

6610. Лутра майра юрӑ ёсти.

6611. Пӗр майра ҫинче темиҫе тӗслӗ сараппан.

6612. Пӗр ислекӗн ҫер саплӑк.

6613. Пӗр ҫӗлекӗн ҫер саплӑк.

6614. Пӗчӗк майра — пичке ёсти.

6615. Пӗчӗк ҫеҫ вырӑс — пичке ёсти.

6616. Пирӗн аки лайӑх та, урам урлӑ каҫнӑ чух кӗпи уҫӑлатать каять.

6617. Пирӗн акин кӗпи нумай, хысӗ қурнать.

6618. Пирӗн кинӗн пин кӗпе, урама тухсан курӑнӗ.

6619. Пичике майра пичке ёсти.

6620. Пурт хысӗнче хуртлӑ кӗссе кӑллӑк-кӑллӑк тесе ларат.

6621. Ҫил уҫси, ҫил хуппи ҫити.

6622. Хӗлимун хӗрӗн хӗрӗх хут, кӗпе урама тухсан ҫил вӗрет те — кучӗ ҫара.

6623. Хӗрӗх хут кӗпе тӑхӑннӑ, ҫил вӗрсен кучӗ курӑнать.

6624. Хыпать-хыпать те пӗр пӗчӗк ача пулать, пичӗ шурӑ, ўшӗ сарӑ.

6625. Хыпать, хыпать, пӗр сар ача тӑвать, тулӗ шурӑ, ўшӗ сарӑ.

Чăх пăх

6626. Кăмака айĕнче кăмăрчăк, сак айĕнче сакăрчăк.
 6627. Кăмака айĕнче кĕмĕл çĕрĕ выртать.

Чăх пусма ларни

6628. Шур ту çинче шур мулла виле чĕрлессе кĕтсе ларатъ.

Чăхсене сĕлĕ сапса пани

6629. Сапри сапать, тупакан тупать.
 6630. Саприс сапать, туприс тупать.

Чăх сĕлĕ çини

6631. Сапри сапать, япри япатъ.
 6632. Так-так таки мине вĕрен-сурен.

Чăхă çамартă туни

6633. Ктик кăтартмăш, чун йăпатмăш.
 6634. Лотра майра пичке ёсти.
 6635. Пĕр чўлмекçе куллен тĕпсĕр, çăварсăр чўлмек çавăрса парать.

Чей

6636. Мунчана хура кĕрет, мунчаран хĕрелсе тухать.
 6637. Хут арчара хура тăпра.
 6638. Шурпине çиеççе, ўшне кăларса тăкаççе.

Чей хурانă

6639. Пирĕн аттин мĕкĕр* пор; вутă çимес, улăм çимес — пилĕк չынна çимелĕх сĕтне парать.

Чей чашкисемпе чейник

6640. Вун ик кăвакал хушшинче пĕр аккăш.

Чейник

6641. Пĕчĕк кăна шур тына майракам пур тесе мухтанатъ.
 6642. Пĕчĕкçеç шур анчăк юн хăсать.
 6643. Пуçе тăрринче чĕмеке, сăмсинче ала, хăрах алă пур — вăл та пулин çурăм хыçĕнче.
 6644. Сĕтел пуçĕнче шурă вăкăр, çамки çинче пĕр мырака.
 6645. Урасăр шур кушак сĕтел* тавра кускалать.
 6646. Хырăмĕ пысăк, çурăмĕ кукăр.
 6647. Шурă чăх юн хăсать.

Чейник тӗпӗне сӑмси

6648. Пӗр тураг ҫинче икӗ чакак лараты; пӗри — кутӑ пӑçрак тет, тепри — сӑмсусы пӑçрак тет.

Чепчушка

6649. Икӗрлӗчӗк-кукарӑлчӑк, утмӑл икӗ кукарӑлчӑк.

Чечек

6650. Пӗр майра пуçне пилӗк пурҫан тутӑр ҫыхнӑ.

6651. Пӗчӗк майра çӗр айӗнчен тухаты те хӗрлӗ шӗлепке тупса тӑхӑнаты.

Чӗкес

6652. Вит вит шупашкан(!) тӑвар илме каяттам та, такмак манса юлчӗ.

6653. Лashi пӗчӗккӗ, ҫапах тинӗс хыçне ҫитнӗ.

6654. Пӗтӗкеççӗ, эреветлӗ-теветлӗ.

6655. Пӗчӗкесеç питлӗ-куçлӑ, эреветлӗ-теветлӗ, пӗтӗр сӑт.

6656. Хир-хир урлӑ, уй-уй урлӑ эреветлӗ-теветлӗ хӗр килет.

6657. Хир-хир урлӑ, хир урлӑ, ял-ял урлӑ, ял урлӑ эреветлӗ-теветлӗ хӗр килет.

6658. Эреветлӗ-теветлӗ, хӗри вӗçне туй килнӗ.

6659. Эреветлӗ-теветлӗ яка Петӗр пӑчӑнтӑр-р!

Чӗкес յӑви

6660. Алӑпа тунӑ ҫурт ҫинче сӑмсапа тунӑ ҫурт лараты.

6661. Алӑпа тунӑ ҫурт ҫумӗнче сӑмсапа тунӑ ҫурт пур.

Чӗкӗнтер (хӗрлӗ чӗкӗнтер)

6662. Юнӗ пур, чунӗ ҫук.

Чӗлӗм

6663. Алласӑн арманӗ, шуйттанӑн тырри.

6664. Апасӑн вӑрманӗ, ѹёксӗкӗн тырри.

6665. Ах, шӑршлӑ юлташам, сансӑр пуçне ӑш вӑркать, сана курсан — пуç кашлаты.

6666. Аӑста каян, шӑшлӑ ҫавар, хӑрлти пыр?

6667. Васанта вут ҫунаты, Вӑрӑмхӑвара тӗтӗм тухаты.

6668. Вутлан айӗнче катӑршни муклашкы выртӗ.

6669. Вутлан енче вут шӑтӑк, Тивеш енче тип шӑтӑк.

6670. Вутланта вут шӑтӑк, Яртире тип шӑтӑк.

6671. Вутлан шӑтӑк — вут шӑтӑк, тимӗр шӑтӑк — тип шӑтӑк.

6672. Йӗм пӗççинчен кукар патак тухӗ те ҫамлӑ шӑтӑка кӗрсе кайӗ.

6673. Йӗм тӗпӗнче кукар стариk выртать: асӑма килсен туртӑп та кӑларӑп, чиччас хута ярап, шӑтӑка чиксе ярап, чуна савӑнтарӑп.

6674. Кәнтанис арманче чурт тырри аврать.
 6675. Кät-кäтик кätатмäш, чун йäпатмäш — тухатмäш.
 6676. Кил енче тип шäтäк, Вутлан енче вут шäтäкë.
 6677. Киллрен пакки-анпакки.
 6678. Кукар çäка кутёнче катäрши муклашки выртать.
 6679. Кукар хурän айёнче картäшнайän* пусси пур.
 6680. Кукар хурän кутёнче усал пäхë выртат.
 6681. Леш екки, ку екки — Ясук Теренти каçан кукрашки.
 6682. Ман юлташäm пäнтаç (пäнтиç).
 6683. Ман юлташäm паптиç (баптист?).
 6684. Mäk çäвар, xäрälti пыр.
 6685. Här-när ривитник.
 6686. Паккин-пакки паклашка,
     Тäm чўлмек яклашкä;
     Пёлекене пёр пёлём,
     Пёлменнине çëр чёлём.
 6687. Петёр пиччен пурни кокар.
 6688. Пёр вырäсän пäхë кукар.
 6689. Пёр карчäкän шäрши çурать.
 6690. Пёчёкçессё пўртён тётэмë тухать, äшиши çук.
 6691. Пёчёк шäллäm — çул юлташ.
 6692. Пичке пäкки петрушка.
 6693. Пусё пäтолкко пик, пёвё хулä пик.
 6694. Путь çути маклашки.
 6695. Сахар мучи сад сыхлать.
 6696. Сäмси пур, кучё çук.
 6697. Çыр хёрринче кукар каттäршник ларë.
 6698. Тетикасси — тäm шäтäкë.
 6699. Тётэм аишё, кукар пус.
 6700. Тутлä-тутлä туна шäмми, тула пäрахсан йыт çимест.
 6701. Тўтўр-лўттў кёл вучаххи.
 6702. Упа кутне мäл-мäл.
 6703. Шыйттан арманёнче апäршан тырри авäртать.

Чёлём лайс*

6704. Шлепке айёнче тутли пур.

Чёлём туртни

6705. Ёсмеççё, çимеççё; çätaççё те хäсса кälараççё.
 6706. Кил енче тип татäк, Вутлан енче вут татäкë.
 6707. Шыйттан арманче апäршак тырри авäртать.

Чёлхе

6708. Ай, хуп вите, хуп вите, хуп витере шäм вите, шäм витере çўрен ут, çўрен учё кёсенет.
 6709. Äшä кäмакара йёпе пäру выртать.
 6710. Ёмрипе йёпе çерте выртать, çавах çёrmест.

6711. Икĕ чул хушшинче пулсан та пĕрре те тĕк тăмасть.
6712. И хуп вите, хуп вите, хуп витере шăмă вите, шăмă витере сарă
айăр кĕсенсе выртать.
6713. Йĕпе пăру витере выртать.
6714. Йĕпе пăру нûхрепре выртать.
6715. Кăмакара тел-тел.
6716. Кăмакара тĕл-тĕл.
6717. Кăмакара чĕл-чĕл.
6718. Конен-çĕрĕн вылять, ывăнмасть.
6719. Çûлĕ сăрт, çûлĕ сăртра шăмă карта, шăмă картара çурен тиха.
6720. Сут тĕнчере мĕн çивеч?
6721. Тĕттĕм аслăк айенче йĕпе пăру макăрать.
6722. Тĕттĕм картара йĕпе пăру выртать, тăрас тесе тапаланать-тапа-
ланать — тăраймасть.
6723. Ýт витере çулламан пăру: савтаракан та çавă, пистерекен те çавă.
6724. Хĕрлĕ шăтăкран хĕрлĕ çырла кăларса парăп, çуллăп-çуллăп та
çăвара чиксе хурап.
6725. Хир-хир пахча, хир пахча, хир пахчара шăмă пахча, шăмă пах-
чара хĕрлĕ автан сиксе авăтать.
6726. Хоп-хоп вите, хоп вите, хоп витере шăмă вите, шăмă витере
çурен айра* кĕсенсе тăрĕ.
6727. Хоп-хоп вите, хоп вите, хоп витере шăм вите, шăм витере çурен
лаша кĕсенет.
6728. Хоп-хоп карта, хоп карта, хоп картара çурен айăр ахăрать.
6729. Хуп пахчара шăм пахча, шăм пахчара хĕрлĕ автан.
6730. Хуп-хуп вите, хуп вите, хуп витере шăмă вите, шăмă витере
çурен айăр кĕсенет.
6731. Хуп, хуп вите, хуп вите, хуп витере шăм карта, шăм картара
çурен ут.
6732. Хуп, хуп карта, хуп карта, хуп картара шăм(ă) карта, шăм(ă)
картара йĕпе пăру — тăрас тесе тапаланать-тапаланать — тăраймасть.
6733. Хуп-хуп карта, хуп карта, хуп картара шăм карта, шăм картара
çурен ут.
6734. Хуп-хуп пахча, хуп пахча, хуп пахчара шăмă пахча, шăмă пахча-
ра хĕрлĕ автан.
6735. Чĕрĕ хÿме хыçенче çулламан пăру выртать.
6736. Чонĕ пор, шăмми çок.
6737. Чул хушшинче пулсан та пĕртте тĕк тăмасть.
6738. Шăмă витере лаша вылять.
6739. Шăмă витере сарă лаша кĕсенсе тăрать.
6740. Шăмă пахчара юпах тиха.
6741. Шăн-шăн вите, шăн витере сар лаша.
6742. Шăн-шăн вите, шăн вите, шăн витере çурен лаша кĕсенсе тăрать.
6743. Шор чол хошишинче йампăлти.
6744. Шупашкар хули* — шур хула, шурă хула варринче çурен ут кĕ-
сенсе çурет.
6745. Шурă картара хĕрлĕ пăру.
6746. Шурта хĕрлĕ хăма выртать: çĕрмест, типмест, тутăхмасть, ялан
пĕр халълĕн выртать.

Чөлхе, хăлха, күс

6747. Пेңи калаçaть, иккĕн итлесе тăраççе, иккĕн пăхса тăраççе.
6748. Пеңи: «Калаçăпăр», — тет, тепри: «Итлĕпĕр», — тет, тепри: «Курăпăр», — тет.
6749. Пеңи палкать, иккĕш тăнлатъ, иккĕш пăхса тăратъ.
6750. Пеңи халап çапать, иккĕш тăнласа лараççе, иккĕш пăхса тăраççе.

Чөлхе, шăл

6751. Çўрен утăм çырмана пытанчă, çëç çын* ўна çавăрса илчë.

Чепенкек*

6752. Шурă пўртён тĕнки çук.

Чер кемел

6753. Алăсăр, урасăр, чупать, тыттармасть.

Чере

6754. Кăмакара хытă такмак çакăнса тăратъ.
6755. Пең сунтăхра вेřи чўлмек.
6756. Путпулта пыл чёressи çакăнса тăратъ.
6757. Сак айĕнче сар такмак çакăнса тăрĕ.
6758. Сак айĕнче çуллă такмак çакса тăрĕ.
6759. Сак айĕнче сив çу чёressи çакăнса тăратъ.
6760. Сак айĕнче хаклă тавар çакăнса тăратъ.
6761. Суране çук — ыратать, вуче çук — çунатъ.
6762. Сурансăр сурать, çуламсăр çунатъ.
6763. Тĕп сакайĕнче хĕрлĕ пукане ташлатъ.
6764. Хĕввĕмре хĕвелĕм пур.

Черенче

6765. Пўрт тăрринче чĕллĕн-чĕллĕн çăкăр выртать.
6766. Сакăр вунă салтак, ик çеклетер, пең памушник.

Черес

6767. Пўрт аяккинче кўпнĕ сысна выртать.

Черен

6768. Вăрманта йĕплĕ çämxa выртать.
6769. Пең çämхана пин йĕп чикнĕ.
6770. Пĕчĕк кăна пेң карчăк, каçанĕ тулли шăрт.
6771. Пĕчĕк пичче çара йĕп витĕннĕ.
6772. Тĕм хушишинчен чĕп çар сăннине тăратса тухать.
6773. Тўн-тўн, тўн карчăк, тўн карчăкăн пин шăрпăк.
6774. Чăрăш кутĕнче чĕп çар тăратъ, уххи-сăнни тăратса тăратъ.

Чӗркки

6775. Пӗсӗлтетет, тӗсӗлтетет, Ҫӗр ҫахӑртан шыв ёсет.

Чӗрне

6776. Капла пӑхсан курӑнать (алӑ туртне кӑтартать), капла пӑхсан курӑнмасть (алӑ лаппи кӑтартать).

6777. Пӗр май пӑхсан — курӑнать, тепӗр май пӑхсан — курӑнмасть.

6778. Пӗр майӗ курӑнат, пӗр майӗ курӑнмаст.

6779. Тыткан вӗсӗнче хыткан пур.

Чӗрне каски

6780. Сӑхманлӑх тӑла касрӑм, арки вӗчне пүкмерем.

Чӗрситти

6781. Вӗл-вӗл чечек, вӗл чечек, вӗлле Ҫинче пӗр чечек.

Чӗчӗ

6782. Пӗр каска Ҫинче икӗ пӑчӑр ларать.

6783. Пӗр пӗрене Ҫинче икӗ пӑчӑр ларӗ.

Чие Ҫырли

6784. Кукӑр тураг тӑрринчен юн тумласа тӑратать.

6785. Тӗсӗ юн тӗслӗ, тути пыл тутлӑ.

6786. Тути пыл пек, шывӗ юн пек.

Чилек*

6787. Хӑла кӗсре шыва путнӑ, икӗ хӑлхи курӑнса тӑнӑ.

Чир

6788. Ҫынсем унтан хӑраçӗ, у ҫынран хӑратарь, апла пулсан та ҫын хӗвине кӗрсе выртать.

Чиркү

6789. Аякран пӑхсан тӗм-тӗм хӑва, патне пырсан пайӑрка хӑва.

6790. Сак, сакӑлта-сакӑлта, сакӑр вунӑ сакӑлта.

6791. Сак-сак, сакӑлтӑк, сакӑр вун сакӑлтӑк.

6792. Туп тука тимӗр, ўна кура нуша тимӗр, чӗп-чӗпехӗн нуша тимӗр.

6793. Чӑршӑ, чӑршӑ тӑрринче ылтӑн кайӑк, ылтӑн кайӑка ҫӗклеме мул кирлӗ, мула ҫӗклеме ҫын кирлӗ.

Чиркү тӑрри

6794. Туп, туп, тупа тимӗр, ўна тума нуша тимӗр, шур чӗмекӗн тӑрри тимӗр.

6795. Чук-чук, чука тимёр, әна курман нуша тимёр, чөп-чөмеккөн пуш тимёр.

Чиркү chanč

6796. Вákär мékérет, қичे ялтан ын килст.
 6797. Питेरте вákär мékérет, сасси Сéнтéрте илтéнет.
 6798. Қич тárаллá чул ту ңинче қиче выçä қашkär улаты.
 6799. Қич тýпере қич вákär, хýрисенчен туртаççé, аякéнчен чышаççé, вákärпесем құхáраççé.
 6800. Қич-қич, қич тýпе, қич тýпере қиче вákär вákrisene хéнеççé, вákrisem мékéreççé.
 6801. Хапха ңинче сар автан сасси пёлётте илтéнет, хýри қéртрен сé-тéрнет.

Чукмар

6802. Йáрäm пия, турäm пия.
 6803. Самäр құшака йáрхаха қакнä.
 6804. Хай ырхан кáна, пүçе пёр пат.

Чул

6805. Муклашқа, таклашқа, нистан тытса туртимäп.
 6806. Шыв қéклеймë, қéр қéклé.

Чул, қурäк, шыв

6807. Пёри наян, тепри ўсéр, тепри чупкáн.

Чулпа шыв

6808. Ик хурáнташ тупашшать: пиччёшё ларап тет, шаллё каяр тет.

Чулпу*

6809. Шыве шанкáртатса юхать, тумламë тумласа тáраты.
 6810. Юпа тáрне юр қунä, юр ңине юн юхна.

Чун

6811. Енчé-менчé*, кленче ңинче пёр пёрчë.
 6812. Енчé-мэнчé, чўрече ңинче пёр пёрчë.

Чуста

6813. Алäсäр-урасäр йывäç тáрне хáпарать.
 6814. Алäсäр, урасäр юман тáрне хáпарать.
 6815. Итлеп те тáрап: хаш та паш сывлаты, чаш та паш тáвать, пýртре никам та қук.
 6816. Пáшлтататы, шáкáлтататы, анчах хыттáн калаçмасы.

Чуста çärни

6817. Авăрлă та павăрлă мăнтăр упа çаврăнĕ.
 6818. Ир те чак-чак, каç та чак-чак, валли вак-вак.

Чухăнлăх

6819. Шухăшпа шур пўрт лартăп, çине пĕлĕтпе витĕп.

Чүлĕк

6820. Йĕкĕт туртмăш, хуплатмăш, Яхвар кукки — тухатмăш.
 6821. Кăлт туртмăш — тухатмăш, Ехрем кукки — тухатмăш.
 6822. Леш айкки, ку айкки, кăчăк туртмăш, куклетмĕш.
 6823. Леш айкки, ку айкки, тавăсья!
 6824. Леш айакки, ку айакки, тавăça (?).
 6825. Леш айкки — плешайкки, вăта çĕрĕ, тав сана!
 6826. Леш еккей, ку еккей, вай патăр!
 6827. Як-якăлтăк, Яхван мучи тухатмăш.

Чўлĕк туртни (затягивание супони)

6828. Алашита пилемита, выйпittине (питине) клешита.
 6829. Çекĕл çаклатмĕш, йĕрĕх туртмĕш, куклетмĕш.

Чўлмек

6830. Пылчăкран çуралать,
 Шыва кĕрсе тасалать,
 Вута кĕрсе шăранать,
 Лав çине ларать те
 Пасара тухса каять,
 Пасар варне ларать те
 Эх суять, эх суять...
 Сала майри пырать те
 Халапне итлесе тăратă,
 Килне илсе каять,
 Тутлă çитетсе усрать.
 6831. Çырмаран тухать, шыва кĕрет, вута кĕрет, лав çине ларать те
 пасара каять, сала майрисем пыраççë те сассине итлесе тăраççë.
 6832. Ут утланса вута кĕрет.
 6833. Хура* кĕсрен хырämë кўпĕннë.

Чўлмекпе ухват

6834. Михала ут утланчĕ те кĕчĕ кайрĕ вут çине.
 6835. Хура каччă сарă хĕре ыталать.

Чўрече

6836. Ани кантăк, йăранĕ чўрече.
 6837. Ани кĕленче, йăранĕ ыывăç.

6838. Арältäк-ярältäк, Емелкки күчө чарältäк.
 6839. Арälчäк-чарälчäк, Нымат күчө чарälчäк.
 6840. Варрёнче пасарлäх, икë хёррёнче хырлäх.
 6841. Емелкке күчө чарлака.
 6842. Икë айккинче кулачä, варринче пўремечë.
 6843. Ирёлти, ярälti, Мемекке күчө чарälти.
 6844. Ирёлчëк-чарälчäк, Ехмет күчө чарälнä.
 6845. Касначайён касна сакки, урлä-пирлë тäpäx сакки.
 6846. Кукäр-макäр хыр каски.
 6847. Лап-лап урапа, урлä-пирлë ўрече.
 6848. Пёр карчäкän ултä күс.
 6849. Пёр кёперён улт шätäk.
 6850. Силмет күчө ирёлчëк-чарälчäк.
 6851. Ҫил витмест, күс витет.
 6852. Тäват-тäват кашкäр, тäвattäш та кäвак кашкäр.
 6853. Унта-кунта пёр кулач.
 6854. Урлä-пирлë Урине.
 6855. Урлä-пирлë Урине, варринче Хёвекла.
 6856. Урлä-пирлë Урине, хёреслë-маслä Хёреçук.
 6857. Урлä-пирлë Урине, хёреслë-пирлë Хёреççине.
 6858. Урлä-пирлë, хёреслë, күслä.
 6859. Урлä-пирлë хыр кашта.
 6860. Урлä сак, пирлë сак, касначайён тимёр сак.
 6861. Урлä-шарт, пирлë-шарт, каспичне тимёр шарт.
 6862. Урлä щерте, пирлë щерте, касначайён тимёр щерте.
 6863. Хёреслë-мёреслë, ҫирём тäват кёteslë.
 6864. Хыр вäрман варринче ҫутä кўлë выртать.
 6865. Шеми күчө чап-чакäр.

Чўрече ванни

6866. Кäт тёксен мäрт пулать.
 6867. Кёт тёксен мäрт полать.

Чўрече ирёлни

6868. Ирёлчëк-марälчäк, Йемеке күчө [чарälчäк].

Чўрече йёпенни

6869. Ёçлемесёр тар тухë.
 6870. Мучин тути ѹайл кулать.
 6871. Ҫармäс хёрён ёçлемесёр тар юхать.
 6872. Шäл сäмсuna, мана намäс.

Чўрече кантäкë

6873. Ӑшша тўсё, сивве тўсё, патака тўсеймё.
 6874. Лап! турäm та — чалтäр! турë.
 6875. Пўртре шäнать, тулта шäнмасть.

6876. Хӑй хут пек, йӗп кӗмest.
 6877. Хӗвел витӗ, Ҫу витмӗ.
 6878. Хӗвел витӗ, Ҫумӑр витмӗ.

Чӑрче күсӗ

6879. Арӑлчӑк, чарӑлчӑк, Нямат күсӗ чарӑлчӑк.

Чӑрче күсӗ ҫемӗрӗлни

6880. Ин* шарт, пин шарт, йӗтӗн кӗпи ҫанни шарт!

Чӑрче күсӗ шӑнни

6881. Асар күсне шурӑ илнӗ.
 6882. Мемет күсне шурӑ илнӗ.
 6883. Пысӑк аппа күсне шур илнӗ.

Чӑрче сули

6884. Икӗ шӑнкалӗ выртаççӗ, икӗ пиччӗшӗ тӑраççӗ.
 6885. Икӗ эсрел хире-хиреç пӑхӗç.

Чӑрче ҫемӗрӗлни

6886. Лап турӑм та, чалтӑр! турӗ.

Чӑрче хашахи

6887. Урлӑ сӑрт, пирлӗ сӑрт, кӑсначчайӗн пирлӗ сӑрт.
 6888. Урлӑ шарт, пирлӗ шарт, косличне (пӗлтерӗшӗ паллӑ мар) тимӗр шарт.

Чӑрче хунни

6889. Аршак, аршак, арча ҫинче тимӗршак.
 6890. Икӗ такам пур, кута-кутӑн тӗкӗшесҫӗ.
 6891. Иккӗн тӑраççӗ, иккӗн выртаççӗ, пӗри виртлет.
 6892. Кантӑкран катемпи пӑхӗ.
 6893. Каç килет те ир каять.
 6894. Кӑвак така кучӗпе те, пүсӗпе те сӗкет.
 6895. Курак ҫурӑмне ҫӑпан тухнӑ.
 6896. Пӗр Кӗтерине патша чӑречи витӗр пӑхат тет.
 6897. Пӗр такам пур: пүсӑн та сӗкет, кутӑн та сӗкет.
 6898. Пӗр така пүсӗпе те тӗкет, кучӗпе те тӗкет.
 6899. Пўрт тавралла тӑватӑ тукмак, тӑвattӑн та кӑвак тукмак.
 6900. Ҫүлти хапхи ярӑнчӑк.
 6901. Тарьепе Марьен сӑнӗ пӗр.
 6892. Шап турӗ — ҫатма ҫурӑлчӗ, шап турӗ — ҫурта сүнчӗ.
 6903. Шӑлт-шалт! Матви.

Чүрече шанни

6904. Алсәр-урасәр тेरә тेरләт.
 6905. Асар күснә шур илнә.
 6906. Ахмат күснә шурә илнә.
 6907. Мамет күснә шур илнә.
 6908. Пысәк аппа күснә шур илнә.
 6909. Тотар күснә шор илнә.
 6910. Тутар ачи күснә шур илнә.
 6911. Шәнқәр-шәнқәр түй килет, чүрече умне пай килә.
 6912. Шор Іаван күснә шор идет.
 6913. Эниң күснә шур илнә.

Чүрече янтар

6914. Әшша, сивве чатать, патакпа чола чатаймасть.

Чүречепе алай

6915. Вырәспа майри хире-хирәң пәхса лараңшы.

Чүречерен хөвөл ўкни

6916. Чүречерен йәс көвенте ывәтәрәм.

Чүречесем

6917. Пиләк кашкәр, пилләкәш те кәвак кашкәр.

Шайкка

6918. Пәчәк пиччен пиләк пициххи.

Шакәлла выляни

6919. Ҙүле ывәтәрәм — тап тытәрәм; тепре ывәтәрәм — май ўкрә.
 6920. Ҙүле ывәтәрәм — тәп тытәрәм; тепре ывәтәрәм — лап! ўкрә.

Шалча, путранки, хәмли

6921. Ашшә түрә, амашә кукәр, ывәлә қәтра.

Шапа

6922. Алтын аркаш, алтын аркаш, талт сиктермәш кәнт-кәнт-кәнт!
 6923. Атя, матка, ырыма тәрәх яра пар.
 6924. Пирән сак айәнче үтти пур.
 6925. Сикки матка шыв тәрәх.
 6926. Симәс Сисменти квак! тесе мухтанать.
 6927. Ырымара Пакар майри макәраты.
 6928. Ырыма тәрәх Валук майри кәшкәрса чупә.

6929. Тӗп сакайенче Мартин таки ташлатать.
 6930. Тинӗс варринче качака путекӗ кӑшкӑратать.

Шарф

6931. Умӗнче те хӗре, хысӗнче те хӗре.

Шӑл

6932. Вак хӗррипе чол карта.
 6933. Икӗ кашта ҫинче шурӑ чӑхӑсем ларӗс.
 6934. Икӗ кашта чӑххӑм пур, иккӗшӗ те шап-шурӑ.
 6935. Икӗ кашта чӑххӑм пур, пурте шап-шурӑ.
 6936. Икӗ кашта шурӑ чӑх.
 6937. Икӗ кашта шур чӑх ларатарь.
 6938. Ик кашта шур чӑххӑм пур.
 6939. Икӗ каштара шурӑ чӑххӑмсем лараҫсӗ.
 6940. Картара икӗ шурӑ пӗкӗ.
 6941. Картӑ тулли шур сурӑх.
 6942. Кашта ҫинче шор чӑх ларӗ.
 6943. Кашта тулли шурӑ чӑх.
 6944. Кӑмакара вӑтӑр икӗ шур кушак, тухас тесен тухаймӗ.
 6945. Пӗр витерӗ ик кашта шор чӑх.
 6946. Пӗр йӑвара вӑтӑр икӗ шурӑ чӑх пусса ларӗ, пӗр чӗпӗ те кӑлармӗ.
 6947. Пӗр кашта шур чӑхь.
 6948. Пӗчӗк кӑна кӗлете вӑтӑр икӗ шур ҫүпсӗ.
 6949. Ҫавра кўлте шур мерчен, никам кӗрсе илеймӗ.
 6950. Хуп-хуп, хуп витерӗ шӑмӑ лаша.

Шӑл. Чӗлхе

6951. Вӑтӑрӑн авӑн ҫапаҫсӗ, пӗри кӗлте ҫавӑрса пыратарь.
 6952. Вӑтӑр пинӗн авӑн ҫапаҫсӗ, пӗри кӗлте ҫавӑрса тӑратарь.
 6953. Икӗ кашта шур чӑхӑ, хӗрлӗ автан сиксе авӑтать.
 6954. Картӑ тулли шурӑ чӑх, вӑта ҫерте хӗрлӗ автан.
 6955. Шап-шур халӑх авӑн ҫапатать, хӗрлӗ Энтри кӗлте тавӑратарь.
 6956. Шурӑ тумлисем авӑн ҫапаҫсӗ, хӗрлӗ тумли кӗлте ҫавӑратарь.
 6957. Шурӑ хурӑнлӑхра шӑпчӑк авӑтать.
 6958. Шурӑ шупӑрлӑ каччасем авӑн ҫапаҫсӗ, хӗрлӗ хыслӑ хӗр кӗлте ҫавӑратарь.

Шӑлавар

6959. Икӗ пӗсси пур, ҫуре пӗлмest, ҫынран пӗр шит те юлмасть.
 6960. Пӗр упанӑн виҫсӗ ҫӑвар.

Шӑна

6961. Вӑкӑр мар — нӑрлатать, кайӑк мар — ҫонатлӑ.
 6962. Вӗсет — ҫил мар, юрлатать — ҫын мар.

6963. Кётөр-кётөр этемсем кётү хуса тухаççé.
 6964. Орисем çўлелле, поç аяллла.
 6965. Чунё пур та — юнё çук.
 6966. Чунё пур, юнё çук, çäк турттарма халё çук.

Шана карри

6967. Саканьче пурçан тутарь çакаңса тăраты.

Шана кепçi

6968. Çўпче çинче çўпче, çўпче тăрринче шăрт.

Шаналăк

6969. Выртсан — йытă пек, тăрсан — ёне пек.
 6970. Выртсан — мулкач пек, тăрсан — тĕве пек.
 6971. Лав çинче упа пек, пўрте кёрсен кушак пек.
 6972. Пысäклатсан — алăк пек, пёчёклетсен — автан пек.
 6973. Салатсан — сала пек, пустарсан — мулкач пек.
 6974. Саркалансан — çанталăк пек, пăчăртасан — пăчă пек.
 6975. Чантарь вăрманин чўречи çок.

Шанăр

6976. Арчара пусламан катам пир пур.

Шанăр алăк хăлăп

6977. Асаттен чанк! тăнă.

Шани

6978. Аш кăрантан шыв юхать.

Шанкăрав

6979. Аякран сар лаша кёсенет.
 6980. Йёс витере äйär ахăраты.
 6981. Йёс витере йёс äйär.
 6982. Йёс витере йёс äйär кёсенет.
 6983. Йёс витере тимёр äйär кёсенет.
 6984. Йысна лаши йёс витере кёсенет.
 6985. Лутра тиек ял çўрë.
 6986. Пёчёк майра юрă юрлë, ял тавра ян ярë.
 6987. Сак айёнче сарă лаша.
 6988. Сарайра сарă лаша кёсенет.
 6989. Сарă витере сарă äйär кёсенет.
 6990. Ял-ял урлă, хир-хир урлă сар лаша кёсенсе килет.

Шӑнкӑрчӑ

6991. Хура йамӑкӑн юрри хитре.

Шӑнкӑрчӑ йӑви

6992. Шӑчӑ тӑрринче пурт ларать.

Шӑпӑр

6993. Алӑк патӗнче Ахванеҫ тӑрӗ.

6994. Алӑк умӗнче Альтук ташлать.

6995. Вӗт халӑх кӗтүй хӑвалать.

6996. Иклемӗш, куклетмӗш, Сахар ватти тухатмӑш.

6997. Каҫ пуличчен выляса ҫуретӗп те каҫ пулсан кӗтесе кӗрсе выртатӑп.

6998. Кӗр, пурт амӑш, пуртелле.

6999. Пӗчӗк Иван пилӗкне пушӑт չыхнӑ, урай тӑрӑх утать, тусан урапа пек չаврӑнать.

7000. Пӗчӗкӗ кинӗм пур, алӑкӑн-тӗpelӗн кускалать.

7001. Пуртре пукане ташлать.

7002. Ҫак пуртре мӗн усал?

7003. Ҫак пуртре пӗр синкер.

7004. Ҫак пуртре пӗр усал.

7005. Тух, тухатмӑш, тулалла, кӗр, пӗтермӗш, шалалла.

7006. Ӧн йӑкӑш, кун йӑкӑш, Энтри Пасарне кӗрех кайӑп.

7007. Урай варринче пӗтӗрсе չыхнӑскер ташлать.

7008. Хӑнисене вӗриленсе чӗнсে пустарать те хӑпарса ларать.

7009. Хӗлӗп арӑмӗ хӗл каҫаймӗ.

7010. Хӗл каҫайми хӗр парап.

7011. Хӗрех тӑрӑ пӗр кутра.

7012. Хытӑ չыхнӑ пулсан та, չапах ташлать урайӗнче.

Шӑпӑр калани

7013. Пӗр пӗчӗкӗ пимпӗлтет пӗтӗм кил-йыша хускатать.

7014. Пӗчӗкӗс (пикенеҫ) пикенек, путене пур халӑха пустарать.

7015. Пин-пин аккам, пин аккам, мӗн халӑха вӑратан?

7016. Пысӑк пусӑлӑ путене пур халӑха пустарать.

Шӑпӑр хулли

7017. Хӗлӗп арӗм хӗл каҫимас.

Шӑпӑрпа ҫүпӗ

7018. Кӗр, пӗтермӗш, шалалла; тух, тухатмӑш, тулалла.

Шӑрка

7019. Вӗт-вӗт хӑва, вӗт хӑва, вӗт хӑва тӑррӗнче вӗт кайӑк.

Шәрпәк (спичка)

7020. Алă қушак пёр пўртре выртаççе.
 7021. Пёри вилсен пурте вилет.
 7022. Пёр пўртре аллän пурнаңаççе, тула тухсан пурте çелёксене хы-
 ваççе.
 7023. Пёр пўртре утмäl пилëк ын, кунне пиллëк вилеççе.
 7024. Тăп-тăплăкка арча, арча тулли майра, пурте хेrlë калпаклă.

Шәрça

7025. Атаккин çамарти алă пус.
 7026. Ерчен-мерчен, варринче вёрен.
 7027. Ерчен ынне мерчен, варринче вёрен.
 7028. Чамäр пärçан хакë хаклă.

Шäрт

7029. Exxëm арäm — пуклак кут.
 7030. Кăвак така кेpте ларë.
 7031. Кăвак така чу ярэнë.
 7032. Сăkät-сăkät сăкланать, сăхnă çेpте татса иlet, лăpäc-лăpäc сил-
 ленет, пыйти-шäрки тăkâнать.
 7033. Тукала карчäк ту ярнать.
 7034. Ту тăpäx кăвак така чупать.
 7035. Хура йыттăн шäрт сухал.

Шäрт. Тेpен

7036. Пёри йёр тăвать, тепри хайпăтать.
 7037. Шäр-шар тăвать, ыурса кेpсе каять.
 7038. Йивалë йёр туса пырать, ашшë хайпăтса пырать.

Шäрттан

7039. Кăмакара йёпе пăру.

Шäрчäк

7040. Кăмака ынче пёр карчäк вилеп! тесе кăçkäрать.
 7041. Ут пек пуçлă, вёрен пек майракаллă, пукан пек сănlă, кашкäр
 пек тăлпуллă, кайäк пек çунатлă, кăтkă пек йёрлë.
 7042. Ут пуçлă, вёрен майракаллă, пукан сănlă, кашкäр пўллë, кайäк
 çунатлă, кăтkă йёрриллë.

Шäршă кăларни

7043. Икë кëлет хушшинче Ваçлей Иванчă кăшkäрë.
 7044. Ик ту хушшинче Пахтиер кăшkäрать.
 7045. Ик ту хушшинче пёр пăхаттир кăшkäрать.
 7046. Пукан айёнче пуп кăшkäрать.

7047. Сӑмса тавра ҫаврӑнать, алла тыттармасть.

7048. Ўкле* хысӗнче Пахтяр кӑшкӑрать.

Шӑршламалли тапак

7049. Йӗкӗр ҫала кӗрпе ярап.

Шӑтӑк

7050. Кӗтсе выртат, кӗтсе выртат, пырса кӗрсен ҫатса ярат.

Шӑтӑк чавни

7051. Манран мӗн чухлӗ илеҫҫे — эпӗ ҫавӑн чухлӗ ўссе пыратӑп.

Шӑши

7052. Йӑпӑр-япӑр Енеши, ырса ҫинчӗ пӗр канаш.

7053. Нӑхрепре касман така ҫурӗ.

7054. Пирӗн сак айӗнче хӑлхисене шӑмарса ҫурекен пур.

7055. Ҫӗр айӗнче ҫурен утӑм, пӑр айӗнче пурлӑ утӑм.

7056. Умне пытӑм — пуҫне кӑтартрӗ, аякка карӑм — хӑрине кӑтартрӗ.

Шӑши пуҫӗ

7057. Инӗтрен курӑнать, ҫывӑхран пытанать.

Шӑшипе шана

7058. Удельни* майра — кӗлет тӑрӑх, симӗс майра — шыв тӑрӑх.

Шел тутӑр

7059. Аппаҫӑм, аппаҫӑм, сан пуҫӑ ҫине качака хӑпарса ларнӑ.

7060. Чипер инке каҫанӗ ҫине качака улӑхса ларнӑ.

Шӗлепкӗ

7061. Пурт тӑрне лартӑм, ик ҫуната сартӑм.

7062. Пурт тӑррине тӑмана ларнӑ.

7063. Хӗвел ўкермес, ҫамӑр ҫутармас.

Шӗшкӗ, майӑрӗ, тӗшши

7064. Аишӗ — вак хӑва, амӑшӗ — тӑм чүлмек, ачи-пӑчи — ҫуллӑ йӑва.

7065. Аишӗ — мӑнс үхал, амӑшӗ — туй хуран, ачи-пӑчи — ҫуллӑ путек.

Шӗшлӗ

7066. Асаттенӗн хӑraph ура, вӑл та пулин кукӑр.

7067. Асаттен пурни кукӑр.

7068. Вырăс пиччен пурни кукăр.
 7069. Иртмĕш, туртмаш, йăпăрт туртмаш.
 7070. Кукăр сысна йĕр шыратать.
 7071. Курпун вырăс йĕр йĕрлет.
 7072. Курпун вырăс йĕр кăтартат.
 7073. Курпун вырăс çул кăтартать.
 7074. Курпăн вырăс çул шырат.
 7075. Курпун мăкшă çул кăтартат.
 7076. Курпун старик йĕр йĕрлет.
 7077. Курпун старик çĕр чавать.
 7078. Курпун старик çул шыратать.
 7079. Курпун сысна йĕр йĕрлет.
 7080. Курпун сысна эр эрлет.
 7081. Куçсăр сысна йĕр йĕрлет.
 7082. Макар пиччен пурни кукăр.
 7083. Патçуттин ури кукăр.
 7084. Патти пичченĕн пурни кукăр.
 7085. Пăти пиччен пурни кукăр.
 7086. Пĕр вырăс çул çинче аташса кайнă.
 7087. Пĕр курпун сăтариk йĕр йĕрлет.
 7088. Пĕр пичей пурни кукăр.
 7089. Пĕчĕк пиччен пурни кукăр.
 7090. Пĕчĕк пиччен пурни кÿклек.
 7091. Потрек пиччен порни кокăр.
 7092. Пурисĕн пурни кукăр.
 7093. Пурис пичченĕн пурни кукăр.
 7094. Пути пиччен пурни кукăр.
 7095. Ятăм ярма пусе — шанк! турĕ.

Шкул

7096. Хай пĕрех çех, пĕтĕм яла ёслăлатать.

Шултара урлă-урлă кĕпе

7097. Алтаким-Калтаким, çĕр сакăр вун çамарта.

Шулчă

7098. Утăра сар чĕпĕ çўрет.

Шупăр

7099. Вăртти-вартти Варвари, кайма-килме пĕр юлташ.
 7100. Чăнтăрлă-мăнтăрлă, сарă тĕрлĕ, çурăм урлă.

Шурăмпуç килни

7101. Алтăр урлă кăвак лаша пăхат.
 7102. Ампар урлă лаша пăхать.

7103. Йăтă вӗрмest, хулӑ хуçmaст, тӑrӑначчен тӑrӑнат.
 7104. Хусантан уккас килмесӗр тимӗр хапха уҫалмасть.
 7105. Ылттӑн хӑма ҫурӑлаты, хурт-кӑпшанкӑ тапранаты.

Шурлӑх

7106. Хӑй тип-тикӗс, тап-такӑр, пуссан — путан та каян.

Шур ҫырли

7107. Юнӗ пур та, чунӗ ҫук.

Шут

7108. Кунла аллинче шӑлт-шӑлт.

Шухӑш

7109. Ашишӗ тула тухаччен ывӑлӗ Мускава ҫитет.
 7110. Ашишӗ тула тухиччен ывӑлӗ Мускава ҫите.
 7111. Ѓиңчӗ майсам шыва кайрӗ, пурҫӑн ҫиппи тӑсӑлса ўкрӗ.
 7112. Сүтӗп-сүтӗп, сүтсе пӗтереймӗп, ҫамхалӑп-ҫамхалӑп, ҫамхаласа пӗтереймӗп.
 7113. Тӗнчере мӗн питӗ хытӑ чупать?

Шүлкеме

7114. Вӗрене вӗр улттӑ, ҫўппи-ҫаппи ҫӗр улттӑ.
 7115. Пӗр ен пӑрулӑх, тепӗр ен патшалӑх.
 7116. Пӗр ен тыналӑх, тепӗр ен патшалӑх.
 7117. Пӗр ен хуплӑх, тепӗр ен пасарлӑх.
 7118. Пӗр ен хуплӑх, тепӗр ен ҫутлӑх.
 7119. Тухри ҫинче Круня, ал лаппи ҫинче Татьяна.
 7120. Пӗр ен пасар, тепӗр ен хуп.

Шыв

7121. Ёсса илтӗм — вырӑнӗ ҫук.
 7122. Утап-утап — ѹӗрӗ пулмас, касап-касан — юнӗ тухмас.
 7123. Хура тилӗ юр айӗнче чупать.

Шыв арманӗ

7124. Ват стариk шывра лараты, сухаллиpe шыva силлет, ҫынсене тӑран-тарать.

Шыв ӑсни

7125. Мӗн чухлӗ илсен те ѹӗр юлмасть.

Шыв, вут, ңөр, сил

7126. Тёнчере тăватă япала пур: пёри кĕл чупат, пёр те ырмас, тепри кĕл ڇият, пёр те тăранмас, виççемĕш кĕл ёсет, пёр те хăммас, тăваттамĕш кĕл кĕвлет — пёр те сасси пëтмес.

Шыв кĕвенти

7127. Килĕрен пуп майри.

7128. Пёр патак ڇинче икĕ курак ларатъ.

Шыв курки

7129. Кăтьяк карчăк шыва карĕ.

7130. Пёчĕк кăна кинĕм пур, килен-каян чуптăвать.

7131. Пёчĕккес кинĕм пур, килен-каян чуптăвать.

7132. Пёчĕксеççе кинĕм пур, килен-каян чуптăвать.

7133. Чипер ڙын, килен-каян чуптăват.

7134. Шампăлтик пополам.

Шыв пусни

7135. Хир, хир, хирĕмрен, хĕрĕх юпа тăрринчен; уй, уй, уйамран, утмăл юпа тăрринчен.

Шыв сантаркăс

7136. Хăй мана чёркуçчи таран, сämси хăйĕнчен вăрäm, шăпäр-шăпäр шăпäртатса çämär çäвать хăйĕнчен.

Шыв ڇинче çýрени

7137. Каятăп-каятăп — йĕр пулмасть, касатăп-касатăп — турпас пулмасть.

Шыв ڇинчи çälтäр, уйăх çути

7138. Ёнчĕ мăйсам шыва кайрĕ, пурçан ڇиппи тăсăлса ўкрĕ.

Шыв хумхани

7139. Термит*, термит ڇики термит.

Шыв юхни

7140. Икĕ тути тĕк тăрат, хура çärхи çärхалат.

Шыва кайни

7141. Кайнă чух юрласа каять, килнĕ чух хăсса килет.

Ӧвӑс

7142. Авӑрлӑ кулач.
7143. Тӑп-тӑваткал тутина.

Ӧйӑ*

7144. Пӗчӗкиш пинемер, пин ҫапсан та вилес ҫук.

Ӧйхӑ

7145. Варли килчӗ, ярса илчӗ, вырӑн Ҫине пусса хучӗ, намӑс та, симӗс те, татах ачашланас килет.

7146. ВиҪе Ҫинче виҪӗнмес, пасарта та сутӑнмас, унтан тутлӑ япала пулмас.

7147. Кай енчен тӑмана килӗ: пӗр Ҫунатне ая сарӗ, тепӗр Ҫунатне Ҫие витӗ.

7148. Пӗвӗ те ҫук, вайӗ те ҫук — пур халӑха Ҫентерет.

7149. ПуҪ айӗнче пыллӑ Ҫӑпала.

7150. ПуҪ айӗнче пыллӑ Ҫӑпата.

7151. ПуҪ тӑрринче тӑмана ларать.

7152. Пылпа қулач парсан та улӑштармастӑп, хамӑнах тутлӑ.

7153. Пылпа Ҫурان мӗн тутлӑ?

7154. Савни килчӗ те ирӗкӗрех тӗксе ўкерчӗ.

7155. Старики карчӑккине ларнӑ Ҫӗртек пусахлать.

7156. Ҫак пуртрӗ мӗн тутлӑ?

7157. Ҫӗрле мӗн нумай?

7158. Хыҫалтан та туртать, малтан та туртать.

Ӧлтӑм үкӗ

7159. Ҫутӑскер, сарӑмскер, пор Ҫина йортмалласкер.

Ӧрап

7160. Ик эрнерен Ҫуралать, сакӑр эрне сӑпкара выртать, Ҫирӗм пилӗк эрне кипке ёшӗнче Ҫывӑрать, тӑватӑ эрне ўсет, икӗ эрне савӑнать, икӗ эрне самӑрлать, икӗ эрне саралать, Ҫулталӑкра Ҫавӑнать.

7161. Кӑҫал кӑларса яратӑп та тепӗр Ҫул пуҫтаратӑп.

7162. Юмах ярап, юптарап, ана Ҫине саптарап, вун уйӑхран выртарап.

Ӧрап калчи

7163. Инкерлӗ-синкерлӗ, Ҫулталӑкӑр тапранмӗ.

7164. Исенетӗ, юсанатӗ, Ҫулталӑкӑр тапранмастӗ.

7165. Исенет те писенет, Ҫулталӑкӑр тапранмаст.

7166. Исӗлӗп те кисӗлӗп, Ҫулталӑкӑр тапранмӑп.

7167. Симӗс кайӑк — пуҫана.

7168. Так-так такана, симӗс кайӑк — пуҫана.

7169. Хирте тӗрленӗ сӑхман выртать.

Ыраш пусси

7170. Тинёс мар, пёлёт мар — хумханать.

Ыраш хамале

7171. Пёлёт қинче мён чухлө қалтэр, չёр қинче չаван чухлө шаттак.

7172. Сарә хырән ѿшә хәвәл.

7173. Уйра уйран չўпчи ларатъ.

7174. Хөл-хөл кайәк (хөл кайәк),

Хөл хөллесе ларсар-и,

Ылттан чёкеş չамарти

Вырәнне ларса юлар-и.

7175. Шурә хырән ѿшә хәвәл.

Ыраш, хура тул, пәрça

7176. Вәрәм майах йыснам пур,

Шур туттэрлә инкем пур,

Чап-чамәркка тәхлач пур.

«Э» сас палли

7177. Кукәр карчәк чөлхе кәларса витлет.

Элек

7178. Тикёт мар — չынна варалать.

Электричество

7179. Вөрен вөççен вир пәтти пёçерәп.

7180. Кашта урлә кантра картэм, кашта вөçне енчәк չакрэм, енчәк աшне ылттан ятам.

7181. Пүртре չута қалтэр пур.

7182. Ծунатъ-չунатъ — չунса пётеймест.

Эпә չирәм тәваттәра, атте хөрөх саккарта

7183. Атте вәтәр иккәре чухне эпә саккартаччә. Халь атте манран икә хут асләрах. Эпә халь мицере? Ман атте мицере?

Эрех

7184. Кулава култарать, симәсси сиктерет.

7185. Куллин култарчә, симәс сиктерчә.

7186. Пёчәк пичче пите хөретет.

7187. Серти Макси квакчи.

Эрех єңе չын

7188. Урам тәрәх шаши сулланса չўрет.

Эрех курки

7189. Чӑлт мӑкӑлт.

Эрешмен карти

- 7190. Атӑл урлӑ хӗлӗх карӑп.
- 7191. Катаран пӑхсан катам пир, патӗнчен пӑхсан тӑла пир.
- 7192. Катаран пӑхсан — катан пир, патӗнчен пӑхсан — шӑла пир.
- 7193. Кӑмака айӗнче кӑвак шерепе.
- 7194. Мачча չомӗнче алӑпа туман ала пор.
- 7195. Пирӗн пуртре кӗтесре алӑпа туман ала չакӑнса тӑраты.
- 7196. Пурт кӗтессинче хӗлӗх ала չакӑнса тӑраты.
- 7197. Тӗп сакайӗнче пурҫӑн тутӑр չакӑнса тӑраты.
- 7198. Урам урлӑ вӗрен картам.

Эрие

- 7199. Асанныен չичӗ тутӑр: ултӑшӗ шурӑ тутӑр, չиччӗмӗш хӗрлӗ тутӑр.
- 7200. Пӗр арамӑн չичӗ ывӑл, չиччӗшӗ те пӗр չулта, չиччӗшӗ те тӗрлӗ ятлӑ.
- 7201. Пӗр ампарӑн չичӗ алӑк.
- 7202. Пӗр арчара չичӗ кӗпе: ултӑшӗ улача кӗпе, չиччӗмӗш пурҫӑн кӗпе.
- 7203. Пӗр йӑвара չичӗ չӑмарта.
- 7204. Пӗр йӑвара չич չӑмарта: ултӑшӗ шурӑ, չиччӗмӗшӗ чӑпар.
- 7205. Пӗр каштара չичӗ автан.
- 7206. Пӗр չатма չинче չичӗ икерчӗ.
- 7207. Пилӗк тӑвандӑн пӗр йӑмӑк.
- 7208. Ҫинук инкен չичӗ хӗр, кашни кун пӗр хӗрӗ хӑнана килсе չý-рет.
- 7209. Ҫичӗ листаллӑ кӗнекен ултӑшӗ ахаль листа, չиччӗмӗшӗ ылтӑн листа.
- 7210. Ҫичӗ пӗртӑван չула тухать; չиччӗш те пӗр үсем, ячӗсем уйрӑм.
- 7211. Ҫичӗ пӗртӑван չула тухнӑ, չиччӗшӗ те пӗр չулта, ячӗсем ёрасна.
- 7212. Ҫичӗ пикен չичӗ ят, չиччӗшне пӗр хушамат.
- 7213. Ҫичӗ չилленчӗк — пӗр силленчӗк.
- 7214. Ҫичӗ тӑвандӑн пӗр йӑмӑк.
- 7215. Ҫичӗ тӑвандӑн пӗрин хысӑн тӗпри хӑвалаççӗ.
- 7216. Ҫичӗ тӑвандӑн пӗрин хысӑн тӗпри хӑвалаççӗ.
- 7217. Ҫичӗ хунав пӗр тӗпрен.
- 7218. Улайӑн ултӑ улма, չиччӗмӗшӗ хӗрлӗ улма.

Эсӗ хӑв

7219. Аҫӑн ывӑлӗ сана тӑвандӑн мар. Кам вӑл?

Этем

7220. Хӑй пӗр пӗрев, тӑвандӑн йўплӗ, йўпписайран пилӗкшер турагатлӑ.

Әтем мәлки

7221. Аң тивёр мана, ўқетеп.

Әтемми лашине шырама, лаши сухине шырама, çуни каска турттарма кайни

7222. — Аңта каян, икे ура?

— Тәватә урана шырама!

— Аңта каян, тәватә ура?

— Ултә урана шырама!

— Аңта каян, ултә ура?

— Сакар ури выртнә упана тәратма.

Әтем пүй-сийе

7223. Икә тап-тап, пәр ням-ням, пәр нәш-нәш, икә йәл-йәл, икә ап-ап.

7224. Икә турчәка, икә турчәка қинче пичеке, пичеке құмәнчеке икә көрепле, икә көрепле тәрринчеке пәр чүлмек, қав құлмекен қиче шатқа.

7225. Икә юпа юнашар, юпасем қинче пичеке, пичеке қинче қаван, қаван қинче хыт хура.

7226. Икә юпа, юпа қинче пичке, пичке қинче ик көвенте, көвенте қинче арбуз, арбуз қинче вәрман.

7227. Ирпе тәват уран, қәнтәрла ик уран, қаңпа вицә уран.

7228. Пәри каласть, иккән итлеңш, иккән пәхса тәраңш.

7229. Пәр йывәча касса ярән та тәратаймән.

7230. Пушәт, пушәт қинче сүрәх, сүрәх қинче кантәр, кантәр қинче амам, амам қинче нәш-нәш, нәш-нәш қинче сүллә сәрт, икә енче қутә күлә.

7231. Сенкә, сенкә қинче пилеш, пилеш қинче такана, такана қинче икә көрепле, икә көрепле қинче ням-ням, ням-ням қинче ләр-ләр, ләр-ләр қинче икә қутә күлә, икә күлә қинче қут уй, қут уй қинче вәтә вәрман.

7232. Җак тәнчере кам вайлә?

7233. Тап-тап, тап-тап қинче паш-паш, паш-паш қинче хуп-хуп, хуп-хуп қинче кап-кап, кап-кап қинче йәл-йәл, йәл-йәл қинче мәш-мәш, мәш-мәш қинче тәк-тәк, тәк-тәк қинче қам-қам.

7234. Тәхәр уйәх тәрмәре лараты, қиче уйәх җаканса тәраты, кайран ирекре қүрет.

Әтем утни

7235. Ирпе тәватә орапа, қәнтәрла ик орапа, қаңпа виц орапа.

Юлан ут

7236. Икә пүсля, ултә ураллә, тәватә күсля.

7237. Икә пүс, ултә ура, пәр хүре.

7238. Ултә ураллә, пәр хүреллә, икә пүслә.

Юман

7239. Менкә ту қинче пин қулхи упа.

Юпа

7240. Карта тӑрӑх куньки чупӗ.
 7241. Карчӑк-карчӑк карчамас ёсмес-Ҫимес, шарламас, шав та ҫүлелле пӑхса каçӑрӑлса тӑрат.
 7242. Ури çук, алли çук, күсӗ çук, хӑй çул кӑтартать.

Юр

7243. Алла туман шур Ҫитти Ҫер питне витсе хучӗ.
 7244. Арчи кивӗ, хуппи Ҫене.
 7245. Асанне шупӑрӗ пӗтӗм Ҫере хупларӗ.
 7246. Аслӑ Ҫер Ҫине мамӑк түшк Ҫарӑнӗ.
 7247. Аҫталла пӑхатӑн, унта шурӑ, ниҫта та хура вырӑн Ҫук.
 7248. Вӑхӑтӑн-вӑхӑтӑн тӗнчене шур шӑналӑк витсе хуратть.
 7249. Вӑхӑтӑн-вӑхӑтӑн тӗнчене шур шӑналӑк витсе хуратть.
 7250. Вӑхӑтӑн-вӑхӑтӑн хура Ҫер Ҫине шурӑ Ҫашма Ҫарӑнатть.
 7251. Вӑхӑтран вӑхӑта шур шӑнасем вӗсӗсӗ.
 7252. Вӗсет — чӗнмest, выртать — чӗнмest, вилет — кӗрлет, Ҫарна пӗлмest.
 7253. Ёлӗк вӑл шывран Ҫуралnаччӗ, халь хӑй шыв Ҫуратать.
 7254. Карта тӑрӑх канти чупатть.
 7255. Кӗр килет, Ҫур каять.
 7256. Мамӑк юркӑн тупрӑм: хут-хут сӑртарнӑ пулсан та хӑй сип-сивӗ.
 7257. Пурт Ҫумӗнче шурӑ Ҫурӑх выртат.
 7258. Пурт хысӗнче күпнӗ Ҫурӑх выртат.
 7259. Пурт хысӗнче шур тына каймас тесе мухтанатть, хӗвел хӗртse пӑхсанах наччас кайса Ҫухалат.
 7260. Ҫуллен-Ҫулах шур түшк.
 7261. Тулта купа, пуртре шыв.
 7262. Тулта тӑв, пуртре шыв.
 7263. Тулта ту пек тӑратть, пуртре кӗрсен шыв пулать.
 7264. Тусем Ҫине, хирсем Ҫине Ҫарса хунӑ шур түшк.
 7265. Укушка умӗнче шур упа выртат.
 7266. Упӑшкам пуcӗ ҫапӑш-ҫапӑш.
 7267. Ушкӑн-ушкӑн Ҫуян чупат.
 7268. Хӗлӗп хӗрӗ ларма килет, шур Ҫашмине илсе килет.
 7269. Хӗл Ҫаҫа выртре-выртре те Ҫур Ҫитсен тӑрса чупрӗ.
 7270. Хӗлле ӓшалат, Ҫуркунне шӑранат, Ҫулла вилет, кӗркунне чӗрлеть.
 7271. Хирте, үйра шурӑ Ҫи витти выртат.
 7272. Хура вӑрман Ҫине мамӑк минтер сартӑм.
 7273. Хура Ҫашма Ҫине шур Ҫашма.
 7274. Хура Ҫер Ҫине шурӑ мамӑк витӗнет.
 7275. Хура Ҫере шур пӗркенчӗк витнӗ.
 7276. Шур ашалӑк тупрӑм, хура Ҫер Ҫине сартӑм.
 7277. Ылтӑн хыпар Ҫилсессӗн кӗмӗл сарӑм тапранат.
 7278. Эпӗ тусан пек вӗтӗ, Ҫапах Ҫере хуплатӑп; эп шывран Ҫуралn, шыва та хамах Ҫуратап; мамӑкла үйра выртатӑп, сахӑрла хӗвел Ҫутинчӗ йӑлтӑртататӑп.

Юр ирәлни

7279. Тирә выртать, тарә юхать.

Юр йайлтаркки

7280. Вуңми тенки вүң выртать, илме тәрсан չук пулать.

7281. Йәли-йәли йайлми чечек, ире-каса пәлми чечек.

7282. Куңпа курән та алпа тытаймән.

7283. Мамәк түшек қинче ёнчә пәрчи выртә.

7284. Мами тенки — ик тенкә, пүстарса та қитереймән.

7285. Пәчәк-пәчәк қараңзи ўкрә-ўкрә — չухалчә; уйәх курчә, хәвел илчә.

7286. Хывәх јашенче ёнчә пәрчә.

Юр кайни

7287. Вөңнә чух та шарламасть, ларнә чух та шарламасть, вилсе չәрсө кайсан мәкәре пүсдаты.

7288. Шурә вәкәрә тәрса кайрә, хура ёни выртса юлчә.

7289. Шурә упи тәрса каять, хура упи выртса юлать.

Юр ларни

7290. Шурә шәналәк тәртсе қалартам, анкартине тухса сартам.

Юр сивә чухне йайлтарратса выртни

7291. Мамәк түшек қинче ёнчә пәрчи выртә.

Юр, չәр

7292. Җүпчи кивә, хупайлчи չәнә.

7293. Шурә ёне тәрса кайрә, хура ёне выртса юлчә.

7294. Шурә ёни выртас тет, хура ёни каяс тет.

Юр, չумәр

7295. Сивә килсен — вәссе анаты, јаша килсен — юхса анаты.

7296. Хәлле вәссе չүрет, չулла йөрсө չүрет.

Юр չуни

7297. Асаннен түшекки չуралчә, пур тәнчене тәк тулчә.

7298. Ват асаннен ҹанһа аллаты.

7299. Ватә асаннен пур, мәнпур таләр тенкине уя тухса сапрә.

7300. Вәрман урлә инкисем таләр тенки сапаңә.

7301. Кәсән ҹын шыва анаты, тенки тәкәнса пыраты.

7302. Кәсән ҹын шыва каять, тенки-шарми тәкәнса юлать.

7303. Урасәр, аләсәр кәпер хыват.

7304. Шăтăрнак витĕр юс чупать.
 7305. Шур кĕççe çине шур тăмана килсе ларĕ.

Юр тултарса кайни

7306. Пўрт хыçĕнче кўпĕннĕ сурăх выртат.

Юрă

7307. Шыв мар — юхать, тимĕр мар — шăранать.

Юс

7308. Инçетрен курăнатать, çывăхран пыташать.
 7309. Пĕчĕкçĕ пикли*, хўри вĕçĕ туйăкли**.

Юхан шыв

7310. Алăсăр-урасăр анаталла çул хыватать.
 7311. Амăшĕ пăрушне ёмет.
 7312. Анаталла Аниssa чупĕ, ашшĕ-амăшĕ выртса юлĕ.
 7313. Асатте çулĕ — кăвак çул, çуран утса тухас çук.
 7314. Вар тăрăх Варуçчи чупать.
 7315. Вăкăр мар — чупать, вăрман мар — шавлатъ.
 7316. Вăрăм кăвак лашана нимле тытса чарма çук.
 7317. Вăрăм çултан вăй килет, ир килет те каç килет.
 7318. Вëçрен чупать, канса курмасть.
 7319. Икĕ турута хушшипе тур лаша чупать.
 7320. Икĕ турути тĕк тăратать, лаши ёрĕхсе пыратать.
 7321. Икĕ хутлăх хушшипе аçтаха чупать.
 7322. Кăвак лаша айлăмалла çул тытать.
 7323. Кăвак лаша ярт-ярт! икĕ турути шарт-шарт!
 7324. Кăвак ут юртать, икĕ турути юлать.
 7325. Коккăрлă-маккăрлă, çирĕм саккăрлă, чопат та чопат, чопса ча-
рăнmas, вëçne тохса т(а) полmas.
 7326. Ку енче те пĕр явлăк, леш енче те пĕр явлăк, вăта çёрне пăхса-
сăн — вăта çёрте шел явлăк.
 7327. Кунён-çёрэн юрă юрлатать, ёна никам та чараймасть.
 7328. Лashi ёрĕхсе чупать, хўри вĕçĕ курăнmas.
 7329. Пĕвĕ те пур, сăнĕ те пур, тытма тăрсан — нимĕн те çук.
 7330. Çавăтmasăр çул тупать, йăлăнmasăр йыш тупать.
 7331. Çак çëр çинче пĕр кукăр, унтан кукăр ним те çук.
 7332. Çак тĕнчере мĕн çывăрмасть?
 7333. Çёрэн-кунён çёлен шăвать.
 7334. Çёрэн-кунён çёлен шăвать, çёрэн-кунён шăхăратать.
 7335. Çутлăх çулĕ тап-такăр, çуран утма çук ахăр.
 7336. Тапăртатса тăран ут анаталла çул хывĕ, анат вëçne çитсессĕн ут
кĕтүпе пĕрлешĕ.
 7337. Тусем, сăртсем хушшипе тур ут чупать сиккипе.

7338. Уйсем урлă, хирсем урлă улах ларма хĕр чупать.
 7339. Утăп — ура вырăнĕ пулмĕ, касăп — турпас пулмĕ.
 7340. Хĕлле չывратъ, չулла шавлатъ.
 7341. Чĕлпĕрсĕрех чупать, չилсĕрех янратъ.
 7342. Чулман мар — чупать, юхха мар — юхать.
 7343. Чупан чупать — чуптăр-ха, чупан չулĕ вĕçĕнче тăван йышне тупĕ-ха.
 7344. Шаккап-шаккап — сасă пулмасть, утап-утап — йĕр пулмасть.
 7345. Юхать-юхать — юхса пĕтеймест, чупать-чупать — чупса չитей-мест.

Юхан шыв, չыран, хăмаш

7346. Виçĕ пĕртăван пур. Пĕри калать: «Чупас», — тет; тепри калать: «Выртас», — тет; виççĕмĕш калать: «Сулланса ларас», — тет.
 7347. Выртан выртать, тăран тăратъ, юххин юхать — таçта васкатъ.
 7348. Пĕри чупать, тепри выртать, виççĕмĕш пусçапать.
 7349. Пĕри чупса çýреме юратать, тепри канса выртма юратать, виç-çĕмĕш хумханса ларма юратать.

Юхан шыв, чул, хăмаш

7350. Пĕри калать: «Каяр», — тет; тепри калать: «Юлар», — тет; виç-çĕмĕш калать: «Ара, — тет, — апла та, капла та юрĕ», — тет.

Юхан шывна չырансем

7351. Ик енче Иккаssi хĕрĕ, вăта çерте Вăрăмпуç хĕрĕ.
 7352. Икĕ вăрăм тиаккăн пăхса выртăççĕ, хушшинче ют хĕр.
 7353. Икĕ килĕнтеш юнашар выртăççĕ, хушшинче ют хĕр.
 7354. Икĕ тăван юлаççĕ, çичĕ ючĕ килне васкатъ.
 7355. Икĕ тути тĕк тăратъ, хура çärхи çärхалатъ.
 7356. Лashi туртать, çуни шумастъ.
 7357. Тур лаша юртса пыратъ, тути тăрса юлатъ.
 7358. Юпах тиха юртса каять, туртисем выртса юлаççĕ.
 7359. Юхин хĕр юхтарĕ, çеклеттер хĕр çаклатĕ.
 7360. Юхха хĕрĕ юхса каять, ашиç-амăшĕ тăрса юлатъ.

Ямшăк

7361. Кам патшана кутăн ларатъ?

Янах

7362. Ирпе шакла, каçпа мăкла.
 7363. Яланах вылять, ватăлма пĕлмest.

Янах, сăмса, çамка, çүç, пыйтă

7364. Аял ту, аял турان вăта ту, вăта туран çўлĕ ту, çўлĕ туран вак хăва, вак хăвара вак кайăк.

Ясмӑк

7365. Ипчӑк лапчӑк, епеҫ* лапчӑк.
 7366. Ипчӑк лапчӑк, пашалу лапчӑк.
 7367. Пӗр сӑпкара ик ача.
 7368. Пӗр такмакра икӗ չýхý.
 7369. Пӗр хутаçра икӗ пашалу.

Ят

7370. Аллӑм ҫинче йӗс тўме, ниcta үкce ҫухалмасть.
 7371. Сана та ҫыпӑçnă, мана та ҫыпӑçnă, турра та ҫыпӑçnă, тӗнчене te ҫыпӑçnă.
 7372. Шывра путмасть, вутра ҫунмасть, ҫерте ҫөрмест.

Яшкa вӗрени

7373. Ёнтен пичче сиксе ташлат.

Яшкa пӗçерекен хуранна вутӑ ҫуламӗ

7374. Хура йытти çакӑнса тӑрать, хӗрлӗ йытти вӗрсе тӑрать.

Яшкана тӑвар яни

7375. Атӑл варрине ахах ятӑм.
 7376. Атӑл тӗпне чул ятӑм.
 7377. Пӗр ват куписа* хӗрӗх ҫерчи тӑрӑннӑ.
 7378. Чӑл-чӑл шыва ятӑм — путмарӗ.

Яшкана салма яни

7379. Пӗр вакка хӗрӗх ҫерчи тӑрӑннӑ.

Яшкана ҫу яни

7380. Шӗвикӑм, шӗвикӑм, шыва ятӑм — путмарӗ.

Яшлӑхпа ватлӑх

7381. Илес тенине сутӑн илеммӗн, сутас тенине тарам сутаймӑн.

АНЛАНТАРУСЕМ ТУПМАЛЛИ ЮМАХСЕМ

Җава

3839. Васильев П. Чăваш юррисем, халапсем... — Хусан: Центрти типографи, 1909. — 2 с.

3840. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри икĕ класлă шкултă (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 679 с.

3841. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3842. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3843. 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йĕркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

3844. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 97 с. 47 №.

3845. 1910—1911 çулсенче Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 134 с.

3846. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3847. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3848. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 3 с.

3849. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Җавранка кĕлентĕр

3850. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л. (об.).

Җавра сил

3851. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.

3852. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3853. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3854. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3855. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3856. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3857. 1904 ҫулта Н.В. Никольский патне Чӗмпӗр кӗпӗрни Пӑва уесӗнчи (хальхи ТР Пӑва р-нӗ) Сӗнӗ Чукалтан В. Никифоров ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 254 с.
3858. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3859. Г.Т. Тимофеев 1899—1901 ҫулсенче Чӗмпӗр кӗпӗрни Пӑва уесӗнчи (хальхи ТР Пӑва р-нӗ) Элшел таврашӗнче пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 708 с.; 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.; 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Пӑва уесӗнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пӑва р-нӗ) П. Иванов учитель ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л.; Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 11 с.
3860. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3861. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3862. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3863. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3864. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3865. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3866. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3867. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3868. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
3869. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.

Ҫамка

3870. Патмар Э.И. Хӗр, арӑм. — Шупашкар: «Чӑваш ен» издательство полиграфи комплексӗ. 2013. — 248 с.
3871. Патмар Э.И. Хӗр, арӑм. — Шупашкар: «Чӑваш ен» издательство полиграфи комплексӗ. 2013. — 248 с.

3872. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 285 с.

3873. Ваттисен сăмахĕсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 197 с.

Çанăсăр йĕлĕн

3874. Егоров Н.И. ПР Давлекан р-чи Чуйăнччăра çырса илнĕ. — Килти архив. *Йĕлĕн* — сукнаран çĕлетнĕ çýхе тумтир. *Калтăр* — хытă, вайлă, анчах та янăравсăр сасса евĕрлени.

Çап йывăçси

3875. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 53 с. Вар.: *И пăльтаки, пăльтаки!* Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 10 т. 113 с.

3876. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 51 с.

3877. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 296 с.

3878. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 17 с. Вар.: *Пĕр пүç çăка, тенĕр пүç юман, варринче вăкăр.* Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 17 с.

3879. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л. (об.).

3880. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3881. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 349 с.

3882. 1926—1928 çулсенче К.В. Элле Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656. К.В. Элле пухнă карточкăсем.

Çаран

3883. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. *Исен* — паллă мар глагол, тупмалли юмахра тĕл пулать. «*Писенет*» сăмах тутар, казах (чĕлхисенчи) бîзän «украшаться» сăмахĕнчен. Вар.: *Исенет, писенет, çултăлăксăр тапранмасть.* Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 146 с.

3884. 2002 çулта ТР Çĕпрел р-чи Хулаçырминче 1935 ç.ç. К.И. Семенновăран Е.В. Ермилова çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. Архива кĕрекен материалсене шуга илекен 13-мĕш кĕнеке. 6631. 2002 çулхи «Атăлçи федераллă округăн чăвашĕсем» проектпа ирттернĕ экспедицин аудиокассета çине çырса илнĕ фольклор материалĕсем.

Çapa çuna

3885. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесĕн Пăрăнтăк вулăсĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) С. Петров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л. (об.); Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 88 с.; Н.В. Никольский патне 1904 çулта Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 253 с.; Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 32 с. 8 №. Вар.: *Акар ийттäm аиша пыратъ, аякки витĕр хĕвел пăхать.* Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 93 с. З №; Вар.: *Акар ийтти аиса пырат, аякки витĕр хĕвел пăхат.* Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. л. 66 (об.).

3886. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 97 с.

3887. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 99 с.

3888. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 181 с.

3889. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 400 с.

3890. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 201 с.

3891. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 210 с.

3892. 1906 çулта Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 16 л.

3893. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 963 с.

Çapăk

3894. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 32 с. 9 №.

3895. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 402 с.

3896. Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесĕнчи Пăрăнтăк вулăсĕнчи Таккавартан И. Григорьев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 177. 334 с.

3897. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 200 с.

3898. 1910—1911 çулсенче Элĕкри икĕ класлă шкулта (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 373 с.

3899. Иван Мучи. Алçыру. Сутмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. В. 1853. 9907. 59 л.; Ваттисен сামахëсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатëрленë. Шупашкар, 1960. 262 с.
3900. Чаваш фольклор. И.С. Тукташ хатëрленë. Шупашкар, 1949. 160 с.
3901. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахëсен кëнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 293 с.
3902. 1906 çулта Чёмпёр кëпёргинин Пäва уесëнчи (хальхи вাখäтра Улатäр р-не кëрет) Кивë Эйпесе пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 14 л. Вар.: *Xäi чипер, хëр мар, хўри [пур] — шäши мар.* Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Самар кëпёргинчи Микушкелэнчен (хальхи Самар обласён Исакlä р-нë) Алексей Федорович ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л. Вар.: *Xäi чипер хëр пек; хўри пур — шäши мар.* 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кëпёргинин Пäва уесëнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л.
3903. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахëсен кëнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 348 с.
3904. 1907 çулта В.Н. Орлов Элëкри (хальхи ЧР Элëк р-нëн центрë) икë класлä шкулта пухнä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 176 с.
3905. Ваттисен сামахëсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатëрленë. Шупашкар, 1960. 262 с.
3906. Ваттисем çапла калаççë. Ваттисен сামахëсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатëрленë. Шупашкар, 1950. 54 с. Вар.: *Чипер me — хëр мар, хўри пур та — шäши мар.* В. Ендеров 1976 çулта Чаваш АССРен Йëпрес р-чи Хумри Ишекре çырса илнë тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 511. 9 с.
3907. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Хусан, 1853. 17 с.

Çatan

3908. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кëпёргинин Пäва уесëнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л.; И.С. Тукташ 1936—1940 çулсенче пичете хатëрленë ваттисен сামахëсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 120. 10 с.
3909. 1910—1911 çулсенче Элëкри (хальхи ЧР Элëк р-нëн центрë) икë класлä шкулта пухнä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 29 с.
3910. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çенë Аксуран çырса янä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 431 с.
3911. Г.И. Комиссаровän (Вантерëн) килти архивëнчен 1967 çулта чаваш халäх поэчë П.П. Хусанкай илсе килнë фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. 9-мëш йышану кëнеки. 3572.
3912. 1910—1911 çулсенче Элëкри (хальхи ЧР Элëк р-нëн центрë) икë класлä шкулта пухнä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 22 с.
3913. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахëсен кëнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 67 с.

Ҫатан авни

3914. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 36 с., 94 с. *Икӗрчӗк* — искривление, извилина. Тупмалли юмахра Ҫеҫ тӗл пулать.

3915. 1969—1980 ҫулсенче Е.С. Сидорова тӗрлӗ ҫерте ҫырса илнӗ фольклор материалӗсем. — Килти архив.

Ҫатан карта

3916. Хальхи ЧР Элӗк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне 1903—1905 ҫулсенче ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончӗ. I. 154. 372 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫўлти Кинчертӗ ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3917. 1912 ҫулта Н.В. Никольский патне Хусан кӗпӗрнин Етӗрне уесенчи (халӗ ЧР Красноармейски р-нӗ) Мӑн Шетмӗрен К. Макаров ҫырса янӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 419 с.

3918. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 94 с., 36 с.

3919. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫўлти Кинчертӗ ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫатма

3920. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 201 с.; 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Чӗмпӗр кӗпӗрнин Пӑва уесенчи Раккасинчен (хальхи ТР Пӑва р-нӗ) П. Иванов учитель ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л.

3921. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 201 с.

3922. 1936—1937 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Ҫӗмӗрле р-чи Юманай шкулӗнче вӗренекенсем «Чӑваш коммуни» хаҫата ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 253 л.

3923. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 56 с.

3924. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 187 с.

3925. Н.И. Ашмарин патне 1900 ҫулта Чӗмпӗр кӗпӗрнин Пӑва уесенчи Раккасинчен (хальхи ТР Пӑва р-нӗ) П. Иванов учитель ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л.

3926. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫўлти Кинчертӗ ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3927. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫўлти Кинчертӗ ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3928. К.В. Элле 1926—1928 ҫулсенче Шупашкарти педтехникумра вӗренекенсемпе пухнӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656. К.В. Элле пухнӑ карточкӑсем.

3929. Ёпху кӗпӗрнин Пелепей уесенчи Ҫӗнӗ Хурамал ялӗнчен К. Андреев 1906 ҫулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л.

3930. Н.Я. Золотов 1920—1923 қулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 49 с.

3931. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3932. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3933. 1910—1911 қулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 420 с. *Ялтан* — ял ячĕ, выр. Елтан.

Çатма аврипе çатма

3934. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çатма çинче икерчĕ пĕçерни

3935. Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăттра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпецре 1906 қулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 16 л.

Çатма çинчи услам çу

3936. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 242 с. *Шурна* — тупмалли юмахри паллă мар сăмах.

Çатма çулани

3937. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 201 с.

3938. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çатмана çу сĕрни

3939. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çатмана çатма аври

3940. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çатмана çатмараси

3941. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çатмараси, çатма

3942. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çăвар

3943. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 196 с.
3944. Патмар Э.И. Хĕр, арам. — Шупашкар: «Чăваш ен» издаельство полиграфи комплексĕ, 2013. — 249 с.
3945. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
3946. Патмар Э.И. Хĕр, арам. — Шупашкар: «Чăваш ен» издаельство полиграфи комплексĕ, 2013. — 249 с.
3947. Патмар Э.И. Хĕр, арам. — Шупашкар: «Чăваш ен» издаельство полиграфи комплексĕ, 2013. — 249 с.
3948. Патмар Э.И. «Хĕр, арам». — Шупашкар: «Чăваш ен» издаельство полиграфи комплексĕ, 2013. — 249 с.
3949. 1905 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ЧР Шамăршă р-нĕ) Çенĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ ЁА. I. 147. 355 с.

Çăвар, сăмса, куç, куç харши

3950. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çăвар, мăйăх

3951. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çăвар, шăл, чĕлхе

3952. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: тупсамĕ — *anat çини*.

Çăварлăх

3953. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çăвартан сурчăк сирпĕнни

3954. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çăвăнкăç (рукомойник)

3955. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
3956. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çăка

3957. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 46 с. 200 №.

3958. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 6 с.
3959. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 70 с.

Çäkär

3960. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
3961. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
3962. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
3963. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
3964. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
3965. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педагогикумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
3966. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
3967. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
3968. Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сĕве тăршшĕнчи чăвашсем). Этнографи очеркĕсемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 278 с.
3969. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л. (об.).
3970. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 423 с.
3971. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
3972. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çäkär çини

3973. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 139 с.
3974. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 158 с.; Чёмпёр кĕпĕрнинчи Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 16 л. (об.).
3975. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 159 с. *Вăтти* — вутти, вутă, выр. «дрова»; здесь: результат измельчения хлеба зубами; *пăтрак вăтти* — вместо *пăтрак пăтти*, т.е. недоваренная сырая каша. Разумеется кал.

Çäkär тĕпренчĕкĕ

3976. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (халъхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.).

Çäkär унани

3977. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 55 с.

3978. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3979. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

3980. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 285 с.

3981. Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 269 с.

Çäkär унаса чашăка хуни

3982. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çäkär чĕресе

3983. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3984. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çäl валашки

3985. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. А.А. Овчинникова кала-са панă. — Килти архив.

Çäl, пусă

3986. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çäl, пусă, тараса

3987. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (халъхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л. (об.).

Çälä кăралĕсем, пир тĕртни

3988. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Çälä — бортъ, улей.

Ҫалкуç

3989. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тेरлө вырәнта пухнä тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 122 с.

3990. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 122 с.

3991. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 122 с.

3992. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 122 с.

Ҫалтär

3993. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3994. 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л. *Интĕк* — паллă мар сăмах.

3995. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 5 с.

3996. 1904 ҫулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 3 с.; 1905 ҫулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ЧР Шамăршă р-нĕ) Сĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 359 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

3997. 1906 ҫулта Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 14 л.

3998. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 107 с.

3999. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 30 с. Тупсамне юна ҫăлтăр тесе палăртнă.

4000. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 30 с.

4001. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 30 с. *Пуç тăрлă* — пуçхĕрлĕ.

4002. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 158 с.

4003. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4004. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4005. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Тимĕр юна* — ҫăлтăр (Полярная звезда).

4006. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4007. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Ылттăн алкаран тум тумлат, тумламĕ çере çитеймес.* Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çлтр, уйх, плт

4008. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çлтр ўкни

4009. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çлтрл плт

4010. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çлтрл тпе

4011. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев трл вырнта пухн тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

4012. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев трл вырнта пухн тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

4013. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев трл вырнта пухн тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 82 с.

4014. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев трл вырнта пухн тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 83 с.

4015. Ашмарин Н.И. Чăваш смахсен кнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 114 с.

4016. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев трл вырнта пухн тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

4017. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев трл вырнта пухн тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 83 с.

4018. Ашмарин Н.И. Чăваш смахсен кнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 201 с.

4019. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев трл вырнта пухн тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 83 с.

4020. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев трл вырнта пухн тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 82 с.

4021. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев трл вырнта пухн тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 82 с.

4022. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев трл вырнта пухн тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 82 с.

4023. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев трл вырнта пухн тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 85 с.

4024. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев трл вырнта пухн тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 85 с.

4025. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тेरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4026. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4027. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4028. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4029. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4030. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4031. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4032. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 239 с. Тутар чĕлхинчен кĕнĕ тупмалли юмах. Тутарсен тупмалли юмахĕн тупсамĕ — çулталăк: вун икĕ уйăх.
4033. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4034. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 289 с.
4035. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4036. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с. Вар.: *Пурт тăрринче çаптаркка кĕне выртать*. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 56 с.
4037. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 178 с. *Пурт түпинче пăхăр улача** кĕне выртат. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 178 с. *Пăхăр улача* — кăвак çип нумай, хĕрлë, сарă, шурă, сенкер (*различных цветов*). Вар.: *Пурт тăрринче улача кĕне*. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4038. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 12 т. 56 с.
4039. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4040. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4041. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4042. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4043. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 85 с.
4044. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
4045. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.

4046. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 192 с.
4047. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 82 с. *Тĕрлĕ* — тĕрĕллĕ. *Çитти* — çи витти.
4048. 2014 çулта ТР Нурлат р-чи Якаелĕнче 2004 ç.ç. Т.Ю. Федотовăран Е.В. Федотова çырса илнĕ. — ЧПГАИ ЁА. III. 2921. 95 с.
4049. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 86 с.
4050. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 116 с.
4051. Ваттисен сăмахĕсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 297 с.
4052. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 82 с.

Сăлтăрсем

4053. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ ЁА. I. 75. 62 с.
4054. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 87 с.
4055. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 82 с.
4056. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 84 с.
4057. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 114 с.
4058. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ ЁА. I. 231. 438 с. Вар.: *Аслăк тăрне вĕт чул ывăттрăм*. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çерте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.
4059. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4060. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 83 с.
4061. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4062. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (халĕ ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ ЁА. I. 807. 12891. 68 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 19, 111, 210 с. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.
4063. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 83 с.
4064. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 83 с.

4065. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тेरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 87 с.
4066. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахëсен кënеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 201 с.
4067. Ваттисен сামахëсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатёрлене. Шупашкар, 1960. 297 с.
4068. Г.И. Комиссаровän (Вантерэн) килти архивëнчен 1967 қулта чаваш халäх поэчë П.П. Хусанкай илсе килнë фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. 9-мëш йышану кëнеки. 3572.
4069. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш ССРëн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4070. И.С. Тукташ 1936—1940 қулсенче пичете хатёрлене ваттисен сামахëсемпë тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 120. 16 л.
4071. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 14 с.
4072. 1900 қулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л.; Тимофеев Г.Т. Тäхäрьял (Сёве тärшшёнчи чавашсем). Этнографи очеркëсемпë халäх сামахläхë. Шупашкар, 1972. 270 с.
4073. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРëн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4074. 2014 қулта ТР Нурлат р-чи Якаелёнче 1951 ç.ç. Л.Н. Ермиловäран Е.В. Ермилова çырса илнë. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 95 с.
4075. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 14 с.
4076. Чаваш халäхён йали-йëркипе поэзийë. Х. Паасонен пухса хатёрлене. Хельсинки, 1949. 98 с. 59 №.
4077. Юмах ярап, юптарап. В. Долгов пухса хатёрлене. Шупашкар, 1957. 14 с.
4078. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахëсен кëнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 59 с.
4079. Хальхи ЧР Элëк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне 1903—1905 қулсенче ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончë. I. 154. 372 с.
4080. Чаваш АССРëн Куславкка р-чи Чашлама шкулёнче вёренекенсем 1932 қулта Н.И. Ашмарин патне ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 81 л.
4081. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРëн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4082. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРëн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4083. Ваттисен сামахëсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатёрлене. Шупашкар, 1960. 296 с.
4084. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРëн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: Пýрт тäрринче пус тेरлë шонäр выртать. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРëн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4085. И.Д. Никитин-Юркки 1946 қулта пухса йëркелене тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

4086. Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 132 с.

4087. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Хусан кĕпĕрнинчи Шупашкар уесĕн Никольски вулăсĕнчи Куснар ялĕнчен (хальхи ЧР Куславкка р-нĕ) М. Иванова ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12889. 47 л.

4088. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.

4089. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 76 л.

4090. 2014 çулта ТР Нурлат р-чи Якаелĕнче 1951 ç.ç. Л.Н. Ермиловăран Е.В. Ермилова çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 95 с.

4091. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4092. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 84 с.

4093. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4094. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 116 с.

4095. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 86 с.

4096. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 86 с.

4097. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 83 с.

Çлтрсемпе уйăх

4098. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 83 с.

4099. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4100. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Ktm-veç* — ктуçе.

4101. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 83 с.

4102. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 83 с.

4103. Юмах ярап, юptарăп. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1957. 14 с.

4104. Н.И. Ашмарин. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 9 т. 150 с.

4105. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 83 с.

4106. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4107. Н.И. Егоров 1973—1974 үзүүлсөнчө Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте չырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4108. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 83 с.
4109. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 83 с.
4110. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 83 с.
4111. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 83 с.
4112. Н.И. Егоров 1973—1974 үзүүлсөнчө Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте չырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4113. Ваттисен сӑмахӗсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 297 с.
4114. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 83 с.
4115. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 83 с.
4116. Н.И. Егоров 1973—1974 үзүүлсөнчө Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте չырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4117. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 83 с.
4118. Н.И. Егоров 1973—1974 үзүүлсөнчө Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте չырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4119. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 83 с.
4120. Н.И. Егоров 1973—1974 үзүүлсөнчө Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте չырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4121. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 83 с.
4122. Ваттисен сӑмахӗсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 297 с.
4123. Н.И. Егоров 1973—1974 үзүүлсөнчө Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте չырса илнӗ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 389. 145 с.
4124. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 83 с.

Ҫӑлтӑрсемпӗ хӗвел

4125. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 87 с.
4126. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 87 с.
4127. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 201 с.
4128. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 87 с.
4129. Ваттисен сӑмахӗсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 297 с.

4130. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çäm

4131. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çäm арлани (авăрлани)

4132. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. (об.).

4133. 1955 çулта Тутар АССРĕн Нурлат р-чи Ялавăрта К. Исаева çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 2867. 9321. 12 с.

4134. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4135. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л.

Çäm машини

4136. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 224 с.

4137. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 224 с.

4138. 1929 çулта И. Литов Чăваш АССРĕн Элĕк р-чи Тушкassi ялĕнчен «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 392 с.

Çäm тапни

4139. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 93 с. 6 №.

4140. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 399 с.

Çамарта

4141. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. (об.).

4142. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4143. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 22 с.

4144. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4145. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4146. Чаваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 35 с. 48 №.
4147. Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сĕве тăршшĕнчи чăвашсем). Этнографи очеркесемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 274 с.
4148. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4149. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. (об.).
4150. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4151. 1910—1911 çулсенче Элĕкри икĕ класлă шкулта (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 66 с.
4152. 1906 çулта Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 17 л. (об.); Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 14 с.
4153. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Хусан кĕпĕрнинчи Шупашкар уесĕн Никольски вулăсĕнчи Куснар ялĕнчен (хальхи ЧР Куславкка р-нĕ) М. Иванова ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12889. 47 л.; 1932 çулта Чаваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 124 л. (об.); Вар.: *Пĕр пичке ашĕнче икĕ тĕрлĕ сăра пур. Çав мĕн пулать?* 1932 çулта Чаваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 70 л. (об.); *Пĕр пичкере ик тĕрлĕ сăра пур.* Н.И. Ашмарин фончĕ. Алçыру. Чаваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем 1932 çулта Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 144 л. (об.); *Пĕр пичкере ик тĕслĕ сăра.* 1903—1905 çулсенче хальхи ЧР Элĕк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 372 с.; Н.В. Никольский патне 1912 çулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 421 с.
4154. 1932 çулта Чаваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 142 л.
4155. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёслекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 91 с.
4156. 1906 çулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кĕпĕрнин Теччĕ уесĕнчи (халĕ ЧР Елчĕк р-нĕ) Тускел ялĕнчен А. Степанова ярса панă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 6. 57 с.
4157. Чаваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 99 с. 74 №.
4158. 1906 çулта Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра ЧР Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 16 л. (об.).

4159. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4160. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4161. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи Элĕкрен (халĕ ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) Е. Платонов ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 146. 657 с.
4162. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 71 с.
4163. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 100 с. 80 №.
4164. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 244 с.
4165. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Пурт умĕнче пусă пур, икĕ тĕрлĕ шывĕ пур.* Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4166. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 10 с.
4167. Ваттисен сăмахĕсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 290 с.
4168. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4169. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (халъхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л. (об.).
4170. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 406 с.; Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сĕве тăршшĕнчи чăвашсем). Этнографи очеркĕсемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 278 с.
4171. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4172. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4173. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4174. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (халъхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.); Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сĕве тăршшĕнчи чăвашсем). Этнографи очеркĕсемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 272 с.
4175. 1900—1901 çулсенче Чёмпĕрти чăваш шкулĕнче вĕренекен тата тĕрлĕ шкулсенче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 7. 368 с.
4176. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4177. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4178. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4179. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкеленчен (халь Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л. (об.).

4180. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4181. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4182. Ваттисен сăмахĕсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 290 с.

4183. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4184. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 147 с.

4185. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4186. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкеленчен (халь Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л. (об.).

4187. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 249 с.

4188. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкари педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

4189. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкари педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

4190. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 243 с.

4191. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4192. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 79 с. Вар.: *Юр-вар çук чухне кут муклашки*. 1929 çулта И. Литов Чăваш АССРĕн Элĕк р-чи Тушкасси ялёнчен «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 391 с.

Çamartha туни

4193. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 38 с. 89 №.

Çamarată

4194. В. Шуськин 1937 çулта Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайран «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 129. 11 л.

4195. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкари педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

4196. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 296 с.

4197. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 284 с.

4198. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 284 с.

4199. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 88 с.

4200. 1929 çулта И. Литов Чăваш АССРĕн Элĕк р-чи Тушкаssi ялĕнчен «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 375 с.

4201. 1937 çулта Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 31 с.

4202. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 88 с.

Çämär

4203. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4204. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4205. Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем 1932 çулта Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 70 л.

Çämär, çëp, йăвăç

4206. Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем 1932 çулта Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 67 л.

Çämxa

4207. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 270 с.

4208. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çänăх аллани

4209. 1950 çулта Г.М. Гурьянов Чăваш АССРĕн Шăмăршă р-чи Шăмăршăра çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 202. 1681. 27 с.

4210. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.

4211. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. (об.).

4212. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 24 с. *Пантьákra — ЧР Хĕрлĕ Чутай р-чи ял ячĕ.*
4213. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕnĕ Аксуран çырса яна фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 425 с.
4214. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çेरте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.
4215. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (хале ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса яна фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 420 с.
4216. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 44 с. 168 №; Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Çĕрпү уесĕнчи (хальхи ЧР Канаш р-нĕ) Пĕчĕк Кăвакал Мами ялĕнчен çырса яна тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 173. 43 с.
4217. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкелĕнчен (хальхи Самар облаçен Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л.
4218. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л.; 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хале ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 19 с.
4219. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 44 с. 174 №.
4220. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 9 с. Вар.: *Çăkalăх виттĕр юр çăвать.* 1984 çулта Ульяновск облаçen Чăнлă р-чи Вăта Тимĕрсенте 1924 ç.ç. В.С. Благородновăран, 1910 ç.ç. Е.И. Кондрашкинăран В.А. Ендеров çырса илнĕ. — Ендеров В.А. Епле пурайнатьши аякири тăван? Пур енлĕ экспедици материалĕсем. II пай. Шупашкар: ЧПГАИ, 2013. 44 с.
4221. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 11 с.; Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 232 с.
4222. Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче хальхи ТР Аксу р-чи Çĕnĕ Аксуран çырса яна фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 440 с.
4223. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 13 с.
4224. Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче хальхи ТР Аксу р-чи Çĕnĕ Аксуран çырса яна фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 420 с.

Ҫăпала

4225. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ çырса илнĕ тупмали юмахсем. — Килти архив.

Ҫăпата

4226. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 249 с.

4227. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 çулсенче Пенза облаçэн Çäрт-танлă р-чи Пикмäрсальте пухнă ваттисен сăмахëсемпе тупмалли юмах-сем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 47 с.
4228. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4229. Ваттисен сăмахëсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатëрленĕ. Шупашкар, 1960. 283 с.
4230. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 159 с.
4231. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 15 с.
4232. 1895—1897 çулсенче Элëкри (хальхи ЧР Элëк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта В.Н. Орлов пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 199 с.
4233. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпёргин Пăва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.; 1906 çулта Епху кĕпёргин Пелепей уесёнчи Çене Хуркамал ялёнчен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л. (об.); Хусан кĕпёргинчи Сëве уесён (халë ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялёнчен Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 134 с.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 283 с.; Чёмпёр кĕпёргинчи Пăва уесён Пăрантăк вулăсёнчи (халë ТР Пăва р-нĕ) Таккавартан И. Григорьев ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 177. 186 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив; 1984 çулта Ульяновск облаçэн Чănlă р-чи Вăта Тимëрçенте 1924 ç.ç. В.С. Благородновăран, 1910 ç.ç. Е.И. Кондрашкинăран В.А. Ендеров çырса илнë. — Ендеров В.А. Епле пурăнать-ши аякри тăван? Пур енлë экспедици материалëсем. II пай. Шупашкар: ЧПГАИ, 2013. 44 с.; 1952 çулта Чăваш АССРĕн Сëнтëрвăри р-чи Упакассинчен Г.Л. Льзов ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. III. 809. 6168. 52 л. Вар.: *Пĕр шăшийĕн ик хÿре*. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатëрленĕ. Будапешт, 1912. 40 с. 113 №. Вар.: *Пĕр шăшин икĕ хÿре*. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кĕпёргинчи Шупашкар уесён Никольски вулăсёнчи Куснар ялёнчен (хальхи ЧР Куславкка р-нĕ) М. Иванова ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12889. 47 л.; 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпёргин Пăва уесёнчи (халë ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 16 с.; Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулёнче вĕренекенсем 1932 çулта Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 70 л. (об.); Н.В. Никольский патне 1904 çулта Хусан кĕпёргинчи Çëрпү уесён (хальхи ЧР Канаш р-нĕ) Кивĕ Чăлкассинчен М. Макаров ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 155 с.
4234. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

4235. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4236. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4237. Ваттисен сăмахăсsem, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хăтĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 283 с.

4238. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4239. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4240. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 9 с.

4241. 1907 ىулta В.Н. Орлов Элĕкri (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 192 с.

Çăпата йĕрĕ

4242. 1940 ىулta А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёçлекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 92 с.

4243. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4244. В. Ендеров 1976 ىулta Чăваш АССРĕн Йĕпрес r-чи Хумри Ишекре çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 511. 3 с.

4245. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар r-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: Шакмаклă шелĕм çул çине ýксе юлчĕ. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар r-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4246. Н.В. Никольский патне 1910—1911 ىулсенче хальхи ТР Аксу r-чи Çĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 420 с.

Çăпата, калăп

4247. 1931—1940 ىулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Çĕр-п'каssi шкулссенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 565 л.

4248. 1910—1911 ىулсенче Элĕкri (хальхи ЧР Элĕк r-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 77 с.

Çăпата калăпĕ

4249. Ёпху кĕпĕрнин Пелепей уесенчи Çĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Анд-реев 1906 ىулta пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л.

Çăпата кантри

4250. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахăссен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 159 с.

4251. 1900 ىулta Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушке-

лĕнчен (хальхи Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л.; Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпес-ре 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 15 л.

4252. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 87 с.

4253. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 87 с. *Вылтасаре* — ЧР Элĕк р-чи ял ячĕ.

Çăпата пүсĕнчи ура пурни

4254. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 46 с. 202 №.

Çăпата сырни

4255. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4256. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 170 с.

4257. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 35 с.

4258. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 216 с.

4259. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

4260. 1936—1937 çулсенче Чăваш АССРĕн Çĕмĕрле р-чи Юманай шкулленче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 129 л.

4261. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

4262. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 85 с.

4263. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çăпата, тăла, кĕпе

4264. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Çăпата тирни

4265. Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 402 с.

4266. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 97 с. 48 №.

Ҫәпата туни

4267. 1910—1911 ҫулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Ҫәнә Аксуран ҫырса яңа фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӒА. I. 208. 402 с.

4268. Чӑваш халӑх сӑмахлӑхӗ. II т. Д. Месарош пухса хатӗрленӗ. Будапешт, 1912. 36 с. 64 №.

4269. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4270. 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кӗпӗрниңчи Шупашкар уесен Никольски вулӑсӗнчи Куснар ялӗнчен (хальхи ЧР Куславкка р-нӗ) М. Иванова ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӒА. I. 807. 12889. 47 л.

4271. 1906 ҫулта Чӗмпӗр кӗпӗрниң Пӑва уесенчи (хальхи вӑхӑтра Улатар р-нӗ кӗрет) Кивӗ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӒА. I. 807. 12883. 17 л. (об.).

Ҫәпата урлавӗ

4272. К.В. Элле 1926—1928 ҫулсенче Шупашкарти педтехникумра вӗренекенсемпе пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӒА. III. 562—611. 3656. Вар.: *Урам урлӑ Урине*. 1931—1940 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Хӗрлӗ Чутайпа Тури Ҫӗрпүккәсси шкулӗсенче вӗренекенсем пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӒА. I. 131. 570 л.

Ҫәпата хуҫни

4273. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 239 с.

4274. Ваттисен сӑмахӗсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 251 с. *Сархурӑн* — ЧР Шупашкар р-чи ял ячӗ. *Хучахмат* Хусан кӗпӗрниңчи Шупашкар уесенчи Хучахмат общинанӑ кӗнӗ. *Сарапайкасси, Ҫатракасси, Мокшин тата Пикиш ялӗсем (халӗ ЧР Шупашкар районне кӗреçсӗ)*.

4275. 1895—1897 ҫулсенче Элӗкри (хальхи ЧР Элӗк р-нӗн центрӗ) икӗ класлӑ шкулта В.Н.Орлов пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӒА. I. 30. 271 с.

4276. 2002 ҫулта «Атӑлци федераллӑ округан чӑвашӗсем» проектпа ирттернӗ экспедици вӑхӑтӗнче ТР Ҫӗпрел р-чи Хулаҫырми ялӗнче 1935 ҫ.ҫ. К.И. Семеновӑран Е.В. Ермилова ҫырса илнӗ. — Ермилова Е.В. Анализ фольклорного материала экспедиции // Научный отчет по проекту «Чуваши Приволжского федерального округа». Чебоксары: ЧГИГН, 2002. — 58 с.

4277. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 37 с.; ЧР Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте А.Е. Овчинников каласа панине 1974 ҫулта Н.И. Егоров ҫырса илнӗ. — Килти архив.

4278. К.В. Элле 1926—1928 ҫулсенче Шупашкарти педтехникумра вӗренекенсемпе пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӒА. III. 562—611. 3656. *Тимӗрҫырми* — ЧР Шупашкар р-чи ял ячӗ.

4279. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 187 с.

Çäpa

4280. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 66 с.
4281. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 245 с.
4282. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
4283. Ашмарин Н.И. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. I. Казань, 1903. 49 с.
4284. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 308 с.
4285. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 35 с. 45 №.
4286. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 85 с.
4287. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4288. 1952 çулта Чăваш АССРĕн Сентĕрвăрри р-чи Упакассинчен Г.Л. Львов ярса панă. — ЧПГАИ АА. III. 809. 6168. 52 л.
4289. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4290. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4291. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 çулсенче Пенза облаçĕн Çарттанлă р-чи Пикмăрсальте пухнă ваттисен сăмахĕсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 50 с.
4292. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 59 с.
4293. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4294. 2014 çулта ТР Нурлат р-чи Лачакара 1928 ç.ç. Е.П. Сенькинăран (Чёкеç инкe) Е.В. Ермилова çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 95 с.
4295. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4296. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4297. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
4298. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкеленчен (хальхи Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л. (об.); Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 351 с.

Çäpa уçни

4299. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 66 с.

4300. Н.И. Ашмарин патне 1900 ىулта Чөмпөр көпөрнин Пәва уесөнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пәва р-нө) П. Иванов учитель ярса паны фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л.

Ҫäpa уңси

4301. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчтере ىырса илнө тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫäpaçsi

4302. 1895—1897 ىулсенче Эләкри (хальхи ЧР Эләк р-нөн центрө) икә класть шкулта В.Н. Орлов пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 272 с.

4303. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахесен көнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 443 с.

4304. 1940 ىулта А. Соснова ПР Ермеккәй р-чи заготскотра ёслекен чавашсенчен ىырса илнө тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 94 с.

4305. 2014 ىулта ТР Нурлат р-чи Якаеләнче 1951 ց. Լ.Н. Ермиловәран Е.В. Ермилова ىырса илнө. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 95 с.

4306. 1931—1940 ىулсенче Чаваш АССРен Хәрлә Чутайпа Тури ҆срәпүкаssi шкулесенче вәренекенсем пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 559 л.

4307. 1910—1911 ىулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Ҫенә Аксуран ىырса янә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 401 с.

4308. Чаваш халәх сামахләх. II т. Д. Месарош пухса хатәрленә. Будапешт, 1912. 43 с. 148 №. Н.И. Ашмарин патне 1900 ىулта Чөмпөр көпөрнин Пәва уесөн Пәрәнтәк вуләсәнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пәва р-нө) С. Петров ярса паны фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л. (об.). Вар.: *Шәмпәрт! түрә, шәтәкне кәчә.* 1906 ىулта Ыпхү көпөрнин Пелепей уесөнчи Ҫенә Хурамал яләнчен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса паны фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л. (об.).

4309. 1904 ىулта Н.В. Никольский патне Чөмпөр көпөрнин Пәва уесөнчи (халә ЧР Комсомольски р-нө) Шурутран Г. Димитриев ярса паны фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончә. I. 147. 22 с. Вар.: *Юрлә-пәрлә ҫәмәр ҫунә чух хура чәкең тулта ларатъ.* Чаваш халәхен йәли-йәрките поэзийә. Х. Паасонен пухса хатәрленә. Хельсинки. 1949. 95 с. 28 №.

Ҫärälсанпа кätкä

4310. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахесен көнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 202 с.

Ҫäxan

4311. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахесен көнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 30—31 с.

4312. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахесен көнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 129 с.

Ҫекĕл

4313. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 306 с.
4314. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 326 с.
4315. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
4316. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 100 с. 84 №.
4317. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 268 с.

Ҫерçи

4318. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 204 с.
4319. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче ЧР Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 36 с.
4320. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.
4321. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 319 с.
4322. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 190 с.

Ҫерçийĕн утти çук

4323. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки. 1949. 95 с. 24 №.

Ҫесен хирте вирт каять

4324. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Пăрласа* — пăруласа.

Ҫевĕ машинине çĕлени

4325. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫевĕ çĕлени

4326. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Туй* — бронза, *туй çĕлен* — медянка. Пăхăр, пăхăрпа тăхлан хутăшĕнчен тунă йĕп çинччен сăмах пырать.

4327. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫөлөн

4328. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 202 с.
4329. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 ҫулсенче Пенза облаҫен Ҫарттанлӑ р-чи Пикмӑрсалыте пухнӑ ваттисен сӑмахӗсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 41 с.
4330. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4331. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4332. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4333. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 303 с.
4334. Чӑваш халӑхӗн йӑли-йӗркипе поэзийӗ. Х. Паасонен пухса хатӗрленӗ. Хельсинки, 1949. 101 с. 94 №.
4335. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4336. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4337. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4338. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4339. 1969—1980 ҫулсенче Е.С. Сидорова тӗрлӗ ҫӗрте ҫырса илнӗ фольклор материалесем. — Килти архив.
4340. 1906 ҫулта Чӗмпӗр кӗпӗрнин Пӑва уесӗнчи (хальхи вӑхӑттра Улатӑр р-не кӗрет) Кивӗ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 17 л. (об.).
4341. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4342. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4343. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4344. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4345. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫөленине қалта

4346. Чӑваш халӑх сӑмахлӑхӗ. II т. Д. Месарош пухса хатӗрленӗ. Будапешт, 1912. 45 с.

Ҫөлек

4347. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4348. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесенчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л. (об.); Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сёве тăршшёнчи чăвашсем). Этнографи очеркĕсемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 278 с.

4349. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4350. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 292 с.

4351. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çемел

4352. Н.И. Ашмарин. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 203 с.

4353. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 146 с.

4354. Н.И. Ашмарин. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 275 с.

4355. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4356. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

Çемĕрт

4357. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4358. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 çулсенче Пенза облаçĕн Çăрттанлă р-чи Пикмăрсалты пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 49 с.

4359. 1905 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесенчи (хальхи ЧР Шамăршă р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 363 с.

4360. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 46 с. 198 №.

4361. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4362. Ваттисен сăмахĕсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 318 с.

4363. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 173 с.

4364. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 71 с.

4365. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4366. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 687 с.

4367. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кёпёрнин Етёрне уесёнчи (халё ЧР Элек р-нен центрө) Элекрен Е. Платонов ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 146. 657 с.

4368. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахесен кэнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 27 с.

4369. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л.; Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Хусан кёпёрнинчи Шупашкар уесён Никольски вулăсэнчи Куснар ялёнчен (хальхи ЧР Құславкка р-нë) М. Иванова ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12889. 47 л.; Н.В. Никольский патне 1904 çулта Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи (халё ЧР Комсомольски р-нë) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончë. I. 147. 20 с.

4370. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРён Вäрмар р-чи Çўлти Кинчертे çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4371. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРён Вäрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4372. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахесен кэнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 410 с.

4373. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахесен кэнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 202 с.

4374. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахесен кэнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 149 с.

4375. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тेरлë çерте çырса илнë фольклор материалесем. — Килти архив.

Çep

4376. 1910—1911 çулсенче Элекри (хальхи ЧР Элек р-нен центрө) икё класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 242 с.

4377. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРён Вäрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4378. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Самар кёпёрнинчи Микушке-лёнчен (хальхи Самар обласён Исаклă р-нë) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л. (об.).

4379. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРён Вäрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4380. Иванов К. Ҙырнисен пуххи. Шупашкар, 1957. 106 с.

4381. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРён Вäрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4382. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вёренекенсемпе пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

4383. 1981 çулта Тутар АССРён Пäва тата Теччë р-чи чаваш ялесенче студентсем пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 2700. 9051. 46 с.

Çep

4384. Чаваш АССРён Муркаш р-чи Оринин ялёнче Н.И. Егоров çырса илнë. — Килти архив. Çep — «ночь» пёлтереше.

4385. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4386. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 101 с.

Çĕр анне

4387. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çĕр виçекен сăнчăрĕ, пăравус

4388. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне халъхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксуран çырса яна фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 471 с.

Çĕр, кун

4389. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Пĕр тĕнче пĕтĕм — тенĕр тĕнче тухать*. Чувашско-русский словарь: ок. 40 000 слов / И.А. Андреев, А.Е. Горшков, А.И. Иванов и др.; под ред. М.И. Скворцова. — 2-е изд., стереотип. — М.: Рус. яз., 1985. — С. 472.

Çĕр, çил, вут

4390. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çĕр çурăкĕ

4391. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 96 с.

Çĕр çырли

4392. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4393. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (халъхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 343 с. Вар.: *Ни тиек мар, ни пурмис мар, пүççапмасăр иртеймĕн*. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 307 с.

4394. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 132 с.

4395. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 320 с.

4396. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 216 с.

4397. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 320 с.

4398. 1906 çулта Чăваш АССРĕн Етĕрнë р-чи Шарпашра С. Иванов пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 160. 52 с.

4399. Н.Я. Золотов 1920—1923 ىулсенче пухнă ваттисен сăмахëсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 72 с.

4400. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 279 с.

Ҫेp улми

4401. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 253 с. *Кĕмĕшкe* — кĕмĕл.

4402. 1937 ىulta Чăваш АССРĕн Ҫемрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата çырса яна фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 31 с.

4403. 1910—1911 ىулсенче Эллекри (хальхи ЧР Эллек р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 343 с. *Алтик (алчик)* — пакăлчак шăмми. *Tĕник* — япала тĕпĕ, аялти пайĕ.

4404. Ваттисем çапла калаççë. Ваттисен сăмахëсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 54 с.

4405. Ваттисен сăмахëсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 259 с.

4406. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 46 с.

4407. Ваттисен сăмахëсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 259 с.

4408. К.В. Элле 1926—1928 ىулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

4409. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 275 с.

4410. Н.Я. Золотов 1920—1923 ىулсенче пухнă ваттисен сăмахëсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 73 с.; Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 44 с. 171 №.

4411. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4412. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4413. 1912 ىulta Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса яна фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 432 с.

Ҫеp ура

4414. 1931—1940 ىулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Ҫерпүккаси шкулĕнче вĕренекенсем пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 565 л. *Ҫеp ура* — мокрица, стоножка.

4415. 1931—1940 ىулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Ҫерпүккаси шкулĕнче вĕренекенсем пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 565 л.

Ҫеp, юр

4416. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4417. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çĕрĕ

4418. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л.

4419. Г.Т. Тимофеев 1899—1901 çулсенче Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Элшел таврашĕнче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 711 с.

4420. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4421. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4422. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 249 с.

4423. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 235 с.

4424. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 259 с.

4425. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4426. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Çĕрпүкassi шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 530 л.

4427. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4428. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л.; Н.И. Ашмарин. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 215 с.

4429. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

4430. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 423 с.; 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Çĕрпүкassi шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 559 л.

4431. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 415 с.

4432. 1906 çулта Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра ЧР Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 15 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 207 с.

4433. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 134 с.

4434. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çĕрĕ тăхăнни

4435. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 235 с.

4436. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Пуç-çu* — пур çыххи, пиçиххи.

4437. Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи Элĕк вулăсĕнчен П. Николаев пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.И. Ашмарин фончĕ. I. 33. 383 с. *Пуç-çu* — пиçиххи.

4438. 1974 ىулта ЧР Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте 1927 ç.ç. О.А. Анд-реевăран Н.И. Егоров çырса илнĕ. — Килти архив.

Çĕрлĕ

4439. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 108 с. *Çĕрлĕ* — паллă мар сăмах.

Çĕрпе пĕлĕт

4440. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4441. Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сĕве тăршшĕнчи чăващсем). Этнографи очеркĕсемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 278 с.; Н.И. Ашмарин патне Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л. (об.).

Çĕçĕ

4442. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Еçем-çuem te иÿеннине кĕрсе çыврать*. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4443. Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне 1910—1911 ىулсенче ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 133 с.

4444. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4445. 1907 ىулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уссĕнчи (халĕ ЧР Элĕк р-нĕ) Тукачра Д. Федулов пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.И. Ашмарин фончĕ. I. 33. 295 с.

Сĕтĕк

4446. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 12 с.

Ҫивëт

4447. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахëсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 75 с.
4448. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёçлекен чăвашсенчен çырса илнë тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 91 с.
4449. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 21 с.
4450. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахëсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 76 с. *Икĕрчĕк* — искривление, извилина. Тупмалли юмахсенче çеç тĕл пулать.
4451. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 94, 96 с. Тупсамĕ — *çип тони* (хĕр ҫивëчĕ ҫинчен) — ҫивëт туни.
4452. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 91, 93, 94 с.; 6 т. 264 с. Вар.: *Укăрчак-кукăрчак, утмăл икĕ кукăрчак*. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 20 с.
4453. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4454. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4455. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 88 с.
4456. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахëсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 57 с.
4457. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 424 с.
4458. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 22 с.; 9 т. 28, 50 с.; 12 т. 188, 310 с.
4459. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4460. 1900—1901 çулсенче Чёмпĕрти чăваш шкулёнчĕ тата тĕрлĕ шкулсенче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 7. 46 с.
4461. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4462. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 188 с.
4463. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 117 с.
4464. Ваттисен сăмахëсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 278 с.
4465. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4466. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 310 с.

4467. 1904 ىىلدا Н.В. Никольский патне Хусан кېپېرنىن Етېرне үесەنчи (халە ЧР Эلەк р-نەن центрە) Элەкрен Е. Платонов ярса пана фольклор материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 146. 657 с.

Сивәт вېçне хўре ятам

4468. Н.И. Егоров 1973—1974 ىىلسەنچە Чăваш АССРەн Вăрмар р-чи Çۇلти Кинчертە çырса илнە тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Сивәт шерепи

4469. Чөмпەр кېپېرنىن Пăва үесەنчи (хالъхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесе 1906 ىىلدا пухса Н.И. Ашмарин патне ярса пана фольклор материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 17 л. (об.).

Сиекен пăрça

4470. Чөмпەр кېپېرنىн Пăва үесەنчи (хالъхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесе 1906 ىىلدا пухса Н.И. Ашмарин патне ярса пана фольклор материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 18 л. (об.).

Сил

4471. Тутар АССРەн Нуrlat р-чи Ялавăрта 1955 ىىلدا К. Исаева çырса илнە фольклор материалەسىم. — ЧПГАИ АА. III. 2867. 9321. 12 с.

4472. Н.И. Егоров 1973—1974 ىىلسەنچە Чăваш АССРەн Вăрмар р-чи Çۇلти Кинчертە çырса илнە тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4473. Н.И. Егоров 1973—1974 ىىلسەنچە Чăваш АССРەн Вăрмар р-чи Çۇلти Кинчертە çырса илнە тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4474. Н.И. Егоров 1973—1974 ىىلسەنچە Чăваш АССРەн Вăрмар р-чи Çۇلти Кинчертە çырса илнە тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4475. Н.И. Егоров 1973—1974 ىىلسەنچە Чăваш АССРەн Вăрмар р-чи Çۇلти Кинчертە çырса илнە тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4476. Н.И. Егоров 1973—1974 ىىلسەنچە Чăваш АССРەн Вăрмар р-чи Çۇلти Кинчертە çырса илнە тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4477. Н.В. Никольский патне 1910—1911 ىىلسەنچە халъхи ТР Аксу р-чи Çönen Aksuran çырса янă фольклор материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 208. 400 с.

4478. Н.И. Егоров 1973—1974 ىىلسەنچە Чăваш АССРەн Вăрмар р-чи Çۇلти Кинчертە çырса илнە тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4479. Н.И. Егоров 1973—1974 ىىلسەنچە Чăваш АССРەн Вăрмар р-чи Çۇلти Кинчертە çырса илнە тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4480. 1904 ىىلدا Н.В. Никольский патне Хусан кېپېرنىن Етېрне үесەنчи Элەкрен (халە ЧР Элەк р-нەن центрە) Е. Платонов ярса пана фольклор материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 146. 659 с.

4481. Н.И. Егоров 1973—1974 ىىلسەنچە Чăваш АССРەн Вăрмар р-чи Çۇلти Кинчертە çырса илнە тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4482. 1912 ىىلدا Н.В. Никольский патне Хусан кېپېرنىн Етېрне үесەنчи (халە ЧР Красноармейски р-нە) Мăн Шетмëрен К. Макаров çырса янă фольклор материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 231. 436 с.

4483. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çил арманĕ

4484. 1905 çулта Самар кăпёрнин Самар уесĕнчи (хальхи Самар облашĕн Елхово р-нĕ) Пролейки ялĕнче пĕр хресченен Л. Асановский çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 69 с.

4485. 1895—1897 çулсенче В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 267 л.

4486. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 64 с.

4487. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 60 с.

4488. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4489. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 171 с.

4490. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 171 с. Вар.: *Уй варринче талттин ташлатъ*.

4491. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 10 с.

4492. Ашмарин Н.И. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. II. Симбирск, 1923. 181 с.

Çил, йывăç-курăк

4493. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çиллени

4494. 1895—1897 çулсенче В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 408 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 152 с.

4495. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çेरте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

4496. 1895—1897 çулсенче В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 589 л.

4497. 1936—1937 çулсенче Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Юманай шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммунى» хаçата ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 344 л. *Шăпак* — шкаф, шкап.

Çилĕм

4498. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Сүлгінде қавра қыл

4499. Ваттисен сামаҳесем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатерлене. Шупашкар, 1960. 299 с.
4500. 1895—1897 қулсенче В.Н. Орлов Элекри (хальхи ЧР Элек р-нен центрө) икә класлаштырулганда пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 368 л.
4501. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 133 с.
4502. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
4503. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
4504. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 133 с.
4505. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
4506. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 133 с.
4507. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 134 с.
4508. 1910—1911 қулсенче Элекри (хальхи ЧР Элек р-нен центрө) икә класлаштырулганда пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 242 с.
4509. К.В. Элле 1926—1928 қулсенче Шупашкары педтехникумра вәренекенсемпен пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
4510. 1895—1897 қулсенче В.Н. Орлов Элекри (хальхи ЧР Элек р-нен центрө) икә класлаштырулганда пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 271 л.
4511. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
4512. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 134 с.
4513. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 134 с.
4514. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 134 с.
4515. Ваттисен сামаҳесем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатерлене. Шупашкар, 1960. 299 с.
4516. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 134 с.
4517. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
4518. К.В. Элле 1926—1928 қулсенче Шупашкары педтехникумра вәренекенсемпен пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
4519. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.
4520. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 137 с.

4521. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 134 с.

4522. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 134 с.

4523. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 134 с.

4524. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. ЧПГАИ АА. III. 417—420. 134 с.

4525. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. ЧПГАИ АА. III. 417—420. 135 с.

4526. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. ЧПГАИ АА. III. 417—420. 135 с.

Ҫил-тăвăл

4527. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Хум тени кунта «хан» сăмаха пĕлтерме пултарать.

4528. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4529. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫил-тăвăл, вăрман

4530. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫил-тăвăл, йывăç-куräk

4531. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Ули — ывăлĕ. Танл.: *тайăл* — «принести жертву, совершать жертвоприношение».

4532. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4533. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4534. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫил тухсан йывăç авăнни

4535. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫип авăрлани

4536. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 6 с.

Ҫип арлакан стан

4537. Тутар АССРён Нурлат р-чи Ялавәрта 1955 ҫулта К. Исаева ысырса илнә. — ЧПГАИ АА. III. 2867. 9321. 12 с.

Ҫип арлани

4538. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРён Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫип арласа кĕпе туни

4539. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРён Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫип туни

4540. Сунтал. 1926. 5—6 №. 32 с. Маль пухнă.

Ҫиплë йëкे

4541. Чăваш АССРён Куславкка р-чи Чашлама шкулёнче вёренекен-сем 1932 ҫулта Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 80 л. (об.).

4542. 1906 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кëпёрнин Теччë уесэнчи (халë ЧР Елчëк р-нë) Тускел ялёнчен А. Степанова ярса панă фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. III. 6. 57 с.

Ҫиплë йëп

4543. Чăваш халăхэн йăли-йëркипе поэзийë. Х. Паасонен пухса хатëрленë. Хельсинки, 1949. 104 с. 132 №.

Ҫирëк

4544. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРён Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ ысырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫисём

4545. 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кëпёрнин Пăва уесэнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нë) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л.

4546. 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кëпёрнин Пăва уесэнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нë) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. (об.); 1950 ҫулта Г.М. Гурьянов Чăваш АССРён Шämärшä р-чи Шämärшäра ысырса илнë. — ЧПГАИ АА. III. 202. 1681. 27 с.

4547. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРён Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ ысырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4548. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 5 с.

4549. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРён Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ ысырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫиçем, аслати

4550. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫиçем çиçни

4551. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 144 л. (об.).

4552. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 172 с.

4553. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.

4554. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 274 с.

Ҫитар ничĕсем тăхăнтартни

4555. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 33 с. 12 №.

Ҫичĕ кунна пĕр эрне

4556. Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем 1932 çулта Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 70 л.

Ҫу (çулла)

4557. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 184 с.

4558. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 184 с.

4559. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 184 с.

4560. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 184 с.

4561. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 184 с.

Ҫу (үçлам ҫу)

4562. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 94 с. 12 №.

4563. 1937 çулта Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 35 с.

4564. Н.И. Ашмарин. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 118 с.

4565. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 44 с. 165 №.

4566. 1929 çулта И. Литов Чăваш АССРĕн Элĕк р-чи Тушкасси ялĕнчен «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 378 с.

4567. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

4568. 1936—1937 çулсенче Чăваш АССРĕн Çĕмĕрле р-чи Юманай шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 221 л.

4569. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

4570. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 425 с. Вар.: Швиkĕm — шыва ятăм — путмарĕ. Н.В. Никольский патне 1904 çулта Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Дмитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 22 с. Вар.: Шевеккĕм, шëввикĕм-шенкерĕм, шыва ятăм — путмарĕ. Н.И. Ашмарин. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 293 с. Вар.: Шëввикĕм-шенкерĕм, шыва ятăм — путмарĕ. ЧПГАИ АА. I. 7. 48 с. Чĕмпĕрти чăваш шкулĕнче тата тĕрлĕ шкулсенче вĕренекенсем 1900—1901 çулсенче Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. Вар.: Шёввикĕм шенкерĕм, шыва ятăм — путмарĕ. ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л. (об). Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Самар кĕпĕрнинчи Микушкелĕнчен (хальхи Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем; Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 103 с. 116 №.

4571. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 288 с.

4572. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

4573. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 154 с.

4574. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёслекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 90 с.

4575. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Çу уçлани

4576. 1910—1911 çулсенче Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 132 с.

4577. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 285 с.

Çу ўкни

4578. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çул

4579. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 326 с.

4580. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 427 с.

4581. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4582. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4583. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4584. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 326 с.

4585. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕн Пăрăнтăк вулăсĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) С. Петров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л.; Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпеçре 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 16 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 322 с.; 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёçлекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 92 с.; 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 3 с.

4586. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

4587. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 242 с.

4588. 1910—1911 çулсенче Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 134 с. Вар.: *Йывăçран çўлĕ, курăкран лутра.* Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4589. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 326 с.

4590. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4591. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкелĕнчен (хальхи Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л. (об.); Ёпху

кәпәрнин Пелепей уесәнчи Ҫәнә Хурамал яләнчен К. Андреев 1906 ҫулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панә фольклор материаләсем. — ЧПГАИ ӒА. I. 807. 12885. 33 л. (об.); 1904 ҫулта Чәмпәр кәпәрнин Пәва уесәнчи (халә ЧР Комсомольски р-нә) Шурутран Н.В. Никольский патне Г. Дмитриев ярса панә фольклор материаләсем. — ЧПГАИ ӒА. Н.В. Никольский фончә. I. 147. 17 с.; Чаваш халәхән йәли-йәрките поэзийә. X. Паасонен пухса хатәрленә. Хельсинки, 1949. 97 с. 46 №; Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 8 с. Вар.: *Күрәкран лутра, вәрмантан ҫүллә*. 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Чәмпәр кәпәрнин Пәва уесәнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пәва р-нә) П. Иванов учитель ярса панә фольклор материаләсем. — ЧПГАИ ӒА. I. 807. 12891. 67 л. (об.).

4592. 1955 ҫулта Тутар АССРән Нурлат р-чи Ялавәрта К. Исаева ысырса илнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 2867. 9321. 12 с.

4593. Ашмарин Н.И. Чаваш сәмахәсен кәнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 41 с.

4594. Н.В. Никольский патне Хусан кәпәрнин Ҫәрпү уесәнчи (хальхи ЧР Канаш р-нә) Пәчәк Кәвакал Мами яләнчен ысырса янә фольклор материаләсем. — ЧПГАИ ӒА. Н.В. Никольский фончә. I. 173. 43 с.

4595. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чаваш АССРән Вәрмар р-чи Ҫүлти Кинчертә ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4596. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чаваш АССРән Вәрмар р-чи Ҫүлти Кинчертә ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4597. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чаваш АССРән Вәрмар р-чи Ҫүлти Кинчертә ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4598. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чаваш АССРән Вәрмар р-чи Ҫүлти Кинчертә ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4599. Ваттисен сәмахәсем, каларәшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатәрленә. Шупашкар, 1960. 326 с.

4600. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чаваш АССРән Вәрмар р-чи Ҫүлти Кинчертә ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4601. 1932 ҫулта Чаваш АССРән Куславкка р-чи Чашлама шкуләнче вәренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панә фольклор материаләсем. — ЧПГАИ ӒА. I. 808. 12909. 76 л. (об.).

4602. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чаваш АССРән Вәрмар р-чи Ҫүлти Кинчертә ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4603. К.В. Элле 1926—1928 ҫулсенче Шупашкарти педтехникумра вәренекенсемпә пухнә фольклор материаләсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 562—611. 3656.

4604. Ваттисем ҹапла калаңчә. Ваттисен сәмахәсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатәрленә. Шупашкар, 1950. 50 с.

4605. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чаваш АССРән Вәрмар р-чи Ҫүлти Кинчертә ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4606. Ашмарин Н.И. Чаваш сәмахәсен кәнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 167 с.

4607. 1946 ҫулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йәркеленә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. I. 379. 340 с.

4608. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чаваш АССРән Вәрмар р-чи Ҫүлти Кинчертә ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4609. М.П. Субаева Куйбышев (халә Самар) облаçен Шунтал р-чи

Емелкке Таяпинче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 489. 361 №. 46 с.

4610. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4611. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 35 с.

4612. 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йĕркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

4613. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çул тавлăкĕ: уйăх, эрне, кунпа çĕр

4614. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çул тăваткалĕ

4615. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 14 с.

Çул юппи

4616. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 261 с.

Çулăк

4617. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 297 с.

Çулăкпа йĕтем шăлни

4618. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çуллапа хĕлле

4619. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 184 с.

4620. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 184 с.

Çулçă

4621. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă школта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 94 с.

4622. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнë фольклор материалĕсем. — Килти архив.

4623. 1910—1911 қулсенче Эләкти (хальхи ЧР Эләк р-нен центрө) икәү класлы шкулта пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 99 с.

4624. 1907 қулта В.Н. Орлов Эләкти (хальхи ЧР Эләк р-нен центрө) икәү класлы шкулта пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 679 с.

4625. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 218 с.

4626. 1931—1940 қулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Çĕрпүккаси шкулĕсенче вĕренекенсем пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 566 л.

Ҫулçă тăкăнни

4627. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫулçăллă йывăç

4628. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫулталăк: уйăх, эрне, кунна çĕр

4629. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4630. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4631. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4632. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4633. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Лачан* — лаччан; сокол.

4634. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4635. 1994 қулта ЧР Шамаршă р-чи Васанта Н.И. Егоров çырса илнĕ. — Килти архив.

4636. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4637. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4638. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4639. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4640. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4641. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4642. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4643. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4644. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4645. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4646. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче ЧР Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *çämarta тунă*.
4647. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4648. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4649. Ёпхு кĕпĕрнин Пелепей уесĕнчи Çĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Андреев 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л.
4650. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4651. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4652. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4653. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4654. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4655. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 102 с. 107 №. Вар.: *Çeçen xir варринче ватă юман, ватă юманăн вун икĕ турат. Вун икĕ туратра тăватшар йăва, тăватă йăвара çичшер çämarta*. 1905 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ЧР Шамаршă р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 359 с.; Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 12 с.; Васильев П. Чăваш юррисем, халапсем... Хусан: Центрти типографи, 1909. 2 с.
4656. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4657. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4658. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4659. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4660. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4661. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4662. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4663. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4664. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çулталăк вăхăчесем

4665. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Пĕр карчăкän вун икĕ ывăл: виççëшë сăрă сăхман тăхăннă, виççëшë симëс кĕпе тăхăннă, виççëшë сарă сăхман тăхăннă, виççëшë шурă кĕрек тăхăннă.*

4666. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Пĕр стăрикĕн вун икĕ ывăлĕ пур, вĕсенчен виççëшë ула шупăр тăхăннă, виççëшë симëс иёлен тăхăннă, виççëшë сарă сăхман тăхăннă, виççëшë шурă кĕрек тăхăннă.*

4667. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4668. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4669. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4670. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4671. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çулталăк, уйăхсем

4672. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4673. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4674. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çулталăк, уйăхсем, кунсем, кунна çĕр

4675. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4676. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çулталăк, уйăх, эрне, кун

4677. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 181 с.

4678. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 181 с.

4679. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 181 с.

4680. М.П. Субаева Куйбышев (халӗ Самар) обласен Шунтал р-чи Емелкке Таяпинче пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 489. 361 №. 119 с.
4681. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 181 с.
4682. Н.Я. Золотов 1920—1923 ҫулсенче пухнӑ ваттисен сӑмахӗсем, тупмалли юмахсем, сӑнавсемпе паллӑсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 83 с.
4683. К.В. Элле 1926—1928 ҫулсенче Шупашкарти педтехникумра вӗренекенсемпе пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
4684. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 122 с.
4685. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 181 с.
4686. Ваттисен сӑмахӗсем, каларӑшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 322 с.
4687. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 181 с.
4688. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 181 с.
4689. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 182 с.
4690. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 182 с.
4691. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 181 с.
4692. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 182 с.
4693. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 182 с.
4694. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 182 с.
4695. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 182 с.
4696. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 182 с.
4697. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 182 с.
4698. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 182 с.
4699. Ваттисен сӑмахӗсем, каларӑшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 322 с.
4700. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 181 с.
4701. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 123 с.
4702. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4703. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 181 с.

4704. К.В. Элле 1926—1928 қулсенче Шупашкари педтехникумра вेरенекенсемпен пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

4705. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тेरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 182 с.

4706. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 182 с.

Ҫулталăк хисепе

4707. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫўлти Кинчертэ չырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫулталăк хушши

4708. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 183 с.

4709. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 183 с.

4710. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 183 с.

4711. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 183 с.

4712. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 183 с.

4713. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 183 с.

4714. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 183 с.

4715. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 183 с.

4716. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 183 с.

4717. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 183 с.

Ҫулу, чул, ёвă

4718. Ваттисен сăмахĕсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 241 с.

4719. Ваттисен сăмахĕсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 241 с.

Ҫумăр

4720. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 173 с.

4721. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 173 с.

4722. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлë вырэнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 173 с.

4723. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4724. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Vitĕrpu* — витри.
4725. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 170 с.
4726. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 170 с.
4727. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 171 с.
4728. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 173 с.
4729. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 171 с.
4730. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 173 с.
4731. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 171 с.
4732. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ.
4733. 1930—1940 çулсенче И. Жирнов çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 586 с.
4734. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4735. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 171 с.
4736. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 454 с.
4737. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 173 с.
4738. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4739. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 37 с.
4740. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 172 с.
4741. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 172 с.

Çумăр пĕлĕчĕ

4742. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 169 с.
4743. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 169 с.
4744. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 169 с.

4745. Юмах ярп, юптарап. В. Долгов пухса хатёрленे. Шупашкар, 1957. 15 с.

4746. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тेरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 169 с.

4747. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысыра илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4748. Еңхү кәпәрнин Пелепей уесәнчи (халъхи Пушкәрт Республикин Пелепей р-нë) Җәнә Хурамал яләнчен К. Андреев 1906 қулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л.; Н.В. Никольский патне 1912 қулта Хусан кәпәрнин Етәрне уесәнчи (хале ЧР Красноармейски р-нë) Мән Шетмәрен К. Макаров ысыра янä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 433 с.

4749. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 170 с.

4750. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 170 с.

4751. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 169 с.

4752. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 170 с.

4753. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 170 с.

4754. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 169 с.

4755. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 169 с.

Сумар, җер, йывас-курак

4756. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 172 с.

4757. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 170 с.

4758. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 172 с.

4759. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 172 с. Вар.: *Пёри тákать, тепри ёсёт, виççéméш ýсёт; Чаваш фольклор. И.С. Тукташ хатёрлене. Шупашкар, 1949. 157 с.* Вар.: *Пёри тákать, иккéмéш ёсёт, виççéméш ýсёт; 1952 қулта Чаваш АССРен Сёнтёрвэрри р-чи Упакассинчен Г.Л. Львов ярса панä фольклор материалесем.* — ЧПГАИ АА. III. 809. 6168. 51 л.

4760. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 172 с.

4761. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 172 с.

4762. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 172 с.

4763. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 172 с.

4764. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 37 с. 74 №.

4765. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 172 с.

4766. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 172 с.

Ҫумăр ҫуса тумла юхни

4767. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 152 с.

4768. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 152 с.

Ҫумăр, тумла, тумла шăтăкĕ

4769. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.

Ҫуна

4770. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4771. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4772. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 241 с.

Ҫуна тупанĕсем витĕр хĕвел пăхни

4773. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесенчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров ҫырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 433 с.

Ҫуна тупань пүçсесем

4774. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫуна, урапа, лаша

4775. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Виççемĕш:* «*Мана хĕлĕ те, çăвĕ те нĕр*», — *тет.*

4776. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫунапа лаша

4777. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 209 с.

Ҫунашка

4778. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 66 с. Вар.: *Пурт умӗнче ак тийапни.*

Ҫур

4779. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4780. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫур, кӗр

4781. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫураллӑ тӑман

4782. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 18 с.

Ҫурӑк

4783. 1910—1911 ҫулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Ҫенӗ Аксуран ҫырса яна фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ ӐА. I. 208. 401 с.

Ҫуркунне

4784. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмали юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 184 с.

4785. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4786. Ватисен сӑмахӗсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 323 с.

4787. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4788. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмали юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 184 с.

4789. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмали юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 184 с.

4790. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмали юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 184 с.

4791. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмали юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 184 с.

4792. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмали юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 184 с.

4793. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4794. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмали юмахсем. — ЧПГАИ ӐА. III. 417—420. 184 с.

Çуркунне пăр çурăлни

4795. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Самар кĕпĕрнинчи Микушкеленчен (халь Самар облаçен Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 71 л. (об.).

Çурла

4796. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çýlti Кинчертэ çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4797. Сунтал. 1926. 5—6 №. С. 32. Маль пухнă.

4798. 1910—1911 çулсенче Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 134 с.

4799. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 260 с.

4800. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 21 с. Вар.: *Пĕчĕкčeççë пĕкеке пĕтĕм хир çавăрать*. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 3 с. Вар.: *Пĕчĕкčeççë пĕкеке пĕтĕм хире çавăрать*. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 203 с. Вар.: *Пĕчĕкčeççë пĕкекечĕ пĕтĕм хире çавăранать*. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ЧР Щамăршă р-нĕ) Сĕнĕ Чукалтан ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 297 с.

4801. 1906 çулта Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпеçре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 15 л. (об.).

4802. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 39 с. 106 №. Вар.: *Пĕчĕкčeççë пĕкĕрĕчен пĕтĕм хире пĕтерет*. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л.

4803. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 13 с.

4804. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. Вар.: *Пĕчĕкčeççë çысна пĕтĕм хире пуçтарать*. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 189 с.

4805. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 99 с. 78 №.

4806. Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем 1932 çулта Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 70 л.

4807. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 218 с.

4808. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 220 с.

Çурт

4809. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертे çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çурта

4810. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4811. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Биет-тăн — ылтăн*. Вар.: *Кĕмĕл чўлмекре ылтăн чечек*.

4812. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 109 с.

4813. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 8 с. Вар.: *Ўчĕ тулта, кĕни шалта*. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 26 с.

4814. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4815. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4816. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4817. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4818. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 229 с.

4819. 1906 çулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кĕпĕрнин Теччĕ уесĕнчи (халĕ ЧР Елчĕк р-нĕ) Тускел ялĕнчен А. Степанова ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 6. 57 с.

Çурта çунни

4820. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4821. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4822. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4823. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çурт çине витни

4824. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 188 с.

Çурт çуннă чухнехи кăварсем

4825. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 106 с. 145 №.

Çур уйăх

4826. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 100 с. 89 №.

Çурхи уйăхсем

4827. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çулти Кинчертепе çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çурхи шыв

4828. Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем 1932 çулта Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 85 л.

Çутăлни

4829. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л. (об.).

Çут пиçиххи

4830. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 281 с.

Çуха

4831. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 18 с.

Çухави

4832. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 10 т. 31 с.

Çухрăм тункати

4833. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 291 с.

Çухрăм юпи

4834. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 291 с.

4835. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 242 с.

Ҫүп шәтәкे

4836. 1946 ҫулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йёркеленә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

Ҫүпө

4837. Ваттисем ҫапла калаңчә. Ваттисен сәмахәсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатәрленә. Шупашкар, 1950. 59 с.

4838. Н.Я. Золотов 1920—1923 ҫулсенче пухнә ваттисен сәмахәсем, тупмалли юмахсем, сәнавсемпә палләсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 85 с.

4839. Ашмарин Н.И. Чăваш сәмахәсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 72 с.

4840. 1937 ҫулта Чăваш АССРĕн Ҫемерле р-чи Хутар вăтам шкулёнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ҫырса яна фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 34 с.

4841. Чёмпёти чăваш шкулёнче вĕренекен тата тĕрлĕ шкулсенче вĕренекенсем 1900—1901 ҫулсенче Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 7. 155 с.

Ҫүпче

4842. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫүс

4843. Ваттисен сәмахәсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатәрленә. Шупашкар, 1960. 196 с.

4844. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Кăкак-лăх* — кисĕп е չекĕл.

4845. Ваттисем ҫапла калаңчә. Ваттисен сәмахәсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатәрленә. Шупашкар, 1950. 57 с.

4846. 1912 ҫулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров ҫырса яна фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 423 с.

4847. Н.В. Никольский патне 1912 ҫулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров ҫырса яна фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 431 с.

4848. Ваттисен сәмахәсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатәрленә. Шупашкар, 1960. 196 с.

4849. К.В. Элле 1926—1928 ҫулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпे пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

4850. Ашмарин Н.И. Чăваш сәмахәсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 380 с.

4851. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Сып-ни* — турачĕ.

Çÿç, күс харши

4852. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4853. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 14 с.

Çÿç, күс харши, күс, сämса, сämса шăтăкĕ, тута, шăл

4854. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çÿç пекки. Бритва

4855. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4856. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4857. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çÿç, пит

4858. Ашмарин Н.И. Чăваш сämäхëсен кënеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 310 с.; 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (халъхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. Вар.: Вăрмане çўлте, хирĕ аялта. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Çÿç, сухал

4859. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çÿç çи[вë]тлени

4860. 1906 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халъхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 16 л. (об.).

4861. Ашмарин Н.И. Чăваш сämäхëсен кënеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 310 с.

Çÿç хырни

4862. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4863. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4864. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫывärни

4865. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 46 с. 196 №.

Ҫын

4866. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 66 л.

4867. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 98 с. 62 №; 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 432 с.

Ҫын апат ڇини

4868. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 79 с.

4869. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 139 с.

4870. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 296 с.

4871. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 84 с.

4872. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 285 с.

Ҫын кĕлетки

4873. Н.И. Ашмарин фончĕ. Алçыру. Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем 1932 çулта Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 85 л.

Ҫын, лаша, ڇуна, капан

4874. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 260 с.

Ҫын пурнăçĕ

4875. Ёпхў кĕпĕрнин Пелепей уесĕнчи Ҫĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Андреев 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л.

Ҫын пүсĕ

4876. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫўлти Кинчтере çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ҫыннăн аллисем, урисем, чёрнисем

4877. Васильев П. Чăваш юррисем, халапсем... Хусан: Центрти типографи, 1909. 3 с.

Çырла

4878. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4879. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 205 с.
4880. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4881. Сунтал. 1926. 5—6 №. 32 с. Маль пухнă.
4882. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 288 с.
4883. 2014 çулта ТР Нурлат р-чи Якаелĕнче 2004 ç.ç. Т.Ю. Федотовăран Е.В. Федотова çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 95 с.
4884. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çырма, çăл

4885. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Çыру

4886. 1899—1901 çулсенче Г.Т. Тимофеев Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Элшел таврашĕнче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 748 с. Вар.: Автана ака турăм, йăран хĕррине ларса кантăм. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л. (об.).
4887. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4888. 1906 çулта Ёпхý кĕпĕрнин Пелепей уесĕнчи Çĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л. (об.); Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 310 с.; Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 3 с.
4889. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4890. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 325 с.
4891. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 131 с.
4892. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 68 с.
4893. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
4894. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 325 с.
4895. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 325 с.

4896. 1910—1911 қулсенче Эләкти (хальхи ЧР Эләк р-нен центрө) икәү класлаштурулта пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 89 с.

4897. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4898. 1900 қулта Н.И. Ашмарин патне Чемпәр кәпәрнин Пәва уесенчи Раккассинчен (хальхи ТР Пәва р-нә) П. Иванов учитель ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л.

4899. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 10 с.

Сыру ысырни

4900. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4901. Чаваш халәх сәмахләх. II т. Д. Месарош пухса хатәрленә. Будапешт, 1912. 43 с. 157 №.

4902. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4903. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4904. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Сыру ысырни, вулани

4905. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Такан

4906. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Така пүснө пәсептерни

4907. Ваттисен сәмахәсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатәрленә. Шупашкар, 1960. 288 с.

Такана

4908. Н.В. Никольский патне 1912 җ. Хусан кәпәрнин Етәрне уесенчи (хальхи ЧР Красноармейски р-нә) Мән Шетмәрен К. Макаров ысырса яңа фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 421 с.

4909. Н.И. Ашмарин патне 1900 қулта Чемпәр кәпәрнин Пәва уесенчи Раккассинчен (хальхи ТР Пәва р-нә) П. Иванов учитель ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л. (об.); 68 л.; 1906 қулта Чемпәр кәпәрнин Пәва уесенчи (хальхи вাহатра Улатар р-не кәрет) Кивә Эйпешре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 16 л.; Ашмарин Н.И. Чаваш сәмахәсен кәнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 269 с.; 1904 қулта Н.В. Ни-

кольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) Элĕкрен Е. Платонов ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. И. 146. 657 с.

4910. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. И. 147. 16 с.

Такмак

4911. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. И. 208. 445 с.

Тал пиçен пуçĕ

4912. Н.И. Егоров Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4913. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 127 с. *Ипиком* — тупмалли юмахри паллă мар сăмах.

4914. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тамăк

4915. Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчер ялĕнче 1905 ç.ç. А.А. Овчинникова каласа панă. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тапак

4916. Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. И. 208. 400 с.

4917. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 133 с. Вар.: *Туна шăмми тăн-тутлă, йытта патăм — çимерĕ*. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 281 с.

4918. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 292 с.

Тараккан

4919. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 272 с.

4920. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. И. 208. 401 с.

4921. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 70 с. *Канька — конъки*.

4922. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4923. 1904 ىىلدا Н.В. Никольский патне Чөмپөр көпөрнин Пәва يەسەنچى (خالە ئىرخى كۆمۈنەلىكىرى رەنە) شۇرۇتران Г. ديمитриيە يارسا پانە فولكلور материалەسىم. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончە. I. 147. 3 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 ىۇلسەنچە چاواش АССРەن Вەرمەر رەنە چۈلتى كىنچىرەتە ىىرسا ئىلنە تۇپماللى يۇماخىسىم. — كىلىتى ارخى.

4924. چاواش АССРەن چەمەرلەرەن خутار باتام شۇركەنچە بېرەنەكەنلىقىم 1937 ىىلدا «Сунтал» журнаلىدا «Чаواш коммуни» خەصىتا ىىرسا يەنە فولكلور материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 136. 268 с.

4925. Н.И. Егоров 1973—1974 ىۇلسەنچە چاواش АССРەن Вەرمەر رەنە چۈلتى كىنچىرەتە ىىرسا ئىلنە تۇپماللى يۇماخىسىم. — Килти архив.

4926. Ашмарин Н.И. چاواش сামاخەسىن كەنекى. Шупашкар, 1999. 10 т. 31 с.

4927. Н.И. Ашмарин патне 1900 ىىلدا Самар көپөрнۈنى مىكۇشكەلەنچەن (خالى سامار облаستىن ئىساڭلە رەنە) Алексей Федорович يارسا پانە فولكلور материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 71 л. (об.).

4928. Н.И. Ашмарин патне 1906 ىىلدا خۇسان كөپөرнۈن تەچچە يەسەنچى (خالە ئىرخى ئەلچەك رەنە) تۇسکەل يەلەنچەن А. Степanova يارسا پانە تۇپماللى يۇماخىسىم. — ЧПГАИ АА. III. 6. 57 с.

4929. Н.И. Егоров 1973—1974 ىۇلسەنچە چاواش АССРەن Вەرمەر رەنە چۈلتى كىنچىرەتە ىىرسا ئىلنە تۇپماللى يۇماخىسىم. — Килти архив.

4930. Н.И. Егоров 1973—1974 ىۇلسەنچە چاواش АССРەن Вەرمەر رەنە چۈلتى كىنچىرەتە ىىرسا ئىلنە تۇپماللى يۇماخىسىم. — Килти архив.

4931. Н.В. Никольский патне Чөмپөр көпөрнۈن Пәва يەسەنچى پەرەنتەك بۇلاشەنى (خالъхи ТР Пәва رەنە) تاكкавартан И. Григорьев يارسا پانە فولكلور материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 177. 330 с.

4932. چاواش خالăхĕн йăли-йĕркىپە پۆزىيىئە. Х. Паасонен пухса хатĕрلىنە. Хельсинки, 1949. 95 с. 30 №.

4933. 1906 ىىلدا Еپхү көپөرнۈن پەلەپەي يەسەنچى (خالъхи ТР پەلەپەي رەنە) چەنە خۇرمال يەلەنچەن К. Андреев пухسا Н.И. Ашмарин патне يارسا پانە فولكلور материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л. (об.); Ашмарин Н.И. چاواش сামاخەسىن كەنекى. Шупашкар, 2000. 17 т. 229 с. Вар.: Чонە пор — йонە چوك. Н.В. Никольский патне 1912 ىىلدا خۇسان كөپөرнۈن Еتەرنە يەسەنچى (خالە ئىرخى كەنەرەمىيەتلىكىرى رەنە) مەن شەتمەرەن К. Макаров ىىرسا يەنە فولكلور материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 231. 423 с.

4934. 1969—1980 ىۇلسەنچە Е.С. Сидорова тەرلە چىرتە ىىرسا ئىلنە فولكلور материалەسىم. — Килти архив.

Тараккан шăнтни

4935. چاواش АССРەن چەمەرلەرەن خутار باتام شۇركەنچە بېرەنەكەنلىقىم 1937 ىىلدا «Сунтал» журнаلىدا «Чаواш коммуни» خەصىتا ىىرسا يەنە فولكلور материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 136. 295 с.

Тараса

4936. Н.И. Егоров 1973—1974 ىۇلسەنچە چاواش АССРەن Вەرمەر رەنە چۈلتى كىنچىرەتە ىىرسا ئىلنە تۇپماللى يۇماخىسىم. — Килти архив.

4937. Н.И. Егоров 1973—1974 ىۇلسەنچە چاواش АССРەن Вەرمەر رەنە چۈلتى كىنچىرەتە ىىرسا ئىلنە تۇپماللى يۇماخىسىم. — Килти архив.

4938. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4939. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4940. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкеленчен (халь Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л.

4941. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Тупсамĕсем: *тараса юни, витри, каши, тури, шыв асни.*

4942. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4943. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесенчини Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л.

Татмалли календарь

4944. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Татнă салма

4945. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тăвар

4946. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

4947. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 188 с. Вар.: *Аллăм туни пит тутлă, йытта парсан вăл çимест, кушака парсан кушак çимест.* Васильев П. Чăваш юррисем, халапсем... Хусан: Центрти типографи, 1909. 3 с.

4948. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çेरте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

4949. Ваттисен сăмахĕсем, каларăпсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 288 с.

4950. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 170 с.

4951. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 139 с.

4952. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 12 с.

4953. 1929 çулта И. Литов Чăваш АССРĕн Элĕк р-чи Тушкасси ялĕнчен «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 391 с.

4954. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Турى Çĕрпүккassi шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 558 л.

4955. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т.

133 с. Вар.: *Тутлă тұна шାнни, тұла пାрахсан — ыйт ସିମେ*. 1969—1980 қулсенче Е.С. Сидорова тेरлө ସେର୍ତେ ସ୍ୟରସା ଇଲ୍ଲେ ଫୋଲ୍କଲୋର ମାତ୍ରାଲେସେମ. — କିଳତି ଅର୍ଖିବ. ବର.: *Тутлă-ତୁତା ତୁନା ଶାନନୀ, ତୁଲା ପାରାହସାନ — ିଯତା ଚିମେ*. 1910—1911 କୁଳସନ୍ଚେ ଏଲେକ୍ରି (ଖାଲଖି ଚର ଏଲେକ୍ ପିନ୍ କେନ୍ଟରେ) ଇକେ କଲାସା ଶ୍କୁଲତା ପୁହନ୍ତା ଫୋଲ୍କଲୋର ମାତ୍ରାଲେସେମ. — ଚିପଗ୍ରାଇ ଆ. ଇ. 252. 195 ସ.

4956. ନ.ି. ଏଗୋର 1973—1974 କୁଳସନ୍ଚେ ଚାଵାଶ ଅସ୍କରେନ ବାର୍ମାର ପି-ଚି ଚୂଲ୍ତି କିନ୍ଚରେ ଷ୍ଟ୍ରସା ଇଲ୍ଲେ ତୁପମାଲ୍ଲ ଯୁମାଖେମ. — କିଳତି ଅର୍ଖିବ.

4957. ନ.ି. ଏଗୋର 1973—1974 କୁଳସନ୍ଚେ ଚାଵାଶ ଅସ୍କରେନ ବାର୍ମାର ପି-ଚି ଚୂଲ୍ତି କିନ୍ଚରେ ଷ୍ଟ୍ରସା ଇଲ୍ଲେ ତୁପମାଲ୍ଲ ଯୁମାଖେମ. — କିଳତି ଅର୍ଖିବ.

4958. ବାତିସେନ ସାମାଖେସେମ, କାଲାରାଶ୍ୱେମ, ସୁତମାଲ୍ଲ ଯୁମାଖେମ. ନ.ର. ରୋମାନୋବ ପୁହସା ହାତେରିଲେନ୍. ଶୁପାଶକାର, 1960. 288 ସ.

4959. ଅଶମାରିନ ନ.ି. ଚାଵାଶ ସାମାଖେସେନ କେନେକି. ଶୁପାଶକାର, 2000. 12 ଟ. 139 ସ.

4960. 1910—1911 କୁଳସନ୍ଚେ ଏଲେକ୍ରି (ଖାଲଖି ଚର ଏଲେକ୍ ପିନ୍ କେନ୍ଟରେ) ଇକେ କଲାସା ଶ୍କୁଲତା ପୁହନ୍ତା ଫୋଲ୍କଲୋର ମାତ୍ରାଲେସେମ. — ଚିପଗ୍ରାଇ ଆ. ଇ. 252. 89 ସ.

4961. ବାତିସେନ ସାମାଖେସେମ, କାଲାରାଶ୍ୱେମ, ସୁତମାଲ୍ଲ ଯୁମାଖେମ. ନ.ର. ରୋମାନୋବ ପୁହସା ହାତେରିଲେନ୍. ଶୁପାଶକାର, 1960. 288 ସ. ବର.: *ଶ୍ୟାଵରା ଚୁରାଲାତ୍, ଶ୍ୟାଵରା ନେଟେମ*. 1910—1911 କୁଳସନ୍ଚେ ଏଲେକ୍ରି (ଖାଲଖି ଚର ଏଲେକ୍ ପିନ୍ କେନ୍ଟରେ) ଇକେ କଲାସା ଶ୍କୁଲତା ପୁହନ୍ତା ଫୋଲ୍କଲୋର ମାତ୍ରାଲେସେମ. — ଚିପଗ୍ରାଇ ଆ. ଇ. 252. 327 ସ.

ତାଵା କିଲ୍ଲି

4962. ଅଶମାରିନ ନ.ି. ଚାଵାଶ ସାମାଖେସେନ କେନେକି. ଶୁପାଶକାର, 1994. 1 ଟ. 85 ସ.

ତାଵାତା କଷକ

4963. ନ.ି. ଏଗୋର 1973—1974 କୁଳସନ୍ଚେ ଚାଵାଶ ଅସ୍କରେନ ବାର୍ମାର ପି-ଚି ଚୂଲ୍ତି କିନ୍ଚରେ ଷ୍ଟ୍ରସା ଇଲ୍ଲେ ତୁପମାଲ୍ଲ ଯୁମାଖେମ. — କିଳତି ଅର୍ଖିବ.

ତାଵାଲ

4964. ନ.ି. ଏଗୋର 1973—1974 କୁଳସନ୍ଚେ ଚାଵାଶ ଅସ୍କରେନ ବାର୍ମାର ପି-ଚି ଚୂଲ୍ତି କିନ୍ଚରେ ଷ୍ଟ୍ରସା ଇଲ୍ଲେ ତୁପମାଲ୍ଲ ଯୁମାଖେମ. — କିଳତି ଅର୍ଖିବ.

4965. ନ.ି. ଏଗୋର 1973—1974 କୁଳସନ୍ଚେ ଚାଵାଶ ଅସ୍କରେନ ବାର୍ମାର ପି-ଚି ଚୂଲ୍ତି କିନ୍ଚରେ ଷ୍ଟ୍ରସା ଇଲ୍ଲେ ତୁପମାଲ୍ଲ ଯୁମାଖେମ. — କିଳତି ଅର୍ଖିବ.

4966. 1905 କୁଳତା ନ.ବ. ନିକଲ୍ସିକ୍ ପାତନେ ଚେମପେର କେପେରନିନ ପାଵା ଯେସେନ୍-ଚି (ଖାଲଖି ଚର ଶମାରିଶା ପି-ନେ) ଚେନେ ଚୁକାଲତାନ ବ. ନିକିଫୋର ଯରସା ପାନା ଫୋଲ୍କଲୋର ମାତ୍ରାଲେସେମ. — ଚିପଗ୍ରାଇ ଆ. ଇ. 147. 356 ସ.

4967. ନ.ି. ଏଗୋର 1973—1974 କୁଳସନ୍ଚେ ଚାଵାଶ ଅସ୍କରେନ ବାର୍ମାର ପି-ଚି ଚୂଲ୍ତି କିନ୍ଚରେ ଷ୍ଟ୍ରସା ଇଲ୍ଲେ ତୁପମାଲ୍ଲ ଯୁମାଖେମ. — କିଳତି ଅର୍ଖିବ.

ତାଳା

4968. ଅଶମାରିନ ନ.ି. ଚାଵାଶ ସାମାଖେସେନ କେନେକି. ଶୁପାଶକାର, 1999. 8 ଟ. 152 ସ.

ତାଳା ପୁସ୍ତି

4969. 1969—1980 କୁଳସନ୍ଚେ ଏ.ସ. ସିଦୋରୋବ ତେରିଲେ ସେର୍ତେ ଷ୍ଟ୍ରସା ଇଲ୍ଲେ ଫୋଲ୍କଲୋର ମାତ୍ରାଲେସେମ. — କିଳତି ଅର୍ଖିବ.

Тăман

4970. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4971. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4972. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4973. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4974. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4975. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4976. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 33 с. 13 №. Вар.: Алăсăр-урасăр çын вĕлерĕ. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахсем, тупмали юмахсем, сăнавсемпе палласем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 62 с.
4977. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4978. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4979. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
4980. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4981. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4982. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4983. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4984. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4985. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4986. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4987. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4888. Г.И. Комиссаровăн (Вантерĕн) килти архивĕнчен 1967 çулта чăваш халăх поэчĕ П.П. Хусанкай илсе килнĕ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. 9-мĕш йышăну кĕнеки. 3572.
4989. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
4990. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4991. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёслекен чăвашсенчен çырса илинĕ тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 95 с.

4992. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тेरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4993. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4994. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 156 с.
4995. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
4996. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
4997. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
4998. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
4999. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
5000. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
5001. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
5002. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
5003. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
5004. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
5005. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.
5006. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 157 с.

Тämана

5007. Ваттисен сäмахëсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатэрлене. Шупашкар, 1960. 308 с.
5008. 1936—1937 çулсенче Чäваш АССРен Çемэрле р-чи Юманай шкулёнче вёренекенсем «Чäваш коммуни» хаçата ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 126 л.
5009. 1936—1937 çулсенче Чäваш АССРен Çемэрле р-чи Юманай шкулёнче вёренекенсем «Чäваш коммуни» хаçата ярса панä фольклор материалесем. ЧПГАИ АА. I. 134. 126 л.

Тämана шätäkë (слуховое окно)

5010. Ашмарин Н.И. Чäваш сäмахëсен кэнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 177 с.

Тäm ýкни

5011. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 176 с.

5012. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 176 с.
5013. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 176 с.
5014. Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 14 л.
5015. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 209 с. Вар.: *Матĕрне акка çурeme кайнă та, çăраçci ўкнĕ юлнă*. Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 14 л. (об.).
5016. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çулти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5017. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёçлекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 90 с.
5018. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 176 с.
5019. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 4 с.
5020. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 105 с. 142 №.
5021. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 26 с.; Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 105 с. 137 №. Вар.: *Чунса-чунса пынă чух кĕмĕл çĕррĕм тухрë ўкрë; ўна уйăх курчë — илмерë, хĕвел курчë — илчë*. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 13 с.
5022. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 176 с.

Тăмра

5023. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникума вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
5024. Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 320 с.

Тăпачă

5025. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çулти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5026. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çулти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5027. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 104 с. 128 №.
5028. 1906 çулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кĕпĕрнин Теччĕ уесĕнчи (халĕ ЧР Елчĕк р-нĕ) Тусклел ялĕнчен А. Степанова ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 6. 57 с.

Тăпăрч пуренчĕ

5029. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тăпка

5030. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 225 с.

Тăпрас

5031. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 290 с.

5032. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 262 с.

Тăпса

5033. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5034. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тăрантас

5035. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тăрна

5036. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.

5037. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5038. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 77 с.

5039. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тăрна картă

5040. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5041. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тăрна килет

5042. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тăхран пүс

5043. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Темех енчеке

5044. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 33 с. 20 №. *Temex* — тапак; *tämmäk* тутар сăмахĕнчен.

Телефон

5045. М.П. Субаева Куйбышев (халĕ Самар) облаçĕн Шунтал р-чи Емелкке Таяпинче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 489. 361 №. 119 с.

Тенкел

5046. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 29 с.

5047. 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йĕркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

5048. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 240 с.

5049. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5050. Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 436 с.

5051. Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Пăрăн-тăк вулăсĕн (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Таккавартан И. Григорьев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 177. 186.

Тенкелпе сĕтĕл

5052. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тенкĕ

5053. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 194 с.

5054. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 87 с.

Терка

5055. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 13 с.

Тĕве

5056. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5057. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5058. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5059. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тĕве виркëсĕ

5060. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тĕк

5061. 1905 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ЧР Шамаршă р-нĕ) Сене Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 356 с.

5062. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 86 с.

5063. Н.В. Никольский патне 1912 çулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 431 с.

Текелтура

5064. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 23 с.

5065. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 313 с.

5066. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 423 с.

5067. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 871 с.

5068. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л.; 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕн Пăрăнтăк вулăсĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) С. Петров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л.; 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йĕркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.; Г.Т. Тимофеев 1899—1901 қулсенче Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Элшел таврашĕнче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 736 с. Вар.: *Çeçen хирте ула ёне макăрса çýрет.* Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 77 с.

5069. Н.И. Ашмарин. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 345 с.

5070. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 194 с.

5071. Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Пăрăнтăк вулăсĕн Таккавартан И. Григорьев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 177. 332 с.

5072. Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче халъхи ТР Аксу р-не кĕрекен Çене Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 406 с.

5073. Юркин И.Н. Юмаксем (Загадки). Хусан, 1907. 12 с.

5074. 1884 çулта Н.И. Ашмарин патне Ф. Васильев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 28. 48 с.

Тĕкĕр

5075. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Турى Çĕрпүккаси шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 568 л.

5076. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 33 с. 22 №. *Еçтene* — стена.

5077. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмаксем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 61 с.

5078. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ çырса илнĕ тупмалли юмаксем. — Килти архив.

5079. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

5080. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ çырса илнĕ тупмалли юмаксем. — Килти архив. *Tÿke-rek* — çавра, çаврака; тутар сăмахĕ.

5081. Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сёве тăршшĕнчи чăвашсем). Этнографи очеркĕсемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 277 с.

Тĕкме

5082. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 163 с.

Тĕлĕк

5083. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ çырса илнĕ тупмалли юмаксем. — Килти архив. Вар.: *Kуçа хунса выртсан мĕн куратăн?*

Тĕнĕ

5084. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 13 с.

5085. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ çырса илнĕ тупмалли юмаксем. — Килти архив.

Тĕнĕл

5086. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 194 с.

Тәнәрән тәтәм тухни

5087. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 104 с. 125 №.

Тĕнче шăтăкĕ

5088. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тĕнче

5089. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5090. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5091. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5092. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5093. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с. Вар.: *Асамме çурчë нихăçан та çёрес çук, нихăçан та пëтес çук.* 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5094. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5095. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5096. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5097. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5098. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5099. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5100. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5101. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

5102. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 79 с.

Тĕрен

5103. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5104. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тĕренче

5105. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 78 с.

5106. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 202 с.

Тĕрĕ

5107. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тĕтĕм

5108. М.П. Субаева Куйбышев (халĕ Самар) облаçĕн Шунтал р-чи Емелкке Таяпинче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 489. 361 №. 119 с.

5109. Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 401 с.

5110. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5111. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5112. Васильев П. Чăваш юррисем, халапсем... Хусан, 1909. 2 с. Вар.: *Амайш тухиччен ывăлĕ Мускава çитнĕ*. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 211—212 с.

5113. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 212 с.

5114. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 401 с.

5115. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 33 с. 18 №. Улĕ — ывăлĕ.

5116. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 42, 62 с.

5117. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 212 с.

5118. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 317 с.

5119. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 212 с.

5120. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 33 с. 19 №.

5121. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Үлемпĕре* — Оренбург, хула ячĕ.

5122. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кĕпĕрнинчи Шупашкар уесĕн Никольски вулăсĕнчи Куснар ялĕнчен (хальхи ЧР Куславкка р-нĕ)

М. Иванова ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12889. 47 л.

5123. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесэн Пăрэнтăк вулăсёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) С. Петров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л. (об.); Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 149 с.

5124. 1910—1911 çулсенче Хусан кёпёрнинчи Сĕве уесэн (хале ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 135 с.

5125. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 211—212 с.

5126. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертеге çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5127. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёçлекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 94 с.

5128. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесэнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. (об.).

5129. Г.Т. Тимофеев 1899—1901 çулсенче Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесэнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Элшел таврашĕнче пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 732 с.

5130. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертеге çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5131. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертеге çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5132. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 211—212 с.

5133. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 212 с.

5134. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертеге çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5135. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертеге çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5136. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертеге çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5137. Ёпхý кёпёрнин Пелепей уесэнчи Çĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Андреев 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л.

5138. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 211—212 с.

5139. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертеге çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5140. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 211—212 с.

5141. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 211—212 с.

5142. Н.В. Никольский 1921 çулта пухнă алçырусем. — ЧПГАИ АА. I. 344. 3 с.

Тӗтӗмпе ҫамака ҫӑварӗ

5143. 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кӗпӗрнинчи Шупашкар уесен Никольски вулӑсӗнчи Куснар ялӗнчен (хальхи ЧР Куславкка р-нӗ) М. Иванова ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12889. 47 л.

Тӗтӗмпе мӑрье

5144. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 127 с.

5145. 1912 ҫулта Н.В. Никольский патне Хусан кӗпӗрнин Етӗрне уесенчи (халӗ ЧР Красноармейски р-нӗ) Мӑн Шетмӗрен К. Макаров ҫырса янӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 433 с.

5146. К.В. Элле 1926—1928 ҫулсенче Шупашкарти педтехникумра вӗренекенсемпе пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

5147. К.В. Элле 1926—1928 ҫулсенче Шупашкарти педтехникумра вӗренекенсемпе пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

5148. Ваттисен сӑмахӗсем, каларӑшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 211 с.

5149. Ваттисен сӑмахӗсем, каларӑшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 211 с.

5150. Ваттисен сӑмахӗсем, каларӑшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 211 с.

Тӗтӗмпе сӗрӗм

5151. 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Самар кӗпӗрнинчи Микушкеленчен (халь Самар облаҫен Исаклӑ р-нӗ) Алексей Федорович ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л. (об.).

Тӗтрӗ

5152. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 177 с.

5153. Н.Я. Золотов 1920—1923 ҫулсенче пухнӑ ваттисен сӑмахӗсем, тупмали юмахсем, сӑнавсемпе паллӑсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 62 с.

5154. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 68 с.

5155. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 66 с.

5156. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 102 с.

5157. 1910—1911 ҫулсенче Элӗкри (хальхи ЧР Элӗк р-нӗн центрӗ) икӗ класлӑ шкулта пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 359 с.

5158. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 177 с.

5159. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 22 с.

5160. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 265 с.

5161. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5162. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5163. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 177 с.

Тëттём пулни

5164. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тикĕт вĕретни

5165. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тилĕ

5166. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5167. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5168. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 11 с.

5169. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чëмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ ЁА. I. 807. 12891. 67 л.; Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Самар кĕпĕрнинчи Микушкелĕнчен (халь Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ ЁА. I. 807. 12892. 70 л. (об.); Г.Т. Тимофеев 1899—1901 çулсенче Чëмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Эл-шел таврашĕнче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ ЁА. I. 22. 727 с.

5170. И.А. Патмар 1946—1953 çулсенче Чăваш АССРĕн Красноармейскипе Муркаш районĕсенче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ ЁА. I. 203. 39 с.

5171. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи загот- скотра ёçлекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. I. 116. 92 с.

Тилĕ çĕлĕкĕ

5172. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5173. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чëмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ ЁА. I. 807. 12891. 67 л. (об.).

5174. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 36 с.

5175. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 118 с. *Им* — тупмалли юмахри паллă мар сăмах.

Тилӗ тирӗ

5176. Н.В. Никольский патне Чӗмпӗр кӗпӗрнин Пӑва уесӗнчи Пӑрӑн-тӑк вулӑсӗнчи Таккавартан И. Григорьев ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 177. 185 с.

Тилхене

5177. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 37 с.

5178. 1907 çулта В.Н. Орлов Элӗкri (хальхи ЧР Элӗк р-нӗн центрӗ) икӗ класлӑ шкулта пухнӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 57 с.

5179. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 203 с.

Тилхене пустарни

5180. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 18 с.

5181. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чӗмпӗр кӗпӗрнинчи Пӑва уесӗнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пӑва р-нӗ) П. Иванов учитель ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.; Ваттисен сӑмахӗсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 250 с.

5182. Тимофеев Г.Т. Тӑхӑрьял (Сӗве тӑршшӗнчи чӑвашсем). Этнографи очеркӗсемпе халӑх сӑмахлӑх. Шупашкар, 1972. 271 с.

5183. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чӗмпӗр кӗпӗрнин Пӑва уесӗнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пӑва р-нӗ) П. Иванов учитель ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л.

Тимӗр

5184. 1929 çулта И. Литов Чӑваш АССРӗн Элӗк р-чи Тушкасси ялӗнчен «Чӑваш коммуни» хаçата չырса янӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 375 с.

Тимӗр витре

5185. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кӗпӗрнин Ҫӗрпү уесӗнчи (хальхи ЧР Канаш р-нӗ) Кивӗ Чӑлкассинчен М. Макаров ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 164 с.

Тимӗр кӑмака

5186. Ваттисен сӑмахӗсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 212 с.

5187. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кӗпӗрнин Етӗрне уесӗнчи (халӗ ЧР Красноармейски р-нӗ) Мӑн Шетмӗрен К. Макаров չырса янӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 428 с.

5188. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вӗренекенсемпе пухнӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

5189. 1969—1980 ىولسەنچە Е.С. Сидорова тەرلە çөртە ىىرسا илнە фольклор материалەسىم. — Килти архив.

5190. 1937 ىولتى Н. Десницкий «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалەسىм. — ЧПГАИ АА. I. 135. 639 с.

5191. 1937 ىولتى Н. Десницкий «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалەسىм. — ЧПГАИ АА. I. 135. 633 с.

5192. 1969—1980 ىولسەنچە Е.С. Сидорова тەرлە çөртە ىىرسا илнە фольклор материалەسىم. — Килти архив.

5193. Н.И. Егоров ЧР Муркаш р-чи Купăрляра ىىرسا илнە тупماللى يۇماخ. — Килти архив.

Тимĕр сенек

5194. 1900 ىولتى Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкеленчен (хالъ Самар обласън Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалەسىم. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 71 л.

Тимĕр çäpaçsi

5195. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 71 с.

5196. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 59 с.

Тимĕр хĕртни

5197. Н.И. Егоров 1973—1974 ىولسەنچە Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертە ىىرسا илнە тупماللى يۇماخسىم. — Килти архив.

Тимĕр шапа

5198. Н.И. Егоров 1973—1974 ىولسەنچە Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертە ىىرسا илнە тупماللى يۇماخسىм. — Килти архив.

Тимĕр юпа çалтар

5199. Н.И. Егоров 1973—1974 ىولسەنچە Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертە ىىرسا илнە тупماللى يۇماخسىм. — Килти архив.

Тир

5200. 1903 ىولتى Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи Элĕк вулăсъен (халĕ ЧР Вăрнар р-нĕ) Çĕнĕ Мĕлĕш ялĕнчен Г. Димитриев ярса панă фольклор материалەسىم. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 146. 692 с.

5201. Ваттисем çапла калаççë. Ваттисен сăмахëсем, тупماللى يۇماخسىم. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 60 с.

5202. 1904 ىولتى Н.В. Никольский патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалەسىم. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 23 с.

Тир аллани

5203. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 47 с. 203 №.

Тирек

5204. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Tÿkerek* — тутар сăмахĕнчен: çавра, çаврака.

Тирек мунчали

5205. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 97 с. 44 №; Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Çĕрпү уесĕнчи (хальхи ЧР Канаш р-нĕ) Пĕчĕк Кăвакал Мами ялĕнчен çырса янă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 173. 43 с.

5206. 1906 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпеçре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 16 л. (об.).

5207. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л.

Тирекри пăтă

5208. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тислĕк

5209. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 42 с.

Трактор

5210. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 62 с.

5211. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 217 с.

5212. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5213. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Туй арăмĕн тумĕ

5214. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 321 с.

5215. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 284 с.

5216. Патмар И.А. Тупмалли юмахсем (1929—1975 çулсенче И.А. Патмар çырса илнĕ-пухнă сутмалли-тупмалли юмахсем). Канаш, 1993. 39 с.

5217. 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йĕрkelенĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

5218. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 372 с.

Тул җутаңни

5219. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.
5220. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 23 с.
5221. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 176 с.
5222. Тимофеев Г.Т. 1899—1901 үзүүлсөнчө Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Элшел таврашёнче пухнä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 704 с.; Вар.: *Ампар урлă кăвак ут пăхать*. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.
5223. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 330 с.
5224. Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăттра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпецре 1906 үзүүлтä пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 18 л.
5225. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.
5226. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.
5227. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.
5228. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 үзүүлсөнчө Пенза облаçĕн Çарттанлă р-чи Пикмärсалыте пухнä ваттисен сăмахëсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 49 с.
5229. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.
5230. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.
5231. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.
5232. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.
5233. 1912 үзүүлтä Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 431 с.
5234. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.
5235. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 188 с.
5236. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 53 с.
5237. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.
5238. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 181 с.
5239. 1950—1967 үзүүлсөнчө Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 131 с.

5240. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 246 с.
5241. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 270 с.
5242. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.
5243. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 43 с. 156 №.
5244. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5245. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.
5246. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 118 с.
5247. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 77 с.
5248. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 226 с. Вар.: *Ылтăн хăма уçăлĕ, хурт-кăпшанкă тапранĕ*. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 199 с.
5249. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 131 с.
5250. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 129 с.

Тулă пĕрчи

5251. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5252. 1906 çулта Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпеçре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 14 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 85 с.; Тимофеев Г.Т. 1899—1901 çулсенче Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Элшел таврашĕнче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 748 с.
5253. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 87 с.
5254. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л.
5255. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 421 с.
5256. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 13 с.

Тулли йĕке

5257. Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Çĕрпү уесĕнчи (хальхи ЧР Канаш р-нĕ) Пĕчĕк Кăвакал Мами ялĕнчен çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 173. 43 с.

Түлли нўхреп

5258. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРён Вәрмар р-чи Җўлти Кинчертे ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тултармаш

5259. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРён Вәрмар р-чи Җўлти Кинчерте ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тумла

5260. 1900 қулта Н.И. Ашмарин патне ысырса янә фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12889. 47 л. (об.); Ашмарин Н.И. Чаваш сামахёсен кенеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 174 с. Вар.: Алкум вёсёнче алтын ташлат. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев төрлө вырәнта пухнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 159 с.

5261. 1912 қулта Н.В. Никольский патне Хусан кёпёрнин Етёрне уесёнчи (халә ЧР Красноармейски р-нё) Мән Шетмёрен К. Макаров ысырса янә фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 426 с.

5262. 1932 қулта Чаваш АССРён Куславкка р-чи Чашлама шкулёнче вёренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панә фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 80 л. (об.).

5263. 1940 қулта А. Соснова Пушкәрт АССРён Ермеккәй р-чи заготскотра ёслекен чавашсенчен ысырса илнә тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 92 с.

5264. 1932 қулта Чаваш АССРён Куславкка р-чи Чашлама шкулёнче вёренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панә фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 80 л. (об.).

5265. 1910—1911 қулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Җене Аксуран ысырса янә фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 400 с. Вар.: Алсәр-урасәр алтәр чавать. Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи Пäрәнтäк вулләсэнчи Таккавартан И. Григорьев ярса панә фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 177. 334.

5266. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахёсен кенеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 331 с.

5267. 1900 қулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нё) П. Иванов учитель ярса панә фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л.; 1906 қулта Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи (хальхи вাহътра Улатәр р-не кёрет) Кивё Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панә фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 17 л. (об.); Н.В. Никольский патне 1904 қулта Чёмпёр кёпёрнинчи Пäва уесён (хальхи ЧР Шамаршä р-нё) Җене Чукалтан ярса панә фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 297 с. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 10 с.; Чаваш халах сামахләх. II т. Д. Месарош пухса хатёрленә. Будапешт, 1912. 43 с. 162 №.

5268. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРён Вәрмар р-чи Җўлти Кинчерте ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5269. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРён Вәрмар р-чи Җўлти Кинчерте ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тумлам

5270. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 174 с.

5271. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 176 с.; Н.И. Ашмарин патне 1900 ҫулта Хусан кӗпӗрничи Шупашкар уесӗн Никольски вулӑсӗнчи Куснар ялӗнчен (хальхи ЧР Куславкка р-нӗ) М. Иванова ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ ЁА. I. 807. 12889. 47 л. (об.); Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 174 с. Вар.: *Алӑсӑр-урасӑр алтӑр алтӑп*. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.; Вар.: *Алӑсӑр-урасӑр алтӑр чаватъ*. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.; Вар.: *Алӑсӑр-орасӑр алтӑр авӑтать*. — ЧПГАИ ЁА. I. 178. 47 с. *Авӑтать* — алтать. Вар.: *Алӑсӑр, орасӑр алтӑр авӑтӑп**. *Авӑтӑп* — алтӑп. Чӑваш халӑх сӑмахлӑх. II т. Д. Месарош пухса хатӗрленӗ. Будапешт, 1912. 33 с. 11 №.

5272. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.

5273. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.

5274. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.

5275. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.

5276. 1950—1967 ҫулсанче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.

5277. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 15, 17 с.

5278. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.; Вар.: *Асанне куҫсулӗ кап-кап!* 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.

5279. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5280. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5281. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.

5282. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.

5283. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.

5284. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.

5285. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.

5286. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тӗрлӗ вырӑнта пухнӑ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 159 с.

5287. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5288. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 144 с.
5289. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 159 с.
5290. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 159 с.
5291. 2002 çулхи «Атăлçи федераллă округан чăвашĕсем» проектпа ирттернĕ экспедицин аудиокассета çине çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Архива кĕрекен материалсене шута илекен 13-мĕш кĕнеке. 6631 инв. №.
5292. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5293. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 159 с.
5294. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 159 с.
5295. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 159 с.
5296. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 159 с.
5297. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.
5298. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.
5299. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.
5300. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.
5301. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.
5302. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5303. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 268 с.
5304. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.
5305. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.
5306. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 73, 115, 144 с.
5307. Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сĕве тăршшĕнчи чăвашсем). Этнографи очеркĕсемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 276 с. Вар.: Унта та «ц», «ц», кунта та «ц», «ц», тĕпки-тĕпки, күс-кус. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л. (об.).

5308. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.

5309. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.

5310. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.

5311. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.

5312. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.

5313. 1936—1937 çулсенче Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Юманай шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 356 л.

5314. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 160 с.

Тумла юхса пăр çине алтăр пек туни

5315. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 331 с.

Тумтири

5316. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çүлти Кинчертэ çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тунката

5317. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 239 с.

5318. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 422 с.

5319. Хальхи ЧР Элĕк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне 1903—1905 çулсенче ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 372 с.

Тунката çине юр çуни

5320. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Сĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 401 с.

Тунката çинчи шыв

5321. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Самар кĕпĕрнинчи Микушкелленчен (халь Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 71 л.

Тунката çинчи юр

5322. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 117 с.

Тункар

5323. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчертэ ысырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тупăк туни

5324. 1969—1980 ىулсенче Е.С. Сидорова тĕрл   ерте ысырса илн  фольклор материалесем. — Килти архив.

Тура

5325. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчертэ ысырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5326. 1900 ىулта Н.И. Ашмарин патне Хусан к п рнинчи Шупашкар уес н Никольски вул с нчи Куснар ял нчен (хальхи ЧР Қуславкка р-н ) М. Иванова ярса пан  фольклор материалесем. — ЧПГАИ  А. I. 807. 12889. 47 л. (об.).

5327. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчертэ ысырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5328. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчертэ ысырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5329. Ч мп р к п рнин П ва уес нчи (хальхи в х тра ЧР Улат р р-н  к рет) Кив  Эйп с ре 1906 ىулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса пан  фольклор материалесем. — ЧПГАИ  А. I. 807. 12883. 14 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш с мах сен к неки. Шупашкар, 1994. 6 т. 91 с.

5330. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчертэ ысырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5331. Ашмарин Н.И. Чăваш с мах сен к неки. Шупашкар, 2000. 17 т. 283 с.

5332. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчертэ ысырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5333. 1895—1897 ىулсенче Эл кри (хальхи ЧР Эл к р-н н центр ) ик  к ласл  шкулта В.Н. Орлов пухн  фольклор материалесем. — ЧПГАИ  А. I. 30. 268 с. *Хусан турнас * — Хусан ханл х  в х т нче ёнентер  докуменч  выр нне  ур н  ылт н пайза ( ырулл  металл ыв ).

5334. Чăваш АССРĕн  ем рле р-чи Хутар в там шкул нче в ренекенс м 1937 ىулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» ха ата ысырса ян  фольклор материалесем. — ЧПГАИ  А. I. 136. 377 с.

5335. Ваттисен с мах сен, калар шс м, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хат рлен . Шупашкар, 1960. 246 с.

5336. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчертэ ысырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тура хуп (прялка)

5337. Ашмарин Н.И. Чăваш с мах сен к неки. Шупашкар, 2000. 14 т. 152 с.

5338. 1940 ىулта А. Соснова Пушк рт АССР н Ермекк й р-чи загот-

скотра ёслекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 93 с.

5339. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 38 с.

5340. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 16 с.

5341. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертे çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5342. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 112 с.

5343. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5344. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л. Вар.: *Çăka çine лартăм, вĕрене виттĕр пăхрăм*. Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фонч. I. 208. 133 с.

5345. Н.В. Никольский хăй 1903—1911 çулсенче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фонч. I. 149. 241 с.

5346. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 49 с.

5347. Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сĕве тăршшĕнчи чăвашсем). Этнографи очеркĕсемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 278 с.

5348. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 26 с.

5349. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 200 с.

5350. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 38 с.

Тура хуп кучĕ

5351. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи загот- скотра ёслекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 91 с.

Тура хуппа сүс арлани

5352. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Турашăл

5353. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 38 с. 91 №.

5354. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 99 с. 69 №.

Турат күсө

5355. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРэн Вәрмар р-чи Җүлти Кинчерте ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5356. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРэн Вәрмар р-чи Җүлти Кинчерте ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5357. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРэн Вәрмар р-чи Җүлти Кинчерте ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5358. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРэн Вәрмар р-чи Җүлти Кинчерте ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5359. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРэн Вәрмар р-чи Җүлти Кинчерте ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Ухă* — қунта «стрела» пېлтерешпе.

Туратлă йывăç

5360. Чаваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 104 с. 127 №.

Турă

5361. Н.В. Никольский патне ысырса яна фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 179. 264 с.

5362. 1911 қулта Хусан кĕпĕрнин Ҫерпү уесĕнчи Шаккăлтан Н. Адрианов Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 177. 332 с.

Турă патне хăшарма пусма çук, шывăн турачĕ çук, лашанăн майраки çук

5363. Чаваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 102 с. 104 №.

Турăх

5364. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРэн Вәрмар р-чи Җүлти Кинчерте ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Шур çál шывне чĕресе ярса хытарăп.*

Турăш

5365. 1900 қулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кĕпĕрнинчи Шупашкар уесĕн Никольски вулăсĕнчи Куснар ялĕнчен (хальхи ЧР Куславкка р-нĕ) М. Иванова ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12889. 47 л.; К.В. Элле 1926—1928 қулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656; Сĕнтĕрвăрри училищинче вĕренекен К. Роднов (халĕ ЧР Сĕнтĕрвăрри хули) Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 210. 61 с.

5366. 1900 қулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă

фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л.; Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 44 с. 169 №.

5367. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 102 с. 102 №.

5368. Хальхи ЧР Элĕк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне 1903—1905 çулсенче ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 372 с.

Турпас

5369. Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче хальхи ТР Аксу р-чи Сĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 402 с.

Туртасене çўлелле тăратса лартнă та — кăчăртатса тăраççĕ

5370. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Турчăка

5371. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5372. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5373. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5374. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5375. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5376. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5377. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5378. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5379. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти пĕдтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

5380. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 59 с.

5381. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5382. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 42 с. 137 №; Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 46 с.

5383. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л.

5384. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5385. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5386. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5387. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5388. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5389. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тута

5390. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тута, шăл, çăвар, чĕлхе

5391. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тута, шăл, чĕлхе

5392. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5393. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи (хальхи Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Микушкелĕнчен Алексей Федорович ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 71 л.

Тутапа чĕлхе

5394. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 96 с. 34 №.

Тутăр

5395. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тухъя

5396. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5397. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 278 с.

5398. Г.Т. Тимофеев 1899—1901 çулсенче Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Элшел таврашĕнче пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 713 с.

5399. Н.И. Ашмарин. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. I. Казань, 1903. 149 с.

5400. 1984 çулта Ульяновск облаçĕн Чăнлă р-чи Вăта Тимĕрçенте 1924 ç.ç. В.С.Благородновăран, 1910 ç.ç. Е.И. Кондрашкинăран В.А. Ендеров сырса илнĕ. — Ендеров В.А. Епле пурăнатă-ши аякри тăван? Пур енлĕ экспедици материалĕсем. II пай. Шупашкар: ЧПГАИ, 2013. 44 с.

5401. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 278 с.

5402. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 375 с.

5403. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тухъя ытмалли

5404. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 70, 72 с. *Ытмалли* — тухъя çинчен çурăм çине anakан шăрçасенчен тунă капăрлăх (женское украшение из бисера, спускающееся на спину).

Тухъя шерепи

5405. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 22 с.

Туя

5406. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5407. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5408. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5409. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5410. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5411. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5412. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тұме

5413. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5414. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 279 с.

5415. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

5416. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Тýпе

5417. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 80 с.

5418. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 102 с.

5419. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 80 с.

5420. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с. Вар.: *Асамте сурчĕн маччи кăвак.*

5421. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 80 с.

5422. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5423. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5424. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5425. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5426. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5427. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5428. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 80 с.

5429. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5430. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5431. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5432. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 80 с.

5433. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5434. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 80 с.

5435. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5436. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5437. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 81 с.

5438. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 80 с.

5439. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 80 с.
5440. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 81 с.
5441. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 80 с.
5442. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 81 с.
5443. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 81 с.
5444. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 81 с.
5445. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 80 с.
5446. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 80 с.
5447. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 82 с.
5448. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 80 с.
5449. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 81 с.
5450. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 80 с. Ялавăр — ТР Нурлат р-не кĕрекен ял ячĕ. Явлăк — тутăр. Тутар чĕлхинчен кĕнĕ.
5451. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 80 с.
5452. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 80 с.
5453. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 81 с.

Түпе кашти

5454. 1910—1911 çулсенче Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 136 с.

Түшк

5455. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕренĕ. Хельсинки, 1949. 93 с. 5 №; Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем 1932 çулта Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 124. 144 л. (об.); Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Хусан кĕпĕрнинчи Шупашкар уесĕн Никольски вулăсĕнчи Куснар ялĕнчен (хальхи ЧР Куславкка р-нĕ) М. Иванова ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12889. 47 л. (об.); Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 127 с.; 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи

заготскотра ёслемек чавашсенчен ырса илнө тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 92 с.; Н.В. Никольский патне 1904 ылта Чёмпёр кёпёрнин Пава уесенчи (хале ЧР Комсомольски р-н) Шурутран Г. Дмитриев ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фонч. I. 147. 18 с.; Н.В. Никольский патне 1910—1911 ылсенче хальхи ТР Аксу р-чи Сөнө Аксуран ырса янә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 399 с.

5456. 1984 ылта Ульяновск обласен Чанлә р-чи Вата Тимёрсенте 1924 ы.в. В.С. Благородноваран, 1910 ы.в. Е.И. Кондрашкинран В.А. Ендеров ырса илнө. — Ендеров В.А. Епле пурнайтыши аяки таван? Пуренле экспедици материалесем. II пайе. Шупашкар: ЧПГАИ, 2013. 44 с.

5457. 1905 ылта Хусан кёпёрнин Етэрне уесенчи (хальхи ЧР Элек р-н) Шемшешрен Н.В. Никольский патне ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фонч. I. 178. 47 с.

5458. Н.И. Егоров 1973—1974 ылсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ырса илнө тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5459. Н.И. Егоров 1973—1974 ылсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ырса илнө тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5460. Ашмарин Н.И. Чаваш сәмахесен көнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 325 с.

5461. Н.И. Егоров 1973—1974 ылсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ырса илнө тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5462. Ваттисен сәмахесем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатерлене. Шупашкар, 1960. 240 с.

5463. 1937 ылта Чаваш АССРен Җемерле р-чи Хутар ватам шкулёнче вәренекенсем «Чаваш коммуни» хаңата ырса янә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 34 с.

5464. Ваттисен сәмахесем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатерлене. Шупашкар, 1960. 241 с.

5465. Ашмарин Н.И. Чаваш сәмахесен көнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 53 с.

5466. 1912 ылта Н.В. Никольский патне Хусан кёпёрнин Етэрне уесенчи (хальхи ЧР Красноармейски р-н) Мән Шетмәрен К. Макаров ырса янә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 422 с.

5467. Ашмарин Н.И. Чаваш сәмахесен көнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 201 с. *Тумтир* — «тум-тир» сәмахран пулма пултарать, икә компоненчә те «кожа», «шкура» пәлтерешпе.

5468. Н.В. Никольский патне 1904 ылта Хусан кёпёрнинчи Сөрпү уесен (хальхи ЧР Канаш р-н) Кивә Чалкассинчен М. Макаров ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 273 с.

5469. Ваттисен сәмахесем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатерлене. Шупашкар, 1960. 241 с.

5470. Ваттисен сәмахесем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатерлене. Шупашкар, 1960. 241 с.

Түшк пустарни

5471. Ашмарин Н.И. Чаваш сәмахесен көнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 53 с.

Тылă

5472. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 11 с.
5473. 1914—1915 çулсенче Н.В. Никольский хальхи ЧР Элĕк р-чи Атмалкассинче пухнă ваттисен сăмахĕсемпе сутмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 274. 69 (60—75 л.).
5474. Чёмпёрги чăваш шкулĕнче тата тĕрлĕ шкулсенче вĕренекенсем 1900—1901 çулсенче Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 7. 765 с.
5475. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 7 с.
5476. 1886—1888 çулсенче П.В. Васильев Чёмпёр шкулĕнче вĕрентнĕ чух шкул ачисемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 147. 14 с.
5477. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5478. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5479. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 71 с.
5480. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Çëрпүкassi шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 562 л.
5481. 1895—1897 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта В.Н. Орлов пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 502 с.
5482. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 65 с.
5483. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 70 с.
5484. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
5485. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.
5486. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 225 с.
5487. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.
5488. 1907 çулта Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта В.Н. Орлов пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 292 с.
5489. 1929 çулта И. Литов Чăваш АССРĕн Элĕк р-чи Тушкassi ялĕнчен «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 392 с.
5490. 1950 çулта Г.М. Гурьянов Чăваш АССРĕн Шăмăршă р-чи Шăмăршăра çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 202. 1681. 29 с.

5491. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 220 с.; 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрниń Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 253 с.; 2006 çулта Тюмень облашĕн Аромашево р-чи Большескаредная ялĕнче 1923 ç.ç. М.Н. Уркинăран Е.В. Ермилова çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 98 с.

Тылăси

5492. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 102 с.

Тын (дыня)

5493. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 101 с. 96 №.

Тырă авăсни

5494. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 243 с.

Тырă акни

5495. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5496. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5497. Чăваш АССРĕн Çémĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 324 с.

Тырă акни-вырни

5498. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Симĕс — вар.: *capă*.

Тырă аллани

5499. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 47 с.

5500. Чёмпёти чăваш шкулĕнче вĕренекен тата тĕрлĕ шкулсенче вĕренекенсем 1900—1901 çулсенче Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 7. 870 с.

Тырă вырни

5501. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Çĕрпүккаси шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 559 л.

5502. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 99 с. 75 №.

Тырă капанĕ

5503. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 6 с.

Тырă сăвăрни

5504. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 430 с.

5505. ЧР Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 112 с.

5506. И.Д. Никитин-Юркки 1946 çулта пухса йĕркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 6812. 289 с.

5507. Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 273 с.

5508. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Çĕрпүккassi шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 560 л.

Тырă түни

5509. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5510. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 161 с.

5511. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 214 с.

5512. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 218 с. Тупсамĕ — урпа түни.

5513. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 218 с. Тупсамĕ — пăри түни.

5514. Ваттисен сăмахĕсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 255 с.

Тырă ўсни, вырни

5515. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л. (об.).

Тырă хăмăлĕ

5516. 1906 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 18 л. (об.).

Тырă хăмăч

5517. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 167 с.

Үй хапхи

5518. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 үзүүлсөнч Пенза обласын Ҫарттанлаа р-чи Пикмәрсалыт пухнаа ваттисен сামахэсемпэе тупталли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 306. 39 с.

5519. 1946 үзүүлтэй И.Д. Никитин-Юркки пухсаа ѹёркеленэ тупталли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. I. 379. 340 с.

Үйаях

5520. 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5521. 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5522. 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5523. Тимофеев Г.Т. Тахаръял (Сөве тэршшэнчи чавашсем). Этнографи очиркэсемпэе халах сামахлах. Шупашкар, 1972. 277 с.; Н.И. Ашмарин патне 1900 үзүүлтэй Чөмпөр көпөрнин Пääвaa уесэнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пääвaa р-нэ) П. Иванов учитель ярсаа панай фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӒА. I. 807. 12891. 69 л. Вар.: Ампар урлă ҫур ҫакар ывтăп. Н.Я. Золотов 1920—1923 үзүүлсөнч пухнаа ваттисен сামахэсем, тупталли юмахсем, сানавсемпэе палласем. — ЧПГАИ ӒА. I. 75. 62 с.; 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5524. Чаваш фольклор. И.С. Тукташ хатээрленэ. Шупашкар, 1949. 157 с. Вар.: Асаннен нүрчээ тэлэнчэ ҫур ҫакар тăратать, ийтэсам вёреççé, хылса илеймеччэ. 1910—1911 үзүүлсөнч Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Сэнс Аксуран ысыраа янай фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӒА. I. 208. 402 с.

5525. 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5526. 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5527. 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5528. 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5529. 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5530. 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5531. 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5532. 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5533. 1950—1967 үзүүлсөнч Н.В. Васильев төрлөө вырэнтаа пухнаа тупталли юмахсем. — ЧПГАИ ӒА. III. 417—420. 105 с.

5534. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахэсэн кенеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 115 с.; 8 т. 215 с.

5535. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5536. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5537. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5538. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5539. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5540. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5541. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5542. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5543. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5544. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5545. Ваттисен сăмахсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕренĕ. Шупашкар, 1960. 295 с.
5546. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5547. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5548. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 105 с.
5549. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 106 с.
5550. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 106 с.
5551. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5552. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 106 с.
5553. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5554. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 106 с.
5555. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 106 с.
5556. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 106 с.
5557. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 106 с.
5558. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЃА. III. 417—420. 106 с.

5559. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тेरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.

5560. 1910—1911 çулсенче Элекри (хальхи ЧР Элек р-нен центр) икё класлä шкулта пухнä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 242 с.

5561. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчертэ çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5562. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчертэ çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5563. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.

5564. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.

5565. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.

5566. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.

5567. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.

5568. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.

5569. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.

5570. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.

5571. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчертэ çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5572. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчертэ çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5573. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.

5574. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.

5575. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнинчи Пäва уесёнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л.; 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнинчи Пäва уесён Пäрäнтäk вулäсёнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) С. Петров ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л. (об.). Вар.: *Мачча çинче çур çäkär*. Тимофеев Г.Т. Тäхäрьял (Сёве тärшшёнчи чавашсем). Этнографи очеркёсемпë халäх сäмахläхë. Шупашкар, 1972. 274 с.

5576. Золотницкий Н.И. Корневой чувашско-русский словарь. Казань, 1875. 157 с.

5577. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.

5578. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчертэ çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5579. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.
5580. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.
5581. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.
5582. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.
5583. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5584. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5585. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.
5586. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 177 с.; Вар.: *Пиче ăйăрĕ кĕçенĕ, пĕтĕм çĕре пăхĕ (çутатĕ)*. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 106 с.
5587. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 107 с.
5588. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 295 с.
5589. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 17 с. Вар.: *Пўрт пүсĕнче çур çакăр çакăнса тăратать*. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 295 с.
5590. 1905 çулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (хальхи ЧР Элĕк р-нĕ) Шĕмшешрен (Шĕмшевĕшрен) Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 178. 47 с.
5591. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 22 с.
5592. 1903 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи Элĕк вулăсĕн (халĕ ЧР Вăрнар р-нĕ) Сĕнĕ Мĕлĕш ялĕнчен Г. Димитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 146. 658 с.; 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи Элĕкрен (халĕ ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) Е. Платонов ярса панă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 146. 692 с.
5593. Золотницкий Н.И. Корневой чувашско-русский словарь. Казань, 1875. 157 с.; 1984 çулта Ульяновск облаçĕн Чăнлă р-чи Вăта Тимĕрсенте 1924 ç.ç. В.С. Благородновăран, 1910 ç.ç. Е.И. Кондрашкинăран В.А. Ендеров çырса илнĕ. — Ендеров В.А. Епле пурăнатă-ши аякри тăван? Пур енлĕ экспедици материалĕсем. II пай. Шупашкар: ЧПГАИ, 2013. 44 с.
5594. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 42 с. 145 №; 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 80 л. (об.), 85 л.; Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпес-

ре 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 14 л. (об.); 1906 çулта Ёпхў кёпёрнин Пелепей уесёнчи Çене Хурамал ялэнчен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л. (об.); Н.В. Никольский патне 1904 çулта Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 3 с.; 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Çене Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 252 с.; 1952 çулта Чăваш АССРĕн Сентэрвăрри р-чи Упакассинчен Г.Л. Львов ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 809. 6168. 53 л. Вар.: *Пурт тăрăнче сур çăkăr выртат.* 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кёпёрнинчи Шупашкар уесён Никольски вулăсэнчи Куснар ялэнчен (хальхи ЧР Куславкка р-нĕ) М. Иванова ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12889. 47 л.; 1911 çулта Хусан кёпёрнин Çĕрпү уесёнчи Шаккăлтан Н. Адрианов Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 177. 330 с.

5595. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 14 с.
5596. Н.И. Золотницкий. Корневой чувашско-русский словарь. Казань, 1875. 157 с.
5597. Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулёнче вёренекенсем 1932 çулта Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 76, 93 л. (об.).
5598. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 178 с.
5599. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертे çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5600. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 177 с.
5601. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 107 с.
5602. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кёпёрнинчи Микушкелэнчен (халь Самар облаçэн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л.
5603. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 çулсенче Пенза облаçэн Çăрттанлă р-чи Пикмăрсальте пухнă ваттисен сăмахëсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 39 с.
5604. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 107 с.
5605. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 107 с.
5606. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 107 с.
5607. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 107 с.
5608. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 107 с.

5609. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5610. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5611. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5612. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Шампăртаттармĕ*.
5613. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 108 с.
5614. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5615. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5616. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Хура пурте кĕмĕл йăрхах çакрăм (çакăнса тăрать)*.
5617. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 108 с.
5618. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 108 с.
5619. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 108 с.
5620. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5621. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5622. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 108 с.
5623. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 108 с.
5624. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Уйăх (12 уйăх)

5625. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Уйăх катални

5626. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ ЁА. I. 75. 65 с.

Уйăх, кун шучĕ

5627. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5628. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Уйăх, сывлăм, хĕвĕл

5629. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Уйăх, çлтăрсем

5630. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5631. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5632. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Уйăх çурри курăнни

5633. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 62 с.

Уйăх çути

5634. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 108 с.

5635. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 108 с.

5636. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 108 с.

5637. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 108 с.

5638. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вырăс-сен «окошко» сăмахран.

5639. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 108 с.

5640. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 149 с. Вар.: Чрече витр икэ йс квевенте ывтп. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 108 с.

5641. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 212 с.

5642. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 108 с.

Уйăх тттмленни

5643. Золотницкий Н.И. Корневой чувашско-русский словарь. Казань, 1875. 157 с.

Уйăх тухни

5644. Чмпр облаçен Чнл р-чи Каши ялнче Н.И. Егоров çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5645. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнинчи Çĕрпү уесен (хальхи ЧР Канаш р-нĕ) Кивĕ Чăлкассинчен М. Макаров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 157 с.

Уйăх, хĕвел

5646. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Уйăхпа çылтăрсем

5647. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5648. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкеленчен (халь Самир облаçен Исааклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 71 л.

5649. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесенчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.

5650. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5651. Золотницкий Н.И. Корневой чувашско-русский словарь. Казань, 1875. 157 с.

5652. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5653. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Уйăхпа хĕвел

5654. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахесен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 205, 271 с.; Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сёве тăршшёнчи чăвашсем). Этнографи очеркесемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 271 с.; Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесенчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л. (об.).

5655. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 101 с.

5656. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 101 с.

5657. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 101 с.

5658. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 101 с.

5659. ТР Аксу р-чи Емелкелте Н.И. Егоров çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5660. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 101 с.

5661. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 101 с.

5687. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 100 с.
5688. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 100 с.
5689. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 100 с.
5690. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 100 с.
5691. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 100 с.
5692. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 100 с.
5693. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 100 с.
5694. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 100 с.
5695. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 100 с.

Уйăхсем

5696. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5697. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Уйăхсем, кунсем

5698. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Уйран, çу

5699. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Уйран услани

5700. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 169 с.
5701. 2002 çулта «Атăлci федералă округăн чăвашĕсем» проектпа ирттернĕ экспедици вăхăтĕнче ТР Çĕпрел р-чи Хулаçырми ялĕнче 1935 ç.ç. К.И. Семеновăран Е.В. Ермилова çырса илнĕ.
5702. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Турى Çĕрпүккаси шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 567 л.
5703. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
5704. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.:

Таран пусă нур, пусăра шыв нур, шывра сарă хур, туртап та илеп, туртап та илеп.

5705. Хусан кёпёрнин Теччө уесёнчи Аслă Таяпа вулăсне кёрекен Аслă Таяпа ялёнчен (халë ЧР Елчëк р-нë) 1905 çулта Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончë. I. 159. 343 с.

5706. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. X. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 103 с. 119 №.

Укça

5707. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 14 с. *Тутаринтан* — тутар çёрэнчен, тутар çыннинчен.

5708. Г.И. Комиссаровăн (Вантеран) килти архивĕнчен 1967 çулта чăваш халăх поэчĕ П.П. Хусанкай илсе килнĕ фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. 9-мĕш йышăну кĕнеки. 3572.

5709. 2014 çулта ТР Нурлат р-чи Лачакара 1928 ç.ç. Е.П. Сенькинăран (Чăкеç инкë) Е.В. Ермилова çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 95 с.

5710. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 46 с. 197 №.

5711. Ваттисен сăмахëсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 328 с.

5712. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кёпёрнин Етĕрне уесёнчи (халë ЧР Красноармейски р-нë) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 425 с.

5713. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кёпёрнин Пăва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нë) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л.; 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кёпёрнинчи Микушкелĕнчен (халь Самар облаçен Исаклă р-нë) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л.; Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. X. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 97 с. 53 №; Чёмпĕр кёпёрнин Пăва уесёнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпеçре 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 15 л. (об.); Ёпху кёпёрнин Пелепей уесёнчи Çĕнĕ Хурамал ялёнчен К. Андреев 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л. (об.); Н.В. Никольский патне 1904 çулта Чёмпĕр кёпёрнин Пăва уесёнчи (хальхи ЧР Комсомольски р-нë) Шурутран Г. Дмитриев ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончë. I. 147. 21 с.; Н.В. Никольский патне 1905 çулта Чёмпĕр кёпёрнин Пăва уесёнчи (хальхи ЧР Шăмăршă р-нë) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 360 с.; 1911 çулта Хусан кёпёрнин Çĕрпү уесёнчи (халь ЧР Канаш р-нë) Шаккăлтан Н. Адрианов ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончë. I. 177. 334 с.; 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кёпёрнин Пăва уесёнчи (хальхи ТР Пăва р-нë) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 252 с.; 2002 çулта «Атăлçи федераллă округан чăва-

шëсем» проектпа ирттернĕ экспедици вăхăтĕнче ТР Çĕпрел р-чи Хула-сырми ялёнче 1935 ç.ç. К.И. Семеновăран Е.В. Ермилова çырса илнĕ.

5714. Ашмарин Н.И. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. II. Симбирск, 1923. 181 с.

5715. 1940 çулта А. Соснова Пушкарт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёçлекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 94 с.

5716. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 41 с. 126 №.

5717. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

5718. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 çулсенче Пенза облаçэн Çăрттанлă р-чи Пикмăрсалыте пухнă ваттисен сăмахĕсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 38 с.

5719. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 14 с.

5720. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 84 с.

5721. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

5722. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 44 с.

5723. 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йĕркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

5724. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5725. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Укça енчёкĕ, пăртманик

5726. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5727. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 87 с.

Укça хутаççı

5728. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 203 с.

Ула ёне

5729. 1906 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпеçре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 15 л. (об.).

5730. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5731. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ула кайák

5732. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кёпёрнин Етёрне уесёнчи (халә ЧР Красноармейски р-нә) Мән Шетмөрен К. Макаров ырысса яңа фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 425 с.

5733. Н.В. Никольский патне 1905 çулта Чәмпәр кёпёрнин Пәва уесёнчи (хальхи ЧР Шамәршә р-нә) Сәнә Чукалтан В. Никифоров ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 359 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 үлсендө Чӑваш АССРен Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчертे ырысса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5734. 1904 үлтта Н.В. Никольский патне Чәмпәр кёпёрнин Пәва уесёнчи (хальхи ТР Пәва р-нә) Сәнә Чукалтан В. Никифоров ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 250 с.

Ула курак

5735. Ваттисен сামахсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатерлене. Шупашкар, 1960. 308 с. *Хырмули* — хырäm урли (пиçиххи).

5736. Ваттисен сামахсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатерлене. Шупашкар, 1960. 308 с.

Ула куракпа шапа

5737. Ашмарин Н.И. Чӑваш сামахсен кӗнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 171 с.

5738. Ваттисен сামахсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатерлене. Шупашкар, 1960. 311 с.

Ула такка

5739. Н.И. Егоров 1973—1974 үлсендө Чӑваш АССРен Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ырысса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5740. Ваттисен сামахсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатерлене. Шупашкар, 1960. 308 с.

5741. Н.И. Егоров 1973—1974 үлсендө Чӑваш АССРен Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ырысса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5742. 1907 үлтта В.Н. Орлов Эләк (хальхи ЧР Эләк р-нән центрә) икә класла шкулта пухна фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 874 с.

5743. Н.И. Егоров 1973—1974 үлсендө Чӑваш АССРен Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ырысса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Улача кӗне

5744. Ашмарин Н.И. Чӑваш сামахсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 173 с.

Улам пӗрчи

5745. Чӑваш халăхэн йăли-йĕркипе поэзийе. Х. Паасонен пухса хатерлене. Хельсинки, 1949. 101 с. 95 №.

5746. 1900 үлтта Н.И. Ашмарин патне Чәмпәр кёпёрнин Пәва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пәва р-нә) П. Иванов учитель ярса панә

фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. И. 807. 12891. 68 л.; 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи (хале ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. И. 147. 16 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Улма

5747. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ункă, тиха

5748. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Тупсăмĕ — 1600 ункă, 6400 тиха.

5749. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Упа

5750. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5751. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 306 с.

Упа кĕпçи

5752. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 250 с.

5753. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 319 с.

5754. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 11 с.

5755. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 299 с.

5756. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 295 с.

Упа, çĕлен

5757. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ура

5758. Патмар Э.И. Хĕр, арăм. — Шупашкар: «Чăваш ен» издавательство полиграфи комплексĕ, 2013. 249 с.

5759. Патмар Э.И. Хĕр, арăм. — Шупашкар: «Чăваш ен» издавательство полиграфи комплексĕ, 2013. 249 с.

5760. Патмар Э.И. Хĕр, арăм. — Шупашкар: «Чăваш ен» издавательство полиграфи комплексĕ, 2013. 249 с.

5761. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л. (об.); Патмар Э.И. Хëр, арäm. — Шупашкар: «Чăваш ён» издательство полиграфи комплексе, 2013. 249 с.

5762. Ваттисен сäмахëсем, каларäшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатëрленë. Шупашкар, 1960. 199 с.

5763. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вëренекенсемпе пухнä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Ура ѹрëсем

5764. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кёпёрнин Етёrne уесёнчи (халë ЧР Красноармейски р-нë) Мän Шетмёрен К. Макаров çырса янä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 425 с.

Ура кёли

5765. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРэн Вäрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5766. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРэн Вäрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ура кёлипе ура тупанë

5767. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРэн Вäрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ура пусси

5768. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРэн Вäрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ура пўрниsem

5769. Чăваш халäх сäмахлäхë. II т. Д. Месарош пухса хатëрленë. Будапешт, 1912. 46 с. 202 №.

Ура салтса сырни

5770. Чăваш халäх сäмахлäхë. II т. Д. Месарош пухса хатëрленë. Будапешт, 1912. 35 с. 39 №.

5771. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРэн Вäрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5772. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи (халë ЧР Комсомольски р-нë) Шурутран Г. Димитриев ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончë. I. 147. 5 с.; 1906 çулта Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи (хальхи вäхäттра Улатäр р-не кёрет) Кивë Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 16 л. (об.). Вар.: *Каç та кäштäр-кäштäр, ир те кäштäр*. Чăваш халäхëн йали-йëркипе поэзийë. Х. Паасонен пухса хатëрленë. Хельсинки, 1949. 96 с. 40 №.

5773. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 34 с. 38 №.

5774. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса яна фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 423 с.

5775. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 180 с.; Ваттисен сăмахĕсем, каларăщсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 238 с.

5776. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксурان çырса яна фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 413 с.

Ура, ура пурни

5777. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ура туни

5778. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 12 с.

Ура чĕрнисем

5779. Чăваш халăхĕн ѹăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 94 с. 17 №.

Урай кашти

5780. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Турى Çĕрпүкасси шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 561 л.

Урай хăми хушши

5781. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Урай хăмишë маçча хăмисем

5782. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Урай хăмисем

5783. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Самар кĕпĕрнинчи Микушкеленчен (халь Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 71 л. (об.).

Урай хăми çурăкĕ

5784. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5785. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Урай хăми хушăкĕ

5786. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Урай шăлни

5787. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 174 с.

5788. 1936—1937 çулсенче Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Юманай шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 260 л.

5789. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 6 с.

5790. 1905 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ЧР Шамăршă р-нĕ) Çенĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 359 с.

5791. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 37 с. 77 №; 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 425 с. Вар.: *Хорăн тăрри хăмханать, хора халăх похăнать.* 1903—1905 çулсенче хальхи ЧР Элĕк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 372 с.

5792. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 37 с. 77 №.

5793. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Çенĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 252 с.; Н.В. Никольский патне 1904 çулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи Элĕкрен (халĕ ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) Е. Платонов ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 146. 658 с.; Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 9 с.

Урайпа мачча

5794. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 34 с. 31 №.

5795. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 178 с.; Вар.: *Кинеми кирёклĕ, мами мамăклă.* Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5796. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 206 с.

5797. Ашмарин Н.И. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. II. Симбирск, 1923. 181 с.

5798. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёслекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 95 с.

5799. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 206 с.

5800. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5801. 1936—1937 çулсенче Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Юманай шкулёнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 167 л.

5802. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656; Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5803. Ваттисен сăмахëсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 206 с.

Урайпа стена

5804. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалёсем. — Килти архив.

Урамсем

5805. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесенчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 422 с.

Урапа

5806. Ваттисен сăмахëсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 220 с.

5807. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5808. Ваттисен сăмахëсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 220 с.

5809. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5810. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Урапа кăлтăрмаçëсем

5811. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-нĕ, Чашлама шкулёнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалёсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 70 л.

Урапа кусатăранëсем

5812. Васильев П. Чăваш юррисем, халапсем... Хусан: Центрти типографи, 1909. 3 с.

Урапа кустăрмисем

5813. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 271 с.

5814. Н.Я. Золотов 1920—1923 қулсенче пухнă ваттисен сăмахëсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 61 с.

5815. 1930—1940 қулсенче И. Жирнов сырса илнë тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 586 с.

5816. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 268 с.

5817. Н.Я. Золотов 1920—1923 қулсенче пухнă ваттисен сăмахëсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 61 с.

5818. Н.И. Ашмарин патне 1900 қулта Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л. (об.).

Урапа тик்டлени

5819. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 96 с. 35 №.

Урапапа çуна

5820. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчерте сырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5821. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 251 с.

Урапасем

5822. 1900 қулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кĕпĕрнинчи Шупашкар уесĕн Никольски вулăсĕнчи Куснар ялĕнчен (хальхи ЧР Қуславкка р-нĕ) М. Иванова ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12889. 47 л.

Урасем

5823. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 280 с.

5824. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 280 с.

5825. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчерте сырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5826. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çлти Кинчерте сырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5827. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 280 с.

5828. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 280 с.

5829. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 280 с.

5830. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 280 с.

Уратапа сакăсем

5831. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 225 с.

Урпа

5832. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 289 с.; 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 419 с.; Вар.: *Акари те макари, ыран-паян килмесен ўкер-и те вилер-и?* Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 391 с. Вар.: *Окарин те макарин, ыран-паян килмесен ўкетĕп те вилетĕп.* Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Окарин та макарин, ыран-паян килмесен ўкетнĕр те вилетнĕр.* 1903—1905 çулсенче хальхи ЧР Элĕк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 373 с.

5833. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

5834. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5835. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5836. Иван Мучи. Алçыру. Сутмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. V. 1853. 9907. 59 л. Вар.: *Ўкетĕп-ўкетĕп — тытсамăр.* К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Урпа пус пăрахни

5837. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 57 с.

Урпа түни

5838. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 158 с.

Уртмах

5839. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5840. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар. — урлă.

Урхалăх

5841. 1895—1897 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта В.Н. Орлов пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 198 с.

5842. 1895—1897 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта В.Н. Орлов пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 198 с.

Услам çăв

5843. Хусан кĕпĕрнин Çĕрпү уесне кĕрекен (халĕ ЧР Канаш р-нĕ) Шаккăлтан 1910 çулта Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 177. 332 с.

Үслам ҫу

5844. 1904 ҫулта Н.В. Никольский патне Чөмпөр көпәрнин Пәва уесенчи (халә ЧР Комсомольски р-нө) Шурутран Г. Димитриев ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончә. I. 147. 5 с.

Үҫә (ключ)

5845. 1910—1911 ҫулсенче Хусан көпәрнинчи Сәве уесен (халә ТР Аппас р-нө) Акучә (Азбаба) яләнчен Н.В. Никольский патне ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончә. I. 208. 134 с.

Үҫәм

5846. Ашмарин Н.И. Чаваш сәмахәсен кәнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 146 с. *Исен* — паллә мар глагол, тупмалли юмахра тәл пулать. *Писенет* — казахла, тутарла Бізән «украшаться» тенине пәлтерет.

5847. Ёпхү көпәрнин Пелепей уесенчи Ҫәнә Хурамал яләнчен К. Андреев 1906 ҫулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 34 л.

5848. 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Чөмпөр көпәрнин Пәва уесенчи Раккассинчен (хальхи ТР Пәва р-нө) П. Иванов учитель ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л.

5849. Н.И.Ашмарин. Чаваш сәмахәсен кәнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 150 с.

Үҫәм, қалча

5850. Н.И.Ашмарин. Чаваш сәмахәсен кәнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 125 с.

5851. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чаваш АССРән Вәрмар р-чи Ҫүлти Кинчертे ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Үт таканә

5852. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чаваш АССРән Вәрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5853. 2002 ҫулта ТР Ҫепрел р-чи Хулаҫырминче 1935 ҫ.ҫ. К.И. Семенноваран Е.В. Ермилова ысырса илнә. — ЧПГАИ АА. Архива көрекен материалсene шуга илекен 13-мәш кәнеке. 6631 инв. №. 2002 ҫулхы «Атәл-чи федераллә округгән чавашсем» проектпа ирттернә экспедицире аудиокассета ынне ысырса илнә фольклор материалесем.

Үт таканән пәтисем

5854. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чаваш АССРән Вәрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Үт ури

5855. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чаваш АССРән Вәрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ут ури айенче юр чăкăртатни

5856. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнинчи Çĕрпү уесĕн (хальхи ЧР Канаш р-нĕ) Кивĕ Чăлкассинчен М. Макаров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 164 с.

Ут утланнă çын

5857. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ут хăри

5858. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5859. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5860. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ут шыв ёçни

5861. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 57 с. *Выслан* — услан.

Утă

5862. 1907 çулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Элĕк р-нĕ) Ярхуньушкăнътен В. Никитин (Майоров) Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 624 с. *Пусăк* — пысăк. *Kÿрпÿ* — кĕрпÿ.

Утă капанĕ

5863. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Утă каçарни

5864. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 32 с. 2 №.

Утă лавĕ

5865. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕн Пăрăнтăк вулăсĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) С. Петров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л.; 1906 çулта Ёпху кĕпĕрнин Пелепей уесĕнчи Çĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 34 л. Вар.: *Атăл урлă лăпсăр-лăпсăр уна каçать*. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 66 с.; Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 3 с.; Н.И. Ашмарин фончĕ. Алçыру; Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем 1932 çулта

Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 66. 67. 70 (об.), 76, 80 (об.), 93 л. (об.).

5866. 2002 çулта ТР Çепрел р-чи Хулаçырминче 1935 ç.ç. К.И. Семеновा�ран Е.В. Ермилова çырса илнë. — ЧПГАИ АА. Архива кёрекен материалсene шута илекен 13-мëш кёнеке. 6631 инв. №. 2002 çулхи «Атälçi федералlä округгän чäвшäшесем» проектпа ирттернë экспедицире аудиокассета çине çырса илнë фольклор материалесем.

5867. Чäвшä халäх сäмахлäh. II т. Д. Месарош пухса хатёрленë. Будапешт, 1912. 32 с.

5868. 1906 çулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кëпёрнин Теччë уесэнчи (халë ЧР Елчëк р-нë) Тускел ялёнчен А. Степанова ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 6. 57 с.

Утä пустарни

5869. 1884 çулта А. Егоров Н.И. Ашмарин патне çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 28. 91 с.

Утä çулма тухни, утä çулса кëни

5870. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäвшä АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчертé çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Утä çулни

5871. И.Д. Никитин-Юркки 1946 çулта пухса йëркеленë тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

5872. Чäвшä халäхëн яйли-йëркипе поэзийë. Х. Паасонен пухса хатёрленë. Хельсинки, 1949. 106 с. 148 №.

5873. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тेरлë çëрте çырса илнë фольклор материалесем. — Килти архив.

5874. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чëмпëр кëпёрнин Пäва уесэнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. (об.); Тимофеев Г.Т. 1899—1901 çулсенче Чëмпëр кëпёрнин Пäва уесэнчи (халь ТР Пäва р-нë) Элшел таврашëнче пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 733 с.

5875. 1905 çулта Н.В. Никольский патне Чëмпëр кëпёрнин Пäва уесэнчи (хальхи ЧР Шämärшä р-нë) Сëнë Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 364 с.; 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Сëнë Аксуран çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 439 с.

5876. Ашмарин Н.И. Чäвшä сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 121 с.

5877. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вëренекенсемпe пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Утä çулни: çава, çаран

5878. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäвшä АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчертé çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Утă çулса капана хывни

5879. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Уткăшкарĕ

5880. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вёренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

5881. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 269 с.

Утмăлтурат

5882. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 81 с.

Утюг

5883. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5884. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5885. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5886. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ухват

5887. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 236 с.

5888. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 47 с.

5889. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çेरте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

Уччилни

5890. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.

Уша юпи шăтăкĕ

5891. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 105 с. 140 №.

Ушшĕ (уçси)

5892. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 66 с.

Үпле

5893. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 37 с. 79 №; 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ ӐА. I. 231. 425 с.

Ўсĕрпе вăрçни

5894. Сунтал. 1926. 5—6 №. С. 32. Маль пухнă.

Ўсĕрпе хăсни

5895. Сунтал. 1926. 5—6 №. С. 32. Маль пухнă.

Халăхпа патша

5896. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. X. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 103 с. 114 №.

Хапха

5897. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертे çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хапха уçăлни

5898. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хапха хушписем

5899. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хапха шашулкки

5900. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хаçат

5901. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 72 с.

Хачă

5902. Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче хальхи ТР Аксу р-чи Çёнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ ӐА. I. 208. 401 с.

5903. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 246 с.; Вар.: *Икĕ вĕçлĕ, икĕ ункă, варринче пăта.* 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски

р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фонч. I. 147. 16 с.

5904. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 144 л. (об.).

5905. 1936—1937 çулсенче Чăваш АССРĕн (халĕ ЧР) Çемĕрле р-чи Юманай шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 168 л.

5906. Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 128 с.

5907. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çулти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5908. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çулти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5909. Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 128 с.

5910. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 95 с. 21 №.

5911. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 34 с. 27 №.

5912. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 5 с.

5913. 1929 çулта Н.С. Васильев Чăваш АССРĕн Сĕнтĕрвăрри р-чи Чĕнер ялĕнчен, Н. Иванов 1928 çулта Етĕрне р-чи Нагорное ялĕнчен «Сунтал» журнала ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 14. 172 с.

5914. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

5915. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 35 с. 43 №; хальхи ЧР Элĕк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне 1903—1905 çулсенче ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фонч. I. 154. 372 с.; 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 424 с.

5916. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 46 с.

5917. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 229 с.

5918. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.).

5919. 1906 çулта Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 14 л.

5920. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 172 с.

5921. Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекен-

сем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 162 с.

5922. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкари педтехникумра вёре-некенсемпе пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

5923. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи (хальхи ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 22 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертे çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5924. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кёпёрнин Етĕрне уесёнчи Элĕкрен (халĕ ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) Е. Платонов ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 146. 658 с.; Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 46 с.; 1950 çулта Г.М. Гурьянов Чăваш АССРĕн Шăмăршă р-чи Шăмăршăра çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 202. 1681. 29 с.

5925. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 182 с.

Хачăпа йĕп

5926. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 229 с.

5927. Ваттисем çапла калаççе. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 65 с.

5928. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 246 с.

5929. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 10 с.

5930. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 10 с.

Хай çути

5931. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л.

Хай çути çутни

5932. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: Электричество лампи.

Хайă

5933. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 5 с.

Хăйă йывăсчи

5934. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 57 с.

Хăйă çунни

5935. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 35 с. 49 №.

5936. 1884 çулта Н.И. Ашмарин патне А. Егоров пухса ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 28. 92 с.; 1903—1905 çулсенче хальхи ЧР Элĕк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 372 с.

5937. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5938. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 58—59 с.

5939. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5940. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 103 с. 120 №; Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 43 с. 158 №; Н.И. Ашмарин. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. I. Казань, 1903. 213 с.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 213 с.

5941. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хăйă чĕлни

5942. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 85 с.

5943. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 423 с.

5944. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 84 с.

5945. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив. Вар.: *Пĕр кĕлете пăсăн та юсаймăн*. ЧР Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 19 с.

5946. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 13 с. Вар.: *Пĕр аршăнтан çĕр аршăн тухать*. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 449 с.

5947. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

5948. 1884 çулта А. Егоров Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 28. 90 с.; 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕн Пăрантăк вулăсĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) С. Петров ярса панă фольклор материалĕсем. —

ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л.; 1904 үүлтэй Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесэнчи (хальхи ТР Пäва р-нë) Чёнэ Чукалтан В. Никифоров ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 252 с. Вар.: *Пёр ын пäснине пин ын түрлетеймest*. 1906 үүлтэй Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесэнчи (хальхи вахтага Улатäр р-нë кёрет) Кивэ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 17 л.; 1907 үүлтэй В.Н. Орлов Элëкри (хальхи ЧР Элëк р-нëн центрë) икë класlä шкулта пухнä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 754 с.; Вар.: *Пёр ын пäснине пин ын түрлетеймеççé*. Н.И. Егоров 1973—1974 үүлсэнч Чаваш АССРэн Вäрмар р-чи Чўлти Кинчертэ çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5949. Чаваш халäхэн йäли-йёрките поэзийë. Х. Паасонен пухса хатёрленë. Хельсинки, 1949. 99 с. 66 №; 1940 үүлтэй А. Соснова Пушкарт АССРэн Ермеккей р-чи заготскотра ёслекен чавашсенчен çырса илнë тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 92 с.; Вар.: *Пёр ын пäснине çér ын түрлетейmest*. 1900 үүлтэй Н.И. Ашмарин патне Самар кёпёрнинчи Микушкелёнчен (халь Самар обласён Исаакlä р-нë) Алексей Федорович ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л.

5950. 1907 үүлтэй В.Н. Орлов Элëкри (хальхи ЧР Элëк р-нëн центрë) икë класlä шкулта пухнä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 296 с.

5951. 1904 үүлтэй Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесэнчи (халь ЧР Комсомольски р-нë) Шурутран Г. Димитриев ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончë. I. 147. 21 с.

5952. 1900—1901 үүлсэнч Чёмпёти чаваш шкулёнче тата тेरлë шкулсенче вёренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 7. 48 с.

5953. Ашмарин Н.И. Чаваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 117 с.

5954. Ашмарин Н.И. Чаваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 31 с.; 1884 үүлтэй А. Егоров Н.И. Ашмарин патне çырса янä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 28. 100 с.

5955. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 61 с.; Чаваш халäх сäмахлäh. II т. Д. Месарош пухса хатёрленë. Будапешт, 1912. 45 с. 182 №.

5956. 1884 үүлтэй А. Егоров Н.И. Ашмарин патне çырса янä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 28. 50 с.

Хайя чикки

5957. Ашмарин Н.И. Чаваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 197 с.

5958. Н.И. Егоров 1973—1974 үүлсэнч Чаваш АССРэн Вäрмар р-чи Чўлти Кинчертэ çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5959. 1886—1888 үүлсэнч П.В. Васильев Чёмпёр шкулёнче вёрентнë чух шкул ачисемпе пухнä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. III. 147. 14 с.

5960. 1907 үүлтэй В.Н. Орлов Элëкри (хальхи ЧР Элëк р-нëн центрë) икë класlä шкулта пухнä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 270 с.

5961. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 22 с.
5962. Чӑваш халӑхӗн йӑли-йӗркипе поэзийӗ. Х. Паасонен пухса хатӗрленӗ. Хельсинки, 1949. 97 с. 49 №.
5963. Н.Я. Золотов 1920—1923 ҫулсенче пухнӑ ваттисен сӑмахӗсем, тупмалли юмахсем, сӑнавсемпе паллӑсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 47 с.
5964. Чӗмпӗрти чӑваш шкулӗнче тата тӗрлӗ шкулсенче вӗренекенсем 1900—1901 ҫулсенче Н.И. Ашмарин патне ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 7. 762 с.
5965. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 299 с.
5966. 1907 ҫулта Хусан кӗпӗрнин Етӗрне уесӗнчи (халӗ ЧР Элӗк р-нӗ) Ярхуньушкӑнтыен В. Никитин (Майоров) Н.И. Ашмарин патне չырса янӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 624 с.
5967. 1904 ҫулта Н.В. Никольский патне Хусан кӗпӗрнин Етӗрне уесӗнчи Элӗкрен (халӗ ЧР Элӗк р-нӗн центрӗ) Е. Платонов ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 146. 659 с.
5968. 1884 ҫулта А. Егоров Н.И. Ашмарин патне չырса янӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 28. 92 с.; Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 159 с. Вар.: *Пӗр չыннӑн тӑватӑ ывӑл, тӑватӑши те кӑп-кӑтра.*
5969. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 245 с.
5970. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 66 с.
5971. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 202 с. Вар.: *Ун кун сикӗн, нӗр укӑлӑх вырӑн тупмӑн.* 1884 ҫулта А. Егоров Н.И. Ашмарин патне չырса янӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 28. 92 с.
5972. 1904 ҫулта Н.В. Никольский патне Хусан кӗпӗрнин Етӗрне уесӗнчи Элӗкрен (халӗ ЧР Элӗк р-нӗн центрӗ) Е. Платонов ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 146. 659 с.
5973. 1946 ҫулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йӗркеленӗ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.
5974. 1884 ҫулта Н.И. Ашмарин патне М. Алексеев ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 28. 51 с.
5975. 1969—1980 ҫулсенче Е.С. Сидорова тӗрлӗ չерте չырса илнӗ фольклор материалесем. — Килти архив.

Хайӑ чикки тимӗр

5976. Н.В. Никольский патне Хусан кӗпӗрнин Ҫӗрпү уесӗнчи (хальхи ЧР Канаш р-нӗ) Пӗчӗк Кӑвакал Мами ялӗнчен չырса янӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончӗ. I. 173. 43 с.
5977. 2014 ҫулта ТР Нурлат р-чи Якаелӗнче 1951 ҫ.ҫ. Л.Н. Ермилов-вӑран Е.В. Ермилова չырса илнӗ. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 95 с. *Станик-ке* — ватӑ, хисеплӗ старик.
5978. Васильев П. Чӑваш юррисем, халапсем... Хусан: Центрти типографи, 1909. 3 с.

5979. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 118 с.; Вар.: *Пирĕн пичийän тăват ывăл, тăваттăши те кăтра*. Хальхи ЧР Элĕк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне 1903—1905 çулсенче ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 372 с.

5980. 1884 çулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Элĕк р-нĕ) Ярхуньушкăнътен В. Никитин (Майоров) Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 28. 51 с.

Хăйма, сĕт

5981. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хăйма тытăнни

5982. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Çеле — çиеле.

Хăлха

5983. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 31 с. *Тұпсамне «Хұлха» тене*.

5984. Патмар Э.И. Хĕр, арăм. — Шупашкар: Чăваш ен» издательство комплексĕ, 2013. 249 с.

5985. Патмар Э.И. Хĕр, арăм. — Шупашкар: «Чăваш ен» издательство комплексĕ, 2013. 249 с.

5986. Патмар Э.И. Хĕр, арăм. — Шупашкар: «Чăваш ен» издательство комплексĕ, 2013. 249 с.

5987. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 198 с.

5988. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 206 с.

5989. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5990. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5991. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 423 с.

5992. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5993. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 77 с.

5994. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкари педтехникумра вĕрепнекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

5995. Патмар Э.И. Хĕр, арăм. — Шупашкар: «Чăваш ен» издательство комплексĕ, 2013. 249 с.

5996. 1929 çулта И. Литов Чăваш АССРĕн Элĕк р-чи Тушкасси ялĕнчен «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 390 с.

5997. Патмар Э.И. Хĕр, арам. — Шупашкар: «Чăваш ен» издательство полиграфи комплексĕ, 2013. 249 с.

Хăлха алки

5998. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

5999. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 13 с.; *Тумлат, тумлат, çëре тивмес*. Тупсамне: «Хăлха анки» тенĕ. 1910—1911 çулсенче Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 135 с.

Хăлха, куç, çавар

6000. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хăлхаллă калпак

6001. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хăлхаллă çĕлĕк

6002. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хăма купăс

6003. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хăма купăспа тумра

6004. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хăма çурăкĕ

6005. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахăсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 86 с.

Хăма хушши

6006. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хämät

6007. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6008. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фонч. I. 147. 4 с.

6009. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6010. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6011. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 78 с.

Хämätla

6012. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 13 с.

Хämäla

6013. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çене Аксурان çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 399 с.

6014. М.П. Субаева Куйбышев (халĕ Самар) облаçен Щунтал р-чи Емелкке Таяпинче пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 489. 3612. 119 с.

6015. Ваттисен сăмахëсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 263 с.

6016. 1937 çулта Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 22 с.

6017. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 33 с.

6018. 1906 çулта Ёпху́ кёпёрнин Пелепей уесёнчи Çене Хурамал ялĕнчен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л. (об.); Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 329 с.

6019. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 94 с.

6020. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

6021. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкri (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 763 с.

6022. Ваттисен сăмахëсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 263 с.

6023. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6024. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.
6025. 1895—1897 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта В.Н. Орлов пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 753 с.
6026. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 252 с.
6027. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.
6028. Г.И. Комиссаровăн (Вантерĕн) килти архивĕнчен 1967 çулта чăваш халăх поэчĕ П.П. Хусанкай илсе килнĕ фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. 9-мĕш йышану кĕнеки. 3572.
6029. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Турى Çĕрпүккаси шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 587 л.
6030. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 82 с.
6031. 1906 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 17 л.
6032. 1910—1911 çулсенче Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 134 с.
6033. 1903—1905 çулсенче хальхи ЧР Элĕк р-чи Турى Вылтан Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 372 с.
6034. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 17 с.; 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёслекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 90 с.
6035. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.); 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 17 с.
6036. Иван Мучи. Алçыру. Сутмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. V. 1853. 9907. 59 л.
6037. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 80 л. (об.).
6038. 1984 çулта Ульяновск облаçĕн Чăнлă р-чи Вăта Тимĕрçенте 1924 ç.ç. В.С. Благородновăран, 1910 ç.ç. Е.И. Кондрашкинăран В.А. Ендеров çырса илнĕ. — Ендеров В.А. Епле пурнăть-ши аякки тăван? Пур енлĕ экспедици материалĕсем. II пай. Шупашкар: ЧПГАИ, 2013. 44 с.

6039. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 43 с. 153 №.

Хăмла путранки, пăрça хутаçчи

6040. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хăмла çырли

6041. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕре-некенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

6042. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6043. Йывăç çинче ўсет: хай çап-çаврака, юн пек хĕрлĕ, тутлă пыл пек.

6043. 1911 çулта Самар кĕпĕрнин Пĕкĕлме уесĕнчи Старая Письмянка ялĕнчен И.М. Васильев учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 184. 144 с.

6044. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 73 с.

6045. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 330 с.

6046. ЧР Комсомольски р-чи Юнтапара 1900 ç.ç. М.О. Федотовăран (асламăшĕнчен) 1970 ç.ç. мăнукĕ Ю.В. Федотов илтнĕ. — Е.В. Федотова çырса илнĕ. — Килти архив; 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (хале ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 434 с.

6047. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 62 с.

6048. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хăмла çырли ёрти

6049. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнинчи Çĕрпү уесĕнчи (хальхи ЧР Канаш р-нĕ) Кивĕ Чăлкассинчен М. Макаров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 154 с. *Ёрте* — диал., выр. сердцевина. Хăмла çырли варри.

Хăмла шалча çине хăпарса кайни

6050. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин, Çĕрпү уесĕнчи (хальхи ЧР Канаш р-нĕ) Кивĕ Чăлкассинчен М. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 157 с.

Хăмла шалчи, путранки, хăмли

6051. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (хале ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 423 с.

Хӑнкӑла

6052. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 5 с.; 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Чӗмпӗр кӗпӗрнин Пӑва уесӗнчи Раккасинчен (халъхи ТР Пӑва р-нӗ) П. Иванов учитель ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.).
6053. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6054. 1910—1911 ҫулсенче Н.В. Никольский патне халъхи ТР Аксу р-не кӗрекен Ҫӗнӗ Аксурان ҫырса янӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончӗ. I. 208. 430 с.
6055. Ваттисен сӑмахӗсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатӗрленӗ. Шупашкар, 1960. 313 с.
6056. 1969—1980 ҫулсенче Е.С. Сидорова тӗрлӗ ҫӗрте ҫырса илнӗ фольклор материалӗсем. — Килти архив.
6057. Н.Я. Золотов 1920—1923 ҫулсенче пухнӑ ваттисен сӑмахӗсем, тупмалли юмахсем, сӑнавсемпе паллӑсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 67 с.
6058. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 136 с.
6059. 1969—1980 ҫулсенче Е.С. Сидорова тӗрлӗ ҫӗрте ҫырса илнӗ фольклор материалӗсем. — Килти архив.
6060. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 15 с.
6061. 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Чӗмпӗр кӗпӗрнин Пӑва уесӗнчи Раккасинчен (халъхи ТР Пӑва р-нӗ) П. Иванов учитель ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.); Чӑваш халӑх сӑмахлӑхӗ. II т. Д. Месарош пухса хатӗрленӗ. Будапешт, 1912. 42 с. 144 №.
6062. 1969—1980 ҫулсенче Е.С. Сидорова тӗрлӗ ҫӗрте ҫырса илнӗ фольклор материалӗсем. — Килти архив.
6063. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6064. 1931—1940 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Хӗрлӗ Чутайпа Тури Ҫӗр-пүкassi шкулӗсенче вӗренекенсем пухнӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 558 л.

Хӑнкӑрав

6065. 1904 ҫулта Н.В. Никольский патне Чӗмпӗр кӗпӗрнин Пӑва уесӗнчи (халӗ ЧР Комсомольски р-нӗ) Шурутран Г. Димитриев ярса панӑ фольклор материалӗсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончӗ. I. 147. 3 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6066. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6067. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хӑнтӑр

6068. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ҫырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6069. ЧР Вäрмар р-чи Вäтакасра Н.И. Егоров çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хäнтäр, пулä

6070. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРëн Вäрмар р-чи Çöлти Кинчертé çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хäпарту

6071. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРëн Вäрмар р-чи Çöлти Кинчертé çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хäрäm

6072. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРëн Вäрмар р-чи Çöлти Кинчертé çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хäяр

6073. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кëпёрнин Етëрне уесэнчи (халë ЧР Красноармейски р-нë) Мän Шетмёрен К. Макаров çырса яна фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 434 с.

6074. Ашмарин Н.И. Чäваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 201 с.

6075. Ашмарин Н.И. Чäваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 201 с.

6076. Ашмарин Н.И. Чäваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 45 с.

6077. Иван Мучи. Алçыру. Сутмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 1853. 9907. 59 л.

6078. Чäваш халäх сäмахлähé. II т. Д. Месарош пухса хатëрленë. Будапешт, 1912. 38 с., 92 №; Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнä ваттисен сäмахëсем, тупмалли юмахсем, сäнавсемпе паллëсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 71 с.

6079. Ваттисем çапла калаççë. Ваттисен сäмахëсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатëрленë. Шупашкар, 1950. 54 с.

6080. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кëпёрнин Пäва уесэнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.).

6081. Ашмарин Н.И. Чäваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 107 с.

6082. 1932 çулта Чäваш АССРëн Куславкка р-чи Чашлама шкулёнче вëренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 70 л.

6083. Чäваш халäх сäмахлähé. II т. Д. Месарош пухса хатëрленë. Будапешт, 1912. 44 с. 164 №. Чëркëн — чиркëвэн.

6084. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кëпёрнин Пäва уесэнчи Пäрäнтäk вулäсэнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) С. Петров ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л.

6085. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи Раккассинчен (халъхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л.; 1906 çулта Еп-хў кёпёрнин Пелепей уесёнчи Çене Хурамал ялэнчен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л. (об.); Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 44 с. 170 №.

6086. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çүлти Кинчертे çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6087. 1984 çулта Ульяновск облаçĕн Чăнлă р-чи Вăта Тимĕрçенте 1924 ç.ç. В.С. Благородновăран, 1910 ç.ç. Е.И. Кондрашкинăран В.А. Ендеров çырса илнĕ. — Ендеров В.А. Епле пурăнать-ши аякри тăван? Пур енлĕ экспедици материалĕсем. II пайĕ. Шупашкар: ЧПГАИ. 2013. 44 с.

6088. 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса ѹёркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

Хăях

6089. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 14 с.

Хĕве хунни

6090. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне халъхи ТР Аксу р-чи Çене Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 432 с.

Хĕвел

6091. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.

6092. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.

6093. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.

6094. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.

6095. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.

6096. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.

6097. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.

6098. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.

6099. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.

6100. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.

6101. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тेरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6102. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6103. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6104. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРен Вäрмар р-чи Ҫүлти Кинчертे ысырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: ампарашики-ярäши.
6105. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРен Вäрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ысырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6106. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6107. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6108. 2014 ҹулта ТР Нурлат р-чи Лачакара 1928 ҹ.ҹ. Е.П. Сенькинäран (Чекең инке) Е.В. Ермилова ысырса илнë. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 95 с.
6109. Ашмарин Н.И. Чаваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 176 с.
6110. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6111. Ашмарин Н.И. Чаваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 9 с.
6112. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 99 с.
6113. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРен Вäрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ысырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6114. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6115. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6116. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6117. К.В. Элле 1926—1928 қулсенче Шупашкарти педтехникумра вёренекенсемпэ пухнä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
6118. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6119. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6120. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРен Вäрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте ысырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6121. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6122. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6123. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 90 с.
6124. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 91 с.

6149. Г.Т. Тимофеев 1899—1901 қулсенче Чөмпөр көпөрнин Пәва уесенчи (халь ТР Пәва р-нө) Элшел таврашёнче пухнä фольклор материал-есем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 708 с.; 1900 қулта Н.И. Ашмарин патне Пәва уесенчи Раккассинчен (хальхи ТР Пәва р-нө) П. Иванов учитель ярса панä фольклор материал-есем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л.

6150. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев тेरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6151. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРөн Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнө тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6152. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6153. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахесен көнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 6, 9 с.

6154. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6155. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6156. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6157. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6158. Чаваш халäхэн йালи-йәркипе поэзийе. Х. Паасонен пухса хатерлене. Хельсинки, 1949. 100 с. 88 №. *Пётэм* — җаврака, пүсламан.

6159. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чаваш АССРөн Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнө тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6160. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6161. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6162. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6163. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6164. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6165. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6166. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6167. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6168. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6169. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6170. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6171. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев теरлө вырәнта пухнä тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 92 с.

6196. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6197. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6198. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6199. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6200. 1906 çулта Єпху к п р нин Пелепей уес нчи С н  Хурамал ял н чен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса пан  фольклор материал сем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш с мах  ен к неки. Шупашкар, 2000. 17 т. 8 с.
6201. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6202. Юмах ярап, юптарап. В. Долгов пухса хат рен . Шупашкар, 1957. 13 с.
6203. Ашмарин Н.И. Чăваш хал х с мах  х. Шупашкар, 2000. 17 т. 9 с.
6204. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев т р л  выр нта пухн  тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 102 с.
6205. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6206. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев т р л  выр нта пухн  тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 95 с.
6207. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев т р л  выр нта пухн  тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 102 с.

Х в л анни, уй х тухни

6208. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Х в л анни

6209. 1950—1967 қулсенче Н.В. Васильев т р л  выр нта пухн  тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 99 с.
6210. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6211. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6212. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илн  тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6213. 1899 çулта Н.И. Ашмарин патне Элшелтен Г.Т. Тимофеев учитель ярса пан  фольклор материал сем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 716 с.; Тимофеев Г.Т. 1899—1901 қулсенче Ч м р  к п р нин П ва уес нчи (халь ТР П ва р-н ) Элшел тавраш нче пухн  фольклор материал сем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 716 с.; 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне П ва уес нчи Раккассинчен (хальхи ТР П ва р-н ) П. Иванов учитель ярса пан  фольклор материал сем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. ЧР Муркаш р-чи Яраккассинче  ак тупмалли юмах н тупс м  — *ар ын*. Шуп р т х н , пил кне х р л  пи иххи  ыхн  ар ын. Юман  — ар ын, юн т кни — пи их-

хи, хĕрлĕ пиçиххи вĕççесем çаканса тăни — юман кутне юн тăкни. 2015 çулта ЧР Муркаш р-чи Яраккассинче пурнакан 1955 ç.ç. Е.Е. Ерагинтан Е.В. Ермилова çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 96 с.

6214. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 99 с.

Хĕвел пайăрки пурте кĕни

6215. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 62 с.

6216. Золотницкий Н.И. Корневой чувашско-русский словарь. Казань, 1875. 156 с.

6217. Сунтал. 1926. 5—6 №. 32 с. Маль пухнă.

Хĕвел, пĕлĕт, шыв

6218. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хĕвел, пĕлĕт, юхан шыв, чёре

6219. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хĕвел çаврăнăш

6220. 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йĕркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

6221. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Çĕрпүкassi шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 564 л.

6222. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 70 с.

6223. 1895—1897 çулсенче Элĕкри (халъхи ЧР Элĕк р-нĕн центр) икĕ класлă шкулта В.Н. Орлов пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 710 с.

Хĕвел çути

6224. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 96 с.

6225. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 208 с.

6226. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 96 с.

6227. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 96 с.

6228. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 96 с.

6229. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 96 с.

6230. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6231. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6232. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи Элĕкрен (халĕ ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) Е. Платонов ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ ЂА. I. 146. 658 с.
6233. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 294 с.
6234. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6235. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6236. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6237. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 53 с.
6238. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6239. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 295 с.
6240. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6241. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6242. Золотницкий Н.И. Корневой чувашско-русский словарь. Казань, 1875. 156 с.
6243. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6244. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6245. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6246. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6247. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6248. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6249. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 96 с.
6250. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 97 с.
6251. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 294 с.
6252. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 233 с.
6253. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЂА. III. 417—420. 97 с.

6254. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 294 с.

6255. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 97 с.

6256. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 97 с.

6257. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 294 с.

6258. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 97 с.

6259. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 102 с.

6260. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 97 с.

Хĕвел тухни

6261. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6262. 1906 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 18 л.

6263. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хĕвел, уйăх

6264. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6265. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6266. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6267. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6268. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хĕвел, уйăх, çăltăрсем

6269. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хĕвел ури

6270. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6271. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6272. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6273. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хёвел, шыв, йывăç, çер

6274. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 104 с.

Хёвел, шыв, çил, ахрäm

6275. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 104 с.

Хёвелше уйăх

6276. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6277. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6278. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6279. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6280. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Тĕрëкле *Tus* «полдень», *Tut* «ночь», чăваща тĕм «ночь» тĕттĕм < тĕп-тĕм.

6281. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6282. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хёл

6283. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6284. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 185 с.

6285. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 185 с.

6286. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6287. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 185 с.

6288. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 185 с.

6289. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6290. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6291. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ҫырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6292. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 185 с.

6293. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 185 с.

6294. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6295. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 185 с.

6296. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

Хĕл иртсе çур килни

6297. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6298. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Акайш вĕçce каять, куракĕ килсе ларатъ.* Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хĕл ларни

6299. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

6300. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

6301. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6302. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

6303. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

6304. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

6305. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

6306. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

6307. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

6308. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

6309. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

Хĕлĕх ала

6310. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6311. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 106 с.

Хөлле чүрече шанни

6312. 1903—1905 ҫулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ЧР Эләк р-чи Тури Вылтан ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фонч. I. 154. 373 с.

Хөллехи сивĕ уйыхсем

6313. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертे չырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Пир* — кашкăр.

Хөлле çу

6314. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте չырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хĕм сикни

6315. 1946 ҫулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йĕркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 289 с.

Хĕр чеччи

6316. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 17 с.

Хĕрапам йĕм кантри

6317. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 222 с.

Хĕрапам йĕмми

6318. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте չырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хĕрапам кăкăрĕ

6319. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте չырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хĕрапам çүти (çивĕт)

6320. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 310 с.

Хĕрлĕхен чечеке ларни

6321. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте չырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хĕскĕч

6322. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте չырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хĕç

6323. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6324. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хивсе

6325. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 15 с.

Хир çунни

6326. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хир чёпписем

6327. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хуйăр

6328. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хулашĕ

6329. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 60 с. *Хулашĕ* — в избе перекладина для растопки.

Хулпүсси

6330. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хултăрмач

6331. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 117 с.

Хултăрч (скальница)

6332. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 156 с. *Ичĕк-кучăк* — паллă мар сăмах.

6333. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 122 с.

Хуняма

6334. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хүпслу

6335. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6336. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 198 с.

Хур

6337. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 106 с. 151 №.

6338. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 221 с.

6339. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 7 с.

6340. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 99 с.

6341. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 170 с. *Шехерек* — сăмах пĕлтерĕшĕ паллă мар.

6342. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкеленчен (халь Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 166 с. *Хунь хĕрĕ* — хунъам хĕрĕ, выр. дочь тестя.

6343. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 424 с.

6344. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 438 с.

6345. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 76 с.

6346. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6347. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6348. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хур кайăк карти

6349. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6350. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6351. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Tÿkerек кўлли* — çаврака кўлĕ, çavra кўлĕ.

Хур-кăвакал чёпписем

6352. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хур пăхĕ

6353. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хур тĕкĕ

6354. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6355. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хур чĕши

6356. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6357. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6358. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хур шăммипе (чĕччĕммипе) урай шăлни

6359. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хура пăртĕн маччипе урайĕ

6360. 1903 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи Элĕк вулăсĕн (халĕ ЧР Вăрнар р-нĕ) Çĕнĕ Мĕлĕш ялĕнчен Г. Дмитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 146. 692 с.

Хура пăрт çуречи

6361. Ашмарин Н.И. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. I. Казань, 1903. 134 с.

Хура çул

6362. 1906 çулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кĕпĕрнин Течĕ уесĕнчи (халĕ ЧР Елчĕк р-нĕ) Тускел ялĕнчен А. Степанова ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 6. 58 с.

Хура тул

6363. 1906 çулта Ёпхý кĕпĕрнин Пелепей уесĕнчи Çĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л. (об.).

6364. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л. (об.); Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕн Пăрăнтăк вулăсĕнчи

Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) С. Петров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л. (об.); 1984 çулта Ульяновск облаçен Чанлă р-чи Вăта Тимĕрçенте 1924 ç.ç. В.С. Благороднова-ран, 1910 ç.ç. Е.И. Кондрашкинăран В.А. Ендеров сырса илнĕ. — Ендеров В.А. Епле турăнатă-ши аякири тăван? Пур енлë экспедици материалесем. II пайĕ. Шупашкар: ЧПГАИ, 2013. 44 с.

6365. 1910—1911 çулсенче Хусан кĕпĕрниңчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 135 с.

6366. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 46 с. 201 №.

6367. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёслекен чăвашсенчен сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 91 с.

6368. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 53 с.

6369. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 6 с.

6370. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 72 с.

6371. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хуран

6372. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6373. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Хура хырăмна* — вар.: *хырăм айне*.

6374. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 193 с.

6375. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6376. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6377. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрни Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 253 с.; 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёслекен чăвашсенчен сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 94 с.

6378. 1976 çулта В. Ендеров Чăваш АССРĕн Йĕпреç р-чи Хумри Ишекре сырса илнĕ ваттисен сăмахĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 511. 9 л.

6379. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 190 с.

6380. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6381. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте сырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6382. Сунтал. 1925. 8 №.

Хуран ай

6383. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 38 с. 82 №.

Хуран айёнче вут çунни

6384. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесенчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 438 с.

6385. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 96 с. 36 №.

Хуран вĕрени

6386. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 96 с. 37 №.

6387. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Сĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 435 с.

Хуран, вут

6388. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчертे çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хуран, вут çуламĕ

6389. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 93 л. (об.).

Хуран кукли

6390. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6391. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6392. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6393. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хуран мунчали

6394. 1910—1911 çулсенче Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесен (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 131 с.

Хуран çапали

6395. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çûlti Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6396. 1931—1940 ىولسەنچە Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Çĕр-пүккиси шкулëсенчە вĕренекенсем пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 558 л.

Хуран çекёлĕ

6397. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 129 с.

6398. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 337 с.

6399. 1910—1911 ىولسەнچە Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 273 с.

6400. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 63 с.

6401. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 86 с.

6402. 1912 ىulta Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 421 с.

6403. 1969—1980 ىولسەнچە Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнë фольклор материалëсем. — Килти архив.

Хуран, çулам

6404. 1932 ىulta Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнчە вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 80 л. (об.).

Хуран, такан (виç ура), кăмрăк, кĕл

6405. Н.И. Егоров 1973—1974 ىولسەнچە Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хуран хăлăпĕ

6406. 1910 ىulta М. Николаев хальхи ЧР Элĕк р-чи Сурăмпуç Шĕм-шешре пухнă тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. 261—272 л. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 179. 261 л.

6407. 1900 ىulta Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. (об.).

6408. Ваттисен сăмахëсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 234 с.

6409. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 9 с.

6410. 1907 ىulta В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 194 с.

6411. 1900 ىulta Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕн Пăрантăк вулăсĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) С. Петров ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л.

Хурана салма яни

6412. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 40 с. 117 №.

6413. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 425 с.

Хурана тăвар яни

6414. 1905 çулта Самар кĕпĕрнипе уесĕнчи Пролейки ялĕнче пĕр хрес-чентен Л. Асановский çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 69 с.

Хуранне илсен «виç ури» тăрса юлать

6415. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хуранпа яшка пĕсерни

6416. Ёпху кĕпĕрнин Пелепей уесĕнчи Çĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Анд-реев 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л.

Хурăн

6417. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 33 с. 21 №.

6418. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6419. 2014 çулта ТР Нурлат р-чи Якаелĕнче 1951 ç.ç. Л.Н. Ермиловăран Е.В. Ермилова çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 95 с.

6420. 1910 çулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Вăрнар р-нĕ) Уравăшран Н.В. Никольский патне П. Иванов ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 184. 87 с.

6421. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 280 с.

6422. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 194 с.

Хурăн миlĕкĕ

6423. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 80 л. (об.).

Хурăн хушни

6424. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 149 с. *Ornasi* — ЧР Элĕк р-чи ял ячĕ. *Исментер* — ЧР Етĕрне р-чи ял ячĕ.

6425. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чөмпөр көпөрнин Пәва уесенчи Раккассинчен (халъхи ТР Пәва р-нө) П. Иванов учитель ярса паны фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л.

6426. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6427. 1906 çулта Чөмпөр көпөрнин Пәва уесенчи (халъхи вәхәттра Улатар р-нен көрет) Кивә Эйпешре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса паны фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 15 л.

6428. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хурән шывә

6429. 1929 çулта И. Литов Чаваш АССРен Элек р-чи Тушкасси яләнчен «Чаваш коммуни» хаçата ысырса янә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 391 с.

Хурәнләх

6430. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Вәт хурән* — Җүлти Кинчер ялән анатри вәсән манаңца туха пүсланы ячә, тепер тәрлә ўна Ҫырма картиш, Аялти картиш тәссе.

Хурлা�хан

6431. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чөмпөр көпөрнин Пәва уесенчи Раккассинчен (халъхи ТР Пәва р-нө) П. Иванов учитель ярса паны фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. (об.); Ашмарин Н.И. Чаваш сামахәсен кәнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 260 с.; Г.Т. Тимофеев 1899—1901 çулсенче халъхи ТР Пәва р-чи Элшел таврашэнче пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 731 с.

6432. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хурлা�хан ысырлы

6433. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хурлা�хан, хәрләх хурлা�хан

6434. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хурт күсси

6435. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРен Вәрмар р-чи Җүлти Кинчертеге ысырса илнә тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6436. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан көпөрнин Етәрне уесенчи Элекрен (халә ЧР Элек р-нен центрө) Е. Платонов ярса паны фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 146. 657 с.

6437. 1906 çулта Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпеçре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 15 л.

6438. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 103 с. 118 №.

Хурт пусси

6439. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертे çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6440. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 221 с.

6441. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 216 с.

6442. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 234 с.

6443. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 233 с.

6444. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 45 с. 188 №.

6445. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л. (об.).

6446. Н.В. Никольский патне 1912 çулта Хусан кёпёрнин Етĕрне уесĕнчи (хале ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 424 с.

6447. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 274 с.

6448. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 227 с.

Хурт уйăрни

6449. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 357 с.

Хурчка

6450. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хут

6451. 1910 çулта М. Николаев хальхи ЧР Элĕк р-чи Сурăмпуç Шĕмшешре пухнă тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. 261—272 л. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 179. 263 с.

6452. Ашмарин Н.И. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. II. Симбирск, 1923. 67 с.

6453. Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпеçре 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 17 л.; Васильев П.

Чăваш юррисем, халапсем... — Хусан: Центрти типографи, 1909. 3 с.

6454. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 69 с.

6455. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 40 с. 119 №; 1910—1911 çулсенче Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 136 с. *Ытма* — ывăтма.

6456. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.).

6457. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 42 с. 142 №; Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 15 с.

6458. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 çулсенче Пенза облаçĕн Çăрттанлă р-чи Пикмăрсалыте пухнă ваттисен сăмахĕсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 58 с.

6459. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 63 с.

6460. 1894—1903 çулсенче В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 146. 194 л.

Хут кушăс

6461. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6462. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6463. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6464. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6465. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хут çырни

6466. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи Элĕкрен (халĕ ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) Е. Платонов ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 146. 658 с.; 1905 çулта Самар кĕпĕрнипе уесĕнчи Пролейки ялĕнче пĕр хресчентен Л. Асановский çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 69 с.

6467. Н.В. Никольский патне 1912 çулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 436 с.

6468. Сунтал. 1926. 9 №.

6469. 2002 çулта ТР Çёпрел р-чи Хулаçырминче 1935 ç.ç. К.И. Семенновăран Е.В. Ермилова çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. Архива кĕрекен ма-

териалсене шута илекен 13-мĕш кĕнеке. 6631 инв. №. 2002 çулхи «Атăл-çи федералă округан чăвашсем» проектпа ирттернĕ экспедицире аудио-кассета çине çырса илнĕ фольклор материалесем.

6470. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. П. т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 43 с. 154 №.

6471. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 22 с.

Хут укça

6472. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 102 с. 108 №.

Хутаç

6473. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёçлекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 92 с.

Хутăр йывăçси

6474. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёçлекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 21 с.

6475. Ваттисен сăмахсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 253 с.

6476. Сунтал. 1926. 5—6 №. 32 с. Маль пухнă.

6477. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалесем. — Килти архив.

6478. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 6 с.

6479. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 22 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6480. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 60 с.

6481. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 99 с.

6482. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Çĕрпүккаси шкулăсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 563 л.

6483. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 99 с.

6484. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 136 с.

6485. 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йĕркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

6486. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 47 с.

6487. 1895—1897 қулсенче Эләкри (хальхи ЧР Эләк р-нен центрө) икәү класлä шкулта В.Н. Орлов пухнä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 198 с.

6488. 1937 қулта Чăваш АССРен Çемэрле р-чи Хутар вăтам шкулэнчë вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 23 с.

Хутăр хутăрни

6489. ЧР Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ А.А. Овчинниковăран Н.И. Егоров çырса илнë. — Килти архив.

6490. Васильев П. Чăваш юррисем, халапсем... Хусан: Центрти типографи, 1909. 3 с.

6491. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 106 с. 153 №.

6492. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 136 с. Тупсамĕ: хутăр хутăрни. Выр. мотанье пряжи. Ирĕн — тупмалли юмахри паллă мар сăмах.

Хутла пĕлмен çын

6493. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРен Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хутлами

6494. Н.В. Никольский патне çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 179. 244 с.

Хутпа тĕк

6495. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 69 с. Йлт — ывăт.

Хушпу

6496. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 168 с.

6497. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 146 с. Атлаик — паллă мар сăмах, тупмалли юмахра тĕл пулать.

6498. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРен Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6499. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 146 с.

6500. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 101 с.

6501. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 278 с.

6502. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРен Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6503. 1900 қулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнинчи Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă

фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л. (об.); Тимофеев Г.Т. 1899—1901 çулсенче Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халь ТР Пăва р-нĕ) Элшел таврашĕнче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 710 с.

6504. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 87 с.

6505. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 278 с.

6506. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 431 с.

6507. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 7 с.

6508. И.С. Тукташ 1936—1940 çулсенче пичете хатĕрленĕ ваттисен сăмахĕсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 120. 18 л.

6509. Епхு кĕпĕрнин Пелепей уесĕнчи Çĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Андреев 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л.

6510. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 263 с.

6511. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

6512. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 89 с.

6513. Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 16 л. (об.); Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6514. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хушпу. Тухъя

6515. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хушпу тенки

6516. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 146 с.; 1905 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ЧР Шăмăршă р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 361 с.

Хушпу хыçĕ

6517. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 85 с. 6518. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 94 с. 10 №.

6519. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесэнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.).

6520. Чäваш халäхэн йäли-йëркипе поэзийë. Х. Паасонен пухса хатёрленë. Хельсинки, 1949. 100 с. 86 №.

6521. Тимофеев Г.Т. 1899—1901 çулсенче Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесэнчи (хальхи ТР Пäва р-нë) Элшел таврашёнче пухнä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 722 с.

6522. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнä ваттисен сäмахëсем, тупмалли юмахсем, сäнавсемпе паллëсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 87 с.

Хушпу шанкäрми

6523. Ашмарин Н.И. Чäваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 146 с.

Хушпу ярапи

6524. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнä ваттисен сäмахëсем, тупмалли юмахсем, сäнавсемпе паллëсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 88 с.

6525. Ашмарин Н.И. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. I. Казань, 1903. 149 с.

Хушпупа çёлëк тäхäнни

6526. Ваттисен сäмахëсем, каларäшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатёрленë. Шупашкар, 1960. 279 с.

Хүме

6527. Ашмарин Н.И. Чäваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 35 с.

6528. 1907 çулта В.Н. Орлов Элëкти (хальхи ЧР Элëк р-нëн центрë) икë класlä школта пухнä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 270 с.

Хыйси тäррипе лаппи

6529. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРëн Вäрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хыйчикки (хайчикки)

6530. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кёпёрнин Етёрне уесэнчи (халë ЧР Красноармейски р-нë) Мäн Шетмёрен К. Макаров çырса янä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 436 с.

Хыр

6531. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРëн Вäрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6532. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРëн Вäрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6533. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 13 с.

6534. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

6535. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 37 с. 78 №.

6536. 1906 çулта Ёпхў кĕпĕрнин Пелепей уесĕнчи Çĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л.

6537. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертे çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6538. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Хыр, чăрăш, учча

6539. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Учча — учча йывăçчи, выр. можжевельник. Йăптăхмас — «йăптăх тăкмасть» сăмахсенчен пулнă.

Хырăм

6540. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 76 с.

Хырăм выçни

6541. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 106 с. 151 №.

Хыçкалани

6542. Сунтал. 1926. 5—6 №. 32 с. Маль пухнă.

Чакак

6543. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 59 с.

6544. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 57 с.

6545. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 267 с.

6546. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (халъхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 193 с.

6547. 1906 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халъхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпеçре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 18 л. (об.).

6548. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 61 с.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 241 с.

Вар.: *Кёлөтөнчен тәкки ворäm*. Чäваш халäх сäмахлäх. II т. Д. Месарош пухса хатэрлен. Будапешт, 1912. 36 с. 66 №.

6549. Хальхи ЧР Элек р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне 1903—1905 çулсенче ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фонч. I. 154. 372 с.

6550. Ашмарин Н.И. Чäваш сäмахесен кëнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 241 с.

6551. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчертे çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6552. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6553. 1906 çулта Ёпхý кёпёрнин Пелепей уесёнчи Çене Хурамал ялёнчен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 34 л.

6554. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 7 с.

6555. Н.В. Никольский патне Хусан кёпёрнин Етэрне уесёнчи (хальхи ЧР Хэрлэ Чутай р-нë) Шёмшешрен (Шёмшевёшрен) ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фонч. I. 178. 47 с.

6556. Чäваш халäхэн йäли-йёргипе поэзий. Х. Паасонен пухса хатэрлен. Хельсинки, 1949. 99 с. 73 №.

6557. Чäваш халäх сäмахлäх. II т. Д. Месарош пухса хатэрлен. Будапешт, 1912. 39 с. 104 №.

6558. Ашмарин Н.И. Чäваш сäмахесен кëнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 322 с.

6559. Ашмарин Н.И. Чäваш сäмахесен кëнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 23 с.

6560. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6561. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 68 л.

6562. Ашмарин Н.И. Чäваш сäмахесен кëнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 255 с.

6563. Ваттисен сäмахесем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатэрлен. Шупашкар, 1960. 309 с.

6564. Ашмарин Н.И. Чäваш сäмахесен кëнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 262 с.

6565. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6566. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6567. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6568. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Кäмрäкран хура*.

6569. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чäваш АССРэн Вäрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Юс* — горностай, *кäш* — соболь.

Чан

6570. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Çене Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 261 с.

Чан сасси

6571. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 96 с. 41 №.

Чан çапни

6572. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.

6573. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 212 с.

6574. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 18 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6575. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л.

6576. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 11 с.

6577. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6578. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6579. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухна фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

6580. Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 238. 302 с.

Чан çапса кĕлле пустарăнни

6581. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 96 с. 38 №.

Чан. Шăнкăрав

6582. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чанпа хуран

6583. Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 323 с.

Чаршав

6584. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6585. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6586. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чашăк-тиреk

6587. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 қулсенче Пенза облаçĕн Çäрттанлă р-чи Пикмăрсалыте пухнă ваттисен сăмахĕсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 41 с.

Чăлха

6588. 1906 çулта Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăттра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 15 л.

6589. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 9 с.

Чăлха çыхни

6590. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чăлха тăхăнни

6591. Г.И. Комиссаровăн (Вантерăн) килти архивĕнчен 1967 çулта чăваш халăх поэчĕ П.П. Хусанкай илсе килнĕ фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. 9-мĕш йышăну кĕнеки. 3572.

Чăм

6592. К.В. Элле 1926—1928 қулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕре-некенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

6593. 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йĕркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

Чăмпа курка

6594. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 238 с.

Чăпăркка аври

6595. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л. (об.).

Чăнта çапни

6596. 1895—1897 çулсенче Элĕкри икĕ класлă шкулта (хальхи Чăваш АССРĕн Элĕк р-нĕн центрĕ) В.Н. Орлов пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 272 с.

6597. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Чăрăш

6598. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 51 с.

6599. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халĕ ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Дмитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 18 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6600. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.); Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сĕве тăршшĕнчи чăвашсем). Этнографи очеркĕсемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 273 с.

6601. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 37 с. 70 №. *Пелетеш* — чечек. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 157 с.

Чăрăш йĕkelĕ

6602. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6603. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чăх

6604. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 34 с.

6605. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 271 с.

6606. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6607. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 97 с. 45 №.

6608. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 38 с. 90 №.

6609. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

6610. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6611. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ

класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 75 с.

6612. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 41 с. 131 №.

6613. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 41 с. 131 №.

6614. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 72 с.

6615. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 208 с.

6616. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 871 с.

6617. Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекен-сем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 28 с.

6618. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 75 с.

6619. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 57 с.

6620. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6621. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 158 с.

6622. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6623. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6624. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6625. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чăх пăх

6626. Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекен-сем 1932 çулта Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 80 л. (об.).

6627. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 36 с. 55 №.

Чăх пусма ларни

6628. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чăхсене сĕлĕ сапса пани

6629. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 76 с.

6630. 1937 çулта Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Юманай шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 353 л.

Чăх сĕлĕ չини

6631. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин, Çĕрпү уесĕнчи (хальхи ЧР Канаш р-нĕ) Кивĕ Чăлкассинчен М. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 147 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6632. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 150 с.

Чăхă çамарта туни

6633. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 97 с. 45 №.

6634. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнинчи Çĕрпү уесĕн (хальхи ЧР Канаш р-нĕ) Кивĕ Чăлкассинчен М. Макаров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 164 с.

6635. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чеј

6636. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6637. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 144 с.

6638. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чеј хуранĕ

6639. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 40 с. 121 №. *Mékér* — вăкăр.

Чеј чашкисемпе чейник

6640. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чейник

6641. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6642. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6643. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6644. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6645. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: Кереке.

6646. Н.В. Никольский патне 1910—1911 қулсенче хальхи ТР Аксу р-чи Çене Аксуран çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 436 с.

6647. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чейник тĕпĕпе сăмси

6648. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чепчушка

6649. Г.И. Комиссаровăн (Вантерăн) килти архивĕнчен 1967 қулта чăваш халăх поэчĕ П.П. Хусанкай илсе килнĕ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. 9-мĕш йышăну кĕнеки. 3572.

Чечек

6650. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 315 с.

6651. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чёкеç

6652. 1905 қулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ЧР Шамаршă р-нĕ) Çене Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 362 с.

6653. 1910—1911 қулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 244 с.

6654. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 23 с. Вар.: Пĕчĕкиççĕ, ереветлĕ-теветлĕ. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 23 с. Вар.: Пĕчĕкçeççĕ, эреветлĕ-теветлĕ. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 23 с.

6655. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 258 с.

6656. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 76 с.

6657. Н.И. Ашмарин патне 1900 қулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 129 с.

6658. 2014 қулта ТР Нурлат р-чи Якаелĕнче 1951 ç.ç. Л.Н. Ермиловăн Е.В. Ермилова çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 95 с.

6659. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив; 2006 çулта Тюмень облаçĕнчи Аромашево районне кĕрекен Ангарка ялĕнче 1938 ç. ç. И.П. Пальмовран Е.В. Федотова çырса илнĕ.

Чĕкес ийви

6660. Н.В.Никольский патне 1912 çулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 435 с.

6661. 1886—1888 çулсенче П.В. Васильев Чĕмпĕр шкулĕнче вĕрентнĕ чух шкул ачисемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 147. 14 с.

Чĕкĕнтĕр (хĕрлĕ чĕкĕнтĕр)

6662. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 35 с. 46 №.

Чĕлĕм

6663. Н.В. Никольский 1914—1915 çулсенче хальхи ЧР Элĕк р-чи Атмалкассинче пухнă ваттисен сăмахĕсемпе сутмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 274. 68 (60—75 л.).

6664. М. Николаев 1910 çулта хальхи ЧР Элĕк р-чи Сурăмпуç Шĕмшешре пухнă тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. 261—272 л. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 179. 265 с.

6665. Сунтал. 1925. 9 №.

6666. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6667. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6668. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 262 с.

6669. 1895—1897 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта В.Н. Орлов пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 589 с.

6670. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 233 с.

6671. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 963 с.

6672. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6673. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Шăтăка чиксе лартăп, чунăма кантарăп.*

6674. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 46 с.

6675. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 80 с.

6676. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 237 с.
6677. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 79 с.
6678. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 162 с.
6679. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 8 с. *Картăшнай-ан* — катаршнай-ан.
6680. Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпецре 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 15 л. (об.); Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 297 с.
6681. 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йĕркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.
6682. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 116 с.
6683. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л. (об.). *Пантăс* — баптист.
6684. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6685. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 53 с.
6686. 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса йĕркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.
6687. Н.В. Никольский патне 1912 çулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 420 с.
6688. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Сĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 252 с.
6689. Сунтал. 1926. 5—6 №. С. 32. Маль пухнă.
6690. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 47 с.
6691. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
6692. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 173 с.
6693. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6694. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 175 с.
6695. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.
6696. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

6697. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
6698. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
6699. Шупуçсынни Н. Суйласа илнисем. Шупашкар, 1958. 186 с.
6700. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6701. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
6702. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 304 с.
6703. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 652 с.

Чĕлĕм лăйĕ

6704. Сунтал. 1926. 5—6 №. С. 32. Маль пухнă. *Лайĕ* — диал. вĕтĕ, çанăх пек çемче, тĕпне ларнă пайĕ.

Чĕлĕм туртни

6705. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6706. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 237 с.
6707. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 280 с.

Чĕлхе

6708. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 çулсенче Пенза облаçĕн Çăрттанлă р-чи Пикмăрсалте пухнă ваттисен сăмахĕсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 47 с.
6709. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6710. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6711. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6712. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.
6713. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 198 с.
6714. Патмар Э.И. Хĕр, арăм. — Шупашкар: «Чăваш ен» издавательство полиграфи комплексĕ, 2013. 250 с.

6715. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 36 с. 58 №.

6716. 1906 çулта Ёпху кĕпĕрнин Пелепей уесĕнчи Çĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 34 л.; 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 271 с.

6717. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 76 с.

6718. Патмар Э.И. Хĕр, арăм. — Шупашкар: «Чăваш ен» издательство полиграфи комплекс, 2013. 250 с.

6719. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 81 л.

6720. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 198 с.

6721. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

6722. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6723. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6724. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6725. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 37 с. 81 №.

6726. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 59 с. Äйра — äйär.

6727. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 37 с. 76 №. Тупсăмне «чĕлхепеле шăл, тома» тесе палăртнă.

6728. Н.В. Никольский патне 1912 çулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 421 с.

6729. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6730. Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 133 с.

6731. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёçлекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 93 с.

6732. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6733. 1911 çулта Хусан кĕпĕрнин Çĕрпு уесĕнчи (хальхи ЧР Канаш р-нĕ) Шаккăлтан Н. Адианов Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 177. 333 с.

6734. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 170 с.
6735. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6736. Патмар Э.И. Хĕр, арам. — Шупашкар: «Чăваш ен» издательство полиграфи комплексе, 2013. 250 с.
6737. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6738. Патмар Э.И. Хĕр, арам. — Шупашкар: «Чăваш ен» издательство полиграфи комплексе, 2013. 250 с.
6739. Ашмарин Н.И. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. I. Казань, 1903. 283 с.
6740. М.П. Субаева Куйбышев (халĕ Самар) облаçен Шунтал р-чи Емелкке Таяпинче пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ ЁА. III. 489. 119 с.
6741. 1903—1905 çулсенче хальхи ЧР Элĕк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ ЁА. Н.В. Никольский фонч. I. 154. 372 с.
6742. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6743. Патмар Э.И. Хĕр, арам. — Шупашкар: «Чăваш ен» издательство полиграфи комплексе, 2013. 250 с.
6744. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Н.И. Егоров шухăшĕпе, «хула» тени кунта «крепость» пĕлтерĕшпе, «город» пĕлтерĕшпе мар.
6745. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 198 с.
6746. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чĕлхе, хăлха, куç

6747. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6748. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6749. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6750. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чĕлхе, шăл

6751. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Çëç çын — çëçë çын, касакан.

Чёпёнкек

6752. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Чёпёнкек — шăналăк.

Чёркёмĕл

6753. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпёрнинчи Пăва уесĕн (хальхи ЧР Шамăршă р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 273 с.; Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чёре

6754. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 162 с.

6755. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 204 с.

6756. Н.И. Ашмарин патне 1906 çулта Хусан кĕпёрнин Теччĕ уесĕнчи (халĕ ЧР Елчĕк р-нĕ) Тускел ялĕнчен А. Степанова ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 6. 57 с.

6757. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 162 с.

6758. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 61 с.

6759. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 15 с.

6760. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 204 с.

6761. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6762. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6763. Ашмарин Н.И. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. II. Симбирск, 1923. 869 с.

6764. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 204 с.

Чёренче

6765. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6766. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 78 с.

Чёрес

6767. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 42 с. 140 №.

Чĕреп

6768. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне халъхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 422 с.

6769. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 58 с.

6770. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертे çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6771. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 104 с.

6772. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6773. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 306 с.

6774. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чĕркки

6775. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чĕрне

6776. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6777. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 151 с.

6778. Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 136 с.

6779. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 274 с.

Чĕрне каски

6780. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче ЧРăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чĕрситти

6781. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне халъхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 423 с.

Чĕчĕ

6782. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6783. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 165 с.

Чие сырли

6784. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6785. Н.Я. Золотов 1920—1923 қулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 73 с.

6786. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чилек

6787. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. *Чилек* — йывăча чавса шăтарса тунă витре (долбленое ведерко), пёчĕк чĕресь.

Чир

6788. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чиркү

6789. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 93 с. 1 №.

6790. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 101 с. 91 №.

6791. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкелĕнчен (халь Самар облаçĕн Исақлă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л. (об.).

6792. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 140 с.

6793. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л.; Тимофеев Г.Т. 1899—1901 қулсенче Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (халь ТР Пăва р-нĕ) Элшел таврашĕнче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 713 с.

Чиркү тăрри

6794. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 140 с. Вар.: *Тук-тук тука тимĕр, ана курман — нуша тимĕр, чĕп чĕмеккĕн тăлăри тимĕр.* Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6795. Н.В. Никольский патне 1905 çулта Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ЧР Шамăршă р-нĕ) Сĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 309 с.

Чиркү чанĕ

6796. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6797. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6798. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6799. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6800. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6801. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чукмар

6802. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 93 с.

6803. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6804. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чул

6805. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 161 с.

6806. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 305 с.

Чул, курăк, шыв

6807. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 26 с.

Чулла шыв

6808. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чулшу

6809. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Чуллу — капăрланмалли; выр. украшение.

6810. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Чун

6811. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 20 с. Енчĕ-менчĕ — паллă мар сăмах. Тупмалли юмахра тĕл пулать.

6812. 1910—1911 çулсенче Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАЙ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 133 с.

Чуста

6813. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахсен кэнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 101 с. Вар.: *Алăсăр-урасăр ийвăç тăрне хăпаратъ*. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çёнэ Аксуран ырса яна фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 400 с. Вар: *Алăсăр-орасăр ийвăç тăрне хăпаратъ*. Н.В. Никольский патне 1912 çулта Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесенчи (хале ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров ырса яна фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 423 с. Вар.: *Алăсăр, урасăр ийвăç тăрне улахать*. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ырса илнĕ тупмали юмахсем. — Килти архив.

6814. Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесенчи (хале ЧР Элĕк р-нĕ) Тавăтран А. Меценатов учитель Н.В. Никольский патне ырса яна фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 184. 331 с.

6815. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте ырса илнĕ тупмали юмахсем. — Килти архив.

6816. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Чуста çärни

6817. Чаваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чаваш коммуни» хаçата ырса яна фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 267 с.

6818. Чаваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 95 с. 22 №.

Чуханлăх

6819. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 245 с.

Çүллек

6820. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çерте ырса илнĕ фольклор материалесем. — Килти архив.

6821. Чаваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Хутар вăтам шкулĕнче вĕренекенсем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чаваш коммуни» хаçата ырса яна фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 322 с.

6822. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

6823. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 18 с.

6824. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахсен кэнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 142 с.

6825. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 56 с.

6826. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 222 с.

6827. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 137 с.

Чўлек туртни (затягивание супони)

6828. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 109 с.

6829. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 102 с. 106 №.

Чўлмек

6830. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6831. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6832. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 236 с.

6833. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Хăла*.

Чўлмекпе ухват

6834. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

6835. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 236 с.

Чўрече

6836. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 56 с.

6837. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6838. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 56 с.

6839. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 327 с.

6840. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 105 с. 144 №.

6841. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 155 с.

6842. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 94 с. 16 №.

6843. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 233 с.

6844. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 136 с.
6845. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 208 с.
6846. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 208 с.
6847. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 208 с.
6848. 1937 çулта Н. Десницкий «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 135. 261 с.
6849. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 çулсенче Пенза облаçĕн Çäрттанлă р-чи Пикмăрсалте пухнă ваттисен сăмахĕсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 16 с.
6850. Чăваш халăхĕн йăли-йĕрките поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 101 с. 100 №.
6851. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6852. 1900—1901 çулсенче Чёмпёрти чăваш шкулĕнче тата тĕрлĕ шкулсенче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 7. 761 с.
6853. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 176 с.
6854. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 208 с.
6855. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёçлекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 94 с.
6856. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 56 с.
6857. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 208 с.
6858. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 208 с.
6859. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 208 с.
6860. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 282 с.
6861. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 208 с.
6862. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 116 с.
6863. Ваттисем çапла калаççë. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 46 с.
6864. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкеленчен (халь Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 71 л.
6865. 1910—1911 çулсенче Хусан кĕпĕрнинчи Сĕве уесĕн (халĕ ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 131 с.

Чурече ванни

6866. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 36 с. 60 №.

6867. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 36 с. 60 №.

Чурече ирĕлни

6868. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 136 с.

Чурече ѹепенни

6869. 1895—1897 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта В.Н. Орлов пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 454 с.

6870. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 274 с.

6871. 1946 çулта И.Д. Никитин-Юркки пухса ѹеркеленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 340 с.

6872. 1936—1937 çулсенче Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Юманай шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 179 л.

Чурече кантăкĕ

6873. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 56 с.

6874. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 139 с.

6875. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — Килти архив.

6876. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 9 с.

6877. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 9 с.

6878. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 273 с.

Чурече куçĕ

6879. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 327 с.

Чурече куçĕ çемĕрĕлни

6880. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 122 с. Ин — паллă мар сăмах.

Чурече куçĕ шăнни

6881. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 3 с.

6882. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 7 с.

6883. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи (халë ЧР Комсомольски р-нë) Шурутран Г. Димитриев ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончë. I. 147. 21 с.

Чўрече сули

6884. Чаваш халäх сäмахлähç. II т. Д. Месарош пухса хатёрленë. Будапешт, 1912. 34 с. 29 №.

6885. 1895—1897 çулсенче Элëкри (хальхи ЧР Элëк р-нëн центрë) икё класлä шкûлта В.Н. Орлов пухнä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 270 с.

Чўрече çемёрёлни

6886. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л. (об.).

Чўрече хашахи

6887. Чаваш халäх сäмахлähç. II т. Д. Месарош пухса хатёрленë. Будапешт, 1912. 46 с. 193 №.

6888. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 67 л.

Чўрече хупши

6889. Ашмарин Н.И. Чаваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 47 с.

6890. Ашмарин Н.И. Чаваш сäмахëсен кëнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 296 с.

6891. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи (халë ЧР Комсомольски р-нë) Шурутран Г. Димитриев ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончë. I. 147. 4 с.

6892. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРэн Вäрмар р-чи Çўлти Кинчертé çырса илнë тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 61 с.

6893. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРэн Вäрмар р-чи Çўлти Кинчертé çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6894. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 8 с.

6895. 1906 çулта Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи (хальхи вäхäттра Улатäр р-не кёрет) Кивë Эйпëре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 18 л. (об.).

6896. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пäва р-нë) П. Иванов учитель ярса панä фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.).

6897. Ашмарин Н.И. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. I. Казань, 1903. 134 с.

6898. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6899. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6900. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 çулсенче Пенза облаçĕн Çäрттанса р-чи Пикмăрсальте пухнă ваттисен сăмахĕсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 39 с.
6901. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6902. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
6903. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 289 с. Вар.: *Шăлт-шăлт Матви*. Халхи ЧР Элĕк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне 1903—1905 çулсенче ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 372 с.

Чурече шăнни

6904. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 15 т. 77 с.
6905. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 99 с.
6906. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне халхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 399 с. Вар.: *Ахмат куçне шур илнĕ*. Йпху кĕпĕрнин Пелепей уесĕнчи Çĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Андреев 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 34 л.; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 2 т. 201 с.
6907. Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Пăрантăк вулăсĕн Таккавартан И. Григорьев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 177. 185 с.
6908. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хале ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 21 с.
6909. Н.В. Никольский. I. 178. 47 с. Вар.: *Тутар куçне шур илнĕ*. Сунтал. 1926. 5—6 №. 32 с. Маль пухнă.
6910. 1940 çулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёçлекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 92 с.
6911. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 66 с.
6912. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 43 с. 155 №.
6913. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 16 с.

Чурече янтăрĕ

6914. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 33 с. 23 №.

Чүречепе алăк

6915. 1936—1937 çулсенче Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Юманай шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 345 л.

Чүречерен хĕвел ўкни

6916. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 105 с. 138 №.

Чүречесем

6917. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 14 с.

Шайкка

6918. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 235 с.

Шакăлла выляни

6919. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.

6920. Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сĕве тăршшĕнчи чăвашсем). Этнографи очеркĕсемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 278 с.

Шалча, путранки, хăмли

6921. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 428 с.

Шапа

6922. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 334 с.

6923. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 310 с.

6924. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 283 с.

6925. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 105 с.

6926. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 310 с.

6927. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 310 с.

6928. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 142 с.

6929. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 45 с. 185 №; Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 310 с.

6930. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л. (об.); Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сёве тăршшэнчи чăвашсем). Этнографи очеркесемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 278 с.

Шарф

6931. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертэ ысырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шăл

6932. Патмар Э.И. Хĕр, арам. — Шупашкар: «Чăваш ен» издательство полиграфи комплексĕ, 2013. 249 с.

6933. Ашмарин Н.И. Опыт исследования чувашского синтаксиса. Ч. II. Симбирск, 1923. 181 с.

6934. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л. (об.).

6935. Тимофеев Г.Т. Тăхăръял (Сёве тăршшэнчи чăвашсем). Этнографи очеркесемпе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 271 с.

6936. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 66 л. Вар.: *Икĕ кашта шурă чăхă*. Хусан кёпёрнинчи Сёве уесён (хальхи ТР Аппас р-нĕ) Акучă (Азбаба) ялĕнчен Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 208. 134 с.

6937. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кёпёрнин Етĕрне уесёнчи Элĕкрен (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) Е. Платонов ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 146. 659 с.

6938. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесён Пăрăнтăк вулăсёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) С. Петров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л. (об.). Вар.: *Икĕ каштам шурă чăххăм пур*. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесёнчи (хальхи ТР Пăва р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 271 с. Вар.: *Икĕ кашта шурă чăххăм пур*. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 94 с. 19 №; Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 5 с. Вар.: *Икĕ кашта шурă чăххăм пур*. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахесем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 56 с.

6939. 1952 çулта Чăваш АССРĕн Сĕнтĕрвăрри р-чи Упакассинчен Г.Л. Львов ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 809. 6168. 52 л.

6940. Патмар Э.И. Хĕр, арам. — Шупашкар: «Чăваш ен» издательство полиграфи комплексĕ, 2013. 249 с.

6941. Патмар Э.И. Хĕр, арам. — Шупашкар: «Чăваш ен» издательство полиграфи комплексĕ, 2013. 249 с.

6942. Михайлов С.М. Чувашские разговоры и сказки. Казань, 1853. 60 с.

6943. 1955 çулта ТР Нурлат р-чи Ялаварты К. Исаева çырса илнे. — ЧПГАИ АА. ІІ. 2867. 9321. 12 с.; Ваттисен сামахесем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатэрлене. Шупашкар, 1960. 195 с.

6944. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчертэ çырса илнे тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6945. Патмар Э.И. Хĕр, арам. — Шупашкар: «Чăваш ен» издательство полиграфи комплексе, 2013. 249 с.

6946. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчертэ çырса илне тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6947. Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фонч. I. 179. 244 с. Вар.: *Пёр кашта шур чăххăм*.

6948. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчертэ çырса илне тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6949. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчертэ çырса илне тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6950. Ашмарин Н.И. Чăваш сামахесен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 183 с.

Шăл. Чĕлхе

6951. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчертэ çырса илне тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6952. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчертэ çырса илне тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6953. Чăваш халăх сăмахлăх. II т. Д. Месарош пухса хатэрлене. Будапешт, 1912. 33 с. 24 №.

6954. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчертэ çырса илне тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6955. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне халхи ТР Аксу р-чи Сĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 407 с.

6956. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчертэ çырса илне тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6957. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчертэ çырса илне тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6958. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчертэ çырса илне тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шăлавар

6959. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчертэ çырса илне тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6960. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчертэ çырса илне тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шăна

6961. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне ус-сĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 432 с.

6962. В. Ендеров 1976 çулта Чăваш АССРĕн Йĕпреç р-чи Хумри Ишекре çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 511. 9 с.

6963. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 35 с. 52 №.

6964. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 39 с. 101 №.

6965. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л. (об.).

6966. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шăна карри

6967. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шăна кĕпçи

6968. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 426 с.

Шăналăк

6969. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 46 с.

6970. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 6 с.

6971. 1906 çулта Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăтра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 14 л. (об.).

6972. 1936—1937 çулсенче Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Юманай шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 355 л.

6973. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 21 с.

6974. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 229 с.

6975. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 435 с.

Шăнăр

6976. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шăнăр алăк хăлăп

6977. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 402 с.

Шәни

6978. 1910—1911 қулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Ҫәнә Аксуран ысырса яңа фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӐА. I. 208. 402 с.

Шәнкәрав

6979. 1910—1911 қулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Ҫәнә Аксуран ысырса яңа фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӐА. I. 208. 400 с.

6980. Ашмарин Н.И. Чаваш сәмахәсен кәнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 165 с.

6981. 1900 қулта Н.И. Ашмарин патне Чөмпәр кәпәрнин Пәва уесәнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пәва р-нә) П. Иванов учитель ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӐА. I. 807. 12891. 66 л. (об.); Тимофеев Г.Т. 1899—1901 қулсенче Чөмпәр кәпәрнин Пәва уесәнчи (хальхи ТР Пәва р-нә) Элшел таврашәнче пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӐА. I. 22. 719 с.; 2002 қулта «Атälci федералlä округан чавашсем» проектпа ирттернә экспедици вাহтәнче ТР Ҫепрел р-чи Хулаçырми яләнче 1935 ғ.ғ. К.И. Семеновбәран Е.В. Ермилова ысырса илнә.

6982. 1895—1897 қулсенче Эләкри (хальхи Чаваш АССРән Эләк р-нән центрә) икә класлә шкулта В.Н. Орлов пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӐА. I. 30. 753 с.

6983. 1904 қулта Н.В. Никольский патне Чөмпәр кәпәрнин Пәва уесәнчи (хальхи ТР Пәва р-нә) Ҫәнә Чукалтан В. Никифоров ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӐА. I. 147. 254 с.

6984. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 6 с.; Н.В. Никольский патне Чөмпәр кәпәрнинчи Пәва уесән Пәрәнтәк вуләсәнчи Так-кавартан И. Григорьев ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӐА. Н.В. Никольский фончә. I. 177. 185 с.; Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 6 с.

6985. Ваттисен сәмахәсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатәрленә. Шупашкар, 1960. 327 с.

6986. Н.Я. Золотов 1920—1923 қулсенче пухнә ваттисен сәмахәсем, тупмалли юмахсем, сәнавсемпе палләсем. — ЧПГАИ ӐА. I. 75. 61 с.

6987. Н.И. Ашмарин патне 1900 қулта Чөмпәр кәпәрнин Пәва уесәнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пәва р-нә) П. Иванов учитель ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӐА. I. 807. 12891. 66 л. Вар.: *Сак айәнче сар лаша*. Тимофеев Г.Т. 1899—1901 қулсенче Чөмпәр кәпәрнин Пәва уесәнчи (хальхи ТР Пәва р-нә) Элшел таврашәнче пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӐА. I. 22. 715 с.

6988. 1900 қулта Н.И. Ашмарин патне Чөмпәр кәпәрнин Пәва уесән Пәрәнтәк вуләсәнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пәва р-нә) С. Петров ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӐА. I. 807. 12888. 38 л. (об.).

6989. 1906 қулта Ӗпхү кәпәрнин Пелепей уесәнчи Ҫәнә Хурамал яләнчен К. Андреев пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӐА. I. 807. 12885. 33 л. (об.).

6990. Чөмпәрти чаваш шкуләнче вәренекен тата тәрлә шкулсенче вәренекен 1900—1901 қулсенче Н.И. Ашмарин патне ярса панә фольклор материалесем. — ЧПГАИ ӐА. I. 7. 155 с.

Шăнкăрчă

6991. Ваттисем çапла калаççë. Ваттисен сăмахëсем, тупмалли юмах-сем. В. Долгов пухса хатërlené. Шупашкар, 1950. 76 с.

Шăнкăрчă йăви

6992. 1886—1888 çулсенче П.В. Васильев Чёмпёр шкулёнче вёрентнĕ чух шкул ачисемпе пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. III. 147. 14 с.

Шăпăр

6993. 1907 çулта В.Н. Орлов Элëкти (хальхи ЧР Элëк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 679 с.

6994. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 174 с.

6995. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 6 с.

6996. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 96 с.

6997. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте չырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

6998. 1900—1901 çулсенче Чёмпёти чăваш шкулёнче тата тेरлë шкул-сенче вёренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 7. 155 с.

6999. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вёренекенсемпе пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

7000. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 259 с. Вар.: *Печёкес кинем тур, алакайн-тепелэн кускалам*. Чёмпёр кĕпёрнин Пăва уесёнчи (хальхи вăхăттра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпесре 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 17 л.

7001. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 258 с.

7002. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 297 с.

7003. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 150 с.

7004. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кĕпёрнин Пăва уесёнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л.

7005. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 248 с.

7006. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 85 с.

7007. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 253 с.

7008. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вёренекенсемпе пухнă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

7009. Ваттисен сামахсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатэрлене. Шупашкар, 1960. 237 с.
7010. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахсен кэнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 30 с.
7011. 1969—1980 ىулсенче Е.С. Сидорова тэрлө چэрте ысырса илнэ фольклор материалесем. — Килти архив.
7012. К.В. Элле 1926—1928 ىулсенче Шупашкарти педтехникумра вёренекенсемпэ пухнэ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Шапар калани

7013. Ашмарин Н.И. Чаваш сামахсен кэнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 214 с.
7014. Ваттисен сামахсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатэрлене. Шупашкар, 1960. 330 с.
7015. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 ىулсенче Пенза облашён Ҫарттанлă р-чи Пикмэрсалыте пухнэ ваттисен сামахсемпэ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 41 с.
7016. Ваттисен сামахсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатэрлене. Шупашкар, 1960. 330 с.

Шапар хули

7017. Чаваш халăх сামахлăхе. II т. Д. Месарош пухса хатэрлене. Будапешт, 1912. 36 с. 69 №.

Шапарпа չүпэ

7018. Н.И. Ашмарин патне 1900 ىулта Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесэнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.).

Шарка

7019. Чаваш халăх юли-йеркипе поэзийе. Х. Паасонен пухса хатэрлене. Хельсинки, 1949. 106 с. 147 №.

Шарпак (спичка)

7020. Ваттисен сামахсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатэрлене. Шупашкар, 1960. 241 с.
7021. 1940 ىулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёслекен чавашсенчен ысырса илнэ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 93 с.
7022. Чаваш фольклоре. И.С. Тукташ хатэрлене. Шупашкар, 1949. 160 с.
7023. Н.Я. Золотов 1920—1923 ىулсенче пухнэ ваттисен сামахсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпэ паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 47 с.
7024. Н.И. Егоров 1973—1974 ىулсенче Чаваш АССРĕн Вăрмар р-чи Ҫүлти Кинчертэ ысырса илнэ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шăрçа

7025. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 82 с.

7026. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 394 с.

7027. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 34 с.

7028. 1937 çулта Н. Десницкий «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 135. 634 с.

Шăрт

7029. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 76 с.

7030. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 286 с.

7031. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 948 с.

7032. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 139 с.

7033. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 59 с.

7034. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 357 с.

7035. ЧР Сёмёрле р-чи Хутар вăтам шкулёнче вĕренекенсем 1937 çулта «Сунтал» журналпа «Чăваш коммуни» хаçата çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 136. 366 с.

Шăрт. Тĕрен

7036. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 304 с.

7037. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7038. 1886—1888 çулсенче П.В. Васильев Чёмпĕр шкулёнче вĕрентнĕ чух шкул ачисемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 147. 14 с.

Шăрттан

7039. 1903—1911 çулсенче Н.В. Никольский хăй пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 149. 14 с.

Шăрчăк

7040. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7041. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7042. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шăршă кăларни

7043. 1969—1980 қулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнĕ фольклор материалесем. — Килти архив.

7044. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 34 с.

7045. 1940 қулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёслекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 93 с.

7046. К.В. Элле 1926—1928 қулсенче Шупашкарти педтехникума вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

7047. 1910—1911 қулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 90 с.

7048. 1931—1940 қулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Сĕрпүккаси шкуллесенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 563 л. Йăле — ўпле.

Шăршламалли тапак

7049. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 116 с.

Шăтăк

7050. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шăтăк чавни

7051. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шăши

7052. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 274 с.

7053. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 122 с.

7054. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 295 с.

7055. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7056. Н.И. Ашмарин патне 1900 қулта Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л. (об.); Тимо-

феев Г.Т. Тăхăръял (Сĕве тăршшĕнчи чăвашсем). Этнографи очеркĕсем-пе халăх сăмахлăхĕ. Шупашкар, 1972. 278 с.

Шăши пүсĕ

7057. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Чёмпёр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккасинчен (халхи ТР Пăва ƿ-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л. (об.).

Шăшипе шапа

7058. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 66 с. *Удельни* — патша кил-йышĕ аллинчи çëр çинче мĕнпур ёç-пуça туса пыракан кантур.

Шел тутăр

7059. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7060. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шёлепке

7061. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7062. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7063. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шёшкĕ, майарĕ, тĕши

7064. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7065. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шёшлĕ

7066. Чăваш фольклорĕ. И.С. Тукташ хатĕрленĕ. Шупашкар, 1949. 158 с.

7067. 1904 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кĕпĕрнинчи Пăва уесĕн (халхи ЧР Шамаршă р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 273 с.

7068. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 14 с.

7069. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 145 с.

7070. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (халĕ ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 421 с.

7071. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т.

12 с.; Н.В. Никольский патне Хусан кёпёрнин Ҫेरпү уесенчи (хальхи ЧР Канаш р-нё) Пёчек Кәвакал Мами ялёнчен ырыса яна фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончё. I. 173. 43 с. Вар.: *Күрпүн вәрәс ийер ийерлемет*. 1904 ىулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пава уесенчи (хальхи ЧР Комсомольски р-нё) Шурутран Г. Димитриев ярса пана фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончё. I. 147. 3 с. *Väpäc* — вырәс.

7072. 1900 ىулта Н.И. Ашмарин патне Самар кёпёрнинчи Микушке-лёнчен (хальхи Самар обласын Исаклә р-нё) Алексей Федорович ярса пана фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л.

7073. Н.Я. Золотов 1920—1923 ىулсенче пухнә ваттисен сামахесем, тупмалли юмахсем, сәнавсемпе палләсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 46 с.; Чаяш халәх сәмахләх. II т. Д. Месарош пухса хатэрлене. Будапешт, 1912. 36 с. 67 №; 1904 ىулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пава уесенчи (хальхи ТР Пава р-нё) Ҫене Чукалтан В. Никифоров ярса пана фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 252 с.; Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 8 с.; 1952 ىулта Чаяш АССРен Сәнтәрвәрри р-чи Упакассинчен Г.Л. Львов ярса пана фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 809. 6168. 53 л.; Ӗпхү кёпёрнин Пелепей уесенчи Ҫене Хурамал ялёнчен К. Андреев 1906 ىулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса пана фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л. (об.); Н.И. Ашмарин патне 1900 ىулта Чёмпёр кёпёрнин Пава уесенчи Раккассинчен (хальхи ТР Пава р-нё) П. Иванов учитель ярса пана фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л.

7074. 1906 ىулта Чёмпёр кёпёрнин Пава уесенчи (хальхи вәхәттра Улатар р-не көрет) Кивә Эйпесре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса пана фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 14 л. (об.); 1932 ىулта Чаяш АССРен Куславкка р-чи Чашлама шкуләнче вәренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса пана фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 66, 85 л.; 1910—1911 ىулсенче Эләкри (хальхи ЧР Эләк р-нен центрә) икә класла шкулта пухнә фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 21 с.

7075. 1900 ىулта Н.И. Ашмарин патне Пава уесен Пәрәнтәк вуләсеничи Раккассинчен (хальхи ТР Пава р-нё) С. Петров ярса пана фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12888. 38 л.

7076. 1904 ىулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пава уесенчи (хальхи ЧР Комсомольски р-нё) Шурутран Г. Димитриев ярса пана фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончё. I. 147. 17 с.

7077. 1969—1980 ىулсенче Е.С. Сидорова төрлө ҫөрте ырыса илнә фольклор материалесем. — Килти архив.

7078. 1969—1980 ىулсенче Е.С. Сидорова төрлө ҫөрте ырыса илнә фольклор материалесем. — Килти архив.

7079. 1903—1905 ىулсенче хальхи ЧР Эләк р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне ярса пана фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончё. I. 154. 372 с.

7080. 1905 ىулта Хусан кёпёрнин Етәрне уесенчи Шәмшешрен И. Степанов Н.В. Никольский патне ярса пана фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончё. I. 178. 47 с.

7081. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 36 с.
7082. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкеленчен (хальхи Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л. (об.).
7083. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 54 с.
7084. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 452 с.
7085. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушкеленчен (хальхи Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 452 с.
7086. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 80 л. (об.).
7087. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 142 л.
7088. Н.В. Никольский патне 1905 çулта Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ЧР Шăмăршă р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 348 с.
7089. Сунтал. 1925. 8 №.
7090. Чăваш халăхĕн юлли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 99 с. 76 №.
7091. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (хальхи ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 421 с.
7092. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.
7093. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 14 с.
7094. Н.В. Никольский патне 1905 çулта Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ЧР Шăмăршă р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 362 с.
7095. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çĕнĕ Аксуран çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 420 с.

Шкул

7096. И.С. Тукташ 1936—1940 çулсенче пичете хатĕрленĕ ваттисен сăмахĕсемпе тутмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 120. 25 л.

Шултăра урлă-урлă кĕпе

7097. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л.

Шулчă

7098. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шупăр

7099. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 358 с.

7100. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 50 с. Тупсамĕ: *Пүштĕрлĕ шупăр*. Вар.: *Чăнтарлă-мĕнтĕрлĕ, сарă тĕрĕ çурăм урлă*. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 280 с. Тупсамĕ: *Тĕрленĕ шупăр*.

Шурăмпуç килни

7101. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕн-чи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л. Тупсамне *Çурăм-пуç* тесе палăртнă; Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 1 т. 176 с.

7102. 1950 çулта Г.М. Гурьянов Чăваш АССРĕн Шамăршă р-чи Шамăршăра çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 202. 1681. 29 с.

7103. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 95 с. 27 №.

7104. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 270 с. Тупсамне *Çурăм-пуç* тесе палăртнă.

7105. Чăваш халăхĕн йăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. Хельсинки, 1949. 95 с. 23 №.

Шурлăх

7106. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шур çырли

7107. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 6 с.

Шут

7108. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕн-чи Раккасинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 65 л.

Шухăш

7109. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 4 с.

7110. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 57 с.

7111. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7112. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче ЧР Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7113. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Шүлкеме

7114. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

7115. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 593 с.

7116. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 317 с.

7117. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри икĕ класлă шкулта (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 195 с.

7118. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 281 с.

7119. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 202 с.

7120. Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 179. 262 с.

Шыв

7121. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7122. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславка р-чи Чашлама шкулĕнче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 76 л. (об.).

7123. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шыв арманĕ

7124. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 11 т. 89 с.; 1900—1901 çулсенче Чĕмпĕрти чăваш шкулĕнче вĕренекен тата тĕрлĕ шкулсенче вĕренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 7. 696 с.

Шыв ăсни

7125. 2014 çулта ТР Нурлат р-чи Лачакара 1928 ç. ç. Е.П. Сенькинăран (Чĕкеç инке) Е.В. Ермилова çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 95 с.

Шыв, вут, җёр, сил

7126. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертे çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шыв кёвенти

7127. К.В. Элле 1926—1928 қулсенче Шупашкарти педтехникумра вёренекенсемпе пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

7128. 1969—1980 қулсенче Е.С. Сидорова тĕрлë җёрте çырса илнĕ фольклор материалесем. — Килти архив.

Шыв курки

7129. 1903—1905 қулсенче хальхи ЧР Эллек р-чи Тури Вылтан Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 373 с.

7130. 1940 қулта А. Соснова Пушкăрт АССРĕн Ермеккей р-чи заготскотра ёслекен чăвашсенчен çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 92 с.

7131. 1904 қулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесенчи (хальхи ЧР Комсомольски р-нĕ) Шурутран Г. Димитриев ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 147. 3 с.; Васильев П. Чăваш юррисем, халапсем... Хусан: Центрти типографи, 1909. 3 с.; Вар.: Печёкçeсçе кинем пур, килен-каяна чуптăвать. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 15 с.

7132. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 39 с. 105 №.

7133. 1906 қулта Чёмпёр кёпёрнин Пăва уесенчи (хальхи вăхăттра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпеçре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 17 л.

7134. 1946 қулта И.Д. Никитин-Юркки пухса хатĕрленĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 379. 6812. 289 с.

Шыв пусни

7135. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шыв сантаркăс

7136. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шыв çинче çурени

7137. 1912 қулта Н.В. Никольский патне Хусан кёпёрнин Етĕрне уесенчи (хальхи ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 423 с.

Шыв çинчи çалтăр, уйăх çути

7138. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Шыв хумханни

7139. 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Чёмпёр кӗпӗрнин Пӑва уесӗнчи Раккасинчен (халъхи ТР Пӑва р-нӗ) П. Иванов учитель ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. Вар.: *Термит, термит, сикки термит*. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 23 с.; 2000. 13 т. 308 с.; 15 т., 89 с. *Термит* — паллӑ мар сӑмах, тупмалли юмахра тӗл пулать. Вар.: *Термит-тӗрмит, сикки тӗрмит*. Г.Т. Тимофеев 1899—1901 ҫулсенче Чёмпёр кӗпӗрнин Пӑва уесӗнчи (халъхи ТР Пӑва р-нӗ) Элшел таврашӗнче пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 22. 712 с.

Шыв юхни

7140. 1906 ҫулта Чёмпёр кӗпӗрнин Пӑва уесӗнчи (халъхи вӑхӑтра Улатӑр р-не кӗрет) Кивӗ Эйпеҫре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 16 л.

Шыва кайни

7141. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 8 с.

Ывӑс

7142. К.В. Элле 1926—1928 ҫулсенче Шупашкарти педтехникумра вӗренекенсемпе пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

7143. Ашмарин Н.И. Чӑваш сӑмахӗсен кӗнеки. Шупашкар, 2000. 14 т. 185 с.

Ыйя

7144. 1884 ҫулта Хусан кӗпӗрнин Етӗрне уесӗнчи Ярхуньушкӑнътен В. Никитин (Майоров) Н.И. Ашмарина չырса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 625 с. *Ыйя* — айя, выр. стамеска, долото.

Ыйхă

7145. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчертे չырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7146. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте չырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7147. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте չырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7148. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чӑваш АССРӗн Вӑрмар р-чи Ҫүлти Кинчерте չырса илнӗ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7149. Тимофеев Г.Т. Тӑхӑрьял (Сӗве тӑршшӗнчи чӑвашсем). Этнографи очеркӗсемпе халӑх сӑмахлӑх. Шупашкар, 1972. 277 с.

7150. Н.И. Ашмарин патне 1900 ҫулта Чёмпёр кӗпӗрнин Пӑва уесӗнчи Раккасинчен (халъхи ТР Пӑва р-нӗ) П. Иванов учитель ярса панӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 69 л.

7151. 1910—1911 ҫулсенче Элӗкри (халъхи ЧР Элӗк р-нӗн центрӗ) икӗ класлӑ шкулта пухнӑ фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 45 с.

7152. Н.Я. Золотов 1920—1923 қулсенче пухнă ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем, сăнавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 57 с.

7153. 1931—1940 қулсенче Чăваш АССР Хĕрлĕ Чутайпа Тури Çерпүкасси шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 567 л.

7154. 1910—1911 қулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 90 с.

7155. 1973—1974 қулсенче Н.И. Егоров Вăрмар р-чи Çүлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7156. Н.И. Ашмарин патне 1900 қулта Самар кĕпĕрничи Микушкелĕнчен (хальхи Самар облаçĕн Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л.

7157. К.В. Элле 1926—1928 қулсенче Шупашкарти педтехникума вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

7158. Кашкăр Микули (Н.Г. Волков) 1940 қулта Чăваш АССРĕн Комсомольски р-чи Аслă Çĕрпүелĕнчен çырса янă ваттисен сăмахĕсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 143. 245 с.

Ылтăм укça

7159. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 44 с. 175 №. Йортмалласкер — юратмалласкер.

Ырап

7160. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 256 с.

7161. К.В. Элле 1926—1928 қулсенче Шупашкарти педтехникума вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

7162. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 256 с.

Ырап калчи

7163. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 125 с.

7164. 1905 қулта Самар уесĕнчи Пролейки ялĕнче пĕр хрессентен Л. Асановский çырса илнĕ фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 154. 69 с.

7165. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 5 с.

7166. Сунтал. 1926. 5—6 №. 32 с. Маль пухнă.

7167. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 256 с.

7168. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 10 т. 33 с.

7169. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 256 с.

Ырапш пусси

7170. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Ырапш хамале

7171. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

7172. 2014 çулта ТР Нурлат р-чи Лачакара 1928 ç.ç. Е.П. Сенькинăран (Чĕкеç инке) Е.В. Ермилова çырса илнĕ. — ЧПГАИ АА. III. 2921. 95 с.

7173. 1936—1937 çулсенче Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Юманай шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 224 л.

7174. Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. Н.В. Никольский фончĕ. VI. 237—238.

7175. 1895—1897 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă школта В.Н. Орлов пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 30. 751 с.; 1905 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи ЧР Шăмăршă р-нĕ) Çĕнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 355 с.

Ырапш, хура тул, пăрça

7176. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертепе çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

«Э» сас палли

7177. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертепе çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Элек

7178. М.П. Субаева Куйбышев (хальхи Самар) облаçĕн Шунтал р-чи Емелккэ Таяпинче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 489. 3612. 119 с.

Электричество

7179. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 244 с.

7180. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 244 с.

7181. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 244 с.

7182. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 60 с.

Эпё çıрём тăваттăра, атте хĕрех саккăрта

7183. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Эрех

7184. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 6 т. 273 с.

7185. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 291 с.

7186. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 291 с.

7187. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 7 т. 100 с.

Эрех ёçнĕ çын

7188. Н.И. Ашмарин патне 1900 çулта Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.).

Эрех курки

7189. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Чĕмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи Раккассинчен (хальхи ТР Пăва р-нĕ) П. Иванов учитель ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12891. 66 л. (об.).

Эрешмен карти

7190. 1907 çулта В.Н. Орлов Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 214 с.

7191. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7192. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 313 с.

7193. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (хальхи ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 419 с.

7194. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 26 с.

7195. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 26 с.

7196. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7197. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Турى Çĕрпүккassi шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 566 л.

7198. Ёпху́ кĕпĕрнин Пелепей уесĕнчи Сĕнĕ Хурамал ялĕнчен К. Андreeв 1906 çулта пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12885. 33 л.

Эрне

7199. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 187 с.
7200. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
7201. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 187 с.
7202. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 188 с.
7203. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 187 с.
7204. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 188 с.
7205. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 187 с.
7206. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 187 с.
7207. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Пилек тăванăн нĕр арäm.*
7208. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 188 с.
7209. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.
7210. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
7211. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
7212. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 188 с.
7213. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
7214. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 305 с.
7215. М.П. Субаева Куйбышев (хальхи Самар) облаçĕн Шунтал р-чи Емелкке Таяпинче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 489. 3612. 119 с.
7216. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.
7217. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 188 с.
7218. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 188 с.
7219. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Эсĕ хăв

Этэм

7220. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте չырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Этэм мĕлки

7221. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте չырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Этэмми лашине шырама, лаши сухине шырама, çуни каска турттарма кайни

7222. 1900 ҫулта Н.И. Ашмарин патне Самар кĕпĕрнинчи Микушке-лэнчен (халъхи Самар облаçен Исаклă р-нĕ) Алексей Федорович ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 71 л.

Этэм пү-сийĕ

7223. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 198 с.

7224. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 198 с.

7225. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 198 с.

7226. 1936—1937 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Çемĕрле р-чи Юманай шкулленче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 169 л.

7227. Ваттисем çапла калаççĕ. Ваттисен сăмахĕсем, тупмалли юмахсем. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1950. 56 с.

7228. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 198 с.

7229. Н.И. Егоров 1973—1974 ҫулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте չырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 389. 46 с.

7230. Ваттисен сăмахĕсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 195 с.

7231. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 62 с.

7232. С. Иванов 1906 ҫулта Чăваш АССРĕн Етĕрне р-чи Шарпашра пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 160. 106 с.

7233. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 198 с.

7234. 1950—1967 ҫулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 199 с.

Этэм утни

7235. Чăваш халăх сăмахлăхĕ. II т. Д. Месарош пухса хатĕрленĕ. Будапешт, 1912. 34 с. 37 №.

Юлан ут

7236. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7237. Ваттисен сăмахëсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатëрленĕ. Шупашкар, 1960. 221 с.

7238. 1914—1915 çулсенче Н.В. Никольский хальхи ЧР Элĕк р-чи Атмалкассинче пухнă ваттисен сăмахëсемпе сутмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 274. 70 с.

Юман

7239. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Юпа

7240. Сунтал. 1926. 5—6 №. 32 с. Маль пухнă.

7241. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7242. Н.В. Никольский патне 1905 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесенчи (хальхи ЧР Шамăршă р-нĕ) Çÿнĕ Чукалтан В. Никифоров ярса панă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 359 с.

Юр

7243. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

7244. 1910—1911 çулсенче Н.В. Никольский патне хальхи ТР Аксу р-чи Çÿнĕ Аксурان çырса янă фольклор материалëсем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 401 с.

7245. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

7246. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

7247. 1930—1940 çулсенче И. Жирнов çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 586 с.

7248. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахëсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 339 с.

7249. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

7250. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

7251. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

7252. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 çулсенче Пенза облаçĕн Çäрттанса р-чи Пикмăрсалъте пухнă ваттисен сăмахëсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 50 с.

7253. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив. Вар.: *Малтан хай шывран çуралать, кайран хай шыв çуратать.*

7254. Ваттисен сামахčeсем, каларашсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатерлене. Шупашкар, 1960. 303 с.

7255. Чаваш халăх сামахлăхе. Й т. Д. Месарош пухса хатерлене. Будапешт, 1912. 35 с. 53 №; Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сামахčeсем, тупмалли юмахсем, сানавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 63 с.

7256. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче ЧР Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертепе çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7257. 1932 çулта Чаваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулэнче вăренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материале-сем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 80 л. (об.).

7258. Г.И. Комиссарован (Вантерен) килти архивенчен 1967 çулта чаваш халăх поэчĕ П.П. Хусанкай илсе килнë фольклор материале-сем. — ЧПГАИ АА. 9-мĕш йышану кĕнеки. 3572.

7259. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертепе çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7260. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

7261. Юмах ярап, юптараپ. В. Долгов пухса хатерлене. Шупашкар, 1957. 16 с.

7262. Юркин И.Н. Юмахсем (Загадки). Хусан, 1907. 12 с. Вар.: Тултату, пуртре шу. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертепе çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7263. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертепе çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7264. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

7265. 1969—1980 çулсенче Е.С. Сидорова тĕрлĕ çĕрте çырса илнë фольклор материале-сем. — Килти архив.

7266. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 çулсенче Пенза облаçен Çарттанлă р-чи Пикмăрсалте пухнă ваттисен сামахčeсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 36 с.

7267. Н.В. Никольский патне 1910—1911 çулсенче хальхи ТР Аксу р-чи Çене Аксуран çырса янă фольклор материале-сем. — ЧПГАИ АА. I. 208. 406 с.

7268. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

7269. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертепе çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7270. Н.Я. Золотов 1920—1923 çулсенче пухнă ваттисен сামахčeсем, тупмалли юмахсем, сানавсемпе паллăсем. — ЧПГАИ АА. I. 75. 65 с.

7271. 1952 çулта Чаваш АССРĕн Сентервăрри р-чи Упакассинчен Г.Л. Львов ярса панă. — ЧПГАИ АА. III. 809. 6168. 53 л.

7272. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчертепе çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7273. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

7274. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 186 с.

7275. К.В. Элле 1926—1928 çулсенче Шупашкарти педтехникумра вĕренекенсемпе пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

7276. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7277. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмали юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 151 с.

7278. Сунтал. 1926. 9 №.

Юр ирĕлни

7279. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Юр йăлтăркки

7280. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 276 с.

7281. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 5 т. 57 с.

7282. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 343 с.

7283. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 128 с.

7284. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 8 т. 187 с.

7285. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 3 с.

7286. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 16 т. 148 с.

Юр кайни

7287. Васильев П. Чăваш юррисем, халапсем... Хусан: Центрти типографи, 1909. 3 с.

7288. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7289. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Юр ларни

7290. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Юр сивĕ чухне йăлтăртатса выртни

7291. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 4 т. 128 с.

Юр, çĕр

7292. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесенчи (хальхи ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 438 с.

7293. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7294. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Юр, çумăр

7295. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7296. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Юр çуни

7297. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7298. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7299. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7300. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7301. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7302. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7303. 1932 çулта Чăваш АССРĕн Куславкка р-чи Чашлама шкулёнче вёренекенсем Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 808. 12909. 76 л.

7304. 1912 çулта Н.В. Никольский патне Хусан кĕпĕрнин Етĕрне уесĕнчи (хальхи ЧР Красноармейски р-нĕ) Мăн Шетмĕрен К. Макаров çырса янă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 231. 432 с.

7305. Н.И. Егоров 1973—1974 қулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Юр тултарса кайни

7306. 1906 çулта Чёмпĕр кĕпĕрнин Пăва уесĕнчи (хальхи вăхăттра Улатăр р-не кĕрет) Кивĕ Эйпеçре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 17 л.

Юрă

7307. К.В. Элле 1926—1928 қулсенче Шупашкарти педтехникума вёренекенсемпе пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 562—611. 3656.

Юс

7308. И.С. Тукташ 1936—1940 қулсенче пичете хатĕрленĕ ваттисен сăмахĕсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 120. 13 л.

7309. Н.И. Ашмарин. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1999. 9 т. 204 с. *Пик — князь. Туйăк — ѹес.*

Юхан шыв

7310. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7311. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7312. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7313. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7314. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с. Тупсамĕ: *Вар шыве.*

7315. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7316. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7317. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7318. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7319. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7320. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7321. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7322. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7323. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7324. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7325. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7326. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7327. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7328. Н.И. Егоров 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7329. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7330. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7331. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ ЁА. III. 417—420. 123 с.

7332. Г.П. Данилов учитель 1940—1960 çулсенче Пенза облаçĕн Çäрт-

танлă р-чи Пикмăрсалыте пухнă ваттисен сăмахĕсемпе тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 306. 58 с.

7333. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 123 с.

7334. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 123 с.

7335. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 123 с.

7336. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 123 с.

7337. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 123 с.

7338. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 123 с.

7339. 1910—1911 çулсенче Элĕкри (хальхи ЧР Элĕк р-нĕн центрĕ) икĕ класлă шкулта пухнă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 252. 181 с.

7340. 1936—1937 çулсенче Чăваш АССРĕн Çĕмĕрле р-чи Юманай шкулĕнче вĕренекенсем «Чăваш коммуни» хаçата ярса панă фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 134. 16 л.

7341. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 123 с.

7342. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 123 с.

7343. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 123 с.

7344. Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем. Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1960. 299 с.

7345. Юмах ярап, юптараپ. В. Долгов пухса хатĕрленĕ. Шупашкар, 1957. 16 с.

Юхан шыв, չыран, хăмăш

7346. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 120 с.

7347. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 120 с.

7348. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 120 с.

7349. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 120 с.

Юхан шыв, чул, хăмăш

7350. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 271 с.

Юхан шывпа չырансем

7351. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 122 с.

7352. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 122 с.
7353. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 122 с.
7354. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 122 с.
7355. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 13 т. 43 с.
7356. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 208 с.
7357. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 122 с.
7358. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 122 с.
7359. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 17 т. 29 с.
7360. 1950—1967 çулсенче Н.В. Васильев тĕрлĕ вырăнта пухнă тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. III. 417—420. 119 с.

Ямшăк

7361. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кĕпĕрнинчи Шупашкар уесен Никольски вулăсĕнчи Куснар ялĕнчен (хальхи ЧР Куславкка р-нĕ) М. Иванова ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12889. 47 л.

Янах

7362. Патмар Э.И. Хĕр, арăм. — Шупашкар: «Чăваш ен» издавательство полиграфи комплексе, 2013. 248 с.
7363. Патмар Э.И. Хĕр, арăм. — Шупашкар: «Чăваш ен» издавательство полиграфи комплексе, 2013. 248 с.

Янах, сăмса, çамка, çүç, пыйтă

7364. 1973—1974 çулсенче Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çўлти Кинчерте Н.И. Егоров çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Ясмăк

7365. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 1994. 3 т. 20 с., 22 с. *Eneç* — паллă мар сăмах.
7366. М.П. Субаева Куйбышев (хальхи Самар) облаçĕн Шунтал р-чи Емелккэ Таяпинче пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. III. 489. 3612. 119 с.
7367. 1931—1940 çулсенче Чăваш АССРĕн Хĕрлĕ Чутайпа Тури Çérпúкassi шкулĕсенче вĕренекенсем пухнă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ АА. I. 131. 537 л.
7368. Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Шупашкар, 2000. 12 т. 311 с.

7369. М.П. Субаева Күйбышев (хальхи Самар) обласён Шунтал р-чи Емелкө Таяпинче пухнä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 489. 3612. 119 с.

Ят

7370. 1905 çулта Н.В. Никольский патне Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесэнчи (хальхи ЧР Шамäршä р-нë) Çене Чукалтан В. Никифоров ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 147. 362—363 с.; 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРен Вäрмар р-чи Çўлти Кинчертэ Н.И. Егоров çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7371. 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРен Вäрмар р-чи Çўлти Кинчертэ Н.И. Егоров çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

7372. 1907 çулта В.Н. Орлов Элекри (хальхи ЧР Элек р-нён центрë) икё класлä шкулта пухнä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 33. 268 с.

Яшка вёрени

7373. 1906 çулта Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесэнчи (хальхи вахъатра Улатар р-не кёрет) Кивё Эйпеçре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 15 л. (об.).

Яшка пёсерекен хуранпа вутä çулämë

7374. 1906 çулта Чёмпёр кёпёрнин Пäва уесэнчи (хальхи вахъатра Улатар р-не кёрет) Кивё Эйпеçре пухса Н.И. Ашмарин патне ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12883. 18 л.; 1906 çулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кёпёрнин Теччё уесэнчи (хальхи ЧР Елчёк р-нë) Тускел ялёнчен А. Степанова ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 6. 57 с.

Яшкана тäвар яни

7375. 1906 çулта Н.И. Ашмарин патне Хусан кёпёрнин Теччё уесэнчи (хальхи ЧР Елчёк р-нë) Тускел ялёнчен А. Степанова ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. III. 6. 57 с.

7376. Чаваш халäхэн йäли-йëрките поэзийë. X. Паасонен пухса хатёрленë. Хельсинки, 1949. 94 с. 11 №.

7377. 1940 çулта А. Соснова Пушкäрт АССРен Ермеккей р-чи заготскотра ёслекен чавашсенчен çырса илнë тупмалли юмахсем. — ЧПГАИ АА. I. 116. 93 с. Купис — паллä мар сäмах.

7378. 1900 çулта Н.И. Ашмарин патне Самар кёпёрнинчи Микушке-лёнчен (хальхи Самар обласён Исаклä р-нë) Алексей Федорович ярса панä фольклор материалесем. — ЧПГАИ АА. I. 807. 12892. 70 л.

Яшкана салма яни

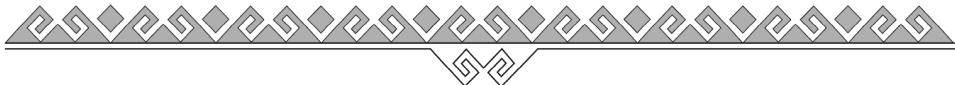
7379. 1973—1974 çулсенче Чаваш АССРен Вäрмар р-чи Çўлти Кинчертэ Н.И. Егоров çырса илнë тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Яшкана çу яни

7380. Хусан кĕпĕрнин Теччĕ уесĕнчи Аслă Таяпа вулăсне кĕрекен Аслă Таяпа ялĕнчен (хальхи ЧР Елчĕк р-нĕ) В.Т. Салминов хресчен Н.В. Никольский патне ярса панă фольклор материалĕсем. — ЧПГАИ ЃА. Н.В. Никольский фончĕ. I. 159. 454 с.; 1973—1974 çулсенче ЧР Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте Н.И. Егоров çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

Яшлăхпа ватлăх

7381. 1973—1974 çулсенче Н.И. Егоров Чăваш АССРĕн Вăрмар р-чи Çÿлти Кинчерте çырса илнĕ тупмалли юмахсем. — Килти архив.

КЁСКЕТСЕ УСА КУРНАЯ ТСЕМ

Арх. — архаизм

Вар. — вариант

Выр. — вырасла

Диал. — диалект

Л. — лист

Л. (об.) — лист (оборот); листан тепёр енě

ПР — Пушкарт Республики

Пушкарт АССР — Автономиллә Социализмлә Пушкарт Совет Республики

Р-чи — районёнчи

Р-нён — районён

С. — страница

Ҫ. — ҫул

Ҫ.ҫ. — ҫулта ҫуралнă

Т. — том

ТР — Тутар Республики

Тутар АССР — Автономиллә Социализмлә Тутар Совет Республики

Үйр. — уйрäm

Упр. ед. — управ единицы

Уч. зап. — Ученые записки

Ч. — часть

Чăваш АССР — Автономиллә Социализмлă Чăваш Совет Республики

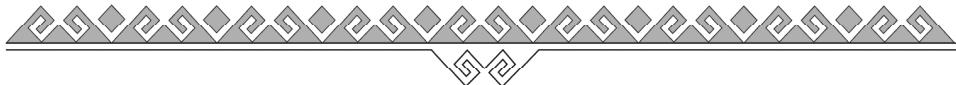
Чăваш кĕнеке изд-ви; Чăваш. кн. изд-во — Чăваш кĕнеке издаельстви;

Чувашское книжное издаельство

ЧНИИ — Чувашский научно-исследовательский институт

ЧПГАИ АА — Чăваш патшалăх гуманитари ёслăлăхĕсен институчен ёслăлăх архиве. Кёскетнë ят хыççанхи малтанхи цифра ёслăлăх архивен уйрämне, иккëмеш управ единицине, виççëмеш страницине пëlтерет

ЧР — Чăваш Республики

БИБЛИОГРАФИ

- Абдыракунов Т.* Киргизские народные загадки. АКД. — Фрунзе, 1973.
- Абжанов М.* Казахские народные загадки. АКД. — Алма-Ата, 1966.
- Адамбаева Ж.Д.* Литературно-стилистические и языковые особенности казахских загадок. АКД. — Алма-Ата, 1966.
- Автономова Н.С.* Метафорика и понимание (Загадка). — М., 1991.
- Акрамов Г.* Миѳология в узбекском народном творчестве. АКД. — Баку, 1980.
- Александров Л.Г.* О возможности философско-космологической интерпретации загадок «Чистилища» Данте // Вестник Челябинского университета. Серия 2. Филология. — Челябинск, 2000. — № 1. — С. 183—196.
- Алимов А.* Каракалпакские народные загадки. АКД. — Нукус, 1969.
- Аманжолов С.* Жумбактар. — Алма-Ата, 1940.
- Аманжолов С., Жанузаков Т.* Казактын халық жумбактары. — Алматы, 1959.
- Аменицкий Н.Н., Сахаров И.П.* Забавная арифметика. — М.: Наука, 1992. — 128 с.
- Анерская Д., Смирнов В.* Народные загадки. — Кострома, 1959.
- Аникин В.П.* Об историческом приурочении пословиц, поговорок, загадок. — СЭ, 1960. — № 4.
- Аникин В.П.* Русские народные пословицы, поговорки, загадки и детский фольклор. — М., 1957.
- Анцелане А.Я.* Вопросы изучения латышских народных загадок. АКД. — Рига, 1956.
- Аргентов Г.* Особенности народных загадок как вид народного умственного развлечения. — Кунгурско-Красноуфимский край, 1935. — № 3.
- Archet Taylor.* English Riddles from Oral Tradition. — Berkeley and Los Angeles, 1951.
- Асадулло Ш.* Загадки дариязычных народов Афганистана: (Генезис, жанрово-тематическая и структурная классификация). Автореф. дис. ... канд. филол. наук. — Душанбе, 1988. — 31 с.
- Афанасьев А.Н.* Поэтические воззрения славян на природу. Опыт сравнительного изучения славянских преданий и верований в связи с мифологическими сказаниями других родственных народов. Т. 1. — М., 1865.

Ашмарин Н.И. Чăваш сăмахĕсен кĕнеки. Словарь чувашского языка. Вып. I—XVII. — Казань—Чебоксары, 1928—1950.

Ашмарин Н.И. Введение в курс чувашской народной словесности: исследования по чувашскому фольклору. — Чебоксары, 1984. — С. 3—48.

Бакиров М.Х. Татарский фольклор. — Казань: Ихлас, 2012. — 400 с.

Бердибаев Р.Б. Кладезь народной мудрости. — Алма-Ата: Гылым, 1983.

Березовский П. Загадки. Упорядкувания, вступна стаття та приметки. — Київ, 1962.

Буслаев Ф.И. Исторические очерки русской словесности и искусства. Т. 1. — СПб., 1861.

Василенко В.А. К изучению «взрослых» загадок // Усть-Каменогорский гос. пед. ин-т. IX науч. конференция профес.-препод. состава: тез. докл. — Усть-Каменогорск, [1968.] — С. 19—22.

Васильев П. Чăваш юррисем, халапсем... — Хусан: Тĕп типографи [Центральная типография], 1909. — 4 с.

Ваттисен сăмахĕсем, каларăшсем, сутмалли юмахсем / Н.Р. Романов пухса хатĕрленĕ; В.Я. Канюков редакциленĕ. — Шупашкар, 1960. — 360 с.

Ваттисем çапла калаççĕ: Ваттисен сăмахĕсемпе тупмалли юмахсем / В.А. Долгов пухса хатĕрленĕ. — Шупашкар, 1950. — 79 с.

Виноградов Н.П. И.П. Сахаров и его русские народные загадки и притчи. — ЖМНП. СПб., 1905. — № 6.

Вознесенский И.И. О складе или ритме и метре кратких изречений русского народа: пословиц, поговорок, загадок, присказок и др. — Кострома, 1908.

Волоцкая З.М. Тема смерти и похорон в загадках (на славянском материале) // Малые формы фольклора. — М., 1995. — С. 245—255.

Волоцкая З.М. Опыт описания структуры и семантики загадок одного тематического поля // Советское славяноведение. — М., 1986. — № 4. — С. 76—84.

Волоцкая З.М., Головачева А.В. Языковая картина мира и картина мира в текстах загадок // Малые формы фольклора. — М., 1995. — С. 218—244.

Воскобойников М.Г. Эвенкийская загадка. — Уч. зап. Ленингр. пед. ин-та им. А.И. Герцена. Т. 132. — Л., 1957.

Герbstман А.И. О звуковом строении народной загадки // Русский фольклор. Т. II. — М.—Л.: Изд-во АН СССР, 1968.

Герbstман А.И. О звуковом строении народной загадки // Русский фольклор. — М.—Л., 1968. Вып. XI. — С. 185—197.

Герд К.П. К изучению удмуртских загадок // Труды научного общества по изучению Вотского края. — 1928. — Вып. V.

Герд К.П. Пословицы и поговорки вотяков // Вотяки: сборник по вопросам экономики, быта и культуры вотяков. — М., 1926. — Кн. 1.

Гурин Ю.В. 500 загадок для будущего первоклассника. Математика / ил. В. Семеренко. — СПб.: Изд. Дом «Нева»; М.: ОЛМА-Пресс, 2000. — 208 с.: ил. — (Энцикл. интеллекта. Золотая коллекция дет. сада.)

Дегтярев Г.А. Турецкое чувашеведение // Чувашская энциклопедия: В 4 т. Т. 4: Се—Я. — Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2011. — С. 280.

Дегтярев Г.А. Турецкий дискурс в парадигме зарубежного чувашеве-

дения // Чувашский гуманитарный вестник. — Чебоксары, 2013. — № 8. — С. 62—92.

Дестунис Г. Очерки греческой загадки. — ЖМНП. СПб., 1890. — № 7—8.

Демин Р.Н. Загадка как одна из форм инициации в философское знание // Петербургская школа. 1998. — № 1. — С. 28—30. Журнал зарегистрирован Северо-Западным региональным управлением Государственного комитета РФ по печати (Санкт-Петербург). Регистрационное свидетельство № П 2790 от 14.11.97.

Джуринский А.Н. Семантическая структура загадки: метафорические преобразования смысла. — М.: Наука, 1989. — 127 с.

Доможаков В.И. Хакасские загадки. — Записки ХНИИЯЛ. Вып. II. — Абакан, 1951.

Егоров Н.И. Пёлмесен — хам калăп... // Пионер сасси. — 1978. — Март, 21.

Егоров Н.И. Чăваш фольклорĕн проза жанрĕсене ушкăнласси тата терминологи ыйтăвĕсем // Халăх ёс-хакалĕ. 2002. — 1 №. — 20—25 с.

Екимцев А. 500 загадок о животных, о птицах, о рыbach / худ. Т.А. Говоркова. — Ставрополь: РИО «Красный крест», 1993. — 139 с.

Елеонская Е.Н. Некоторые замечания о роли загадки в сказке // Этнографическое обозрение. — М., 1907. — № 4.

Елеонская Е.Н. Роль загадок в сказке // *Елеонская Е.Н.* Сказка, заговор и колдовство в России. Сб. трудов / вступ. ст. и сост. Л.Н. Виноградовой; подготовка текста и comment. Л. Н. Виноградовой, Н. А. Пшеницыной. — М.: Индрик, 1994. — С. 79—89.

Ендеров В.А. О проблемах классификации чувашских паремий // Ашмаринские чтения: материалы межрегиональной науч. конф. / сост. и науч. ред. Г.И. Федоров; вступ. ст. Л.П. Куракова. — Чебоксары: Изд-во Чуваш. ун-та, 2004. — С. 245—254.

Ersoy Feyzi. Çuvas Bilmeceleri [Чувашские загадки] // *Türkiyat Arastırımları Dergisi.* Prof. Dr. Ahmet Bikan Ercilasun'a ArmaPan, 13. — Konya, 2003. — S. 367—379.

Жанузаков Т. Загадки. — История казахской литературы. Т. I. — Алматы, 1968.

Жумадильдина-Салихова А.М. 1000 жумбак жэне онын шешүі алфавиттік тэртіппен. — Астана, 2010. — 155 бет.

Журинский А.Н. Загадки народов Востока. — М.: ОГИ, 2007. — 536 с.

Журинский А.Н. Подмена в основе загадки и поступка // Малые формы фольклора. — М., 1995. — С. 256—269.

Журинский А.Н. Семантическая структура загадки: Неметафорические преобразования смысла. — М.: Наука, 1989. — 127 с.

Загадка // Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона: В 86 томах (82 т. и 4 доп.). — СПб., 1890—1907.

Загадки: для детей младшего, среднего и старшего школьного возрастов / ред.-сост. А.П. Павлов. — Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 1993. — 110 с.

Загадки // Нравы и обычаи в Чебоксарском уезде: этнографический сборник / сост. Действительный член Казанского общества Археологии, Истории и Этнографии В.К. Магницкий. — Казань: Типография Губернского Правления, 1888. — С. 48—51.

Загадки / Складальнікі М.Я. Трынблат, А.І. Турскі. — Мінск, 1972.

- Загадки / Упорядкування, вступна стаття та примітки І.П. Березовського. Вид. АН УССР. — Київ, 1962 (Українська народна творчість).
- Загадки русского народа / собр. Л.Н. Федосеевой-Шукшиной. — М.: Ассоц. «Книга. Просвещение. Милосердие», 1995. — 224 с.
- Загадки русского народа / вст. ст., ред. и примеч. В.П. Аникина. — М.: Изд-во МГУ, 1960. — 336 с.
- Загадки русского народа: Сборник загадок, вопросов, притч и задач / сост. Д. Садовников. — СПб., 1876.
- Загадки русского народа. Собрал Е.П. Жданов. — М., 1887.
- Загадки русского народа: сб. загадок, вопросов, притч и задач / сост. Д. Садовников. — СПб., 1901.
- Загадки русского народа: Сборник загадок, вопросов, притч и задач / сост. Д. Садовников. — М.: Современный писатель, 1995. — 398 с. (Славянский мир.)
- Загадки русского народа: сб. загадок, вопросов, притч и задач / сост. Д.Н. Садовников; вст. ст. и примеч. В. Аникина. — М.: Терра, 1996. — 335 с.
- Загадки Слободского уезда Вятской губернии. Календарь Вятской губернии на 1892 г. — Вятка, 1891. Отд. IV. — 168—223.
- Ибрагимов Ш. Материалы для этнографии Средней Азии. Киргизские пословицы и загадки // Ежегодник Туркестанского края. — Вып. 3. — СПб., 1894.
- Ильина Н.Г. Чайаш юмахесен төлөнtermеш тэнчи // Чайаш халах пултарулхэ. Янавар юмахесем. — Шупашкар: Чайаш көнеке изд-ви, 2011. — С. 5—26.
- Ионова М.Н., Пуговкина М.И. Якутские загадки // Советский фольклор. — 1936. — № 4—5.
- Исследования в области балто-славянской духовной культуры: загадка как текст. Т. 1 / отв. ред. Т.М. Николаева. — М.: Индрик, 1994. — 270 с.
- Исследования в области балто-славянской духовной культуры: загадка как текст. — М., 1994.
- Исследования в области балто-славянской духовной культуры: загадка как текст. Т. 2 / отв. ред. Т.М. Николаева. — М.: Индрик, 1999. — 184 с.
- Калмыцкие народные загадки / сост. Н.Ц. Биткеев. — Элиста: Джангар, 1993. — 88 с.
- Канюков В.Я. Ача-пача сামахлхэ: сэвә-юрә, юмах-халап. — Шупашкар, 1964. — 234 с.
- Кенгэс-Маранда Э. Логика загадок // Паремиологический сборник: пословица, загадка (смысл, текст). — М., 1978.
- Кенгэс-Маранда Э. Теория и практика анализа загадок // Паремиологический сборник. — М., 1978.
- Китиков А.Е. Марийские народные загадки. АКД. — Йошкар-Ола, 1971.
- Колесницкая И.М. Загадка в сказке // Уч. зап. Ленингр. гос. ун-та. № 81. — Сер. филол. наук. — Л., 1941. — Вып. 12. — С. 98—142.
- Колесницкая И.М. Народные загадки // Русское народное поэтическое творчество: пособие для вузов / под общ. ред. П.Г. Богатырева. — М., 1956. Изд. 2-е.

- Комиссаров Г.И.* Пуça çавăракан вайясем // Утам. — 1 кёнеке. — 78—79 с.
- Кралина Н.* Загадки удмуртского народа. — Зап. Удмурт. НИИЯЛФ. — Вып. XVI. — Ижевск, 1954.
- Крейнович Е.А.* Кетские загадки // Кетский сборник. Мифология. Этнография. Тексты. — М., 1969.
- Кудияров А.В.* О монгольских народных речениях // Страны и народы Востока. — М., 1971. — Вып. XI.
- Курбанов К.* Туркменские народные загадки. АКД. — Чарджоу, 1960.
- Курбатский Г.Н.* Тувинские и русские загадки в сравнительном освещении // Фольклор народов РСФСР. — Уфа, 1989. — С. 68—72.
- Лавонен Н.А.* Карельская народная загадка / отв. ред. Б.Н. Путилов; Институт языка, литературы и истории, Карельский филиал АН СССР. — Л.: Наука, Ленингр. отделение, 1977. — 136 с.
- Лавонен Н.А.* Карельская народная загадка в свете этнографии. — СЭ, 1973. — № 6.
- Лазутин С.Г.* Метафоры в загадках. // Вопросы поэтики литературы и фольклора. — Воронеж, 1976.
- Левин Ю.И.* Русская загадка: синтез, структура, отгадывание // IV Летняя школа по вторичным моделирующим системам. 17—24 авг. 1970. Тез. докл. — Тарту, 1970. — С. 36—39.
- Левин Ю.И.* Семантическая структура загадки // Паремиологический сборник: пословица. Загадка (Структура, смысл, текст). — М., 1978. — С. 283—314.
- Левин Ю.И.* Семантическая структура русской загадки // Труды по знавковым системам. VI. Сб. науч. статей в честь М.М. Бахтина. (К 75-летию со дня рождения.) — Тарту, 1973. — С. 166—190. (Уч. зап. Тарт. гос. ун-та; Вып. 308.)
- Липатов В.* Вверх дном: на чем основана природа эротических загадок // Родина. — 1993. — № 7. — С. 104—106.
- Лернер Л.* Минута на размышление, или Загадки телегигры «Что? Где? Когда?» — М.: Искусство, 1992. — 176 с.
- Марий калык ойпого: Марий калык тушто-влак — Свод марийского фольклора: Марийские народные загадки / сост. А.Е. Китиков. — Йошкар-Ола: МарНИЯЛИ, 2006. — 432 с.
- Марков А.В.* О методе изучения загадок. — Этнографическое обозрение. — М., 1909. — № 4.
- Махмутов Х.Ш.* Жанровые особенности загадок. — Казань, 1980.
- Махмутов Х.Ш.* Татарские народные загадки. АКД. — Казань, 1969.
- Миллер О.* Опыт исторического обозрения русской словесности. Изд. 2. — Вып. 1. — СПб., 1866.
- Митрофанова В.В.* Загадки. — Л., 1968.
- Митрофанова В.В.* Историческая действительность в загадках // Славянский фольклор и историческая действительность. — М.—Л., 1965. — С. 284—299.
- Митрофанова В.В.* О сходстве русских и болгарских загадок // Русский фольклор. Т. VIII. — М.—Л., 1963.
- Митрофанова В.В.* Русские народные загадки / отв. ред. В.И. Ереми-

на; Институт русской литературы (Пушкинский Дом) АН СССР. — Л.: Наука, Ленингр. отделение, 1978. — 184 с.

Митрофанова В.В. Ритмическое строение русских загадок // Русский фольклор. — Л., 1971. — Вып. XII. — С. 147—161.

Митрофанова В.В. Современное состояние русских народных загадок // Современный русский фольклор. — М., 1966. — С. 199—208.

Митрофанова В.В. Специфика русских народных загадок. — Русский фольклор. Т. X. — М.—Л., 1968.

Митрофанова В.В. Специфика русских народных загадок и их связь с другими жанрами фольклора // Русский фольклор. — М.—Л., 1966. — Вып. X. — С. 79—102.

Митрофанова В.В. Введение // Памятники русского фольклора. Загадки / изд. подг. В.В. Митрофанова / отв. ред. Б.Н. Путилов. — Л.: Наука, Лен. отд., 1968. — С. 5—17.

Митрофанова В.В. Художественный образ в загадках // Современные проблемы фольклора. — Вологда, 1971. — С. 141—151.

Михайлов С.М. Загадки чувашские // *Михайлов С.М.* Чувашские разговоры и сказки. — Казань: В университетской типографии, 1853. — 58 с. Хранится в научном архиве ЧГИГН. Отд. X. Ед. хр. 463.

Мудрость народная: Жизнь человека в русском фольклоре. Вып. 2: Детство. Отрочество / сост., подгот. текстов, вступ. ст. и comment. В.П. Анискина. — М., 1994. — С. 401—464.

Надришина Ф.А. Афористические жанры Башкирского фольклора. АКД. — Уфа, 1971.

Никитин В.П. Чăваш сăмахлăхĕ: 10-мĕш класан вĕренÿпе вулав кĕнеки. 1 пай. — Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 1993. — 311 с.

Няманс М. Тупмалли юмахсем // Илемлĕ литература. — 1941. — № 7. — 101 с.

Оглоблин А.К. Типы яванских загадок (к вопросу о соотношении формы и значения) // Паремиологические исследования / сост. и ред. Г.Л. Пермяков. — М., 1984. — С. 81—95.

Ойунская С.П. Отголоски мифических представлений в якутских загадках // Мифология народов Якутии. — Якутск, 1980.

Ойунская С.П. Якутские загадки. — Якутск, 1975.

Паремиологический сборник. Пословица. Загадка (Структура, смысл, текст). — М., 1978. — 320 с.

Паасонен Х. Gebräuche und Volksdichtung der Tschuwassen. Gesammelt von Heikki Paasonen. Herausgegeben von Eino Karanka und Martti Räsänen. — Helsinki, 1949 (Чăваш халăхĕн яăли-йĕркипе поэзийĕ. Х. Паасонен пухса хатĕрленĕ. — Хельсинки, 1949).

Паремиологический сборник. Пословица. Загадка (Структура, смысл, текст) / сост. Г.Л. Пермяков. — М.: Наука, 1978. — 320 с. — (Исследования по фольклору и мифологии востока.)

Патмар И.А. Тупмалли юмахсем (1929—1975 çулсенче И.А. Патмар çырса илнĕ-пухнă сутмалли-тупмалли юмахсем). — Канаш, 1993. — 151 с.

Патмар И.А., Патмар Э.И., Патмар С.Э. Тупмалли юмахсем. — Шупашкар: Çĕнĕ Вăхăт, 2007. — 208 с.

Перевозчикова Т.Г. Удмуртские термины, загадки // Советское финно-угроведение. — 1978. — № 2. — С. 128—131.

- Перетц В.М.* Студії над загадками // Етнографічний вісник. — 1932. — Кн. 10. — С. 123—204.
- Пичков А.* Ненецкие загадки // Уч. зап. ЛГУ им. А.И. Герцена. Т. 169. — Л., 1959.
- Поливанов Е.Д.* Формальные типы японских загадок // Сборник Музея антропологии и этнографии при Российской академии наук. Т. V. Вып. 1. — Пг., 1918.
- Пропп В.Я.* Фольклор и действительность. — М., 1976. — 326 с.
- Пытин А.Н.* Очерк литературной истории старинных повестей и сказок русских. — СПб., 1857.
- Родионов В.Г.* Вопросы жанровой классификации чувашского фольклора // Чувашский фольклор. Специфика жанров / сб. статей: Научно-исследовательский институт языка, литературы, истории и экономики при Совете Министров Чувашской АССР. — Чебоксары, 1982. — С. 54—105.
- Романов Н.Р.* Сутмалли юмахсем չинчен // Тăван Атăл. — 1952. — № 3 (44). — С. 136—150.
- Романов Н.Р.* О чувашских загадках // Уч. зап. ЧНИИ ЯЛИЭ. — Вып. XXI. — Чебоксары, 1962.
- Романов Н.Р.* О чувашских загадках // Уч. зап. ЧНИИ ЯЛИЭ. — Вып. 21. — Чебоксары, 1962. — С. 142—154.
- Рона-Таш А.* Чувашские сказки // Чувашский фольклор. Специфика жанров: сб. ст. ЧНИИ. — Чебоксары, 1982. — С. 130—149.
- Русские народные загадки, пословицы, поговорки /сост., авт. вступ. ст., коммент. и слов. Ю.Г. Круглов. — М.: Просвещение, 1990. — 335 с.
- Рыбникова М.А.* Загадки. — М.: Academia, 1932.
- Рыбникова М.А.* Загадка, ее жизнь и природа // Рыбникова М.А. Загадки. — М.—Л., 1932.
- Рыбникова М.А.* Загадки. — М.—Л., 1932.
- Салмин А.К.* Два чувашских термина, обозначающих сказку // Советская тюркология. — 1987. — № 2. — С. 35—37.
- Самойлович А.Н.* Загадки Закаспийских туркменов в русском переводе. — СПб., 1909.
- Сборник загадок: пособие для учителя / сост. М.Т. Карпенко. — М., 1988.
- Седакова И., Толстая С.* Загадка в славянском фольклоре // Славянские древности: Этнолингвистический словарь / под ред. Н.И. Толстого, Институт славяноведения РАН. — М.: Международные отношения, 1999. — Т. 2. — С. 233—237.
- Серебренников В.* Загадки как народное развлечение. — Пермь, 1918.
- Серебрякова М.Н.* О некоторых особенностях генезиса турецкой загадки // Уч. зап. ЛГУ им. А.А. Жданова. — Л., 1989. — № 423. Сер. востоковед. наук. — Вып. 31. — С. 185—193.
- Сидорова Е.С.* Ваттисен сăмахĕсемпе каларăшсем, сăнавсемпе паллăсем, тупмалли юмахсем // Чăваш халăх сăмахлăхĕ. V том. Вак жанрсем. — Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 1984. — С. 5—21.
- Сказания русского народа, собранные И. Сахаровым. Т. 1. Кн. 2. — СПб., 1841. — С. 91—104.
- Сказки, песни, загадки: русский фольклор в Туве / Тувин. НИИ яз., лит. и истории; сост. М.П. Татаринцева. — Кызыл, 1995. — 176 с.

Славянское и балканское языкознание: структура малых фольклорных текстов. — М., 1993.

Соколов Ю.М. Загадки // Русский фольклор. — М., 1941.

Соколов Ю.М. Пословицы и загадки, гадания и заговоры, обрядовая поэзия, лирическая песня, народная драма // Русский фольклор. — Вып. III. — М., 1931.

Софийский И.М. Старинные вятские загадки. Загадки Слободского уезда Вятской губернии (Собр. И.М. Софийского) / вступ. ст. Т. Николаевой. — Вятка (Киров), 1996. — 80 с.

Сперанский М.Н. Русская устная словесность. Введение в историю устной русской словесности. Устная поэзия повествовательного характера. — М., 1917.

Старинные сборники русских пословиц, поговорок, загадок и пр. XVII — XIX столетий / собрал и приготовил к печати П.К. Симони. — Вып. I. — СПб., 1899.

Стойкова С. Български народни гатанки. — София: Наука и искусство, 1984. — 677 с.

Стойкова С.Т. Болгарские народные загадки. — София: Наука и искусство, 1984. — 677 с.

Сутмалли юмахсем // Сунтал. 1924. — № 1. — 55—56 с.; № 2—3. — 60—61 с.

Сутмалли юмахсем / Мэн Мучи пухнă // Сунтал. — 1925. — № 8. — 47 с.; № 9. — 3 с.

Сутмалли юмахсем // Сунтал. — 1924. — № 6. — 44—47 с.

Суфьев А. Таджикские народные загадки. АКД. — Душанбе, 1965.

Сухин И.Г. 800 загадок — 100 кроссвордов. — М.: Новая школа, 1996. — 175 с.

Татар халык табышмаклары: Кереш мәкалә һәм анлатмалар белән / Жычысы һәм тозучесе Н. Исәнбәт. — Казан, 1970.

Тверские загадки / Твер. обл. гос. дом нар. творчества / авт.-сост. Л.В. Брадис, В.Г. Шомина. — Тверь, 1995. — 112 с.

Терентьева О.Н. Загадка // Чувашская энциклопедия: В 4 т. Т. 2: Ж—Л. — Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2008. — С. 31.

Толстой Н.И. Язык и народная культура. Очерки по славянской мифологии и этнолингвистике. — М.: Индрик, 1995. — 380 с.

Топорова Т.В. Прагматика и структура текста (на материале древне-германских заговоров) // Слово в контексте литературной эволюции: заговор, эпос, лирика. — М., 1990.

1000 и одна загадка: сборник загадок / сост. М.Е. Фрид; ил. А.М. Калян, М.А. Калян. — М.: Пилигрим, 1996. — 128 с.: ил.

Удмуртский фольклор. Загадки / сост. Т.Г. Перевозчикова. — Ижевск, 1982.

Узбекские загадки / сост. М. Абдурахимов. — Ташкент: Укутувчи, 1991. — 254 с.

Укачина К.Е. Возникновение и развитие алтайских загадок // Укачина К.Е. Алтайские народные загадки. — Горно-Алтайск, 1984. — С. 3—29.

Укачина К.Е. Алтайские народные загадки. — Горно-Алтайск, 1984. — 102 с.

Федотов М.Р. Этимологический словарь чувашского языка. В 2 т.

Т. 2. С—Я. — Чебоксары: Чувашский государственный институт гуманитарных наук, 1996. — 509 с.

Федотова Е.В. Истоки и формирование жанров чувашской литературы XVIII—XIX вв. — Чебоксары: Чувашский государственный институт гуманитарных наук, 2006. — 144 с.

Федотова Е.В. Фольклорные тексты как истоки жанра *житие* в чувашской литературе // Истоки и эволюция литератур и музыки тюркских народов: материалы международной научно-практической конференции (23—24 сентября 2014, Казань). — Казань: ИЯЛИ, 2014. — С. 191—194.

Федотова Е.В. Тупмалли юмахсене пухни, пичетлени тата ушкăнлани // Чăваш чĕлхи, литератури, халăх сăмахлăхĕ: статьясен пуххи / пухса хатĕрлекенĕ тата редакторĕ А.В. Кузнецов. — Шупашкар: ЧПГАИ, 2015. — С. 180—189.

Федотова Е.В. Тупмалли юмахсенче ўкерённĕ чăвашăн наци шухăшлавĕ // Чăваш чĕлхи, литератури, халăх сăмахлăхĕ: статьясен пуххи / пухса хатĕрлекенĕ тата редакторĕ А.В. Кузнецов. — Шупашкар: ЧПГАИ, 2015. — С. 190—194.

Федотова Е.В. Юмахсенчи тупмалли юмахсем // Чăваш чĕлхи, литератури, халăх сăмахлăхĕ: статьясен пуххи / пухса хатĕрлекенĕ тата редакторĕ А.В. Кузнецов. — Шупашкар: ЧПГАИ, 2015. — С. 185—188.

Федотова Е.В. Тупмалли юмахсен хăйне евĕрлĕхĕ // Чăваш халăх пултарулăхĕ. Тупмалли юмахсем. Пĕрремĕш кĕнеке / аслăлăх редакторĕ, пухса хатĕрлекенĕ, ум сăмахпа ўнлантарусене çыраканĕ Е.В. Федотова. — Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2015. — С. 5—22.

Федотова Е.В. Рудименты мифологических представлений в чувашских загадках // Мифология чувашей: истоки, эволюция и культурные взаимосвязи: Материалы межрегиональной научно-практической конференции (Чебоксары, 8—9 октября 2015). — Чебоксары: ЧГИГН, 2016.

Филоленко В.И. Загадки крымских татар. — Симферополь, 1926.

Фольклор. Загадки // Рукописный фонд Н.В. Никольского. Путеводитель (научный архив Чувашского государственного института гуманитарных наук). — Чебоксары: ЧГИГН, 2005. — С. 187—188.

Хамаганов М.П. Очерки бурятской афористической поэзии. — Улан-Удэ, 1959.

Хелимский Е.А. Загадки-иноскazания в нганасанском фольклоре // Малые формы фольклора. — М., 1995. — С. 270—282.

Худяков И.А. Великорусские загадки. — М., 1861.

Худяков И.А. Великорусские загадки. — М., 1961.

Худяков И.А. Великорусские загадки // Этнографический сборник Российской географического общества. — Вып. VI. — СПб., 1864.

Худяков И.А. Значение загадок в народном быту и поэзии // Этнографический сборник Русского географического общества. — СПб., 1864. — Вып. 6. — С. 1—34.

Хусаинова З. Основные особенности и источники узбекских народных загадок. АКД. — Ташкент, 1967.

Чашук мучин сĕнĕвĕ: тупмалли юмахсем // Хатĕр пул. — 1936. — № 4. — 19 с.

Чăваш халăх пултарулăхĕ. Тупмалли юмахсем. Пĕрремĕш кĕнеке /

äслäläх редакторě, пухса хатёрлекенě, ум сামахпа ўнлантарусене сыра-кане Е.В. Федотова. — Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2015. — 446 с.

Чăваш халăх сăмахлăх. V том. Вак жанрсем / пухса хатёрлекенсем Е.С. Сидорова, В.А. Ендеров. — Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 1984. — 352 с.

Чекушик ин В.С. Пытанинă сăнарлăх: чăвашсен уçамсăр текстлă тупмали юмахĕсене тутарла вуласа пăхни // Чăваш халăх сăмахлăх: тĕпчев-семпе текстсем. — Шупашкар, 1989. — С. 46—59.

Чернышев В.В. Символика русской загадки // Проблемы поэтики языка и литературы. — Петрозаводск, 1996. — С. 71—73.

Чернышев В.В. Синтаксис русской загадки: АКД. — Воронеж, 1987. — 21 с.

Чичеров В.И. Русское народное творчество. — М.: Изд-во Московского ун-та, 1959.

Csuvas nerköltesi gyüjtemeny. II kötet. Közmondasok, talalos-mondasok, dalok, mesek. Gyöjtötte es feldolgozta d-r Meszaros Gyula. — Budapest, 1912. — 540 s. (Чăваш халăх сăмахлăх. II т. Д. Месарош пухса хатёрленĕ. — Будапешт, 1912. — 540 с.)

Шиндин С.Г. О некоторых формульных конструкциях в русских загадках // Речевые и ментальные стереотипы в синхронии и диахронии. Тез. докл. — М., 1995. — С. 148—152.

Шковский В.Б. О загадках и подставных словах как о неразрешимых и связанных с иносказательной речью. — В кн.: О теории прозы. — М., 1929.

Юдин А.В. Антропонимические заместительные номинации в восточнославянских загадках: подвижные предметы быта // Слово и культура. — М., 1998. — С. 298 — 308.

Юдин А.В. Ономастикон восточнославянских загадок. — М.: ОГИ, 2007. — 120 с.

Юмах ярап, юптарăп / В.А. Долгов пухса хатёрленĕ. — Шупашкар, 1957. — 90 с.

Юмах ярап, юптарăп / Микки Микули йёркеленĕ. — Шупашкар, 1971. — 41 с.

Юмахсем. — Шупашкар, 1938. — 12 с.

Юркин И.Н. Юмахсем. — Хусан, 1907. — 16 с.

ТУПМАЛЛИ ЮМАХСЕНЧИ ТЁП САМАХСЕН КАТАРТМАШЕ

- Авান 3952, 4868
Авানчак 3845
Авар 3940, 4936
Аварлик 3977
Автан 3949, 4886, 4891, 5270, 5273,
5403, 5856, 5970, 6090, 6514, 6515,
6725, 6729, 6734
Авти չырлы 5521
Ай (айә) 3968, 3969
Айампи 5220
Айкар 5219
Айпәлат 5520, 5522, 5531
Айтар 4970
Айтар капанә 4132
Айттар 5219
Айтукан 4941
Ака 4891, 5012
Акай 4962, 5252
Акам 4919, 5253, 5727
Акар 3885
Акар йыттәм 5186
Акәр йытти 4773
Акаш 4636, 4638, 4639, 4646, 4660,
4673, 4679, 4694, 4707, 4944, 5619,
5697, 6264, 6276
Акка (аки) 3894, 3905—3907, 5011,
5012, 5254
Аккарей 3887
Аккарей йытти 3887
Аклик-чаклик 4265, 4267
Аксу 5114
Актай 5492
Акшар чулә 4099, 4722
Алә 4889, 5023
Алæk 4158, 4162, 4183, 4189, 4190,
4286, 4287, 4347, 4498, 4499, 4783,
4840, 4919, 4920, 5033, 5034, 5246,
5260, 5270, 5764, 5787, 5790, 6005,
6007, 6082, 6083, 6217, 6225—6227
Алæk үсса кәртег 5033, 5034
Алæk хыçенче 4971—4975, 4983
Аләсәр-урасәр 3851, 3983, 4471,
4474—4477, 4499—4501, 4555,
4976, 5108, 5111, 5271, 5272,
5455—5457, 5634—5636
Алмантей 5082
Алмапике 5998
Алпас 6663
Алтатти 4971
Алтәр 4767, 4769, 4936, 5221, 5261,
5265, 5271, 5274, 5275, 5291, 5856,
5987, 6501
Алтук 5787
Алтын 5260
Алшам 3888
Алшам йытти 3888
Ама չури 5187
Ампар (хампар) 4053, 4282, 4447,
5222, 5523, 5943
Ана 4703, 4719, 4731, 4888, 4889,
4901, 5212
Анаткас 6195, 6209
Анне (амашә) 3908, 3960, 3988,
4756, 5112, 5113, 5495, 5496
Антәрлә-чантәрлә 5396
Анчак 4289, 4295
Апат 4155
Апаптемен 5381
Апärша 5007
Апи 5379
Аппа 5203, 5255, 5499
Аппаш 6529

- Апрам 5957
 Аптул 5223, 5224
 Ар 3978, 3980
 Арäm 4491, 4560, 5492
 Арбуз (арпус) 3904, 4873
 Аркä (арäк) 4474
 Армак-чармак 5806
 Арман 5774
 Арман чулë 4099
 Арпа 5176
 Арçури 4977
 Архерей 6576
 Арча 4180, 4182, 4376, 4539, 4907, 5244, 5320, 5902, 6123, 6227
 Аршän 5946
 Асанне 3989, 3990, 4630, 4631, 4708, 4720, 4978, 5013, 5044, 5524, 5532, 5647, 6095, 6097, 6099, 6300
 Асанне çерри 4055
 Асанне тури 5337
 Асанне ывäсë 6099
 Асаp-писер 4980
 Асатте 3852, 3943, 4011—4014, 4376, 4557, 4580—4582, 4677, 4688, 4709, 4710, 4742, 4784, 4859, 4978, 4979, 5013, 5044, 5419—5421, 5525—5530, 5708, 5750, 5757, 5897, 6091, 6096—6098, 6301
 Асатте алси 6068
 Асатте вучахë 6102
 Асатте кëмёлë 5525
 Асатте лаши 5526
 Асатте çурли 5527, 5528, 5537, 5543
 Асатте çурчë 4011, 4014, 5091—5093
 Асатте улäхë 4012
 Асатте урапи 3852, 4502
 Асатте хирë 4013, 4056, 5529
 Асатте шäналäкë 4014
 Асламас 4678, 5533, 5660
 Асламас хирë 4098
 Аслаттен пуши 4328
 Аслä 5361, 5367
 Аслä вäрман 4852, 4853
 Аслä çурт 5089, 5090, 5097, 5098
 Аслä тёஞче 6101
 Аслä түре 5052
 Аслä улäх 5537—5539, 6102
 Аслä хир(те) 4099—4112, 4980, 4981, 6100, 6103
 Аслä хула 4659
 Аслäк 4015, 4057, 4140, 4318
 Аслäк çинче 5531—5536
 Астапике 5538
 Аça чулë 4721
 Аçтаха 3853, 4721, 4977
 Аçтаха урапи 3853, 4503
 Аçтäрхан 4545, 4721
 Атä 5167, 6562, 6563
 Атä тäхäниччен 51155119
 Атäl 4562, 4890, 4948, 4949, 5042, 5229, 5230, 5369, 5612, 5614, 5619, 5620, 5864—5868, 6349, 6404
 Атäр капанë 4133
 Атте (ашшë) 3908, 3960, 3988, 4376, 4756, 4960, 5114—5126
 Атте арчи 4676
 Ахах 3999, 4016, 4017, 4046, 4074, 4125, 4783, 4950, 5251
 Ахах куç 3999
 Ахäр йытти 3889
 Ахäрман 4981
 Ахäрттин 4972
 Ахмар йытти 3890
 Ахмат 3937, 4018, 4066, 4125, 4127, 5230
 Ахмат пиче 3920
 Ахматик 6074
 Ахпўрт 4016, 4017
 Ахпўрт хирë 4125
 Ахсат çамки 3921
 Ача 4506, 4525, 4700, 4877, 5007, 5354, 5698, 5705, 5779
 Ача-пäча (ачи-пäчи) 5454, 5495, 5496, 5831, 6013—6015
 Аш касмакë 4418, 4419
 Ашак йыттäm 3891
 Ашам 4777
 Ашапатман 4722, 4973
 Ашса (ашша) пыратъ 3885—3888, 3890, 3891
 Ашшë-амашë 6013—6022, 6269
 Аяк (аякки) 3892, 3885—3887, 3893
 Аяк пёрчи 3891
 Аяк шäмми 3893
 Аялта 5782

- Ӑвӑс 3879
 Ӑвӑслӑх 4209, 4210
 Ӑйар 3931, 4388, 4536, 4541, 5213,
 5257, 5386, 5571, 5586, 6028, 6065,
 6066
 Ӑмӑрт кайӑк 4640, 4656
 Ӑста 4193
 Ӑш(ӗ) 4168, 4169
 Ӑшӑ 4565, 4566
- Вакӑ 6068
 Вак-вак 3974, 4143
 Вак укӑса 4103
 Вак халӑх 6335
 Валашка 5263
 Варвари 5541
 Варри (варринче) 3877—3880, 3968,
 3969
 Васан 6667
 Baçka 5774
 Baçtuk 5051
 Bat асатте 3945, 4582, 4825, 4915,
 5708
 Batӑ вырӑс 5454
 Batӑ йытӑ 5474, 5475, 5477—5482
 Batӑ карчӑк 5341
 Batӑ юман 4614, 4655, 4661, 4664,
 4675
 Башки хӗрӗ 4766
 Bӑй 5177, 5178
 Bӑйӑ 3868
 Bӑkӑр (мӑкӑр) 3876, 3878—3880,
 4298, 4324, 4385, 4389, 4857, 5027,
 5055, 5066, 5069, 5161, 5356, 5700,
 6136, 6239, 6294, 6575, 6603
 Bӑkӑrlӑх 3877
 Bӑрӑ 4287, 4290
 Bӑрӑм 3905, 3941, 5038, 5039
 Bӑрӑм вырӑс 5087, 5355, 5383,
 6215—6217, 6225, 6229, 6242, 6372
 Bӑрӑм инке 6337, 6338
 Bӑрӑм матка 6339
 Bӑрӑм мӑйлӑ 5039
 Bӑрӑм пичче 5127
 Bӑрӑм пүллӗ хӗр 4330, 4331, 4343
 Bӑрӑм тுя 6229
 Bӑрлӑх 4719, 4888, 4889, 4895, 4901,
 6466, 6468, 6471
- Вӑрман 3884, 3896, 3898, 3899, 3901,
 3943, 3957, 3958, 4217, 4219, 4332,
 4351, 4361—4363, 4413, 4522, 4585,
 4591, 4621—4624, 4654, 4849, 4852,
 4853, 4858, 4866, 4873, 5023, 5040,
 5041, 5154, 5165, 5637, 5879, 5880,
 6001, 6108—6110, 6230, 6231, 6261,
 6270, 6321, 6864
 Вӑта çӗр 3876, 4099, 4102, 4107,
 4108, 4110, 4112, 4116, 4117, 4124,
 4211, 5631, 5974
 Вӑтӑр иккӗ(н) 3916, 4868
 Вӑхат 3856
 Вӗлле 4546
 Вӗрен 4344, 4457, 4536, 4541, 4542,
 4580—4582, 4584, 4688, 5257,
 6040
 Вӗрене 4617, 5338, 5342, 5344—
 5346, 5352
 Вӗչӗ չук 4584, 4586, 4589, 4597,
 4598, 4609
 Вӗչӗ-хӗрри չук 5091, 5095, 5097
 Вӗт хӑва 4850
 Вӗт чул(сем) 4015, 4057, 4058, 4086,
 4087
 Вӗтлӗх 3944
 Вилӗ 4175
 Вир 4126
 Виркӗс 4134
 Виркка 4126
 Вирт 6321
 Вирьял (вире ял) 6475, 6478, 6479,
 6490, 6191
 Вирьял хирӗ 4126
 Виç кӗтеслӗ вите 6363, 6364
 Виç кӗтеслӗ кӗлlet 6365, 6366
 Виç кӗтеслӗ пурт 4226, 4254, 5769,
 6367, 6368
 Виç кӗтеслӗ чӑлан 6369
 Виç çӗр утмӑл пилӗк 4633, 4635—
 4638, 4640, 4646, 4679—4682, 4691,
 4694, 4707, 4944
 Виç çӗр утмӑл пилӗк Ҫерчи 4633,
 4635, 4636, 4656, 4661, 4675
 Виç çӗр утмӑл улттӑ 4656
 Виç үйӑх 4683
 Виç хүсӑк (хоçӑк) 5466, 5467
 Виççӗ (виçӗ) 4708, 4709, 4711—4715

- Витĕр 3885, 3887—3893, 4479, 4480
 Витре 4202
 Вуласнай кĕпер 5776
 Вун ик ура 4414
 Вун икĕ йăва 4614
 Вун икĕ манит 4689
 Вун икĕ тутар 5783
 Вун икĕ хĕр 4061
 Вун икĕ шăл 5815
 Вун (вăн) иккë (ик) 4629, 4630,
     4632—4661, 4665, 4666, 4672—
     4682, 4684, 4690, 4702, 4703,
     4705—4707, 4869, 5046, 5696—5698
 Вун ик тăван 5698
 Вун тăватă çамарта 4614
 Вун тăваттă 4270, 4271, 4273, 4275—
     4277
 Вунă хур чĕппи 5777
 Вупăр 5643
 Вут (вăт) 3931, 3963, 3964, 4390,
     4563, 4574, 4575, 4718, 4951, 4959,
     4960, 5153, 5372, 5373, 5375, 5377,
     5381, 5384, 5385, 5387, 5388, 5852,
     6388
 Вут кайăк 6126
 Вут çулämĕ 6389
 Вут чул 4948
 Вут-шыв 3961
 Вутлан 6668—6671, 6676
 Вутлă ёйăр 4388
 Выл пасаре 4253
 Выльăх 4098, 4119, 5378
 Вырăн 3856, 5971, 5972
 Вырăс 3952, 4576, 4989, 5501, 5701,
     5710, 5713, 5958, 6041, 6215—6217,
     6388, 6615, 6688, 7015
 Вырăс карчăкĕ 5958
 Выçли 4755
- Енчĕк 4103, 4689, 5932
 Ешël 3901, 4785, 4786, 4916
 Ёмĕлке 5258
 Ёмĕр 6710
 Ёмĕрлĕх 5092
 Ёне 4324, 4988, 5043, 5057, 5064,
     5067, 5068, 5071, 5073, 5074, 5128,
     5129, 5889, 6376, 6385, 6405, 6429
 Ёне кĕтĕвĕ (кĕтÿ) 4715, 5029
- Ёнсе хыçĕ 4877
 Ёнчĕ (ёнче) 4013, 4059
 Ёнчĕ шăрça 4059
- Иван 3936
 Ик ен 5177, 5178
 Ик çунат 3951
 Икерчĕ 4692
 Икĕ вăçлĕ саламат 4458, 4861
 Икĕ йўплĕ çул 6349—6351
 Икĕ тăван 5811, 5820, 5824, 5825
 Икĕ тĕслĕ сăра 4152, 4153, 4161,
     4186—4188
 Икĕ тĕслĕ эрех 4151
 Икĕрĕлчĕк 3909
 Икĕрĕлчĕк-кукăрлчăк 5030
 Икĕрчĕк-кукăрчăк 4449—4452
 Иккë(н) (ик, икĕ) 3950, 3951, 4142,
     4151—4155, 4163, 4165, 4211, 4227,
     4228, 4230, 4233, 4234, 4250—4252,
     4441, 4454, 4458, 4459—4461, 4537,
     4905, 5811—5813, 5822—5828,
     5903—5913, 6000
- Илем 4019
 Илемпи 5232, 5664, 6112
 Илле 5665
 Им-сим (сум) 5951, 5953
 Инке 5629, 5975
 Интĕк-кинтĕк 4060
 Ир 3974, 3975, 4143, 4255—4258,
     4349, 4875, 5232, 5234, 5237, 5245,
     5518, 5646, 5770—5773, 6114, 6115,
     6119—6121, 6265, 6266
- Исментер 5803
 Иçем 4642
 Ихахах 6310, 6311
 Ишек 4755
- Йаппар 4140
 Йăва 4470, 4656, 4678, 4687, 4689,
     4690, 4695, 4701, 4705, 4706, 4711,
     5627, 5628, 6025, 6027, 6029, 6030,
     6033
 Йăвача 4107, 4108
 Йăваш 4751
 Йăкăнат пĕçси 4195
 Йăкăр-йăкăр 5167
 Йăлăм 5863

- Йӑлмахва хирӗ 4061
 Йӑлтӑр-йӑлтӑр 3839, 3840, 4013,
 4063, 4364, 4547, 4553
 Йӑлтӑркка 4033, 4064
 Йӑлтӑрма 6141
 Йӑлтӑрпике 4547
 Йӑмӑк 4556, 4587, 5655—5658, 5664
 Йӑм-йӑм 4069
 Йӑмгӑлти 6743
 Йӑпӑльтияки 3875
 Йӑран 4696, 4886
 Йӑрхах 4347, 6007
 Йӗвен 4688
 Йӗвенсӗр кӑвак кӗсре 5162
 Йӗвенсӗр ут 4964
 Йӗке 3854, 4702
 Йӗкӗреш 5060
 Йӗнер 5058
 Йӗнни 4443
 Йӗп 4327, 4586, 4914, 6072, 6315
 Йӗпреç хӗрӗ 4757
 Йӗр 3855, 4065, 4240, 4243, 4266,
 4268, 4325, 4330, 4505, 4828, 5004,
 5005
 Йӗрӗлче 4065, 6118
 Йӗрӗх 3854, 3855, 4505
 Йӗрӗх урапи 3855
 Йӗрке 4693
 Йӗс 5638
 Йӗс ала 4010
 Йӗс ăйар 6065
 Йӗс вите 6065
 Йӗс карта 6066
 Йӗс кӑшӑл 4431
 Йӗс кӗвенте 4339, 5638, 5640, 5641,
 6205, 6232, 6233, 6250, 6253, 7016
 Йӗс кисӗп 6254
 Йӗс пиçиххи (пиçехи, пүçчи) 4423,
 4424, 4426, 4435—4437
 Йӗс тӑрӑллӑ пиçиххи 4312
 Йӗс тукмак 4410, 5168
 Йӗс тум 5218
 Йӗс хӗлӗх 6234
 Йӗс чиркү 6582
 Йӗтем 3929, 4066, 4127, 4644, 4686
 Йывӑс 3934, 4444, 4483, 4528, 4588,
 4657, 4697, 4698, 4710, 4719, 4844,
 4845, 4870, 5626, 5880, 6324, 6328
 Йывӑç-курӑк 4493
 Йысна 5382
 Йытӑ (йыт) 4135, 4228, 4282, 4283,
 4287, 4288, 4290, 4291—4294, 4303,
 4304, 4506, 4917, 4919, 4955, 5131,
 5233, 5243, 5348, 5350, 5474, 5475,
 5839, 5840, 5921, 6541
 Йытӑ չури 4294
 Кавӑн 4859, 4866
 Кавӗрле 5494
 Кавир 6124
 Казак 6461
 Кайӑк 3882, 4104, 4323, 4384, 4506,
 4639, 4873, 5256, 5626, 5849, 5861,
 6143
 Какай 6322
 Калӑп 4249
 Калпак 4331, 5429, 5430, 5431, 5438,
 5448, 5667, 6041
 Калтӑр кӗсре 3874
 Канӑç 4775
 Кантӑк 4183, 4479, 4483, 6232—6236
 Кантӑр кӗпи 4326
 Кантӑрлӑх 4264
 Кантра 3913, 4466, 5932
 Кантюк кати 4687
 Канька (канки) 4921, 5935, 5936,
 5938, 5959, 5960
 Капан 3870, 4691, 6261
 Карап 5885
 Караçка 5329
 Карӑм 4067
 Карӑнтӑк 5424, 5441, 5446, 5449,
 6237, 6238
 Карӑш 4679, 4710, 5937
 Карсак Exxӗм 6056
 Карта 4146, 4147, 4404, 4480, 4982,
 4987, 5483, 5738, 5959, 5960, 6067,
 6075, 6076, 6090
 Карта тӑрӑх 5935—5938
 Карта шӑтӑкӗ 5504
 Карчӑк 4440, 4665, 5048, 5462, 5873,
 5943
 Каска 4867, 5247, 5458
 Касначей 6862
 Каç 3974, 3975, 4143, 4255—4258,
 4875, 5646, 5770—5773

- Каçал хĕрĕ 5549
 Каçан 5839
 Каçхи карăм 4067
 Ката вăрман 5154
 Катан тум 6070
 Катăркac 4687
 Катемпи 6892
 Катка 3986, 4201, 4429, 5753
 Каттăршник 6697
 Каftан 5036
 Каçака 4441, 5132
 Каçки вăтти 3975
 Каçча кайни 5504
 Каçчă 5833
 Каша 4985, 5422
 Кашăк 6334
 Кашкăр 4391, 4407, 4486, 4770, 4771, 4774, 5370
 Кашкăр çăварĕ 5484
 Кашма 5422, 6296
 Кашта 4967, 6329
 Кăвак 3957, 4020—4030, 4442, 4935, 5421, 5422, 5424—5427, 5430, 5431, 5433, 5435—5437, 5440, 5442—5444, 6123—6132
 Кăвак кавир 4020
 Кăвак кашма 5422
 Кăвак кĕççe 6278
 Кăвак лаша 5221, 5222, 5229, 5231, 5234, 5237, 5245
 Кăвак мачча 4021
 Кăвак сăхман 5135, 5143, 5145
 Кăвак сурăх 5188
 Кăвак сысна 5189
 Кăвак така 5944
 Кăвак тĕслĕ тутăр 4022
 Кăвак тинĕс 4023
 Кăвак уй 4024
 Кăвак халат 4025
 Кăвак хир 4068, 4109, 4743
 Кăвак чаршав 4029
 Кăвак чатăр 4030
 Кăвак шăналăк 4026, 4027
 Кăвак шупăр 4028, 5426, 5433, 5435
 Кăвакал 5463, 5603, 5965, 6316
 Кăвапа 5910
 Кăвар 3965
 Кăвар кайăк 6127
 Кăваре-кĕлĕ 4821
 Кăларни 3972
 Кăлăк 6327
 Кăлтăр 3987
 Кăмака 3922—3925, 3932, 3983, 3984, 4107, 4108, 4195, 4333, 4923, 4924, 5644, 5649, 6155, 6314
 Кăмака чĕрçи çийĕ 6072
 Кăмрăк 4822, 4935, 5939
 Кăнни-манни 3979
 Кăнтăрла 4004, 4875
 Кăпăртик-капăртик 3979
 Кăркка 4646
 Кăрмасун 5857
 Кăсăя 4664, 4711, 6398
 Кăсăя вĕчи 6398
 Кăткă йăви 6333
 Кăткă тĕмески 4962
 Кăшăл 4419, 4428
 Кăшăлсăр пичке 4164
 Кăшкар 4685
 Кăштăр-кăштăр 4257, 4258, 5772
 Кăштăртăк 4922
 Кăчăргтин Курмила 5501
 Кермен 4692, 5095
 Кĕвен ут 4310
 Кĕвенте 5638, 5640, 5641
 Кĕл 4822
 Кĕл-кăвар 5941
 Кĕленче 4008, 4150, 4151
 Кĕлет 4156—4158, 4354, 4842, 5157, 5203, 5499, 5945, 5951, 5994
 Кĕлте 3952, 4691, 4868, 5330, 5513
 Кĕлте хуре 5166
 Кĕмĕл 3850, 3870, 3873, 3995—3997, 4000, 4023—4025, 4029, 4050, 4067, 4418, 4740, 4787, 4811, 5216, 5266, 5315, 5396, 5397, 5508, 5554, 5557, 5559, 5563, 5567, 5615, 5660, 5667, 5668, 5670, 5675, 6504—6506, 6627
 Кĕмĕл йăрхах 5616
 Кĕмĕл кашăк 6334
 Кĕмĕл кисĕп 6271
 Кĕмĕл кустăрма 5540
 Кĕмĕл күме 5397
 Кĕмĕл пике 6208
 Кĕмĕл пуçлă 4787

- Кӗмӗл ҫӗрӗ 3995—3997, 4000, 4077,
 4078, 5021
 Кӗмӗл ҫурла 5529, 5552, 5564—5566,
 5569
 Кӗмӗл ту 3870
 Кӗмӗл тухъя 5660
 Кӗмӗл тuya 6273
 Кӗмӗл ункӑ 3850
 Кӗмӗл чашӑк 3873
 Кӗмӗл чүлмек 4811
 Кӗмӗл ывӑс 4106
 Кӗмӗлчӗк 4329
 Кӗмӗшке 4401
 Кӗнеке 4693
 Кӗпе 4035—4037, 4039, 4040, 4555,
 4669, 4670, 4700, 4708, 4812, 4813,
 4819, 4872, 5455—5457
 Кӗпер 4228, 5014, 5776, 6390, 6408
 Кӗпӗрне 5567
 Кӗреке 3966, 6335
 Кӗреке пуҫӗ 3966
 Кӗрепле 5869
 Кӗреш 5458
 Кӗрӗк 4669, 4670, 4709, 5130, 5133,
 5504, 5730, 5731, 5733, 6472
 Кӗркунне 5498
 Кӗрпе 6431
 Кӗрт 4216
 Кӗртни 3972
 Кӗрӗй 3935, 5133, 6334
 Кӗрхи турӑх 6334
 Кӗрчӗллӗ кӗскӗ 4034, 4083
 Кӗсел 4756
 Кӗсел тирки 5317
 Кӗсел чашки 5319, 5321
 Кӗскӗ 4034
 Кӗсре 3874
 Кӗсӗн вӑрман 4853
 Кӗсӗн карта 5378
 Кӗсӗн չын 5785, 5974, 5980
 Кӗсӗн тӗре 5052
 Кӗсӗн ывӑл 4627
 Кӗссе 5498
 Кӗтерине патша 6896
 Кӗтерне 5570
 Кӗтес 4226, 4231
 Кӗтеснер 5569
 Кӗтне 5570
- Кӗтү 4098
 Кӗтүс (кӗтӗвӗç) 4098, 4109, 4119,
 5581, 5650, 5652
 Кӗшӗр-кӗшӗр 5773
 Кӗштӗр-кӗштӗр 5770
 Киккирик 5961
 Кил 3926, 3957, 3958
 Киле 5264
 Ким(ӗ) 5886
 Кин(ӗм) 5017, 5107, 6334, 6585
 Кинеми 5795, 5796
 Кинчер 4897
 Кирemet 5211
 Кристалл 3991
 Ку айкки 5841, 5842
 Кукӑль 4712, 5764, 5988, 6040
 Кукӑр 3842, 4796, 5379, 5405, 6399
 Кукӑр карчӑк 5375
 Кукӑр майракаллӑ тaka 4118
 Кукӑр салтак 5376
 Кукӑр стариk 5412
 Кукӑр ҫелен 5377
 Кукӑр хурт 4796
 Кукӑрлӑчӑк 3909
 Кукӑрчӑк (кокӑрчӑк) 3914, 3916—
 3918
 Куккук 4711
 Куклек чавса 4314
 Кулач (кулаç) 4107, 4108, 4123,
 5649
 Кулине 6137, 6138, 6140, 6152
 Кун 6105, 6106—6108
 Кунсем 5698
 Кунча 4454, 4461
 Купӑс 6542
 Купӑста 4653, 4699
 Куплет 4693
 Курак 4351, 4679, 4711
 Кураќ 3842—3844, 4585, 4588,
 4591—4594, 4600, 4604, 4764, 4859,
 4911, 4913, 5154, 5217
 Курите 4247, 4248
 Курка 6508
 Курпун 4266, 4798
 Курпун вырӑс 4798
 Кусар 5956
 Куснар хирӗ 6145
 Куҫ(ӗ) 3930, 3989, 3994, 4054, 4060,

- 4658, 4659, 4814, 4817, 4889, 5083,
5632, 5931, 5962—5964, 6000
Куçма 3935, 5671
Куçсär 4725, 4726
Куççуль 3989, 3990, 4204, 4725,
4726, 4738, 5278, 5283—5286, 5296,
5298
Кут (кучë) 3876, 3927, 3937, 3939,
3987, 4148, 4194, 4196, 4199, 5784,
5819, 5878
Кут муклашки 4149, 4192
Кута-кутăн 5783
Кушак 3938, 3955, 4963
Кушак ури 4137
Куян 5000, 6584
Кўлë 3872, 4656, 4694, 4815, 4945,
4950, 4952, 6413, 6414
Кўме 5037
Кўперёнски майра пек 5037
Кўпённë сурăх 5031, 5032
- Ланк-ланк (ленк-ленк) 5477—5479
Лап-лап 3978, 39803982
Ларма хëр пек 3903
Лаç 5392, 5572, 5991, 5993
Лаххан 6540
Лаша 3934, 3953, 4515, 4542, 4965,
5043, 5047, 5130, 5212, 5228, 5250,
5336, 5476, 5645, 5998
Лаша кëтëвë 4715
Лаша çäварë 3953
Лäкä-лäкä 5819
Лäпсäр-лäпсäр 5865—5867
Леш айкки 5841, 5842
Лёпсëр-лёпсëр 5867
Лёпсëр-лёпсëр упа каçë 5156
Лёпсëр-лёпсëр упа ташлать 4987
Лёпсëр-лёпсëр хëр ташлать 4982,
4983
Лутра (лотра) 5712—5714
Лутра вырăс 5339, 5353
- Май 4968
Майра 4193, 4352, 4392, 4576, 4807,
4962, 5343, 5391, 5621, 5701, 6170,
6353, 6609—6611, 6614, 6619, 6634,
6650, 6651
Макар 5144, 5837
- Макар пиччи 4414
Макаркка 5837
Макаçчи 6024
Макçäm 6022
Макçäm пахчи 6078
Макçи 5964
Малти ури 3874
Мамак 4011, 4069
Мамäк 4639, 4743
Мамäк йăва 5627
Мамältäk 5390
Мами тенки 3924
Марье 7001
Maçak 4925, 6289
Матви 7003
Матэрне акка 5015
Маття 5627
Махрум 4338
Мачча 4011, 4070—4072
Mäй 5047
Mäйäр 4634, 5269, 5287
Майрака (мырака) 4414, 5887, 5889,
6323
Майса 4370
Män асатте 4688, 4727—4729, 5427,
5428
Män асатте пахчи 4710
Män асатте хуранë 4378
Män карта 5378
Män ту 3936
Mäнтäр 5429
Mäнтäр купи купалăп 5505, 5507
Mäнтäр майра 4352
Mäнтäр хирë 4727, 4746, 6150
Mäнттай 5827
Märье 4523
Mäш-мäш 3950
Mäштäр-мäштäр 4255
Мемелëк күçë 4060
Мемет күçë 6882
Мерчен 4071, 4920, 5314
Месевекки 5223, 5224
Мехел 4180
Mëкëт хëрë 6220
Минарет (мăнара) 4658
Минтер 4179, 4246
Мимëр 4141
Митрахван 4869

- Митрофан 3973
 Михала 4314
 Михӗ 4728
 Муклашкা 4404
 Мулкач 4623, 6136, 6239
 Мулла 4311, 4731, 5037, 6553, 6564,
     6567, 6628
 Мунча (мулча) 4494, 4495
 Мур 4995
 Мур тӗпӗ 4754
 Мускав 5112, 5120, 5122, 5125, 5140,
     5141, 5326
 Мухмӑр шурпи 4149
 Мухта-мухта 3972
 Мучи 4683, 5140, 6295
- Нарат 4470, 4647, 4695
 Насти 6022
 Наҫтаҫи 5016
 Нестӗр амӑш 6059
 Ники-ники 6004
 Нураҫ хирӗ 4110
 Нуҳрат 4027, 4110, 5647, 5653
 Нүхреп 3943, 3947, 5995
 Нямат күсӗ 6879
- Паймулла 4730, 4731, 5220
 Паймучи 5430
 Пайпалтат 4279
 Пайсугтан 4892
 Пақраҫ 4159
 Пакша (вакша) 4250
 Палушник 5106
 Папай 5855, 6283, 6291
 Парне 4377, 4741, 4765, 4767, 4769,
     5266, 5315
 Патак 3963—3965
 Паттар 4667, 4668, 4671, 5371, 5381,
     5696, 5717
 Патша 4059, 4101, 4493, 4753
 Патша майри 6151
 Патша элчи 4493
 Пачашкӑ 5983
 Пашалу 3895, 3923, 4105, 4244,
     4712, 5046, 5323, 5648
 Паюсман 4892
 Паян 5857
 Пӑлан 4549, 5025
- Пӑлан янахӗ 5553
 Пӑлатник 6286, 6290
 Пӑльтики 3875
 Пӑлхар хирӗ 4111
 Пӑнтар-пӑнтар 6004
 Пӑр 3991, 4050, 4073—4075, 4095,
     4130, 4159, 4191, 4549, 4906, 5025,
     5267, 5268, 5868
 Пӑрӑс-пӑрӑс 4137
 Пӑри 4073
 Пӑрӑса 4018, 4031, 4044, 4050, 4051,
     4056, 4066, 4068, 4075, 4076, 4080,
     4081, 4089, 4095, 4111, 4123, 4127,
     4128, 4130, 4644, 4686, 4728, 4730,
     5039
 Пӑртта 4128
 Пӑслӑк хирӗ 4128
 Пӑта 3845, 5903, 5907, 5908, 5911
 Пӑтӑ 6223
 Пӑтрак вӑтти 3975
 Пӑхӑр пуслӑ Ҫӗлен 4814
 Пӑчӑр 5205—5207, 6394
 Пӑши янахӗ 5578
 Пекӗ 4864
 Петӗр 6659, 6687
 Пӗвер 3967
 Пӗкевӗски 3915
 Пӗкӗ 3845, 5058, 6406
 Пӗкӗрлӗчен 4802
 Пӗкӗрлӗк 4805
 Пӗлесӗк 6353
 Пӗлӗт 3960, 4150, 4747, 5161, 5500,
     6200
 Пӗр(ре) 4109, 4112—4116, 4142,
     4151—4155, 4229—4232, 4250—
     4252, 4498, 4556, 4557, 4618, 4631,
     4640—4642, 4644—4652, 4657,
     4672, 4676, 4678—4682, 4684—
     4686, 4689—4698
 Пӗр вӗсӗ 4444
 Пӗр ен (енӗ) 3877, 4131, 5200, 5201
 Пӗр Ҫын 5933, 5948, 5950
 Пӗр тенкӗ 4116, 4120, 5631, 5647,
     5653
 Пӗр укӑлӑх вырӑн 5971, 5972
 Пӗр хуран салма 4114
 Пӗрӗнчӗк 4446
 Пӗркенчӗк 5203, 5443

- Пёркенчексер хĕр йĕрет 5499
 Пёрмеллэ сăкман 5848
 Пёрчĕ 3976, 4019
 Пёте кĕсрэ 5258
 Пётем уя пустарагать 4798
 Пётем хире пётерет 4796, 4802, 4804, 4805, 5502
 Пётем хире çаварагать 4800, 4801
 Пётем хире çёмĕрет 4799
 Пёчĕк кинĕм 4397
 Пёчĕк пиче 5415
 Пёчĕкеç пёкте (пекече, пёкче, пёкçече) 4800, 4801, 4803, 4806
 Пике 4425, 4561, 4716, 4727, 4752, 4791, 4792, 6003
 Пикенки 4395
 Пикмулла 4731
 Пилеш 4713
 Пилĕк 5961, 6220
 Пилĕк пус укçaа пысăкăш вырăн 5407
 Пилĕк пурни 5024
 Пиллĕкĕн (пилĕк) 4226, 4229, 4232, 4234, 4254, 4905, 5769
 Пимпи 4398
 Пин (пин-пин) 4008, 4014, 4020, 4027, 4043, 4109, 4112, 4113, 4439, 4618, 5432, 5647, 5651, 5653, 5858—5860, 6323, 6324
 Пин куç 4069
 Пин пус 4862
 Пин сурăх 4109
 Пин çын 5948, 5949, 6077, 6079, 6082, 6087
 Пин тенкĕ 4116, 4120, 5631
 Пин ут 4439
 Пин халăх 5432
 Пинерпи тухий 5585
 Пинеслу 4396
 Пинпү старик 4008
 Пиняккай 5718
 Пир 3978, 3980, 4454, 4540
 Пиçиххи 4611
 Пит 3955
 Питĕр (Питер, хула) 4493, 4535
 Питимĕр 5220
 Питрав 4883
 Питтăпай 3846
 Питтăпай пёçчи 3846
 Питтимири 5969
 Пичке (пичĕке) 4163, 4164, 4193, 4353, 4355, 4866, 4873
 Пичке ёсти 4193
 Пичке пăкки 4164
 Пичура 3984
 Пичче (пичĕшĕ) 4424, 4426, 4433, 4436, 4437, 5141, 5807, 5812, 5817, 5821
 Пичче лаши 4508
 Пукане 4400
 Пулă 5208
 Пулкки-пулкки 4639
 Пулхачинăм 5024
 Пуп 4059, 5804
 Пурмис 4393, 5926
 Пурçан 5244, 5742
 Пурçан йĕр 4325, 4468
 Пурçан тĕрки 5162, 5171
 Пурçан тутăр (явлăк) 5436, 5450
 Пуртă 4856
 Пуртă avrilëх 4845
 Пус тĕпĕ 3995—3997, 4033
 Пуса каччи 4427
 Пусă 4165
 Пус 3876, 3966, 4055, 4198, 4231, 4235—4237, 4241, 4349, 4747, 5082, 5414, 5964
 Пусçапни 4393—4397
 Пус çути 4000
 Путмасть 4562—4564, 4569—4574
 Пухтел хĕрĕ 4757
 Пучах 6336
 Пушă (кнут) 4337, 4447
 Пушăт ийвăçчи 4460
 Пушмак 4838
 Пуюн 5728, 5976, 5981, 5982
 Пуюн çын 5316
 Пуюн çын хұмĕ 5166
 Пў (пёвĕм) 5522, 5963
 Пўлĕм 4692
 Пўремечĕ (пўремес) 5649
 Пўрне 4266
 Пўрни кукар (кокар) 4313, 4315, 5380, 5382
 Пўрни куклек 4317
 Пўрт 3972, 4001—4003, 4010, 4042,

- 4165, 4174, 4226, 4391, 4471, 4500,
4592, 4836, 4837, 4839, 5204, 5207,
5209, 5391, 5633, 5781, 5786, 5806,
5947, 5952, 6319
- Пурт айкинче 4455, 4456
Пурт тӑрри(нче) 3846, 4002, 4003,
4010, 4034—4041, 4080—4085, 4826
Пурт тӗпи(нче) 4086, 4087
Пурт хыҫне (хыҫенче) 4457—4463,
4860, 4861
Пуртумӗ 4778
Пуске 3926
Пүштӗрлӗ шупӑр 4042, 4088
Пыл 4178, 6319, 6756
Пыл чӗрсӗ 6319, 6756
- Ратне 3912
- Сава 4621
Сава турпасӗ 4621
Сад 4653, 4699
Сайхах 4929
Сак 4334, 5784, 5902
Сак айенче 4407—4409, 5031, 5032
Саккун 5238, 5239, 6262
Сала 4838
Саламат 4458, 4462, 4861
Салампи 6243
Салма 4114
Салтак 5105, 5106, 5376, 5413, 5737
Самар 5116
Самар хуци 4097
Сапак 4647
Саплӑк 5729, 5730
Саппун 5054
Cap арча 4539
Cap каччӑ 6109
Cap кӑпӑк 6357
Cap нике 6110, 6164
Cap çу 6156, 6159, 6358
Cap утрав 4145
Cap хӗр 4539
Cap хыр 5516
Cap ывӑл (ывлӑм) 4627
Сараи 4964, 5117
Cap арча 4166
Cap пиçиххи (пиçчи) 4434
Cap пурçан халат 5167
- Capӑ сурӑх 4578
Capӑ չӑмха 6356
Capӑ тумката 5493
Capӑ хӗр 4416
Capӑ ылтӑн 4176, 4177, 4929
Capӑтӑв 5116
Сарпи 6166
Сархурӑн 4274
Сахар мучи 6695
Сӑвӑ 4693
Сӑмах 4893, 5984
Сӑмса 3882, 4229, 4233, 4234, 4510,
5281, 5302, 5463, 5961, 5965, 6012,
6057
Сӑмсасӑр кӑвакал 5267, 5291
Сӑмсасӑр Ҫерчи 5268, 5292
Сӑн 5076
Сӑра 4152, 4153, 4161, 4163
Сӑран атӑ 5735, 5736
Сӑран пүс 5056
Сӑрт 3871, 4486, 4843, 4854, 5990,
5991
Сӑхман (сӑкман) 4669, 4670, 4809,
5038, 5145, 5149, 5151, 5800, 5848
Секлеттер 5106
Сенкер 3978, 3980
Сентре 5142, 5468
Сӗлӗ 4771, 4906, 5211
Сӗлӗ ани 5802
Сӗлӗх 4815
Сӗм вӑрман 4654, 4844—4846
Сӗтел 4411, 4692, 5785
Сивӗ 3991, 4565, 4566
Сий 4708, 4709
Симӗс 3899, 5849, 5851, 6078,
6082—6085
Симӗс хысӗ 6220
Старик 5977
Суккар 4625, 4626
Суккар чӑхӑ 4622
Сукмак 5786
Сулӑ 5458, 5459
Сунарҫӑ 4718
Сунтӑх 6755
Сурӑх (сопӑх) 4012, 4118, 4578,
4618, 4742, 4746, 4937, 4938, 5082,
5188, 5461, 5581, 5650, 5652, 6312,
6314, 6390, 6391

- Сурăх кëтëвĕ 4715
 Сурăхлăх 4264
 Сурпан 4599, 4606, 4607, 4894
 Суха 5210
 Сухал 5146, 5147, 5835, 5855
 Сухан 4916
 Суха пүс 4719
 Сýс 6024
 Сýс xýре 4543
 Сывлăш 4733
 Сысна 4268, 4804, 5189, 5209
 Сысна кëтëвĕ 4715
 Çава 3839—3849
 Çавал 6167
 Çавра кўлĕ 4656, 4876, 4945, 4950
 Çавра çил 3851—3869
 Çаврака 3896, 3899, 3901
 Çаврака пуслă 3966
 Çавранка кëлентрĕ 3850
 Çаврашка 3897, 3898
 Çамка 3870—3873
 Çанăсăр йёлен 3874
 Çанталăк 4593
 Çап йывăçчи 3875—3882
 Çапă 4645, 4862
 Çap 3848, 4049, 4101, 4102, 4115,
     5874—5877
 Çap пүсчĕ 4102, 4115
 Çаран 3842—3845, 3847, 3883, 3884,
     4115, 4731, 4843, 5873
 Çapa çерчи 5989
 Çapa çуна 3885—3893
 Çapăк 3894—3907, 3970, 4916
 Çармăс хĕрĕ 6871
 Çатан 3908—3913, 4216, 5840
 Çатан авни 3914, 3915
 Çатан карта 3916—3919
 Çатма 3920—3933
 Çатма аври 4464
 Çатма аврипе çатма 3934
 Çатма çинче икерчĕ пĕсерни 3935
 Çатма çинчи услам çу 3936
 Çатма çулани 3937, 3938
 Çатмана çу сĕрни 3939
 Çатмапа çатма аври 3940
 Çатмапа çатмарăчи 3941
 Çатмарăчи, çатма 3942
 Çатрашка 3911
 Çăва 3867
 Çăвар 3943—3949, 3953, 4148, 4238,
     4287, 4289, 4297, 5330, 5336, 5815,
     5906, 5925
 Çăвар, сымса, куç, куç харши 3950
 Çăвар, мăйăх 3951
 Çăвар, шăл, чĕлхе 3952
 Çăварлăх 3953
 Çăварни 4464
 Çăвартан сурчăк сирпĕнни 3954
 Çăвăнкăç (рукомойник) 3955, 3956
 Çăвăрлик 3977
 Çăка 3876, 3878—3980, 3957—3972,
     5027, 5028, 5342—5346, 5352
 Çăка чĕрес 4428
 Çăкалăх 3877, 4219—4221, 4264, 6311
 Çăкăр 4072, 4105, 4712, 4911, 5523,
     5524, 5534, 5584, 5591, 5633, 5644,
     5648, 6149, 6158
 Çăкăр çини 3973—3975
 Çăкăр тĕпренчĕкĕ 3976
 Çăкăр унани 3977—3981
 Çăкăр унаса чашăка хуни 3982
 Çăкăр чĕресе 3983, 3984
 Çăл 6316
 Çăл валашки 3985
 Çăл, пусă 3986
 Çăл, пусă, тараса 3987
 Çăлă кăралĕсем, пир тĕртни 3988
 Çăлкүс 3989—3992
 Çăлтăр 3922, 3993—4007, 4641, 5854
 Çăлтăр, уйăх, пĕлĕт 4008
 Çăлтăр ýкни 4009
 Çăлтăрлă пĕлĕт 4010
 Çăлтăрлă тýпе 4011—4052
 Çăлтăрсем 4053—4097
 Çăлтăрсемпе уйăх 4098—4124
 Çăлтăрсемпе хĕвел 4125—4130
 Çäm 4131, 4348
 Çäm арлани (авăрлани) 4132—4135
 Çäm машини 4136—4138
 Çäm тапни 4139, 4140
 Çämартă 3927, 41414192, 4470, 4614,
     4631, 4633, 4640, 4648, 4649,
     4680—4682, 4687, 4690, 4695, 4705,
     4706, 5744, 6025, 6026, 6030—6032,
     6038, 6039, 6050, 6074

- Ҫамарта туни 4193
 Ҫам атӑ 4194—4202
 Ҫамах 4114
 Ҫамӑлттай 5827
 Ҫамӑр 4203—4205
 Ҫамӑр, ҫер, йываç 4206
 Ҫамха 3867, 4207, 4208, 4685
 Ҫанӑх 3984
 Ҫанӑх аллани 4209—4224
 Ҫапала 4225
 Ҫапата 4226—4241, 5931, 5957, 5961,
     5964, 5990
 Ҫапата ѹерӗ 4242—4248
 Ҫапата калӑпӗ 4249
 Ҫапата кантри 4250—4253
 Ҫапата пуçенчи ура пурни 4254
 Ҫапата сырни 4255—4263
 Ҫапата, тӑла, кӗпе 4264
 Ҫапата тирни 4265, 4266
 Ҫапата туни 4267—4271
 Ҫапата урлавӗ 4272
 Ҫапата хуçни 4273—4279
 Ҫара 4280—4298
 Ҫара уçни 4299, 4300
 Ҫара уçси 4301
 Ҫараçчи 4302—4309, 5011—5013,
     5015—5017
 Ҫарӑлсанпа кӑткӑ 4310
 Ҫарттан 3848, 4225, 5103, 5874, 5875
 Ҫарха 4900
 Ҫатти-ҫатти 3928
 Ҫахан 4311, 4312
 Ҫекӗл 4313—4317, 6011
 Ҫекӗллӗх 5880
 Ҫеклетлӗш 6011
 Ҫеклӗлӗх 4846
 Ҫемен пиçиххи 6403
 Ҫемce 3968
 Ҫенчук 5942
 Ҫерем 4539
 Ҫерçi 3919, 4318—4322, 4409, 6412
 Ҫерсийен утти ҫук 4323
 Ҫеçен хир 3857—3859, 3929, 4242,
     4335, 4511, 4552, 4655, 4656, 4966,
     4988, 5068, 5168, 5169, 5848, 5881,
     6084, 6085, 6177
 Ҫеçен хир варринче 3857
 Ҫеçен хирте вирт каять 4324
 Ҫечке 3970
 Ҫевви ҫук 4166, 4167, 4185
 Ҫӗвӗ 5729, 5730
 Ҫӗвӗ машинипе ҫелени 4325
 Ҫӗвӗ ҫелени 4326, 4327
 Ҫелен 4252, 4328—4345, 4388, 4549,
     4885, 5025, 5372, 5377
 Ҫеленпе калта 4346
 Ҫелӗк (ӗслӗк) 4167, 4347—4351,
     5322, 5863
 Ҫемел 4352—4356, 4703
 Ҫемӗрт 4357—4375
 Ҫенӗ Мертлӗ 6576
 Ҫенӗ ҫелӗк 4167
 Ҫер 3960, 4043, 4376—4383, 4469,
     4951, 5184
 Ҫер (ночь) 4384—4386
 Ҫер аллӑ ын 4378, 4825, 4915
 Ҫер варри 4657
 Ҫер пин 6269
 Ҫер пин нухрат 4043
 Ҫер ҫул 5515
 Ҫер ын 5949, 5950
 Ҫер анне 4387
 Ҫер висекен сӑнчӑрӗ, пӑравус 4388
 Ҫер, кун 4389
 Ҫер, ҫил, вут 4390
 Ҫер пӗрчӗ 3976
 Ҫер пин хусах 4097
 Ҫер ҫитмӗл 3917
 Ҫер ҫурӑкӗ 4391
 Ҫер ын 5933
 Ҫер ыырли 4392—4400
 Ҫер тенкӗ 4116, 4120
 Ҫер улми 4401—4413
 Ҫер ура 4414, 4415
 Ҫер хурчӗ 5247
 Ҫер, юр 4416, 4417
 Ҫерӗ тивеймест 5398, 5404, 5405
 Ҫерӗ 4418—4434
 Ҫерӗ тӑхӑнни 4435—4438
 Ҫерле 4004, 4349
 Ҫерлеçен 4439
 Ҫерлӗ 4440
 Ҫерпе пӗлӗт 4441, 4442
 Ҫесе 3961, 3963—3965, 4443—4445
 Ҫетӗк 4446
 Ҫивӗт 4447—4467

- Ҫивĕт вĕçне хўре ятам 4468
 Ҫивĕт шерепи 4469
 Ҫи витти (çитти) 4106, 5180, 5181,
     5445
 Ҫиекен пăрça 4470
 Ҫиелти 3968
 Ҫил 3945, 4390, 4471—4483, 4751,
     5747, 5788
 Ҫил арманĕ 4484—4492
 Ҫил ачи 4683
 Ҫил, йыväç-куräk 4493
 Ҫил хапха 3945
 Ҫилленни 4494—4497
 Ҫиллэм 4498
 Ҫилпе çавра ҫил 4499—4526
 Ҫил-тăвăл 4527—4534
 Ҫил-тăвăл, вăрман 4530
 Ҫил-тăвăл, йыväç-куräk 4531—4534
 Ҫил тухсан йыväç авăнни 4535
 Ҫимëç 4619, 4620, 4710, 5043
 Ҫинче 4735, 4739
 Ҫинче пилĕк 6003
 Ҫинхетер çипписем 4735
 Ҫип 4609, 4702
 Ҫип авăрлани 4536
 Ҫип арлакан стан 4537
 Ҫип арлани 4538
 Ҫип арласа кĕпе туни 4539
 Ҫип туни 4540
 Ҫиплĕ ѹеке 4541, 4542
 Ҫиплĕ ѹеп 4543
 Ҫирек 4544
 Ҫиçем 4545—4554
 Ҫиçем, аслати 4550
 Ҫиçем çиçни 4551—4554
 Ҫитар пичёсем тăхăнтартни 4555
 Ҫитмĕл ик(кĕ) 4450
 Ҫич çер (700) 4498
 Ҫиче карт 4414, 4415
 Ҫиче кунпа пĕр эрне 4556
 Ҫиче тăван 4556
 Ҫиччĕ 4270, 4271
 Ҫичшер ѹеке 4702
 Ҫу (çулла) 3985, 4557—4561, 4775
 Ҫу (uçlam çu) 4180, 4181, 4562—
     4575, 4820
 Ҫу уçлани 4576, 4577
 Ҫу ўкни 4578
- Ҫу чĕресь 6319
 Ҫуй 4096, 5040—5042
 Ҫул 3853, 3957, 3958, 4245, 4336—
     4338, 4343, 45794613, 4989, 5408—
     5410, 5412, 5413, 5781, 5809, 5885,
     5886, 6324
 Ҫул (год) 4327
 Ҫул тавлăкĕ: уйăх, эрне, кунпа çер
     4614
 Ҫул тăваткалĕ 4615
 Ҫул юппи 4616
 Ҫуллăк 4617
 Ҫуллăкпа ѹётем шăлни 4618
 Ҫулла 3845, 4383, 4772
 Ҫуллапа хĕлле 4619, 4620
 Ҫуллă вĕрен 4344
 Ҫуллă пушă 4337
 Ҫуллă чăпăркка 4336
 Ҫулçă 4621—4626, 4632, 4650, 4710,
     4916, 4945, 6328
 Ҫулçă тăкăнни 4627
 Ҫулçăллă йыväç 4628
 Ҫулталăк: уйăх, эрне, кунпа çер
     4629—4664
 Ҫулталăк вăхăчсем 4665—4671
 Ҫулталăк, уйăхсем 4672—4674
 Ҫулталăк, уйăхсем, кунсем, кунпа
     çер 4675, 4676
 Ҫулталăк, уйăх, эрне, кун 4677—
     4706
 Ҫулталăк хисеп 4707
 Ҫулталăк хушиши 4708—4117
 Ҫulu, чул, ёвă 4718, 4719
 Ҫумăр 4720—4741, 5398, 5404, 5500
 Ҫумăр пĕлчĕ 4742—4755
 Ҫумăр, çер, йыväç-куräk 4756—4766
 Ҫумăр çуса тумла юхни 4767, 4768
 Ҫумăр, тумла, тумла шăтăкĕ 4769
 Ҫуна 4770—4772, 4485
 Ҫуна тупанăсем витĕр хĕвел пăхни
     4773
 Ҫуна тупань пучăсем 4774
 Ҫуна, урапа, лаша 4775, 4776
 Ҫунапа лаша 4777
 Ҫунат 3951, 4487, 4639, 4754, 4809
 Ҫунашка 4778
 Ҫуннавĕ 4897
 Ҫур 4779, 4781

- Ҫур, кӗр 4781
 Ҫур ҫӑкӑр 4826, 5575—5577, 5583,
     5588, 5589, 5593, 5594, 5596, 5597,
     5601, 5602, 5633
 Ҫур уйӑх 4826
 Ҫурналӑ тӑман 4782
 Ҫурналӑ урапа 3858
 Ҫурӑк 4783, 5784
 Ҫурӑк кашӑк 6334
 Ҫурӑм 4908—4910, 5188, 5761, 5763,
     5778
 Ҫуркунне 4784—4794, 5498
 Ҫуркунне пӑр ҫурӑлни 4795
 Ҫурла 4796—4808, 5573, 5574, 5605
 Ҫурт 4283, 4295, 4652, 4809
 Ҫурт тӗпи 4091
 Ҫурта 4910—4819
 Ҫурта ҫунни 4820—4823
 Ҫурт ҫине витни 4824
 Ҫурт ҫуннӑ чухнеки кӑварсем 4825
 Ҫурхи турӑх 6334
 Ҫурхи уйӑхсем 4827
 Ҫурхи шыв 4828
 Ҫут кӗмӗл 4052, 4741
 Ҫут күлӗ 4854
 Ҫут(ӑ) ҫӑлтӑр 3922, 3950
 Ҫут тенкӗ 3925
 Ҫут тӗнчӗ 6183—6185
 Ҫут тӗмеллӗ кӗпе 4039
 Ҫутӑ 5010
 Ҫутӑлни 4829
 Ҫут пициххи 4830
 Ҫута күлӗ 3872
 Ҫуха 4831
 Ҫухави 4832
 Ҫухрӑм тункати 4833
 Ҫухрӑм юпи 4834—4835
 Ҫүл тӗпе 6187—6192
 Ҫүлӗк 4044
 Ҫүллӗ (ҫүл) ту 3872, 4005, 4658, 4702,
     4781, 4850, 4854, 5199, 5625, 5992
 Ҫүлте 5782
 Ҫүп шӑтӑкӗ 4836
 Ҫүпӗ 4837—4841
 Ҫүппи-ҫаппи 4617
 Ҫүпce 4197, 4200, 4842, 5318, 5752—
     5756
 Ҫурен 3957
 Ҫурен лаша 5393
 Ҫурен тиха 5392
 Ҫүç 4843—4854
 Ҫүç, куҫ ҳарши 4852, 4853
 Ҫүç, куҫ ҳарши, куҫ, сӑмса, сӑмса
     шӑтӑкӗ, тута, шӑл 4854
 Ҫүç пеки (бритва) 4855—4857
 Ҫүç, пит 4858
 Ҫүç-пуç 5352
 Ҫүç, сухал 4859
 Ҫүç ҫивӗтлени 4860, 4861
 Ҫүç хырни 4862—4864
 Ҫүce (ҫүси) 4848
 Ҫүхү 5046
 Ҫывӑрни 4865
 Ҫын 4113, 4284, 4290, 4291, 4866,
     4867, 4893, 4976, 5233, 5777, 5780,
     5785, 6073, 6081
 Ҫын апат ҫини 4872
 Ҫын кӗлетки 4873
 Ҫын, лаша, ҫуна, капан 4874
 Ҫын пурнаҫӗ 4875
 Ҫын пүсӗ 4876
 Ҫыннӑн аллисем, урисем, чӑрни-
     сем 4877
 Ҫыр хӗрри 6697
 Ҫыран 5208
 Ҫырла 4647, 4696, 4878—4884
 Ҫырма 5069
 Ҫырма, ҫӑл 4885
 Ҫыру 4886—4899
 Ҫыру ҫырни 4900—4904
 Ҫыру ҫырни, вулани 4905
 Тайӑлни (поклон) 4493, 4527, 4529—
     4531, 4533
 Така 4118, 4243, 5944, 6009, 6361
 Така пүсне пӗсерни 4907—4909
 Такан 4906
 Такана 4910, 5849
 Такмак 4911, 6336, 6754
 Тал писен пүсӗ 4912—4914
 Талер (талӗр) 4120
 Талттин 4489, 4490
 Тамӑк 4915
 Тамха 4244
 Таната 4262, 5775
 Танкӑлтӑк 5390

- Тапак 4916—4918
 Tap 6869, 6871
 Тарај тутри 5439
 Таракан 4919—4934
 Таракан шăнтни 4935
 Tapaca 4936—4943, 5280
 Тарăн нăхреп 3943
 Таркăн 4579
 Тарçă 5828
 Тарьепе Марье 5797, 5798, 7001
 Таса уй 4599, 4661, 4895, 5652
 Татмалли календарь 4944
 Татнă салма 4945
 Ташă вëçë 4769
 Ташлатъ 4982, 4983, 4985, 4987,
     4996, 4997, 4999, 5006, 5023
 Ташлик 4265, 4267
 Таянăç 5411
 Тăван 4488, 4556, 5811, 5816, 5818,
     5829
 Тăвар 4946—4961
 Тăвар килли 4962
 Тăватă куç 6325
 Тăватă кушак 4963
 Тăватă пичче 5934
 Тăватă сий 4708, 4709
 Тăватă тăван 4488, 4717, 5035, 5809
 Тăватă упа 5810
 Тăватă ывăл 4877
 Тăвattăн 5934, 5976—5979
 Тăвattăн пëртăван 5818
 Тăвăл 4964—4967
 Тăла 4968
 Тăла пусни 4969
 Тăлăп 4628, 6297
 Тăлăх 4516
 Тăм ту 5029
 Тăман 4222, 4970—5006
 Тăмана 4707, 4817, 5007—5009
 Тăмана шăтăкĕ (слуховое окно)
     5010
 Тăманлăх 4210, 4221
 Тăм ўкни 5011—5022
 Тăмра 5023, 5024
 Тăпачă 5025—5028
 Тăпăрч пўремечë 5029
 Тăпка 5030
 Тăпрас 5031, 5032
- Тăпса 5033, 5034
 Тăрантас 5035
 Тăрна 4636, 4638, 5036—5042, 5397,
     5460, 5627, 5628, 6415
 Тăрна карти 5040, 5041
 Тăрна килет 5042
 Тăхăр вун ик çул 4787
 Тăхăр шăтăк 4867
 Тăхлан тăрна 5397
 Тăхран пуç 5043
 Текерлĕк 4638
 Телей 5853
 Темех енчëкĕ 5044
 Темеш хирë 4117
 Телефон 5045
 Тенкел 5046—5051
 Тенкелпе сëтел 5052
 Тенкĕ 3924, 3925, 3954, 4116, 4117,
     4615, 5053, 5054, 5631, 5647, 5975
 Тенкĕ-тенкĕ йëрë 4243
 Тенкĕ-шăрçă 5629
 Тепĕр ен (енë) 3877, 4134, 5200,
     5201
 Теренти 3930
 Терка 5055
 Тетикасси 6698
 Тĕве 5056—5059, 6584
 Тĕве çилхи 4134
 Тĕве виркëсë 5060
 Тĕк 4384, 4630, 4639, 4944, 4969,
     4991, 4992, 5003, 5061—5063, 5202
 Тĕкĕлтура 5064—5074
 Тĕкĕр 5075—5081
 Тĕкме 4135, 4136, 4223, 5082, 5348,
     5349
 Тĕл пулăп(ăп) 5774, 5776
 Тĕллĕк 5083
 Тĕм 4695, 4703, 6076
 Тĕне кëрет 4951, 4959
 Тĕнë 5084—5085, 6273
 Тĕнĕл 5086
 Тĕнĕрен тëтëм тухни 5087
 Тĕнë шăтăкĕ 5088
 Тĕнче 4059, 4380, 4384, 4385, 4526,
     4595, 5003, 5089—5102, 5164, 5363,
     5680, 5901, 6112, 6169, 6174, 6193,
     6194, 6585
 Тĕнче варри(нче) 4675

- Тӗнче тӑлӑхӗ 4516
 Тӗп сакай(ӗнче) 4339, 4340, 5032,
 5070
 Тӗpel 3962, 5323
 Тӗpel кукри 3962
 Тӗпӗлти 5509, 5514
 Тӗпик 4402, 4403
 Тӗпсӗр катка 3986, 4429
 Тӗпсӗр тинӗс 4046
 Тӗпсӗр шӑтӑк 3944, 3946
 Тӗп-темӗш 4137
 Тӗрен 5103, 5104
 Тӗренче 4003, 5105, 5106
 Тӗрӗ 4894, 5107
 Тӗрӗллӗ кӗпе 4040
 Тӗрӗллӗ ҫи витти 4041
 Тӗрӗллӗ шупӑр 4053
 Тӗрленчӗк 4045
 Тӗтӗм 5108—5142, 5153
 Тӗтӗмпе кӑмака ҫӑварӗ 5143
 Тӗтӗмпе мӑрье 5144 —5150
 Тӗтӗмпе сӗрӗм 5151
 Тӗтрӗ 5152 —5163
 Тӗтрелӗх 4215
 Тӗттӗм пулни 5164
 Тиек (тияк) 4059, 4393, 4423, 4435,
 5714, 5929, 5930, 6354
 Тикӗт вӗретни 5165
 Тилӗ 4904, 5166 —5171, 5863
 Тилӗ (тил) ҫӗлӗкӗ 5172 —5175, 5863
 Тилӗ тирӗ 5176
 Тилхепе 5177 —5179
 Тилхепе пуҫтарни 5180 —5183
 Тимахха 4912
 Тимӗр 3842, 3934, 3942, 4138, 4141,
 4179, 4302, 4358—4360, 4368, 4369,
 4418, 4419, 4444, 4719, 5184, 5400
 Тимӗр витре 5185
 Тимӗр йытыт 4543
 Тимӗр кӑвак 3958, 4906
 Тимӗр кӑмака 5186 —5193
 Тимӗр кӑшӑл 4419
 Тимӗр кӗмӗл 4418
 Тимӗр кисӗп 4340
 Тимӗр сӑмса 5104
 Тимӗр сенӗк 5194
 Тимӗр ҫӑраҫчи 5195, 5196
 Тимӗр ҫӑхан 6322
 Тимӗр ҫӗлен 4388
 Тимӗр така 5955
 Тимӗр тӑхлач 5384, 5385
 Тимӗр тилӗ 4325
 Тимӗр ту 4138, 5029
 Тимӗр тuya 4333, 4334
 Тимӗр тылӑ 3953
 Тимӗр хапха 5236, 5241
 Тимӗр хӑма 4795, 5242
 Тимӗр хӗртни 5197
 Тимӗр шапа 5198
 Тимӗр юпа 4005
 Тимӗр юпа ҫӑлтӑр 5199
 Тимӗрккӗ 5297, 5976
 Тинӗс 4953, 4954, 5156, 5885
 Тир 4412, 4441, 5200 —5202, 6417,
 6421, 6422, 6425—6427
 Тир алланы 5203
 Тирек 4648, 4781
 Тирек 5204
 Тирек мунчали 5205 5207
 Тирекри пӑтӑ 5208
 Тислек 5209
 Тиха 5392, 5748, 6393
 Трактор 5210—5213
 Ту (тӑв) 3870, 3872, 3936, 3992,
 4008, 4009, 4310, 4341, 4342, 4478,
 4600, 4658, 4781, 4857, 5041, 5327,
 5332, 5630, 5879, 5944, 5955,
 5956, 6198, 6199, 6210, 6270
 Ту-сӑрт 5634
 Туй 3860, 3865, 3866, 3869, 4980,
 4993, 5167, 5300, 5301
 Туй арӑм хатӗрӗ 4082
 Туй арӑмӗн тумӗ 5214—5218
 Туй арӑмь 5167
 Туй писиҳхи 4433
 Туй ҫӗленӗ (медианка) 4326
 Туй ҫимӗшӗ 5259
 Туйра кати 4854
 Тукас 6195
 Тукмак 6084, 6085
 Тукмак ҫӑварӗ 5489
 Тул (тулта) 3900, 3959, 3972, 4168,
 4169
 Тул ҫутӑлни 5219—5250
 Тул ҫутӑлсан 3993, 4061, 4090, 4464
 Тулашать 4984, 4994, 4995

- Тулă 4070, 4955, 5176
 Тулă ани 5799
 Тулă (тул) кулачи 5536
 Тулă пérчи 5251—5256
 Тулăх хир 4737
 Тулли йéке 5257
 Тулли нýхреп 5258
 Тултармáш 5259, 6432, 6434
 Тум 4411, 5218
 Туман урапа 3857, 3859
 Тумаркка 5299
 Тумла 5260—5269
 Тумлам 4006, 4007, 5270—5314
 Тумла юхса пăр қине алтăр пек туни 5315
 Тумтири 5316
 Туна 4440
 Туна шамми 4917, 4918, 4955
 Тунката 5317—5319, 5978
 Тунката қине юр չуни 5320
 Тунката չинчи шыв 5321
 Тунката չинчи юр 5322
 Тункăр 5323
 Тунти пасарé 4260
 Туп(ă) 3984
 Тупăк туни 5324
 Тур лаша 4532
 Тура 5325—5336, 5369
 Турахуп (прялка) 5337—5350
 Турахуп кучé 5351
 Турахуппа сýс арлани 5352
 Турашăл 5353, 5354
 Тураг 4632, 4647, 4649, 4664, 4675, 4695, 5612, 5637, 6328
 Тураг қүcé 5355—5359
 Тураглă йываç 5360
 Турă 3953, 3958, 3959, 4531, 4532, 4774, 5057, 5060, 5361, 5362
 Турă-папай 4130
 Турă патне хăпарма пусма չук, шыввăн турачé չук, лашанăн майраки չук 5363
 Турăх 5364, 6334
 Турăш 5365—5368
 Турилкке 4124
 Турпас 4545, 4890, 4896, 5326, 5369, 6202
 Турта 5336, 5370
- Туртасене çýлелле тăратса лартнă та — кăчăртатса тăраççë 5370
 Туртмáш-куклетмëш 5179
 Турхан çapé 4737
 Турчăка (турчка) 4197, 4200—4202, 5371—5389
 Тусан 3860, 4501
 Туça хирéнче 5018
 Тута (тути) 4446, 5390, 5391, 5727
 Тута, шăл, չavar, чéлхе 5391
 Тута, шăл, чéлхе 5392, 5393
 Тутар 5783, 6086
 Тутар çамарти 6086
 Тутăр (тотăр) 4022, 4052, 4084, 5395, 5621, 6221
 Тухатмáш 3860, 3861, 4841, 4994
 Тухатмáш туйé 3860, 4517
 Тухъя 5396—5403, 5585, 5607, 5613, 5653, 5660, 5742, 6195
 Тухъя ытмалли 5404
 Тухъя шерепи 5405
 Туя 3842, 3849, 5406—5412, 5863
 Тўкерек кўлэ (кўлли) 5080, 5204, 6351, 6352
 Тўме 4700, 5413—5416
 Тўпе 5417—5453
 Тўпе кашти 5454
 Тўппеттей 5667
 Тўре(сем) 3962, 3966, 4240, 5052
 Тўре хéрэ 4749
 Тўшек 4992, 5003, 5455—5470
 Тўшек пустарни 5471
 Тылă 3953, 5472—5491
 Тылăси 5492
 Тымар 3970
 Тын (дыня) 5493
 Тына 5072, 5085
 Тырă 4808, 4905
 Тырă авăсни 5494
 Тырă акни 5495—5497
 Тырă акни-вырни 5498
 Тырă аллани 5499, 5500
 Тырă вырни 5501, 5502
 Тырă капанé 5503
 Тырă сăвăрни 5504—5508
 Тырă тўни 5509—5514
 Тырă ӯсни, вырни 5515
 Тырă хăмăлэ 5516

- Тырă хämäч 5517
 Тъяккän 5804
 Тянка 4974
 Уй (ой) 3862, 3863, 3868, 3884, 4048,
     4352—4352, 4492, 4519, 4599, 4606,
     4607, 4797, 5159, 5160, 5517, 5519,
     5652
 Уй варри (варринче) 3862, 3986,
     4353, 4354, 4489, 4491, 4606, 4614,
     4615, 4625, 4626, 4664, 5157, 5158
 Уй хапхи 5518, 5519
 Уйăх 5854
 Уйăх 3901, 4327, 4641, 5010, 5017,
     5019—5021, 5370, 5520—5624,
     5632, 5643, 5891
 Уйăх (12 уйăх) 5625
 Уйăх катални 5626
 Уйăх, кун шучë 5627, 5628
 Уйăх, сывлам, хëвел 5629
 Уйăх, çалтăрсем 5630—5632
 Уйăх çурри курэнни 5633
 Уйăх çути 5634—5642
 Уйăх тëттëмленни 5643
 Уйăх тухни 5644, 5645
 Уйăх, хëвел 5646
 Уйăхпа çалтăрсем 5647—5653
 Уйăхпа хëвел 5654—5695
 Уйăхсем 5696—5698
 Уйăхсем, кунсем 5698
 Уйкка 3862
 Уйран, çу 5699
 Уйран çўпчи 4200
 Уйран (ойран) çўпчи 5517
 Уйран уя кускалать 4807
 Уйран услани 5700—5706
 Уйран ывси 5608
 Ука 4348
 Укахви 5642, 5669, 5683—5686
 Укăлча (улча) юпи 4496
 Уккас 4795, 5240, 5241
 Уксах 4623, 5737, 5873
 Уксах вырăс 5302
 Уксах салтак 5303, 5304
 Укса(сем) 3898, 4003, 4240, 5018,
     5022, 5054, 5405, 5707—5725
 Укса енчëкë, пăртманик 5726, 5727
 Укса хутаçчи 5728
 Укçалăх вырăн 5971, 5972
 Ула 6067
 Ула ёне 5064, 5067, 5068, 5073, 5074,
     5729—5731
 Ула кайăк 5732—5734
 Ула курак 5735, 5736
 Ула куракпа шапа 5737, 5738
 Ула лаша 5609, 5610
 Ула такка 5739—5743
 Ула тиха 6067
 Улача кëпе 5744
 Улäm 3873
 Улäm пёрчи 5745, 5746
 Улäm ури 3873
 Улăп 6196
 Улăп паттар 4662
 Улăп урапи 3863, 4519
 Улăп хулканë 5611
 Улăх 3864, 4049, 4119, 4520, 4742
 Улăх-çаран 5162
 Улëмпëр 5121
 Улма 5747
 Улмуçчи 4713, 5416
 Улпут 4394, 4842, 5105, 5828, 5863
 Улпут йытти 6318
 Улпут майри 6222
 Улт çëр 5632
 Ултепи 5831
 Ункă 4688, 5903, 5910—5912
 Ункă, тиха 5748, 5749
 Упа (опа) 3977, 4484, 4820, 4874,
     4987, 4996, 5002, 5136, 5156, 5191,
     5416, 5503, 5750, 5751, 5864—5869
 Упа кëпчи 5752—5756
 Упа күсчë 4718
 Упа, çëлен 5757
 Упа ури 5973
 Упамса 4997
 Упашка 4962
 Ура (ури) 3849, 3865, 3874, 4747,
     4750, 4874, 4875, 5758—5763, 5962,
     5963, 6002
 Ура йëрëсем 5764
 Ура кëли 5765, 5766
 Ура кëлипие ура тупанë 5767
 Ура пусси 5768
 Ура пурнисем 5769
 Ура салтса сырни 5770—5776

- Ура сыриччен 5121—5126, 5140
 Ура, ура пурни 5777
 Ура туни 5778
 Ура чёрнисем 5779
 Ураваш хирĕ 4996
 Урай 5023, 5768, 5973
 Урай вăти 5980
 Урай кашти 5780
 Урай хăма хушши 5781
 Урай хăмипе мачча хăмисем 5782
 Урай хăмисем 5783
 Урай хăми çурăкĕ 5784, 5785
 Урай хăми хушăкĕ 5786
 Урай шăлни 5787—5793
 Урайпа мачча 5794—5803
 Урайпа стена 5804
 Урам урлă 4272, 4279, 5775
 Урамсем 5805
 Урапа 3852, 3853, 3855, 3857, 3863, 3934, 4502, 4503, 4505, 4511, 4519—4521, 4930, 4966, 5806—5810
 Урапа кăлтăрмаçесем 5811
 Урапа кусатăранёсем 5812
 Урапа кустăрмисем 5813—5818
 Урапа тикётлени 5819
 Урапапа çуна 5820, 5821
 Урапасем 5822
 Урасем 5823—5830
 Ураскилт 4554
 Урата 3942
 Уратапа сақăсем 5831
 Уратасăр-мĕнсĕр кĕлет 5157
 Урäm-сурäm 3865
 Уретник 4059
 Урина 4272
 Урине 5351
 Урлă (орлă)-пирлĕ 5805
 Урмай 5140
 Урпа 5832—5836
 Урпа ани 5029, 5799, 5802
 Урпа пүс пăрахни 5837
 Урпа тýни 5838
 Урташ 5803
 Уртмах 5839, 5840
 Урхалăх 5841, 5842
 Усал 3864, 3866, 5853
 Усал-тĕсел 3865
 Усал туйĕ 3865
 Усал урапи 3864, 4520
 Услам çав (çу) 4180, 5843
 Услам çу 5844
 Усрavлăх 4853
 Уçă (ключ) 5845
 Уçам 5846—5851
 Уçам, калча 5850, 5851
 Уçкăç 4180
 Уçланкă 4679
 Ут 3942, 4439, 4512, 4521, 4771, 4964, 4967, 5212, 5612, 5617, 5618, 5757, 5883, 5884, 6002, 6751
 Ут кĕтү 4863
 Ут таканĕ 5852, 5853
 Ут таканĕн пăтисем 5854
 Ут ури 5855
 Ут ури айĕнче юр чăкăртатни 5856
 Ут утланнă çын 5857
 Ут хўри 5858—5860
 Ут шыв ёçни 5861
 Утаман 5751
 Утă 4770, 4906, 5862, 6320
 Утă капанĕ 5863
 Утă каçарни 5864
 Утă лавĕ 5865—5868
 Утă пуçтарни 5869
 Утă çулма тухни, утă çулса кĕни 5870
 Утă çулни 5871—5877
 Утă çулни: çава, çаран 5878
 Утă çулса капана хывни 5879
 Уткăшкар 5880, 5881
 Утлă çар 4049
 Утмäl 5882
 Утмäl ик(кĕ) 3918, 4449, 4451, 4452
 Утмäl турат 5882
 Утрав 4145
 Утюг 5883—5886
 Ухă 5359
 Ухват 5887—5889
 Ухмах 4491, 4492
 Уччилни 5890
 Уша юпи шăтăкĕ 5891
 Ушах çëр 3866
 Ушшë (уçси) 5892
 Йпле 5893
 Йрмел хĕрĕ 4757

- Ўсӗрпе вӑрçни 5894
 Ўсӗрпе хӑсни 5895
 Ўт 4865
- Хаклӑ 5176
 Халап 6750
 Халӑх 4382, 4389, 4413, 4493, 4527,
     4530, 4535, 4827, 5718, 5788, 5789,
     6381, 6581
 Халӑхпа патша 5896
 Хан 4530
 Хапӑс 5613
 Хап-хап 3950
 Хапха 3945, 3954, 4184, 4477, 4498,
     4529, 4534, 5897, 6088
 Хапха уҫӑлни 5898
 Хапха хупписем 5899
 Хапха шашулкки 5900
 Каçат 5901
 Хачӑ 5902—5925
 Хачӑпа ѹӗп 5926—5930
 Хӑвалӑх 4131
 Хӑвӑл 4294, 5516, 5745, 5746
 Хӑй çути 5931
 Хӑй çути ҫунни 5932
 Хӑйӑ 5933
 Хӑйӑ йывӑçси 5934
 Хӑйӑ ҫунни 5935—5941
 Хӑйӑ чӗлни 5942—5956
 Хӑйӑ чикки 5957—5975
 Хӑйӑ чикки тимӗрӗ 5976—5980
 Хӑйӑр 3843, 3844
 Хайма, сӗт 5981, 5982
 Хайма тытӑнни 5982
 Хайра 6078
 Хайчи 4788, 4789
 Халаç 4582
 Халат 3951, 6001
 Халаш 3951
 Хӑлха 5905, 5983—5997, 6318
 Хӑлха алки 5998, 5999
 Хӑлха, куç, ҫӑвар 6000
 Хӑлхаллӑ қалпак 6001
 Хӑлхаллӑ ҫӗлек 6002
 Хама 5359, 5460, 6262, 6746
 Хама купӑс 6003
 Хама купӑспа тумра 6004
 Хама савалани 4897
- Хама ҫурӑкӗ 6005
 Хама хушши 6006
 Хамат 5259, 6007 —6011
 Хаматла 6012
 Хамаш (хумӑш) 4876, 5161, 5896
 Хамашлах 4131
 Хамла 6013 —6039
 Хамла путранки, пӑрça хутаçи 6040
 Хамла ҫырли 6041—6048
 Хамла ҫырли ёрти 6049
 Хамла шалча ҫине хӑпарса кайни
     6050
 Хамла шалчи, путранки, хамли
     6051
 Хана 6071
 Ханкӑла 6052—6064
 Ханкӑрав 5743, 6065—6067
 Хантӑр 3950, 5702, 6068—6070, 6589
 Хантӑр кӗрӗк 6070
 Хантӑр, пулӑ 6070
 Хапарту 3903, 4712, 5535, 6071
 Харах ура 6341—6343
 Харах ураллӑ хӗрхи 6395
 Харӑк шанкӑ 4463
 Харӑм 6072
 Хата 4780
 Хаю 4335, 4587
 Хаямат 3867, 4754
 Хаяр 6073—6088
 Хаях 6089
 Хаяшка 3867
 Хӗве хупни 6090
 Хӗвекле 4619, 5669, 5682
 Хӗвел 3885—3893, 4064, 4094, 4567,
     4568, 4751, 4773, 4777, 5017,
     5019—5021, 5054, 5747, 6091—
     6207, 6877, 6878
 Хӗвел анни, уйӑх тухни 6208
 Хӗвел анни 6209—6214
 Хӗвел пайӑрки пурте кӗни 6215—
     6217
 Хӗвел пӑхать 3885, 38873893
 Хӗвел, пӗлӗт, шыв 6218
 Хӗвел, пӗлӗт, юхан шыв, чӗре 6219
 Хӗвел ҫаврӑнӑш 6220—6223
 Хӗвел çути 6224—6260
 Хӗвел тухни 6261—6263
 Хӗвел, уйӑх 6264—6268

- Хĕвел, уйăх, çăлтăрсем 6269
 Хĕвел ури 6270—6273
 Хĕвел, шыв, йывăç, çер 6274
 Хĕвел, шыв, çил, ахрăм 6275
 Хĕвелпе уйăх 6276—6282
 Хĕветуç 5084
 Хĕл 4775, 5851, 6283—6296
 Хĕл иртсе çур çитни 6297, 6298
 Хĕл ларни 6299—6309
 Хĕлĕп хĕрĕ 6296
 Хĕлĕх ала 6310, 6311
 Хĕлимун 4619
 Хĕлип 4620
 Хĕлле 3845, 3985, 4383, 4628, 4772
 Хĕлле чурече шянни 6312
 Хĕллехи сивĕ уйăхсем 6313
 Хĕлпе çу 6314
 Хĕм сикни 6315
 Хĕне-хĕне 3972
 Хĕр 3902, 3903, 4171, 4172, 4330,
     4331, 4343, 4465, 4652, 4658, 4702,
     4768, 5107, 5395, 5625, 6017—6022,
     6100, 6153, 6167, 6195, 6203, 6334,
     6342, 6343
 Хĕр йĕрет 5203, 5499
 Хĕр упраç 4453
 Хĕр чеччи 6316
 Хĕрапăм йĕм кантри 6317
 Хĕрапăм йĕмми 6318
 Хĕрапăм кăкăрĕ 6319
 Хĕрапăм çÿти (çивëт) 6320
 Хĕреслĕ тенкĕ 4615
 Хĕрĕх 4072
 Хĕрĕх кăшаллă пичке 4353, 4355
 Хĕрĕх сакăр 4633, 4636
 Хĕрĕх те пĕр хĕр 4096
 Хĕрлĕ 4169
 Хĕрлĕ автан 3949, 4130
 Хĕрлĕ ăйăр 5395
 Хĕрлĕ вăкăр 6131
 Хĕрлĕ вырăс 3952, 6388
 Хĕрлĕ ёне 4324, 6198
 Хĕрлĕ йытă 6377, 6383, 6384, 6386,
     6389, 6416
 Хĕрлĕ калпак 4392
 Хĕрлĕ кĕсре 6326
 Хĕрлĕ пашалу 6210
 Хĕрлĕ пуç 5043
 Хĕрлĕ сахъян атă 5167
 Хĕрлĕ сăрăллă кĕлет 4354
 Хĕрлĕ çар 4935
 Хĕрлĕ çамха 6054, 6060—6062, 6154
 Хĕрлĕ çип çамхи 4923, 4927, 4928,
     4932
 Хĕрлĕ çыр 4171
 Хĕрлĕ тилĕ 6199
 Хĕрлĕ хĕр 5587, 5599
 Хĕрлĕ хĕрлемес 5170
 Хĕрлĕхен чечеке ларни 6321
 Хĕрпи 4620
 Хĕрpike 6103
 Хĕскĕч 6322
 Хĕç(сĕр) 3912, 4540, 6323, 6324
 Хивсе 6325
 Хир 3839, 3840, 4344, 4522, 4523,
     4741, 4796, 4799—4806, 5073, 5074,
     5171, 5872, 6326
 Хир варринче 4703, 5163
 Хир сысни 6326
 Хир çунни 6326
 Хир урлă 4388
 Хир чăххи 5170
 Хир чĕпписем 6327
 Хитре инке 4608, 6201
 Хресчен 5805
 Хийär 6328
 Хийхă 3971, 4785, 5107
 Хула 4896, 6744
 Хулашĕ 6329
 Хула 4618, 4863, 5154
 Хулпуçчи 6330
 Хултăрмач 6331
 Хултăрч (скальница) 6332, 6333
 Хум 5885, 5886
 Хун ачи 4524
 Хунав 4634, 4765
 Хунар 4112, 5623
 Хуньäm (хунĕ, хунь) хĕрĕ 6342, 6343
 Хуняма 5629, 6334
 Хуп (хоп) вите 6708, 6712, 6726,
     6727, 6730, 6731
 Хуп (хоп) карта 6728, 6732, 6733
 Хуп пахча 6734
 Хупах 3956
 Хупăлчи 5318
 Хуплу 6278, 6335, 6336

- Хур 4111, 4121, 4630, 4631, 4646, 4660, 5900, 6337—6348
Хур кайăк карти 6349—6351
Хур-кăвакал чёпписем 6352
Хур пăхĕ 6353
Хур тĕкĕ 6354, 6355
Хур чёппи 4637, 6356—6358
Хур шăммипе (чёччёммипе) урай шăлни 6359
Хура 3941, 4383, 4442, 4609, 4643, 4648, 4651, 4652, 4672, 4776, 4898, 4899, 6371, 6373, 6375—6389
Хура анне 4417
Хура апат 5165
Хура арäm 4416
Хура айăр 3931, 5213, 5386
Хура вăкăр 4324, 4385, 6375, 6409
Хура вăрман 4351, 4370, 4371, 4468, 4854, 4864, 5165, 5743, 6001
Хура ёне 4389, 5164, 5819, 6376, 6385, 6405
Хура ёнчë алка 4365
Хура йĕр 4904
Хура йытă 6377, 6378, 6383, 6384, 6386, 6387, 6389, 6404, 6406
Хура кайăк 3882
Хура кашма 4740
Хура кëсре 4306, 5196, 6396
Хура курак 4351
Хура куç 4357
Хура кушак 3938, 3955
Хура лаша 5387
Хура майса 4370
Хура пит 3955
Хура пурт 4094, 4672, 4674, 5616
Хура пуртён маччипе урайĕ 6360
Хура пурт чуречи 6361
Хура пûске 3926
Хура сăран атă 4312, 6562, 6563
Хура сукмак 5786
Хура сурăх 4386
Хура сухаллă хăта 4780
Хура çавар 5084, 5143
Хура çärpxa 4900
Хура çёлен 4455
Хура çип 4609
Хура çул 5781, 6006, 6362
Хура тaka 5332
- Хура тул(ă) 4902, 6363—6371
Хура түме 4371
Хура упа 5165
Хура ут 5388, 5389
Хура (хора) халăх 4530—4533, 5788, 5791—5793, 6380, 6581
Хура хăва 4851
Хура хăлат 6001
Хура хăнтăр 3950
Хура хĕр 3938, 5192
Хура чекеç 4309
Хура шăрça 4364
Хура ялккас 6069
Хурал 4097, 5048, 5413, 6330
Хуралтă 4288, 4999, 5309
Хурама 4704
Хурама кĕрű 4767, 4768
Хурамал хирĕ 4121
Хуран 4155, 4202, 4225, 4378, 4825, 4915, 5423, 6223, 6372—6389
Хуран ай 6383
Хуран айенче вут çунни 6384, 6385
Хуран варри 5309
Хуран вĕрени 6386, 6387
Хуран, вут 6388
Хуран, вут çуламĕ 6389
Хуран кукли 6390—6393
Хуран мунчали 6394
Хуран çăпали 6395, 6396
Хуран çекĕлĕ 6397—6403
Хуран, çулам 6404
Хуран, такан (виç ура), кăмрăк, кĕл 6405
Хуран хăлăпĕ 6406—6411
Хурана салма яни 6412, 6413
Хурана тăвар яни 6414
Хуранне илсен «виç ури» тăрса юлать 6415
Хуранпа яшка пĕçерни 6416
Хурăн 3956, 4425, 4434, 4885, 6417—6422
Хурăн милĕкĕ 6423
Хурăн (хорăн) тăрри 5401, 5403, 5791, 5792
Хурăн хулли 5793
Хурăн хуппи 3956, 6424—6428
Хурăн шывĕ 6429

- Хурăнай 5871
 Хурăнлăх 4610, 6430
 Хурлăхан 6431, 6432
 Хурлăхан çырли 6433
 Хурлăхан, хĕрлĕ хурлăхан 6434
 Хурçă 5852
 Хурт куçчи 6435—6438
 Хурт пуçчи 6439—6448
 Хурт уйăрни 6449
 Хурт-кăпшанкă 4794, 5246, 5248, 5249
 Хурчка 6450
 Хусан 4527, 4529, 4533, 4795, 4829, 4897, 5113—5115, 5118, 5123, 5124, 5133, 5141, 5145, 5237—5242, 5333—5335, 6202, 6247, 6248, 6262, 6462, 6465
 Хусан лаши 5237
 Хусан турпасĕ 5333, 5334
 Хусан хăми 5335
 Хусан хули 4658
 Хусан хуçи 4097
 Хусах 4097
 Хуça 4289, 4394
 Хуçăк 3916, 5046
 Хут 5242, 6451—6460
 Хут купăс 6461—6465
 Хут çырни 6466—6471
 Хут укçа 6472
 Хутар 5334
 Хутаç 4117, 6473
 Хутăр йыväçчи 6474—6488
 Хутăр хутăрни 6489—6492
 Хутла пĕлмен çын 6493
 Хутлами 6494
 Хутпа тĕк 6495
 Хухлавăш 4137
 Хучахмат 4274
 Хушăк 5635, 5639, 6249
 Хушăлка хирĕ 5617
 Хушка 3958
 Хушка ёне 6249
 Хушка çамкалли 5639
 Хушка пуç 5234
 Хушпу 6496—6515
 Хушпу. Тухъя 6515
 Хушпу тенки 6516
 Хушпу хыçĕ 6517—6522
- Хушпу шанкăрми 6523
 Хушпу ярапи 6524, 6525
 Хушпупа çĕлĕк тăхăнни 6526
 Хýме 5350, 5645, 6527, 6528
 Хýре (хýри) 3894, 3897—3899, 3901, 3902, 3904—3906, 4207, 4228, 4230, 4233, 4234, 4236, 4238, 4250, 4251, 4319, 4320, 4549, 5025, 5162, 5194, 5473, 5475, 5477—5482, 5887, 5915, 5921, 5924, 5925, 6332
 Хыйсум тăррипе лаппи 6529
 Хыйчикки (хайдчикки) 6530
 Хыпар 4788, 6288
 Хыр 5745, 5746, 6531—6538
 Хыр вăрман 6844
 Хыр, чărăш, учча 6539
 Хырăм 3962, 3984, 49084910, 5355, 5356, 5761—5763, 5778, 6436, 6438, 6440, 6442—6446, 6540
 Хырăм выçни 6541
 Хырăм урли (орли) 4608
 Хырăм çурăк 5252—5256
 Хыслă пуканик 4924
 Хыçкаланни 6542
 Хытă 3968
 Хытă пашалу 3923
- Чавси хутланчăк 4316
 Чакак 4636, 5172, 6543—6569
 Чакка хĕрĕ 4766
 Чан 6570
 Чан сасси 6571
 Чан çапни 6572—6580
 Чан çапса кĕлле пуçтарăнни 6581
 Чан. Шăнкăрав 6582
 Чанпа хуран 6583
 Чана 4640
 Чанка 4633
 Чап 5107
 Чаппан 5148
 Чара 4939, 5992, 6156
 Чартак 4525
 Чаршав 5249, 6584—6586
 Чатăр 5444, 5418
 Чашăк 3871, 3873, 4692, 5622
 Чашăк-тирĕк 6587
 Чăкăт (чăхăт) 5572, 5624
 Чăлан 5953

- Чӑлха 6588, 6589
 Чӑлха ҫыхни 6590
 Чӑлха тӑхӑнни 6591
 Чӑм 6592, 6593
 Чӑмӑртак 5892
 Чӑмпа курка 6594
 Чӑнкӑр-чӑнкӑр 4138, 5054
 Чӑнкӑр ту 4138
 Чӑпар тумлӑ 5039
 Чӑпар чӑх вилли 4242
 Чӑпӑркка 4336, 4338, 4345, 4610
 Чӑпӑркка аври 6595
 Чӑпта 4123
 Чӑпта ҫапни 6596, 6597
 Чӑрӑш 6598—6601
 Чӑрӑш йӗkelӗ 6602, 6603
 Чӑх 4073, 4227, 4242, 4622, 6090,
     6329, 6604—6625
 Чӑх пӑх 6626, 6627
 Чӑх пусма ларни 6628
 Чӑхсene сӗлӗ сапса пани 6629, 6630
 Чӑх сӗлӗ ҫини 6631, 6632
 Чӑхӑ ҫамарта туни 6633—6635
 Чей 6636—6638
 Чей хуранӗ 6639
 Чей чашкисемпе чейник 6640
 Чейник 6641—6647
 Чейник тӗпӗпе сӑмси 6648
 Чепчушка 6649
 Чечек 4048, 4811, 5173—5175, 6650,
     6651
 Чӗкеҫ 6652—6659
 Чӗкеҫ йӑви 6660, 6661
 Чӗкӗнтӗр (хӗрлӗ чӗкӗнтӗр) 6662
 Чӗлӗм 6663—6703
 Чӗлӗм лайӗ 6704
 Чӗлӗм туртни 6705—6707
 Чӗллӗр 5213
 Чӗлхе 4616, 4937, 5997, 6708—6751
 Чӗлхе, хӑлха, куҫ 6747—6750
 Чӗлхе, шӑл 6751
 Чӗлхе-ҫӑвар 4579
 Чӗн 3882
 Чӗн пиҫиххи 5026
 Чӗн пушӑ 4456
 Чӗн тилхепе 4138
 Чӗп (чӗппи) 4470, 4631, 4637, 4646,
     4656, 4664
 Чӗпӗнкӗк 6752
 Чӗпчӗм 5059
 Чӗр кӗмӗл 6753
 Чӗре 6754—6764
 Чӗренче 6765, 6766
 Чӗрес 5364, 6319, 6756, 6767
 Чӗрӗ 4175
 Чӗрӗп 6768—6774
 Чӗркки 6775
 Чӗрне 6776—6778
 Чӗрне каски 6780
 Чӗрҫитти 6781
 Чӗчӗ 6782, 6783
 Чие 4713
 Чие ҫырли 6784—6786
 Чикан 4683
 Чике сухал 5354
 Чилек 6787
 Чипер 3894, 3902, 3905—3907, 4432,
     4433, 4437, 4438, 5252—5256, 5362,
     5366
 Чипер акка 4446
 Чипер инке 5975
 Чир 6788
 Чиркү (чӗркӗ) 6081, 6083, 6789—
     6793
 Чиркү тӑрри 6794, 6795
 Чиркү чанӗ 6796—6801
 Чукмар 6802—6804
 Чул 3964, 3965, 4015, 4057, 4562,
     4719, 4948, 4952, 4953, 5211, 6805—
     6807
 Чул кӗлет 4176, 4177, 4181
 Чул, курӑк, шыв 6807
 Чул хула 4144
 Чулпа шыв 6808
 Чулпу 6809, 6810
 Чун 4933, 6811, 6812
 Чуста 6813—6816
 Чуста ҫӑрни 6817, 6818
 Чухӑнлӑх 6819
 Чуччу 3956
 Чуччу чулаванник 3956
 Чүлек 6820—6827
 Чүлек туртни (затягивание супони)
     6828, 6829
 Чүлмек 4642, 6635, 6686, 6755,
     6830—6833

- Чўлмекпе ухват 6834, 6835
 Чўрече 4471, 4500, 4658, 4702, 5636,
     5640—5642, 6205, 6250—6258,
     6263, 6836—6865
 Чўрече ванни 6866, 6867
 Чўрече ирĕлни 6868
 Чўрече йĕпенни 6869—6872
 Чўрече кантăкĕ 6873—6878
 Чўрече күсĕ 5081, 6879
 Чўрече күсĕ çемĕрĕлни 6880
 Чўрече күсĕ шăнни 6881—6883
 Чўрече сули 6884, 6885
 Чўрече çемĕрĕлни 6886
 Чўрече хашахи 6887, 6888
 Чўрече хуппи 6889—7003
 Чўрече шăнни 7004—7013
 Чўрече янтăрĕ 7014
 Чўречепе алăк 7015
 Чўречерен хĕвел ўкни 7016
- Шавали 4975
 Шайкка 6918
 Шакăлла выляни 6919, 6920
 Шакмаклă шелĕм 4245
 Шал (шалта) 3900, 3959
 Шалатмĕш 4139
 Шалча, путранки, хăмли 6921
 Шанăç 5406
 Шанк-шанк 5477, 5479
 Шанкă 4463
 Шантар (жандарм) 5105
 Шапа 6922—6930
 Шарф 6931
 Шăвăç 4877
 Шăл 3843, 3844, 5330, 5331, 5336,
     6435, 6437, 6439, 6448, 6932—
     6950
 Шăл. Чĕлхе 6951—6958
 Шăллĕ (шăлнĕ) 5141, 5807, 5812,
     5817
 Шăлсăр йытă 5490
 Шăлсăр карчăк 4440, 4934, 5269,
     5491
 Шăлавар 6959, 6960
 Шăмă (шăм) 4287, 4289, 4934
 Шăмă (шăм, шăн) вите 6708, 6738,
     6739, 6741, 6742
 Шăмă (шăм) карта 6719
- Шăмă (шăм) пахча 6729, 6734,
     6740
 Шăна 6961—6966
 Шăна карри 6967
 Шăна кĕпци 6968
 Шăналăк 4026, 4027, 4051, 4122,
     5425, 5437, 6969—6975
 Шăнăр 6976
 Шăнăр алăк хăлăп 6977
 Шăни 6978
 Шăнкăрав 6979—6990
 Шăнкăрчă 4638, 4640, 4680—4682,
     4684, 4707, 6991
 Шăнкăрчă йăви 6992
 Шăпăр 4979, 6993—7012
 Шăпăр калани 7013—7016
 Шăпăр кĕвви 4483
 Шăпăр хули 7017
 Шăпăрпа çýпĕ 7018
 Шăрка 7019
 Шăрпăк (спички) 70207024
 Шăрça 4014, 4020, 4022, 4106, 4122,
     4364, 4720, 5216, 7025—7028
 Шăрт 5753, 5756, 7029—7035
 Шăрт. Тĕрен 7036—7038
 Шăрттан 4158, 4415, 7039
 Шăрчăк 7040—7042
 Шăршă кăларни 7043—7048
 Шăршламалли тапак 7049
 Шăтăк 3940, 3944, 4021, 4156, 4174,
     4298, 4300, 4301, 4307, 4308, 4823,
     5312, 5845, 5985—5987, 5997, 6077,
     6079, 6080, 6087, 7050
 Шăтăк алтăр 5987, 5996
 Шăтăк чавни 7051
 Шăхаль 4755
 Шăши 3894, 3896, 3898, 3899, 3901,
     3902, 3904, 3906, 3907, 4233, 4251,
     4408, 4943, 5194, 7052—7056
 Шăши пуçĕ 7057
 Шăшипе шапа 7058
 Швиккĕм-швиккĕм 5843
 Шевле 5561, 5562
 Шел тутăр 7059, 7060
 Шенкер кăвак 5436
 Шенкерпи 5844
 Шерпет 3991
 Шетник 4724

- Шехерек 6341
 Шӗвӗр 3940, 3941
 Шӗвӗр хуран 6223
 Шӗвикӗм 5844
 Шӗвикӗм-сенкерӗм 4570—4574,
     4577
 Шӗкӗртӗк 5218
 Шӗлевӗш 4137
 Шӗлепке 7061—7063
 Шӗлтӗрми 5402
 Шӗшкӗ 4634
 Шӗшкӗ, майӑрӗ, тӗшши 7064, 7065
 Шӗшлӗ 7066—7095
 Шит 5835
 Шкап 3976
 Шкул 7096
 Шорох хӗр 4464
 Шуйттан 3868, 4311, 5037, 6663,
     6703
 Шуйттан вайи 3868
 Шуйттан чӗппи 4478
 Шулап 5314
 Шултӑра урлӑ-урлӑ кӗпе 7097
 Шульчӑ 7098
 Шупашкар хули 6744
 Шупӑр (шопӑр) 4001, 4053, 4079,
     4185, 6344, 6345, 7099, 7100
 Шупӑрлӑ (шопӑрлӑ) аки 6344
 Шур кӗтү 5158, 5163
 Шур лаша 5645
 Шур мамӑк 4357
 Шур сурӑх 4742
 Шур сурпан 4607
 Шур сухал 5339, 5353
 Шурӑ 3968, 4169, 4383, 4643, 4648,
     4652, 4672, 4898, 4899, 6284, 6285,
     6289, 6291, 6294—6299, 6303—
     6309, 6312
 Шурӑ анне 4417
 Шурӑ ёне 5706
 Шурӑ кӗлет 4176, 4177, 4181, 4186
 Шурӑ пӑрца 4728
 Шурӑ пурт 4162, 4672, 4674, 5786,
     6754
 Шурӑ сӑхман 4809
 Шурӑ չурт 5152
 Шурӑ (шор) тӗрке 4146
 Шурӑ хула 4144, 4184
 Шурӑ хурӑн 4434
 Шурӑ чӗрес 4186
 Шурӑ чиркү 4189
 Шурӑ шупӑр 4185, 4793
 Шурӑ шыв 4144
 Шурӑмпуҫ килни 7101—7105
 Шурлӑх 7106
 Шур չырли 7107
 Шурӑ вӑкӑр 4389
 Шурӑ ӑл 5364
 Шурча 5622
 Шурча чиркү 4189, 4190
 Шут 7108
 Шухаш 7109—7113
 Шулкеме 7114—7120
 Шўпке 6325
 Шурпе 4149
 Шыв (шу) 3984, 4159, 4165, 4191,
     4544, 4563, 4564, 4567—4575, 4577,
     4578, 4724, 4727, 4729, 4731, 4733,
     4951, 4959—4961, 5014, 5184, 5185,
     5208, 5364, 5372, 5637, 5738, 5858—
     5860, 6069, 6245, 6327, 6337—6339,
     6344, 6346—6348, 6353, 7121—
     7123
 Шыв арманӗ 7124
 Шыв ӑсни 7125
 Шыв, вут, չӗр, Ҫил 7126
 Шыв кӗвенти 7127, 7128
 Шыв курки 7129—7134
 Шыв пусни 7135
 Шыв саптаркаç 7136
 Шыв չинче չурени 7137
 Шыв չинчи չалтӑр, уйӑх չути 7138
 Шыв չүпси 4729
 Шыв хумханни 7139
 Шыв-шур 6293
 Шыв юхни 7140
 Шыва кайнни 7141
 Йвӑл (ул) 4665, 4666, 4669, 4670,
     4676, 4892, 5371, 5966—5969, 5976,
     5977, 6017—6022, 6051, 6334
 Йвӑс 5532, 5573, 6175, 6181, 6187,
     7142, 7143
 Йвӑтма йывӑр 5061—5063
 Ййӑ 7144
 Ййхӑ 7145—7158

- Ыйхă амăш 5470
 Ылтăн (ывтăн) 4811, 5246—5249,
 5508
 Ылтăм укçа 7159
 Ылтăн 5932
 Ылтăн алка 4006, 4007
 Ылтăн карта 6067
 Ылтăн-кĕмĕл пиçиххи 4427
 Ылтăн пүс (пуçлă) 4329, 4779
 Ылтăн çалтăр 3999
 Ылтăн çип 6260
 Ылтăн çÿç 6222
 Ылтăн тுя 4552
 Ылтăн хăма 4794
 Ылттăн 4176, 4656, 5376, 5660, 5667,
 5668, 5670, 5675, 5690—5694, 5896,
 6098, 6101, 6162, 6449, 6514
 Ылттăн кайăк 6190
 Ылттăн кĕвенте 6251, 6252
 Ылттăн-кĕмĕл 5428, 5508, 6182
 Ылттăн кустăрма 6098, 6130, 6145,
 6206
 Ылттăн куç кĕски 6148
 Ылттăн куçлă 4787
 Ылттăн саплăк 6132
 Ылттăн çämха 6125, 6209, 6260
 Ылттăн тирек 6212
 Ылттăн турпас 6247, 6248
 Ылттăн тухъя 5660
 Ылттăн тўпеттей 6186
 Ылттăн укçа 6173
 Ылттăн улпут 6281
 Ылттăн хуça 6208, 6282
 Ылттăн ывăс 6101
 Ылттăн юпа 5199
 Ыран 5857
 Ыран-паян 5832, 5834, 5836, 5837
 Ыраш 3973, 7160—7162
 Ыраш калчи 7163—7169
 Ыраш пĕрчи 3881
 Ыраш пусси 7170
 Ыраш çапни 3973
 Ыраш хăмăлĕ 7171—7175
 Ыраш, хура тул, пăрça 7176
 Ырă 4381, 4387
 Ытлари кун пасарĕ 4261
 Ыттисене кăтартать 4833—4835
 Ыхра килли 4356
- «Э» сас палли 7177
 Элек 7178
 Элекçi арăмĕ 6064
 Электричество 7179—7182
 Элчĕ 4493
 Энтепе 3939
 Энтĕри 4782
 Энтри арăмĕ 4259
 Энтри витти 5180
 Энтри йытти 5179, 5181
 Энтри пасарĕ 4831
 Энтри пичи 5193
 Эп 5830
 Эпеç карчăк 3979
 Эпĕ çирэм тăвattăра, атте хĕрĕх
 саккăрта 7183
 Эреветлĕ-теветлĕ 6654—6659
 Эрех 4151, 7184—7187
 Эрех ёçнĕ çын 7188
 Эрех курки 7189
 Эрешмен карти 7190—7198
 Эрне 5544, 7199—7218
 Эрхип арăмĕ 4241
 Эс 5830
 Эсĕ хăв 7219
 Эсрел 5794, 6885
 Этем 5923, 6527, 7220
 Этем мĕлки 7221
 Этемми лашине шырама, лаши су-
 хине шырама, çуни каска турт-
 тарма кайни 7222
 Этем пў-сийĕ 7223—7234
 Этем утни 7235
 Этремен хирĕ 5695
- Юлан 4753
 Юлан ут 5060, 7236—7238
 Юлташ 5407, 6265, 6266
 Юман 3876, 3878, 3880, 3882, 4548,
 4551, 4594, 4614, 4632, 4649—4651,
 4661, 4664, 4675, 4701, 4705, 4830,
 4866, 4890, 5027, 5028, 6213, 7239
 Юманлăх 3877, 6214
 Юмансар 4224
 Юмах (йомах) 4346, 5915, 5924, 5925
 Юмăç тутри 4052
 Юн 4830, 4933, 5403, 5958, 6042,
 6043, 6053, 6213, 6214, 6514, 6662

- Юнтапа 4705
 Юнтапа хирӗнче 5022
 Юпа 4252, 4496, 4688, 4821—4823,
 5748, 5939, 5941, 6514, 7240—
 7242
 Юпӑнчӑк 4032
 Юплӗ пушӑ 4447
 Юплӗ չака 4860
 Юр 4209, 4246, 4899, 4904, 5004,
 5005, 7243—7278
 Юр ирӗлни 7279
 Юр йӑлтӑркки 7280—7286
 Юр кайни 7287—7289
 Юр ларатъ 7290
 Юр сивӗ чухне йӑлтӑртатса вырт-
 ни 7291
 Юр, չӗр 7292—7294
 Юр, չумӑр 7295, 7296
 Юр չӑвӑть (չӑвӗ) 4212—4214, 4217—
 4220
 Юр չуни 7297—7305
 Юр тултарса кайни 7306
 Юр-вар 4192
 Юрлӑ-пӑрлӑ չумӑр (չамӑр) 4309
 Юрлӑ [չын] 5981
 Юрӑ 7307
 Юртӑк 3979
 Юс 5004, 5005, 6569, 7308, 7309
 Ют 4964, 6144
 Ют չын 5365
 Юхан шыв 7310—7345
 Юхан шыв, չыран, хӑмӑш 7346—
 7349
 Юхан шыв, чул, хӑмӑш 7350
 Юхан шывпа չырансем 7351—7360
 Юхӑм 4754
 Юхма 4052, 4755, 4757, 5250
- Явӑл 3869, 4995
 Явӑл туйӗ 3869
 Явӑски 3915
 Явӑш хирӗ 4765
 Явлӑк 4124, 5451, 5453
 Якӑлти-якӑлти 5509, 5514
 Якӑр 4949, 4954, 6414
 Якку 3910
 Якку арӑмӗ 4194, 4198
 Якуркка 5642
 Ял 3869, 4613, 4652, 4715, 4741,
 5006, 5890, 6207, 6461, 6472, 6577
 Ялкcas 6069
 Ялтан 3933
 Ялтӑрма 6207
 Ялухха 5006
 Ямаш кӗпепри 4832
 Ямӑллат 4279
 Ямшӑк 7361
 Янасал 4554, 6529
 Янах 7362, 7363
 Янах, ҫамса, ҫамка, ҫүҫ, пыйтӑ 7364
 Янкӑр 4765
 Янкӑр пичче 4741
 Япала 3851, 4154
 Ярхунь 4824
 Ясар автан 5403
 Ясмӑк 4124, 7365—7369
 Ят 7370—7372
 Яшка вӗрени 7373
 Яшка пӗсрекен хурланпа вутӑ ҫу-
 ламӗ 7374
 Яшка ҫине тӑвар яни 7375—7378
 Яшкана салма яни 7379
 Яшкана ҫу яни 7380
 Яшлӑхпа ватлӑх 7381
 Яшук хӗрӗ 4766

RUDIMENTS OF MYTHOLOGICAL PERCEPTIONS IN CHUVASH RIDDLES

Each historical epoch originates the works that are conformable with its time. The rudiments of cosmogonical, zoological and anthropological views of the ancient Chuvashes in the form of separate stories, motives and images are met in many folklore genres. The people-painter expresses distinctively the events of social realm. Fear and worship of unknown natural forces have given rise to fantastical images of fabled beings, and then to the whole pantheon of gods and demons, which should protect the people or punish them for their wrongdoings. The belief in the internal force of the word has generated the ritual poetry – *pil sāmahesem* blessings, *verj-suru čelhisem* charms, in performance of which one had to keep up any particular cult rituals.

A riddle is one of the genres originated in the dateless antiquity. The riddles have already grown up in the mythogenic period, when a human being thirsted for knowledge and realizing the most important natural phenomena.

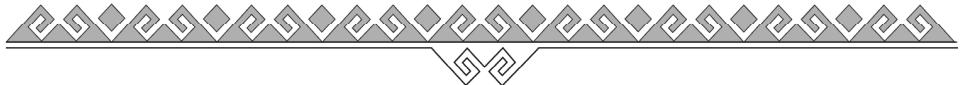
In the traditional repertoire, especially in the riddles about nature, acts of nature, there are riddles having something in common with the images and plots of ancient myths. They may be called as short forms of myths.

Overhead, dwells one of the deities – Thunderer, who reminds of itself each summer. To the present time, the Chuvashes call it as *Aslati* [Aslad’i], which literally means *Elder father* – *Aslă ati, Aslă ate, tur muči, papai, mačak*. As imagined by the ancient Chuvashes: «*Aslati hăjen kapăr urapipe, vičken učesempe pelet tărăh kemsertetterse çýret, uj-hirsene çumăr parat*», *Sujtana hăvalat*’. *Āna tivertme Aslati turrin Çiçem te, Aça čul ta pur. Văl vesene virhenterse jarsan Tenče kisrenet, Çer çurălai*» [Aslad’i in its beautiful carriage, harnessed by quick horses, growling, drives across the sky, starts raining on the fields and meadows (land), chases the Devil. To hit it (the devil), the God Aslad’i has both lightning, and a thunder stone. When it darts them – the Universe is shuddering, the Earth is yawning].

Based on the collected material, one can draw the following short conclusions:

- The rudiments of ancient myths have mainly been preserved in cosmogonical riddles.
- The word pictures and separate stories have basically been transformed from mythology into riddle genres.
- There is a mixture of ancient Chuvash mythical imaginations with Christian motives.

Translated by Vladimir SHASHKOV

ТУПМАЛЛИ

<i>Автортман</i>	5
Тупмалли юмахсем	7
<i>Анлантарусем</i>	139
<i>Кёскетсе усă курнă ятсем</i>	357
<i>Библиографи</i>	358
<i>Тупмалли юмахсенчи тĕп сăмахсен кăтартмăшĕ</i>	368
<i>Rudiments of mythological perceptions in Chuvasht riddles</i>	397

*Чувашский государственный институт
гуманитарных наук*

ЧАВАШ ХАЛАХ ПУЛТАРУЛАХЁ ТУПМАЛЛИ ЮМАХСЕМ

Иккёмёш кёнеке

ЧУВАШСКОЕ НАРОДНОЕ ТВОРЧЕСТВО ЗАГАДКИ

Книга вторая

На чувашском языке

Редактор *Р.К. Игнатьева*

Художник *З.И. Чернова*

Художественный редактор *А.В. Семенова*

Технический редактор *Л.К. Егорова*

Корректоры *Е.П. Казакова, Н.Г. Герасимова,*

Н.В. Вечеркина

Компьютерная верстка *М.В. Филипповой*

Компьютерный набор *Е.В. Федотовой*

Общероссийский классификатор продукции ОК 005-93—95 3003. Подписано к печати 18.01.16. Формат 70x100 $\frac{1}{16}$. Бумага офсетная. Гарнитура Тип Таймс.
Печать офсетная. Усл. печ. л. 32,25. Тираж 1000 экз. Заказ № 14. Изд. № 2.

ГУП Чувашской Республики «Чувашское книжное издательство»

Мининформполитики Чувашии,

428019, Чебоксары, пр. И. Яковлева, 13.

www.chuvbook.ru, e-mail: chuvbook@mail.ru, chuvbook@cap.ru

Тел./факс (8352) 28-85-51.

Отпечатано в ООО «ВОЛГА-ПРИНТ», 428019, Чебоксары, пр. И. Яковлева, 15.

«Загадки» — тринадцатая книга многотомного свода чувашского фольклора — представляет собой академическое, наиболее полное издание, включающее архивные, полевые материалы и тексты, опубликованные в разные годы.

Весь корпус текстов систематизирован по отгадкам, размещен по алфавиту. Во вторую книгу включены загадки, отгадки которых начинаются от Ъ до Я, от А до С изданы в первой книге «Загадок».

Загадки — один из древнейших жанров фольклора. В них отражаются национальное мышление, тонкие и меткие наблюдения над явлениями природы, умение видеть поэтические моменты в повседневной жизни, подчеркивать своеобразие растительного и животного мира.

Тексты публикуются с сохранением языковых особенностей верховых, низовых и средненизовых чувашей.

Книга снабжена комментариями, предметным указателем и библиографией.

Адресована читателям, интересующимся чувашским устным народным творчеством, этнографией и культурой чувашского народа.